

NAZIOARTEKO EGOERA EKONOMIKOA

Duela bost urteko mailara itzuli dira Europako burtsak, beste astelehen beltz batean

Iraken aurkako Ameriketako Estatu Batuen berehalako balizko erasoak, ekonomiaren susperraldiaren atzeratzeak, telekomunikazio enpresen galera handiek eta beste faktore batzuek eraginda, burua altxatu ezinean dabilta merkatuak. Europako burtsak 1997ko mailara itzuli ziren atzo, beste astelehen beltz batean. Gainera, burtsen etenik gabeko galerek ekonomia errealari eragingo dioten beldurra hedatzen hasi da adituen artean. /17

New York DOW JONES -%1,43 NASDAQ -%2,96	Frankfurt DAX -%4,9	Londres FTSE -%3,13
Madril IBEX 35 -%3,14	Paris CAC -%3,34	Milan MIBTEL -%4,32

ELKARRIZKETA

AIMAR OLAIZOLA

Pilotaria

«Torneoetan ikuskizuna jartzen dut emaitzaren gainetik» /31

UNIBERTSITATEA

UPNk eta PSNk bereari eutsi diote NUPeko Euskararen Legearen auzian

Ia ziurrenik atzera botako dute UPNren proposamena etziko parlamentuko saioan /12

HAUTESKUNDEAK ALEMANIAN

OLIVER MULTHAUP / EPA

Gerhard Schröder Alemaniako kantzilerra lore sorta batekin garaipena ospatzen, atzo goizean.

Schroeder berriro, berdeei esker

Stoiber kontserbadoreak garaia baino lehen ospatu zuen gero lortu ez zuen garaipena

Igande gauean CDU alderdi kontserbadoreari iragarritako garaipenak itzulia eman zuen astelehen goizean, Gerhard Schröder kantzilerraren SPD sozialdemokratak irabazi baitzituen azkenik herenegungo hauteskunde orokorrak. Sozialdemokratek eserlekuak galdu dituzten arren, egungo koalizioak gobernua jarraituko du, Joschka Fischerren Berdeak alderdi ekologistak izan duen boto igoerari esker. /20-22

HERRIKO TABERNAK

Tabernei administrazio judiziala jartzeko, eta beste lokalak ixteko eskatu du fiskalak

Kultur elkarteetako ordezkariak Espainiako Auzitegi Nazionalan izan ziren atzo, Baltasar Garzon epailearen aurrean. Garzonek datozen egunetan kaleratuko du erabakia. /6

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

DONOSTIAKO NAZIOARTEKO 50. ZINEMALDIA

Dennis Hopper omendu du Zinemaldiak

Aktore eta zinemagileak pozarren jaso zuen atzo Donostia saria /38-42

2002-09-24
kioskoa

Aitor Renteria

Nortasunaren indarra

Hauteskunde kanpaina egin sonda-keta guzietan gibeletik zebilen Gerhard Schroder Alemaniako lehendakaria. Norabide horretan, azken bozken zenbaketa egin arte hainbatek irabazletzat jotzen zuten Edmund Stoiber CDU eskuineko alderdiko buruzagia. 20:30etan Stoiber bera garaile gisa aurkeztu zen jarraitzaileen eta prentsaren aitzinean. Alta ekintza hori Schroder-en nortasuna gutiestea zen eta anitzek aitzinikuspen eta ospakizunak irentsi behar izan dituzte.

«Ozta-ozta baina azken finean Alemaniak nahiago izan du Schroderren nortasuna Stoiberren politika hotza baino», zioen atzo **Le Figaro**-k. Nortasun horren adierazpen gisa Schroder-ek Alemaniako uholdeetan izandako jarrera eta Irak erasotzeko amerikarren egitasmoie ezetza ematea azpimarratzen zuen sondaketetan emandako iraulketa azaltzerakoan.

Sud-Ouest egunkariak bere aldetik, kontaktaren azken uneraino irabazlearik ez zegoela azpimarratzen zuen. Gerhard Schroder-en abilezia politikoa azpimarratzen zuen **Sud-Ouest**-ek, gizartean nagusi den gerraren kontrako sentimentuaren erakusleho gisa agertzen jakin duelako. Berdeek ardietsi duten marka historikoa nabarmentzen du azken uneko garaipenaren azalpen gisa.

Le Monde bere aldetik, Berdeen urrats historikoan kokatzen du Schroder-en garaipenaren kakoa. Joschka super izarra izenburupean irekitzen zuen atzoko editoriala, Josef Fischer Berdeen buruzagiaren ezizenari erreferentzia eginez. Pariseko egunkariaren ustez Fischerrek strategi argia eman die boterean eta oposizioan egoteko zalatza zuen Berdeen alderdiari eta horrek hein handi batean ezkerreko indarren garaipena bermatu duela adierazten du **Le Monde**-k.

Egunkaria 3.663. zenbakia

Ohorezko Lehendakaria: Martin Ugalde

Administratzaio Kontseiluko Lehendakaria: Joan Mari Torrealdai

Kontseilari Ordezkarria: Inaki Uribe

Zuzendaria: Martxelo Otamendi

Gerentea: Mikel Sorozabal

Publizitatea: Idoia Sanz

Egoitza Nagusia: Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707

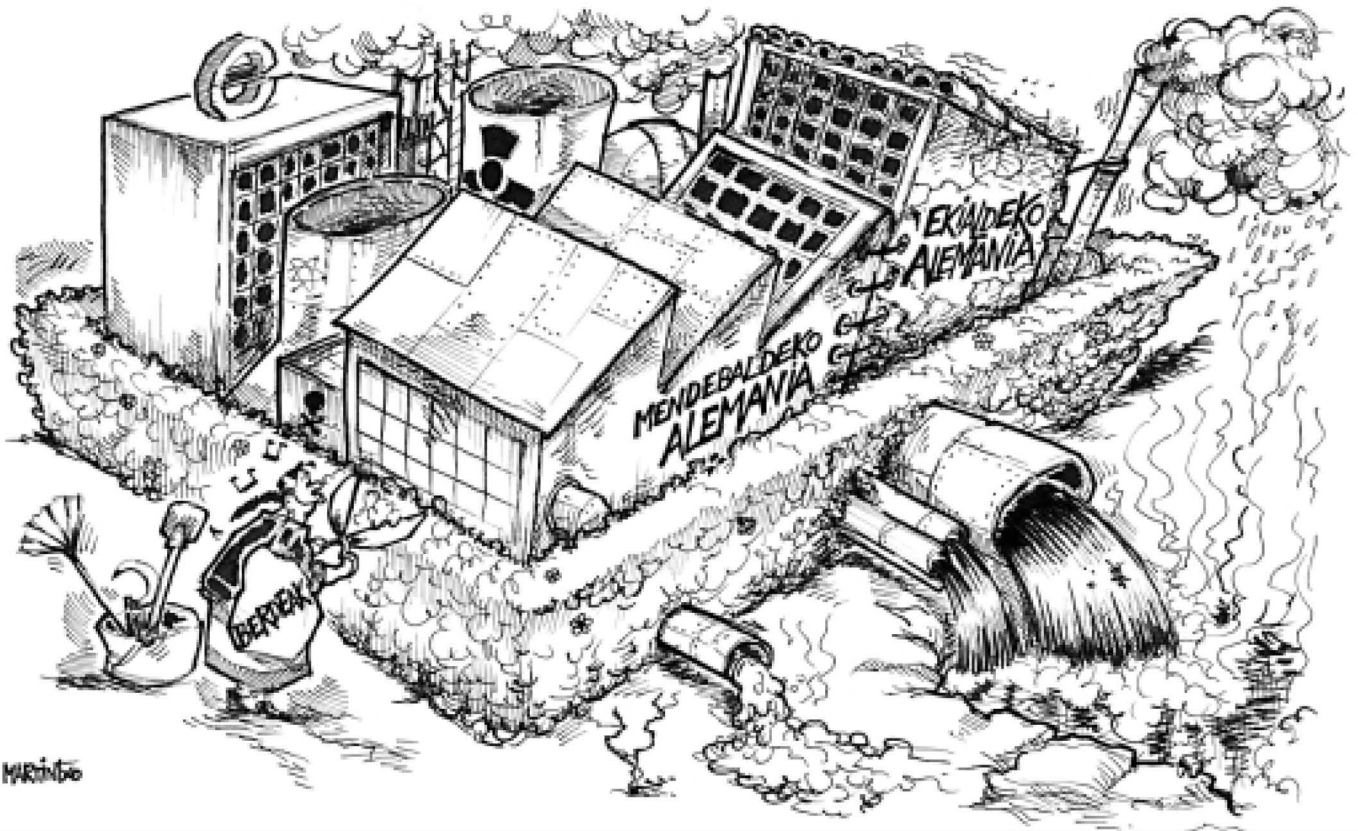
Webgunea: www.egunkaria.com

Posta elektronikoa: egunkaria@egunkaria.com

Publizitatea: publi@egunkaria.com

Batzorde Perekidea: 72664 E. Lege Gordailua: SS 800/90 ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENAORDEZKARITZAK ■ Araba: San Antonio, 20-1. ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965Nafarroa: Irabie Monasterioa, 45-13. esk. (Irrintzi dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686Bizkaia: Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114Lapurd, Nafarroa Beherea, Zuberoa: Pelletier 35,
64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511

martintxo

hizpideak

Koalizio gorri berdea garaile Alemanian

SPD Alderdi Sozialdemokratak eta Berdeek azken lau urteotan Alemanian osatutako koalizio gobernua garaile irten zen igandean herrialde horretako legebiltzarrerako hauteskundeetan. Ondorioz, Gerhard Schroederrek eta Joschka Fischerrek zuzendutako alder-

diek Berlinen jarraitu ahal izango dute agintzen datozen lau urteotan.

Bozetako lehia Alemaniako Errepublikak Federalesko historian izandako biziena izan zen. Alemaniarrak ordu luzeak eman behar izan zituzten kantzilerra nor izango zen jakiteko. Azkenean SPD nagusitu zen, inork baino boto eta diputatu gehiago lortuta, nahiz eta duela lau urte baino boto portzentaia gutxiago lortu. Sozialdemokratek botoen %38,5 eskuratu zituzten eta 251 legebiltzarkide.

CDU-CSU Batasun kontserbadoreko

buru Edmund Stoiberrek ezin izan zuen xedea bete, nahiz eta berak ere botoen %38,5 lortu. Demokratikristauk 248 diputatu izango dituzte *Bundestagen*.

Gaueko garaileak Berdeak izan ziren. Fischerren alderdiak botoen %8,6 bereganatu zuen, horrela koalizioaren jarraipena ahalbidetzeko. FDPko liberalek espero baino emaitza kaskarragoak izan zituzten eta horrek CDU-CSUrekin egin beharreko koalizioa zapuztu egin zuen. PDS Sozialismo Demokratikoaren Alderdiak ez du ordezkartzarik izango Legebiltzarrean.

Gerhard Schroeder, kanpaina ateratako argazki batean.

Amarica aretoaren aldeko protesta ekitaldi bat.

Arafat Ramalan setiraturik

Palestinako presidente Jasser Arafat-en kontra Ramalan egiten ari den setioa bertan behera uzteko eskatu zion nazioarteak atzo Israelgo Gornuari. Presidente palestinarraren egoitza suntsitu egin du Israelgo Armadak. Arafatekin batera 200 bat palestinar daude Mukataren barruan, eta Israelek haietako 20 nahi dituela esan du, guztiak *terroristak* direla argudiatuta. Jasser Arafatek amore emango ez zuela eta bere buruaz beste egingo zuela adierazi zuen asteburuan.

Burtsak, burua altxatu ezinik

Erreboterik ez da atzematen, minotik minimora jauzi egiten ari dira burtsak. Atzokoan ez zuten akzioak erosteko aitzakiarik emango zien heldulekurik topatu inbertsiogileek eta galerak beste behin pilatu zituzten. Aspaldiko urterik txarrena da aurten goa balio merkatuetan, baina hori ez da okerrera. Jada ahots kualifikatu askok ohartarazi dute burbuilaren eraginak, akzioak dituztenengan ezezik ekonomia errelera islatzeko arriskua geroz eta handiago dela. Ez dago jakiterik, aldiz, zenbatekoa izango den.

Amarica aretoa, debaterik gabe, biderik gabe

Amarica Plataformak 5.600 herritarren sinaduraz babesturik aurkeztutako herri ekimen legegilea ez bideratzea deliberatu dute, PP-UA eta PSE-ren botuak nagusitu ostean, Arabako Biltzar Nagusiek. Horrenbestez, ez da aretoari zabalik eustea aztertuko lukeen lan-talde berezirik eratuko. «Hasserre» agertu dira Amarica Plataformako kideak. Arteari buruzko bi ikuspegiren arteko talka dago erabakiak ezkutatu duen debatearen atzean.

egunekoa

Tere Saez

(Andrea-ko koordinatzailea)

Sexua lanbide dutenen eskubideak

Prostituta hitza nahita ez dugu erabiltzen, zerbait ikaragarri, iraingarri eta onartezin delako konnotazioa eman ohi zaiolako beti. Mundu guztiak badaki existitzen dela eta, gainera, existitu behar duela, nire lagun batek esan ohi duen bezala leku onean baikeundeke horrelakoetatik pasatu behar izan ez dugunok. Bestela, ea nork jasaten dituen sexualitatea basakeria eta sartu-ateratzearekin eta emakumea edukitzekoa den objektu batekin nahasten dituzten likits huts horiek guztiak. Horrela pentsatzen baitute sexua lanbide dutenen bezero batzuek. Badaude, halaber, bestelako planteamenduak dituztenak, eta bestelako tratua ematen dietenak. Hau da, bezeroen artean, 1.000 bat egunero, denetarik dago. Batzuk horrela hasi ziren sexu kontuetan, eta oraindik ere uste dute bide hori dela bakarra edo interesgarriena; beste batzuk plazer berezien bila joaten dira, ez baitira ausartzen beren ohiko kideei horrelakoak planteatzera; zenbait egindako balentria kontatu nahi diete lagunei; hainbatek, azkenik, dena delakoagatik ez dute lortzen inor inguratzea, eta ordainduta lortzen dute nahi dutena. Hitz batean, mundu bat da. Baina mundua ez da bezeroena bakarrik. Baita sexua lanbide dutenena ere: kalekoena, etxeikoena, klubetakoena, goizean bakarrik dihardutenena, gauekoena, bertakoena —ikurrina bera barne—, Espainiako Estatuko beste lekuetakoena. Ekialdeko edo Saharaz azpiko herrietako immigratzaileak dira asko, hala nola kolonbiarrak, dominikarrak... Zuriak, urre kolorekoak, beltzak, urte askotako esperientziadunak, hasiberriak eta noizbehinkakoak,

EMAKUMEONTZAT

la ez dago lanerako plan espezifikorik, laguntza eta segimendu planik, gizartean eta lan munduan sar daitezen

ARGIAK IZAN GAITEZEN

Ez dugu gogoko pobreziaren irudi publikoa. Gogorra baita existitzen dela denok dakigun hori ikustea

oso kultura handikoak edo analfabetoak, ezinbestean ari direnak bakarrik gelditu direlako seme-alabak beren ardurapean dituztela edo drogaren mende daudelako, edo, besterik gabe, legez kanpoko egoeren ondorioz pobrezia gorrian bizi direlako, edo gizartea emakumeekin bidegabekoa delako, lan-gabezia, ziurtasunik gabe, behin-behineko egoeran bizitzera behartzen dituenek gero. Gainera, hainbat elkar-terren lan desinteresatua alde batera utzita, premiazko bitartekorik ez egoteak ere horretaratzen ditu. Beste batzuek, askoz gutxiagok, lan hori modu arrazionalen hautatzen dute, guztiz sinetsita daude eskubide batzuk dituztela, eta haien alde egiten dute.

Emakumeok, oro har, inolako esku-biderik gabe lan egitera behartuta daude, elkartzeko edo sindikatu bateko kide izateko eskubiderik gabe, gizarte segurantzarik gabe, osasun eta gizarte prestaziorik gabe. Hainbatetan zori

hutsaren mende bizi dira, eta alde batera utzi nahi badute munduko lanbiderik zaharrena —zerbaitegatik izango da—, eta proxenetak, putazainak edo sareak salatu nahi badituzte, ez dute inolako babesik, eta, immigratzaileak badira, beren herrira bidaltzen dituzte. Eta, Rita M.ren kasuan bezala, zalantzan jartzen dituzte poliziek edo beste funtzionario batzuek bortxatu eta/edo umiliatu egin dituztela diotenean. Emakumeontzat ia ez dago lanerako plan espezifikorik, laguntza eta segimendu planik, gizartean eta lan munduan sar daitezen. Emakumeok bekorian daramate grabatuta beren estigma, eta, askotan, beste emakumeek gaizki tratatzen dituzte, eta alde aurretik epaitzen. Emakumeok, halaber, gizarte honetatik mespretxua, gaitzespena baino ez dute jasotzen, lanean diharduten lekuetatik botatzeko neurriak eskatzea besterik ez dute ikusten. Ez da neuririk eskatzen sako-neko arazoari heltzeko. Baina arazoa korapilatsua da, eta askotarikoa, ez da goelako guztientzako neurri bakar eta baliozkorik.

Nafarroako gizarteak aurrerapen demokratikoaren etsenplua eman beharko luke, konponbide bateratuak lortzen ahalegindu beharko luke, beste herri eta erkidego batzuetako esperientzietan oinarrituta, gure errealitateari kasu eginda, eta, bereziki, ahotsa eman beharko lieke eragindakoei, sexua lanbide dutenekin lan egiten duten pertsona eta taldeei.

Zergatik asaldutzen gara emakumezko horientatik eta ez bezeroengatik? Zergatik mintzen gaitu jendaurre-

(Hurrengo orrialdean jarraitzen du)

zutabea

Roberto Gz. Viñaspre

‘Bye-bye, Mosquera’

Joan den astean Unidad Alavesa alderdiaren sortzaile Pablo Mosquera Euskal Herriatik joan eta sorterrira itzuli da, Gazteria eta Kirol Saileko diputatu-kargua utzita, Araban 26 urte eman ondoren. Asteartetik Lugoko Da Costa ospitalean dute zuzendari. Mosquerak berak argi eta garbi esan du hemendik doala gogoa ematen diolako eta ez mehatxuek behartuta. Pozgarria da erabakia, baldin eta benetan libreza izan bada eta, berak dioen moduan, lan-irizpideetan oinarritua bada. Hori bai, aitorpen honek ederra egin die Fernando Savaterri eta enparauei, zailago izango baitute bizitoki-aldaketa hau euren interesen arabera kapitalizatzea. Pablo Mosqueraren borondatezko irteerak ez die balio euskal abertzaletasunagatik alde egindako 200.000 gizabanakoen zerrenda faltsuan kontabilizatzeke.

Probokatzailerik eta gartsua izanik, polemika ez du urrun izan Pablo Mosquerak euskal politikan egin duen ibilbide luzean: 1982an APen hasi zen eta, ondoren, Euskal Autonomia Erkidegoko PPren presidenteordea zen 1990eko urtariraino, bere formazioa utzita eta jarraitzaile gutxi batzuk lagunduta, Unidad Alavesa alderdia sortu zuenean. Populismo eta demagogia dosi handiz lan egin du formazio honek joan den hamarkadan, beti bere sortzaile karismatikoaren batutapean. Egun, Mosquera doanean, UAK de facto PPK fagozitatutako alderdia ematen du, hurrengo hauteskundeetan bakarrik joatea erabaki gabe daukana. Ikusteko dago, beraz, UAK etorkizun propioa duen ala ez. Garbi dago neurri handi batean PPK UAren diskurtsoa berea egin duela.

Urte hauetan euskara izan da Mosqueraren eta UAren erasoaren jomuga eta arlo honetan ezjakintasuna zabaltzen ahalegindu da, arabar bati baino gehiagori euskara hizkuntza arrotza dela sinestaz arazo. Askotxo dira herriarrek ezjakintasunean eta bestelako opioen eraginpean egotea nahiago duten politikariak. Pablo Mosquerak hala esan berri du elkarrizketa batean: «Zorionez jendea-ri gehiago ardura dio Ronaldok politikariok diogunak baino». *Bye-bye, Mosquera*. Ondo izan.

seiko urrea

Andolin Eguzkitza

Dimisioak noizko?

Ez dut osteria ere joan den asteko Bilboko manifestazioaz berbarik eginen. Bira asko egin daiteke, goikoa azpitik jarri, edo atzekoa aurretik, baina han ez zen gertatu gertatu zela diotena. Eta aurrera joan behar da.

Oso zehatz mugatu zuen lagun batek oraingo egoera: euskaldun abertzaleok argudio eragingarri bakarra dugu, gehien- goa izatea. Osterantzekoak intelektualki betegarri gerta badakizkiguke ere ez dute

oraingo egoeran askorik balio, espainiar nazionalistak izugarritzko eta etengabeko erasoan ari direnean, apur baten aleman jeneralek bezala Errusiako frontean II. Mundu-gerran, ezelako atsedenik eman gabe, edo eta arnasa hartzeko aukerarik. Gehiengo bera eskatzen zuen Xabier Amuritzak larunbatean ere, eta eskatu izan du aspaldi honetan hainbatek, Egibarrek, Zabaletak, Esnaolak, Fandok, Abenberrik, Haranek eta nahibestek. Horre-

gatik da beharrezkoa kalitate-kontrola behingoz egin dadin, eta munduan gertatzen den legez, azken urte biotan hain politika hondagarriaren eragileek dimisioa aurkez dezaten.

Batasunak, ETAK su-etena apurtu eta gero, erabili duen politika absurduaz ari naiz, eta era berean eragin dituen porroten ostean inongo aldaketarik ez egiteaz, edo eta erantzukizun pertsonalik ez ateratzeaz. Maiatzaren 13ko hutsegite ikaragarriaren ostean zerbait gertatuko zela ematen zuen, baina laster ikusi zen erretorika zela hor argudio nagusia. Azken kolpea orain aste bi gertaturikoa izan da, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Sozialista Abertzaleek ostera ere PP eta PSOErekin batera bozkatu zutenean «alderdien legea» delako horren kontrako helegitea zela eta. Arazoa be-

raientzat Gasteizko koalizioari aukerarik ez ematea zen, ez eztabaidaren funtsa, alegia, politika ididema-apustu gisa begiratzeko duen burutapena, eta hori Euskal Herriaren eskubideen izenean. Utikan!

Edo oinarritzko hatsarre batzuk ontzat jotzen ditugu denok edo ez daukagu irtenbiderik:

1) Gehiengo abertzalea oztopatzen duen guztia alde batera utzi behar da.

2) Gezurra da independentziarako burruka eta autonomiaren aldeko lana elkarren kontrakoak direna. Bigarrena lehenengoaren osagarria da.

3) Euskal Herriaren burruka besteren artean identitate baten eraikidura baten burruka da, beraz ez dago aukerarik egin dugun eta lortu dugun guztia ezeren izenean ostu diezaguten.

hondo-hondotik

Javier Indurain

(Nafarroako SOS Arrazakeriako kidea)

Hori bai dela delitua!

Espainiako Gobernuak hainbat hila-bete daramatza gezurrak zabaldu eta datuak faltsutu nahian, immigrazioa eta delinkuentzia gauza bat bera direlako ideia zabaltzeko.

Zer erein hura jasoko duzu, dio esaera zaharrak, eta Gobernuaren uzta fruituak ematen ari da: «Espainiako %60 herritarrek immigrazioa delinkuentziarekin lotzen dute», CISen inkesta baten arabera.

Norbaitek lortu du Espainiako gizarteak aurreiritzi gehiago izatea immigratzaileen aurka, pixka bat arrazistagoa izatea, pixka bat xenofoboagoa.

Horren eragile, besteak beste, zenbait adierazpen izan dira. Barne ministroak, esaterako, 2001eko martxoaren 6an Senatuan agertu zenean, honakoa esan zuen: «Objektuetan indarra erabilia eta indarkeria zein beldurrarazpena baliatuta egindako lapurretez ari garela, atxilotuetako %50 atzerritarrak ziren». Baina bere ministerioak berak ematen zituen datuen arabera kopuru hori %22koa zen. Egun batzuk geroago, Polizia zuzendari nagusiak antzeko *hutsegitea* egin zuen berriz ere, elkarriketa batean hauxe esan baitzuen: «Delituen %50 atzerritarrek egindakoak dira».

Adibide horietan zer dago: gaitasun falta larria? Ageriko prebarikazioa? Kasualitatea ote da hainbeste zentzugabekeria pila-tzea?

Kasualitatea gabe kasualitatea da Barne Ministerioak 2001. urteaz emandako datuetan adieraztea 234.146 atxiloteta egin zirela delitu eta faltengatik, eta aldi berean esatea 116.139 atzerritar atxilotu zituztela, aurrenekoen erdiak hain zuzen ere (%50 ospetsua berriz ere).

Baina ministerioak ez du argitzen atxilotutako 116.000 atzerritar horietatik erdiak paperik ez izateagatik atxilotu zituztela (eta hori, oraingo ez da ez delitu ez falta), eta kopuru horretan Europako Batasuneko herritarrek, turista atzerritarrek, iragaitzazko gaizkile atzerritarrek eta abar daukela. Eta horrek %17ra jaisten du arrazoi horiengatik atxilotutako immigratzaileen hasierako kopurua, beren datuekin egindako zenbaketaren arabera.

Kasualitate horretan zerikusi handia izan dute, halaber, eragin handikoak diren hainbat komunikabidek, batuketa eta kenketa egitea ahazten baitute (zabaltzeko behar den berria egiaztatzea), eta, «titulua jarri,

Arrazakeriaren eta diskriminazioaren aurkako mobilizazioa

zerbait geratuko baita» moduan-edo jokatuta, titulu handietan adierazten baitute immigratzaileek egiten dituztela delituen erdiak, Barne Ministerioak emandako datuen arabera.

Duela bi urte komenigarria izan zitzairen Atzerritartasun Legea gogortzea: beharrezkoa zen legea aldatzea, *dei-efektua* eragiten baitzuen, «immigratzaile saldoak» iristea. Immigrazio-inbasio binomioa planteatuta gelditu zen, immigratzailea mehatxua zen. Denbora iraganda, argi ikusi da gezurrezko argudioa zela: legea polizia-lagooa bihurtu zen, eta, hala ere, Itsasarteko uretatik, Kanarietatik edo Barajasko aireportutik iristen diren immigratzaileen kopurua handitu egin da. Hori bai, *inbasio* ospetsua jadanik ez da existitzen, Gobernuak eta hedabideek ez dute hartaz hitz egiten, lehen orrietako eguneroko argazkia, txalupena, desagertu egin zen, eta *arazoa* harekin batera. Gezur handi hartatik gauza bakarra gelditzen da: immigrazioa arazo iturri delako sentsazioa.

Estrategia argia da: iritzi publikoari ideia-asoiazio interesatu bat helarazten zaio (immigrazioa/inbasioa, immigrazioa/delinkuentzia), eta *datu estatistiko* batzuetan ustez oinarrituta dagoelako *ukaezina* denez, ondoko eztabaidak ez du zailtzen jarriko abiapuntua. Eztabaida faltsua prestatuta dago: arazoa *besteak* sortzen du, arazoa ez da gurea, kanpotik datorrenak planteatzen du, arazoa kanpotik dator eta, gainera, guk konpondu behar

dugu, atrebentzia izan dezagun hainbat gauza egiteko... (eskuarki giza eskubideen lepotik).

Jokaldia ondo atera omen zitzaion gobernuari, beste eztabaida bat proposatzen ari delako delinkuentzia eta immigrazio *binomio eztabaidaezinaz*, eta hala, batera agertzen dira, eta, aldi berean, lege neurri egokiak hartzen dira, baina justifikatu behar dituzte, eta, ondorioz, erraztu egiten da immigratzaileen kanporaketa, antzeko arau-haustea berriz egiten duenarekin dabilen politika batere tolerantziarik gabekoa da, polizia gehiago baliatzen dituzte... Gainera, gogoan izan behar dira Aznarri Sevillan egindako Europako Goi Bileran gaizki atera zitzaizkion neurri haiek guztiak.

Behin eta berriro erabiltzen dute immigrazioa arazo iturri delako ideia, eta ez zaie batere axola horren bidez gizartearen immigratzaileaz arrisku bat delako irudia bultzatzea. Diskurtso guztiz maltzur horren ondorioz, Can Angladan —Terrassa—, El Ejidon eta beste hainbat lekutan izandako gertakizun arrazistak bakanak omen dira, eta ez omen dute zerikusirik botere eta hedabideetako sektore batzuetatik immigrazioaren inguruan zabalduetako kriminalizazio diskurtsoarekin.

Immigrazioak erronka handiak planteatzen dizkigu, baina ez gara asmatzen ari erantzunetan. Beharbada, horien artean immigratzaileak gatazka iturri gabe aberastasun iturri izan daitezen gizarteratzea

da garrantzitsuenetako bat, baina gaizki jokatzen ari gara, oso gaizki.

SOS-Arrazakeriak Espainiako Estatuko arrazakeriaz 2000. urtean egindako txostenetan honako hau ohartarazten zaigu:

«Ezin deitoratzaitezke ondorioak aurrez haiek eragin dituzten kausak sortu badira. Ez baditugu kausak aldatzen —haien muienean legeak, politikak eta zabaltzen diren diskurtsoak daude—, ez dugu harritzeko eskubiderik etorkizun hurbilean beste El Ejido, beste Le Pen batzuk sortzen badira.

Zoritxarrez, medikuntza prebentiboren aukera galdu genuen arrazakeriaren aurkako borrokan. Gaur egun, azken urteetan immigrazioari bezala ijitoei ere emandako tratua emaitza ikusten ari gara. Orain neurri zorrotzak behar ditugu gizarte haustura saihesteko, aurreikusteko modukoa baita, baina ezin onartuzkoa».

SOS-Arrazakeriaren aipatu txosten horretan argitaratutako D. Wagman-en artikulua batean (hortik hartu dugu artikulua honetarako titulua), gordintasun osoz deskribatzen da aurre egin behar diogun egoera: «... azalpena nahiko argia dela ematen du: kontua merke eta gogor lan egingo duten immigratzaileak etortzea da, baina kikilduta eta beldurtuta eduki behar dira. Eta zapalkuntzaren, aurreiritzien eta diskriminazioaren biktima gisa ager ez daitezke, hala nola bizilagun eta lankide on bezala, egokiena gizartearen gatazkatiak, errespeturik gabekoak eta arriskutsuak direlako ideia zabaltzea da, argi uztea ez dutela merezi gure elkartasuna».

Garai txarrak lirikarentzat, dio kantak. Ez dira sasoi onak berdintasun eta elkartasun planteamenduak egiteko, barneratze planteamenduetarako. Baina, hain zuzen ere, horregatik erakutsi behar dugu gure errebeldia, onartezintzat jo behar dugu proposatzen digutenaren moduko gizarte haustura bat, gure gizartearentzat porrot egitea dela esan behar dugu, eta saihestu behar dugula. Pertsona gisa, gizarte gisa, ez diogu uko egin behar hazteari. Aitzitik, txikiagoak egiten gaituzten planteamenduei egin behar diegu uko, horiek behar ditugu bazterrean utzi.

Immigrazioa delitua dela sinetsarazi nahi digutenean, hau erantzungo diegu: «Delitua? Zuen da delitua».

Erredakzioan itzulia

Sexua lanbide dutenen eskubideak

(Aurreko orrialdetik dator)

an egiteak eta ez modu pribatuan? Normala da gure auzoak eta herriak gero eta hobeto egotea nahi izatea, baina ez ditzagun nahas arazoak, droga-menpekotasuna eta prostituzioa kasu honetan. Argiak izan gaitezke: ez dugu gogoko po-

breziaren irudi publikoa. Gogorra baita existitzen dela denok dakigun hori ikustea.

Andreak lagundu egin nahi du arazo honetan, eta, era berean, sexua lanbide duten emakumei aurrerantzean ere laguntza ematen jarraitu nahi du, eta babes-ten salatu eta, Buñuelgoek bezala, auzita-

ra jotzea erabakitzen dutenak. Gainera, haien eskubideak errebindikatu ditugu, laguntza emango die atxilotzen dituztenean, eta irailean adituekin eztabaida bat egiteko aukera planteatuko du, arlo teorikoaz bezala praktikoaz ere aritzeko, epe laburrean konpondu beharreko bezala sakoneko arazoez ere hitz egiteko. Ez dugu nahi beste auzo batera aldatzea bakarrik. Sexu-hezkuntza nahi dugu, hala nola benetako neurri eta baliabideak prostituzioa baztertu nahi denerako, eta legeak

eta eskubideak jardun horretan segitzea erabakitzen dutenentzat. Aste honetan, 29ra bitarte, mintegi eta eztabaidetan elkarikusiko dugu. Ondo gogoan izan dezagula arlo politikoan arazoak konpontzeko ardura duten pertsonak. Hauteskundeak hurbil egon arren, ez dezagun jardun elektolarismo hutsean, sentimenduak eta konpondu beharreko arazoak dituzten gizaki batzuei buruz ari baikara.

Erredakzioan itzulia

zuzendariari

(0034) 943 300 222

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari@egunkaria.com

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

Lotsagarriak zarete!

Estitxu Unzurrunzaga • Arrasate

Gutun honen bitartez badakit ez dudala gauza berririk esango baina hitza gurea denez une hau aprobetxatu nahi dut, guztiak eztanda egin aurretik bederen.

Azkenaldian Euskal Herrian jasaten ari garen egoerak jendearengan iritzi desberdinak sorrarazi baditu ere, Batasunaren ilegalizazioaren ondorioz jasaten ari garen presio, irain, gezur, azpijoko, egur, mehatxu, atxiloketa, eta abar luze bat da punturik latzenetakoa, «estatu demokratiko» baten ezaugarri garbiena edota zikinena aldi berean.

Erantzukizuna hasiera batean Aznar, Garçon eta beraien jarraitzaile-laguntzaile-espainolena dela argi dago, iniziatiba

beraiena izan baita baina joko honetan beraien apustua «irabazi» duten beste laguntzaile batzuk ere ageri dira, EAJ eta EA alegia.

Beti izan dute joera Madril aldera joatekoa baina gero eta garbiago uzten ari dira zein den beraien lekua eta interesa.

Egoitzak itxi behar zirela zioen agindua-rekin etorri direnean ere ez dute inolako pausorik eman ekiditeko, alderantziz, guztia baimendu dute laguntza emanez.

Dena den joan den larunbatean Bilbon gertatutakoak ere ez dauka azalpenik. Gorrotoa da barruan dudak sentimendu bakarra; nola izan daitezke hain hipokritak, hain faltsuak, hain «demokratak», hau da hain espainolistak hitz batean esanda...

Benetan lotsagarriak zarete, Bilbon errezuen lekua zein zen erakutsi nahi izan ze-

nuten baina zuenganako lehendik ere sentitzen nuen amorrua handitzea besterik ez duzue lortu.

Bi bandotara jokatzek arrisku hauek dakartza baina oraingoan, beste behin ere, oso urruti joan zarete. Hori bai! alferrik da bi egunera barkamena eskatzea (batez ere behartutako barkamena izan denean), nire aldetik behintzat barkamenik ez duzue lortuko!

Euskal herritarrok beste errespetu bat merezi dugu, gure ideiak aldarrikatzea gure eskubidea baita.

Errepesioaren bidetik lanean dabilen eta zuen polizia den Ertzaintzari egin al diozue gonbita datorren irailaren 29an EAJ-k ospatuko duen Alderdi Egunerako? Jakin ezazue egun horretan zuek bezalako sasi-abertzale asko elkartuko dela

eta mementoa aprobetxatuko dutela Independentzial! eta Gora Euzkadi Askatuta! bezalako oihuak botatzeko.

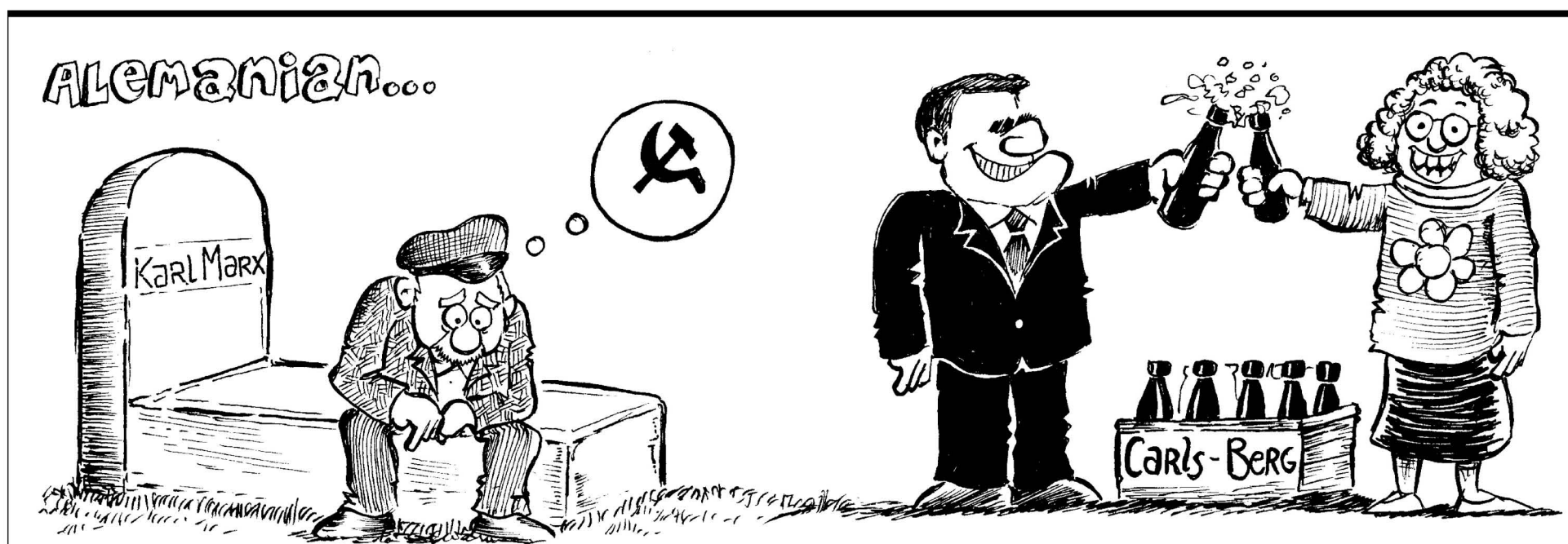
Ibarretxe, zuri, zuk ikasle bati emandako erantzuna aprobetxatu nahi dut galdera egiteko: «egin behar genuena egin genuen» izan zen zure erantzuna eta nire galdera da; eta guk egin beharko genukeen egingo bagenu zer gertatuko litzateke?

Gernikako Euskal Herrian Euskaraz-i

Carlos Orueta • Getxo

Gernikan epaitegian epaileek euskaraz eta gure bizitzan euskaldun gehienon artean: «hable usted cristiano». Lehenengoz lehenengoa: «euskaldunon artean euskaraz».

montxo

galdeiozu... ?

SUSTRAI COLINA

Bertsolaria

Asko poztu nintzen iparraldeko gazteen artean zu bezalako bertsolari belaunaldi berriak agertzean. Zein etorkizun ikusten diozu iparraldeko bertsolaritzari?

Lurdes Auzmendi (Ordizia)

Aupa Lurdes. Gaur egun Iparraldeko bertsolaritza orain dela bi urte baino hobeto dago, eta gure erronkak hemendik bi urtera askoz hobeto egotea izan behar du. Asko egin da, baina gehiago dago egiteko. Ikastoletan, bertso-eskoletan, jendea lanean ari da, eta lana tajuz egiten bada fruituak emango ditu. Beraz eguneroko lanean sinestea dagokigu eta denborak esango du zer etorkizun daukagun.

hirusta

Joseba Otondo

Foronoia

Johanesburgokoa izan dugu mundu mailako foroetan oraingo azkena. Ingurumen eta gizarte garapenari buruz mintzatzekoak ziren, *blandibua* bezalakoa den jasangarritasunari buruz. Doike! Mundu mailako edozein foro serio eta errespetagarritan bezala emaitzik gabe.

Foroena aspaldiko gauza dugu, pentsa, erromatarrek orduko hirietako foroetan, hiri erdiguneko plazetan biltzen ziren, eskubide osoko hiritar arduratsu bezala gizarteko arazori buruz mintzatzeko. Denborak ematen digun perspektiba eta distantzia kontuan hartuz, gizarte arazo historikoak ez direla konpondu ikusten dugu eta foroak foro, gauzek bere horretan jarraitzen dutela, ogia eta zirkua dugun bizkitartean *Ave uro!*

Garai haietan Asterix, Obelix eta gainerakoez ez dut uste foro horietan parte hartuko zutenik, hala izatekotan berehalakoan legionario-

en atzaparretan akituko baitzuten, zirkuko lehoiendako *fast-food*. Garai haietan inperioaren bihotzean, baino ez foroetan, baizik eta *katakunbetan* batzartzen ziren mundua aldatu nahi zuten Josu delako baten jarraitzaileak, zatotik urrezko kalizetara pasatu ziren artio...

Gaurko egunean irudiz ez dago *katakunbarrik*. Hiritarren foroan ondoan foro alternatiborak egiten dira, demokraziaren eszenifikazio eta gizarte parte-hartzearen errepresentazio bezala. Ikuskizuna. Alta, Galiarrak, *Barbaroak*, Bagaudak, Josuren jarraitzaileak eta bertze jende muku bat, erromatarren foro hauetan parte-hartzeak biziki harritzen du, gauza antzengatik, baina bereziki foro hauek zirkua legarrezko zola gainean egiten direlakotz, inperioak hain zuzen disidentzia guztien adierazteko espreski prestatu duen tokian. Zirkuko paretetatik haratago katakunbetan norbait gelditzen ote da?

Urriaren 1etik aurrera **Eguzki Urteaga • Hizkuntza Kontseiluko zuzendaria** izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua. Bidali zure galderak ordurako.

‘HERRIKO TABERNAK’. ‘Herriko tabernen’ barruan dauden egoitzak ixteko eta taberna, txoko eta jatetxeei administrazio judiziala jartzeko eskatu zuen atzo Enrique Molina fiskalak. Baltasar Garzonek datozen egunetan kaleratuko du erabakia

Tabernei administrazio judiziala jartzeko eta gainerako lokalak ixteko eskatu du fiskalak

Kultur elkarteetako ordezkariak Garzon epailearen aurrean izan ziren atzo, Madrilen

DATUA

35 ordezkari

Garzonek ia lau orduz entzun zituen 35 *herriko tabernetako* ordezkarien abokatuen eta fiskalaren argudioak. Garzonek 75 kultur elkarteren inguruko bahimendua agindu zuen uztailan, baina atzoko agerraldian ez ziren joan haietako guztietako ordezkariak, batzuek ez baitute jaso agindua. Arabako, Bizkaiko eta Nafarroako kutur elkarteetako ordezkariak izan ziren atzoko agerraldian; Gipuzko-akorik ez zegoen.

luan oinarritu zuen eskaera hori.

Defentsen argudioak

Kultur elkarteetako lege ordezkariak fiskalak eskatutako neurrien kontra agertu ziren. Abokatuek auziaren instrukzioan gertatzen ari diren zenbait urratze salatu zituzten. Kasu batzuetan elkarteetako arduradunek ez dituzte jaso beharrezkoak diren jakinarazpenak. Pertsona horiek «indefentsio» egoeran daudela adierazi zuten. Horretaz gain, bahimenduen ondorioz zenbait elkarte «larri» daudela adierazi zuten, kredituak ordaintzen ari baitira. Halaber elkarte horietan lan egiten duten langileen «noraeza» ere aipatu zuten.

Fiskalak administrazio judiziala jartzeko erabili zuen argudioa ezin dela aplikatu esan zuten abokatuek. 630. artikulua eta ondorengoak enpresei eragiten dietela argudiatu zuten abokatuek, eta aipatutako kasuan ez direla enpresak, kultur eta kirol elkarteak baizik.

Era berean, elkarteetako bulegoen itxiera eskatzeko 129. artikulua ezin dela baliatu esan zuten. Horretarako delitu jakin batzuek egon behar dutela adierazi zuten, eta kasu hauetan inputazio zehatzik ez dagoela egozten zaizkien delituzko ekintzak frogatzeko.

Garzonek uztailaren 12an 109 diru kontu blokeatu eta 75 kultur elkarte bahitzeko agindu zuen, tartean *herriko tabernen* egoitza ugari «Batasunaren menpekoak» zirela eta «ETA-ren zerbitzura» zeudela esanez.

Garzonen erabakien kontra eta Aretxabala elkartearen alde elkarretaratzea egin zuten atzo 90 lagunek Larrabetzun.

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Abuztuan, Durangoko Intxaurre elkartea itxiko zutelakoan, jendea teilatura igo zen, protesta gisa. Ertzaintza ez zen elkartea ixtera joan, Batasuna legez kanpo uztearen kontrako protesta batean parte hartu zuten zenbait lagun identifikatzera baizik.

Axun Erzibengoa | DONOSTIA

Baltasar Garzon Espainiako Auzitegi Nazionaleko epaileak 35 kultur elkarte eta *herriko tabernetako* ordezkariak hartu zituen atzo bere bulegoan. Garzonek uztailan 75 kultur elkarteren inguruko bahimendua ezarri zuen, Batasunari kale istiluen erantzukizun zibila egotzi ondoren. Atzokoa elkarte horien administrazio judizialaren inguruan erabakitze agerraldia izan zen. Auzian pertsonatuta dauden 35 elkartetako ordezkariak joan ziren bakarrik, batzuek ez baitute jaso jakinarazpena.

Fiskalaren eta kultur elkarteetako ordezkarien argudioak entzun ondoren, epaileak ondo-

rengo egunetan kaleratuko du *herriko tabernen* inguruan hartuko duen erabakia.

Enrique Molina fiskalak *herriko taberna* eta kultur elkarteetan dauden taberna, txoko eta jatetxeei administrazio judiziala jartzeko eskatu zuen. Aldiz, elkarte horietan dauden bestelako bulego eta lan lekuak ixteko eskatu zuen. Funtsean, Garzonek Batasunaren jarduerak etetea erabaki zuenean azken hori egin zuen zenbait elkarte eta *herriko tabernarekin*: egoitzak itxi eta tabernak zabalik utzi.

Fiskalak Judiziamendu Zibileko 630. artikuluan oinarritu zuen administrazio judiziala egiteko eskaera. Kultur elkarteek aukeratutako ordezkari batekin

ADMINISTRAZIOA

Fiskalaren arabera, elkarteek ezingo dute ez dirurik erabili ez konturik ireki administratzaile judizialak jakin gabe

IXTEKO ESKAERA

‘Herriko tabernei’ lotutako lokalak ixteko eskatu du fiskalak, «helburu deliktiboetarako erabiltzen direnean»

batera egingo luke Ogasuneko ordezkariak administrazio judizial hori.

Fiskalaren arabera, neurri horren ondorioz, elkarteek ezingo dute ez dirurik erabili ez kontu berririk ireki administratzaile judizialak jakin gabe. Administratzaileak diru mugimenduak aztertze aukera izango du, bai oraingoak eta bai bahimendua agindu baino lehenagokoak.

Tabernen administrazio judiziala eskatzeaz gain, kultur elkarteetako beste bulegoak ixteko eskatu zuen Molinak, baita tabernarik ez duten egoitzak ixteko ere, «helburu deliktiboetarako erabiltzen direlako». Fiskalak Zigor Kodeko 129. artiku-

EUSKO LEGEBILTZARRA. Garzonek atzera egin ezean, ekimen judizialak abian jarriko lituzke

Legebiltzarreko Mahaiak atzeratu egingo du Garzonen aurkako salaketa

Sozialista Abertzaleak taldea desagiteko autoa berriro ere aztertzeke eskatuko dio epaileari

Erredakzioa | GASTEIZ

Eusko Legebiltzarreko Mahaiak ez du, oraingoz, Baltasar Garzon epailearen aurkako salaketarik aurkeztuko, EB-IUren jarrera aldatzeko Juan Maria Atutxa presidentearen asmoa aste batzuk atzeratuko baitu. Botearen banaketaren kontrako ustezko delitu batean oinarritu zen Atutxa epailearen kontrako salaketa jartzea proposatzeko, baina bide hori jorratu aurretik, autoak berriaz aztertzeke eskatuko dio Mahaiak. Garzonek jarreraz aldatu ezean, bide judizialari ekingo lioke Legebiltzarrek, salaketa jarri edo eskumenen arteko liskarra argudiatuz.

EB-IUren ekimenez hartu dute erabaki hori EAJk, EAK eta EBk. Legebiltzarreko iturriek jakinarazi dutenez, Eusko Jaurlaritza sostengatzen duten alderdien zerbitzu juridikoak dagoneko ari dira aztertzen zein bide hartuko luketen —salaketa ala eskumenen liskarra— Auzitegi Nazionaleko epaileak atzera joko ez balu.

Iturri horien arabera, Sozialista Abertzaleak taldea ez desagitearen kontra PPK eta PSE-EEk aurkeztutako babes helegiteak aintzat hartuko ditu gaur Mahaiak, eta Bozeramaileen Batzordeak ostegunean aztertu eta eztabaidatuko ditu.

PP eta PSE-EEren helegiteak atzera bota ostean, Batzordeak ondorioak helaraziko dizkio Mahaiari, eta honek Garzonen irailaren 6an kaleratutako autoaren inguruko erabaki berria hartuko du datorren asteartean.

DAVID AGUILAR / EFE
Juan Maria Atutxa eta Carmelo Barrio, Legebiltzarreko Mahaiak irailaren 10ean egindako bileran.

Mahaiak autoaren kontrako argudio juridikoak berrestez gain, ebazpena berriaz aztertzeke eskaera egingo dio Garzoni.

EB-IUren jarrera aldatzea «egokia» dela dio Llamazaresek

IUko idazkari nagusi Gaspar Llamazaresek «egoki» ikusi du EB-IU Legebiltzarrek Garzonen aurkako salaketa aurkeztearen kontra azaldu izana, «erakundearen arteko liskarra gutxitzen lagunduko duelako». Madrazoren alderdiaren jarrera aldatzea «terrorismoaren kontrako borrokan desadostasun politiko

GASPAR LLAMAZARES

IUko idazkari nagusia

«EB-IUk hartutako jarrera egokia izan da, erakundearen arteko liskarra gutxitzen lagunduko duelako»

zilegiak berrezartzeko» balio garria dela iritzi zion Llamazaresek.

Bestalde, Javier Madrazo EB-IUko idazkari nagusiak azaldu

zuenez, Mahaiak hartuko duen jarreraren helburua da Garzonek bere autoa berriaz azterteko, «Eusko Legebiltzarreko eskumenetan sartzen delako».

Eskumenen usurpazioan oinarritutako salaketa jartzea edo liskar juridikozionala aurkeztearen inguruan, Madrazok esan zuen biak ala biak direla «zilegiak, baliogarriak eta posibleak» eta aztertu egin beharko dela horietako zeinek duen oinarri juridikorik sendoena. Izan ere, Madrazoren ustez, euskal erakundeek euren eskumenak babesteko betebeharra dute.

PP

Jaurlaritzarekiko jarrera aldatzeko argibideak eskatu dizkio Arenasek Zapaterori

Erredakzioa | DONOSTIA

Javier Arenas Espainiako Administrazio Publikoetako ministro eta PPko idazkari nagusiak Eusko Jaurlaritzarekiko harremanetan proposatzen dituen politika aldatzeko argitu ditzala eskatu dio Jose Luis Rodriguez Zapaterori. PPK segurtasunari buruz antolatutako ekitaldi batean egin ditu Arenasek adierazpen hauek, eta hitz gogorak izan ditu Alderdi Sozialistako buruarentzat, 2004. urtean Espainiako Gobernura iritsi bezain laster bultzatuko omen dituen politika aldatzeko nondik norakoak «argi eta garbi azal ditzala» eskatuz. «Mamirik gabeko hitzekin ez gara inora iritsiko» esan dio Zapaterori, eta «aldaketa bat proposatzen dut» esatea, ezer ez esatea» dela.

Elkarriketa giroa indartu

Jose Luis Rodriguez Zapaterok iragan igandean Katalunian ospatu zen Larrosaren Festan jakitera eman zuenez, «hurrengo hauteskundeak irabazi eta Espainiako gobernuburu izatera iristen bainaiz, Eusko Jaurlaritzarekin harremanak indartuko ditut, elkarriketa giroa bultzatuz». Zapateroren ustez Espainiako Gobernuaren eta Eusko Jaurlaritzaren arteko tirabirak elkarriketaren bidez bakarrik zuzen daitezke, eta ETaren aurkako borroka Aznarrek boterea utzi ondoren ere aurrera jarraitu beharko duela. Datoren hauteskunde orokorren ondoren «etapa berri bat» hasiko dela esan du.

MAHAIAREN ERABAKIA

SALAKETA

Espainiako poliziek Mahaiko kideak salatu dituzte

ANPk —Espainiako Polizia Elkartek— Juan Maria Atutxa, Gorka Knörr eta Kontxi Bilbao Eusko Legebiltzarreko parlamentarien kontrako salaketa jarri zuen atzo Espainiako Fiskaltza Nagusian.

ANPko idazkari nagusi Enrique Gomezek aurkeztutako salaketa horretan Espainiako fiskal nagusi Jesus Cardenali

eskutzen dio EAJ, EA eta EB-IU alderdiek Eusko Legebiltzarreko Mahaiak dituzten ordezkarien aurkako diligenziak abian jartzeko, eta Garzon epailearen autoa betetzearen kontra bozkatzaren arrazoiak aztertzeke.

Polizia sindikatuaren arabera, Eusko Legebiltzarreko Mahaiak hartutako erabakia ebazpen judizial batekiko «desobedientzia delitua» da. Polizia Elkarteko kideek uste dute poliziak diren heinean ustezko delitu bat salatzea «behartuta» daudela.

FISKALA

Desobedientzia delitua izan daiteke, Cardenalen ustez

Espainiako Fiskal Nagusi Jesus Cardenalen ustez, baliteke Eusko Legebiltzarreko Mahaiak desobedientzia delitua egin izana Baltasar Garzonen autoa betetzearen kontra azaltzeagatik.

Hala ere, iritzi dio Gasteizko Legebiltzarreko Mahaiak hartutako erabakiak aurrekaririk ez duela, eta horregatik, sa-

konki eta lasai aztertu behar dela.

Horretaz gain, Cardenalek uste du Eusko Legebiltzarrek ez duela epailearekin liskarrik eragin nahi izan, «ganberako eskumenetan eskua sartu duela uste du, eta horregatik epaileari ez diola men egin behar iritzi dio».

Ildo horretan adierazi du ez dakiela zeintzuk diren Eusko Legebiltzarrek Garzonen autoa ez betetzeke dituen arrazoiak, ezta epaileak Mahaiari emango dion erantzuna zein izango den ere.

Idiazabalgo Udala

IRAGARKIA

Idiazabalgo Arau Subsidiarioetako 4.3 Areaki dagokion Xehetasun Azterlanaren hasierako onarpena.

Idiazabalgo Alkateak 2002ko irailaren 19ko Ebazpenean ondorengo erabakia hartu du:

1.- Hasierako onarpena ematea Idiazabalgo Arau Subsidiarioetako 4.3 Areaki dagokion Xehetasun Azterlanari.
2.- Espedientearen hamabost laneguneko epean jendeaurrean erakutsirik jartzea Udako Idazkaritzan interesdunak alegazioak aurkeztu ahal ditzaten.

Idiazabal, 2002ko irailaren 23an.
Alkateak.

NAFARROAKO PARLAMENTUA. Hilero jasotzekoak zituen 24.000 euro pasatxo kendu zaizkio

«Elkarlana» eskatu du Castejonek, Batasuna falta dela igar ez dadin

Talde parlamentario gisara zegozkion ordain finko eta aldakorrak ez ditu jasoko

Irene Arrizurieta | IRUÑA

Nafarroako Parlamentuan Batasuneko talde parlamentarioaren desagertzea ez igartzeko «irudimena eta elkarlana» eskatu die beste taldeei Jose Luis Castejon Ganberako presidentek.

Parlamentuko Bozeramaileen Mahai eta Batzordeak talde mistoaren antolaketa eta dagozkion diru laguntzak onartu zituen atzo. Aurrerantzean talde mistoko zazpi kide berriek ez dituzte jasoko Batasunari talde moduan urtero zegozkion ordainsari finko eta aldakorrak. 300.000 euro baino gehiagokoa zen diru laguntza. Aurrerantzean, beraz, hilero 24.000 euro pasatxo galduko dituzte. Nolanahi ere, talde mistora pasatxo zazpi osoko bilkuretara eta batzordeetara joategatik dagokien ordainsaria hartuko dute, eta joan-etorrietarako dirua ere bai.

Gisa berean, Fernando Barrena parlamentariak liberatu moduan soldata jasotzen jarraituko du. Aipatu soldata urtero 40.000 euro gordinetara da.

Parlamentuak onartu du ere bai Fernando Barrena izanen dela talde mistoko bozeramaile Bozeramaileen Mahaia eta Batzordean eta Felix Puyo ordezkaria. Dena dela, Jose Luis Castejon Parlamentuko presidentek bilera ondorengo zehaztu zuen Milagros Rubio Batzarreko kideak eginiko eskaera. Rubiok idazki baten bidez Mahaia-ri jakinarazi dio Barrena talde mistoko eleduna bada ere, ez duela Batzarrearen iritzia eta botoa ordezkatzen.

Bestalde, Castejonek ukatu egin zuen Legebiltzarreko lana «ez atzera ez aurrera» geldituko dela, Batasuneko parlamentari ohiek UPN eta PSNren ekimenak ez sostengatzea erabaki dutelako. «Irudimena jarri behar

JESUS DIGES / EFE

Jose Luis Castejon, Bozeramaileen Mahaia, joan den astean egindako bileraren ondoren.

da», zioen. «UPN eta PSNren arteko adostasuna ez ezik, UPN eta gainerako taldeen artekoa ere bultzatu» behar dela iradoki zuen. Gogoratu zuen legebiltzaldia bukatzeko gutxi falta de-

la, eta adostasunak bilatu behar direla Batasunaren jokabidea «testimoniala» izateko. Presa duten gaiak aurrera atera eta besteak heldu den legegintzaldira uztea proposatu zuen.

IUN-NEB

Politika fiskala aldatzeko eskatu dio Tabernak Nafarroako Gobernuari

Erredakzioa | IRUÑA

Nafarroako Gobernuaren politika fiskala eta aurrekontuak kritikatu ditu Felix Taberna IUN-NEBko koordinatzaileak. Tabernaren irudiko, UPNren Gobernu herrialdeko «sektore publikoa desegiten ari da».

IUN-NEBko koordinatzailearen aburuz, Gobernuaren Ogasuna «krisian dago eta zailtasunak ditu». Tabernak dio Gobernuak ez dela gai horri aurre egiteko, eta ez duela arazoa moldatzeko «pau-so egokirik» ematen. Gobernuak iragarri duen erreforma fiskala deitoratu du Tabernak. «Argiak ez diren mugimenduak egiten ditu. Ez da logikoa Gobernuak 60 milioi euro kostako den erreforma fiskala iragartzea», dio.

Gobernuak enpresa publikoak, Nafarroako autobidearen kudeaketaz arduratzen den Audenasa kasu, pribatizatzeke hasi duen bidea salatu du. Tabernak dio Gobernuak nahi dituen kostu kopuruak erabiltzen dituela, eta Parlamentuari «gezurra esaten» ari zaiola.

PSE-EE. Eusko Jaurlaritzaren «zentralismoa» kritikatu dute, «eskumenak eskatu arren, hark pilatu egiten baititu»

ALFREDO ALDAI / EFE

Mikel Cabièces Santurtziko alkatea, Javier Cruz Portugaletkoa, Dimas Sañudo PSE-EEko Udal Politikako arduraduna eta Iñaki Arriola Eibarko alkatea.

PSEko alkateek «udalei eskumenak eskualdatzeko» eskatu diote Jaurlaritzari

Erredakzioa | BILBO

Eusko Jaurlaritzak Gernikako Estatutua «garatu ez izana» kritikatu zuten atzo Santurtzi, Portugalete eta Eibarko alkateek, PSE-EEko udal politikaren arduradun Dimas Sañudorekin batera.

Jaurlaritzaren «zentralismoa» salatu zuen Sañudok, «eskumenak eskatu arren, hark pilatu egiten baititu». Hortaz, udalei eskualdatu beharreko eskumenak ari ziren PSE-EEko ordezkariak.

Udal legeak eskatu zituzten

«Eusko Legebiltzarrak eskatu arren, EAEk ez du oraindik Udal Erregimenaren Legerik», adierazi zuen Dimas Sañudok. «Udalei antolakuntza mekanis-

moak, eskumenak eta errekursoak» emango lizkieke lege horrek, eta «udalek herritarren bizitza kalitatea hobetzeko zerbitzuak abian jarriko lituzkete», azaldu zuen Sañudok.

«Ceuta eta Melilla kenduta, EAE da Lurzoruaren Legerik ez duen Espainiako autonomia erkidego bakarra» gaineratu zuen Sañudok. «Euskadik etxebizitzaren preziorik altuenak izatea» egotzi zion egoera horri.

Ura administratzeko beste lege bat eta EAEko Finantza Kontseiluan udalen parte-hartzea zehazteko araudia ere eskatu zituen Sañudok. PSE-EEK «autogobernuaren barne garrantzia» eskatuko duela aurreratu zuen. Era berean, urriaren 25ean «Estatutuaren eguna» ospatuko dutela esan zuen.

ATXILOKETAK. Otegi eta Zelarain Parisera eraman dituzte

Jose Luis Kamio atxilotu dute Hernanin, eta Goizueta eta Jaka aske utzi dituzte

Felipe Goizuetak Poliziaren eskuetan tratu txarrak jasan izana salatu du

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Espainiako Poliziak Jose Luis Kamio Etxeberria 53 urteko hernaniarra atxilotu zuen igandean, Guillermo Ruiz Polanco Auzitegi Nazionaleko lehenengo instrukzio epaitegiko epailearen aginduz. Atxiloketa Hernaniko Etxeberri auzoan izan zen, Kamio lanetik etxera zihoala. Poliziak bere etxebizitzara eraman zuen eta hura miatu zuen. Ondoren, bere familiaren beste etxebizitza miatu zuen, Donostiako Antigua auzoko Aitzkorri kalean.

Joan zen astelehenean Talencen (Frantzia) atxilotutako Juan Antonio Olarra eta Ainhua Mujika ustezko etakideekin lotu zuen Kamio, Angel Acebes Espainiako Barne ministroak. Zehazki, Olarrari eta Mujikari atzemandako paperetan Kamioaren izena azaltzen dela jakinarazi zuen Barne ministroak.

Kamioarekin bederatzi dira jada polizi operazio horretan atxilotutako pertsonak. Olarra eta Mujikaz gain, Saroia Galarraga Bordelen eta Bruno Josie bere mutil-laguna Senperen atxilotu zituen Frantziako Poliziak, eta ondoren guztiak espetxeratu zituzten. Polizi operazio berean Felipe Goizueta eta bere neska-laguna Virginia Jaka atxilotu zituzten Hernanin, eta

TRATU TXARRAK

Epailearen aurrean pasatu denean, Felipe Goizuetak kolpeak eta lagunarekiko mehatxuak salatu ditu

Andoni Otegi eta Oscar Zelarain Bagneres de Luchonen (Frantzia).

Goizueta eta Jaka kargurik gabe aske utzi zituen atzo Guillermo Ruiz Polanco epaileak. Biak iragan asteazkenean atxilotu zituen Espainiako Poliziak. Polizia iturrien arabera, Juan Antonio Olarraren paperen artean Felipe Goizuetaren izena eta telefono zenbakia agertu ziren.

Tratu txarrak salatu ditu Goizuetak

Bikotea bost egunez egon da inkomunikaturik Poliziaren egoitzetan. Biek inkomunikaturik deklaratu zuten atzo Ruiz Polanco epailearen aurrean. Goizueta eta Jakak ukatu egin zuten epailearen aurrean ETArekin zerikusia dutenik. Ignacio Gordillo fiskalak ez zuen inolako neurririk agindu beraien aurka eta epaileak aske utzi zituen.

Askatasunak jakinarazi duenez, Poliziaren eskuetan egondako bost egunetan tratu txarrak jasan izana salatu du Goizuetak. «Epailearen aitzinean pasatu denean, mehatxuak salatu ditu, batez ere bere lagunarekikoak, eta baita kolpe batzuk ere», nabarmendu zuen Askatasunak kaleratutako idatzi batean. Horrez gain, «Goizuetaren neska-laguna zelako atxilotu zutela esan zioten poliziek Virginia Jakari», Askatasunak adierazi zuenez.

Askatasunak dio Olarra eta Mugikarekin zerikusia dutela dioten berriak «prentsak lau haizetara» zabaldu dituela «inolako funtsik gabe» eta bikotea «kriminalizatu asmoz».

Hala, Askatasunak «ozen» salatu du «bi lagun horiek jasan behar izan dutena, Poliziaren jokamoldea eta, aldi berean, zenbait komunikabiderena».

Otegi eta Zelarain gaur pasako dira epailearen aurretik

Andoni Otegi eta Oscar Zelarain, bestalde, atzo eraman zituzten Tolosatik (Frantzia) Parisera, Polizia Judizialaren egoitzetara, eta gaur dira epailearen aurrean pasatzekoak. Bagneres de Luchonen, Pirinio Garaiak departamenduan, atxilotu zituen Frantziako Poliziak joan zen ostiralean. Horiei buruz, Angel Acebesek esan zuen atzo ETako talde ibiltari bateko kideak zirela eta «aste honetan atentatuak egiteko asmoa» zutela.

Lavega Udaltzaingoan ez dela «informazio pribilegiatuaz» baliatu dio sindikatuak, eta lan orduetan ez duela «informazioz biltzen» esan zuen, beste lagunekin batera lan egiten duelako.

Politikarien autoen matrikulak «ezagunak» direla jakinarazi zuen LABek. Semaforoen erregistroetako giltzari buruz, sindikatuak dio giltza horrek kopia asko dituela eta udaltzain eta Udaleko langile ugari erabili ohi dituztela. Gainera, dio ez dagoela udaltzainen tzat aparkalekuen txartelik. «Erakunde ofizialen filtrazio interesatuak hitzez hitz sinesten ditu Udalak. Iraingarria da», azpimarratu zuen azkenik aipatu sindikatuak.

taia bat» dela adierazi zuen LABek: «Interesa duen muntaia baten biktimia da, gaztea, aberztalea eta udaltzaina delako». Lavega «errugabea» dela esan zuen, eta «jarrera zikoitz eta zeken gainetik egia azalartzea nahiko genuke», gaineratu zuen.

Poliziak gazte donostiarrari egotzitakoa gezurtatu zuen LABek, semaforoen giltza bat, politikarien matrikulen informazioa eta Udaltzaingoaren aparkalekuko txartel bat eman izana, alegia. Horrenbestez,

ESTRADIZIOA. Espetxeratu egin dute

Antonio Gabiola, Barajas aireportura iritsi zen unean.

Frantziak Antonio Gabiola euskal presoaren esku utzi du

Agentziak | **MADRIL**

Antonio Gabiola Goigana euskal presoaren esku utzi zuen atzo Frantziak. Preso lekeitiarra goizeko 11:50ean iritsi zen Madrilgo Barajas aireportura Paristik. Frantziako Poliziak Espainiakoaren esku utzi zuen hegazkineko eskailertan. Espainiako Auzitegi Nazionaleko epaile Ismael Morenoaren aurrean deklaratu ostean, Soto del Real espetxean sartu zuten.

Gabiola 2001eko otsailaren 1ean atxilotu zuten Villers en Ossau (Frantzia) eta bi urteko espetxe zigorra ezarri zioten gaiztagin elkarreko kide izateagatik. Epe horretan, La Sante, Fresnes eta Uzerche espetxeetan

egon da preso eta ostiralean amaitu zuen ezarri zioten kartzela zigorra.

Gabiola bi auzirengatik epaitzeko eskatu zuen estradizioa Espainiak, baina Frantziak eskaera bakarra onartu zuen, 1988ko otsailaren 24an ustez Emiliano Revilla enpresaburuaren bahiketaren parte hartzeagatik. Frantziak beste eskaera atzera bota zuen delitua preskribituta zegoelako.

Askatasunak Gabiolaren estradizioa salatu zuen ohar batez. Estradizio eskaerak onartzerakoan Frantziak «Espainiako Poliziak autokulpazioak lortzeko erabiltzen dituen metodoak» onartzen dituela esan zuen Askatasunak, hots, «torturaren erabilpen sistematikoa».

Arkaitz Lavega udaltzainaren atxiloketa «muntaia bat» dela salatu du LABek

Erredakzioa | **DONOSTIA**

LAB sindikatuak atzo Arkaitz Lavega Tarrega Donostiako udaltzainaren atxiloketa salatu zuen ohar baten bidez. Lavega joan zen asteen atxilotu zuen Guardia Zibilak eta bost egunez inkomunikatuta egon ondoren espetxeratu egin zuten. Gazte donostiarrak tratu txarrak pairatu izana salatu zuen.

Atxiloketa «Udaltzaingoaren sektore aurrerakoiari eta abertzaleari kalte egiteko eta eskarmentua emateko mun-

AZPEITIKO UDALA

IRAGARKIA

Gaia: Azpeitiko Arau Osagarrien "Perdilegiko Eskola Gunea" 45 H.E.A.rako Xehetasun Azterketari haserako onarpena ematea.

Ebazpena eman duen organua: Alkatetzak 2002ko irailaren 17an.

Jendaurreko erakustaldiko epea: Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean, Azpeitiko Ediktu taulan eta El Diario Vasco, Deia, Egunkaria eta Gara egunkarietan argitaratu, hots, argitalpen honetan azkena egin eta biharamunetik hasita hamabost eguneko epean.

Espedientea dagoen lekua: Udaleko Idazkaritzan.

Azpeitian, 2002ko irailaren 17an.
ALKATEAK.

EUSKAL PRESOAK. Ekitaldi politikoan, euskal presoek kolektiboak EAJren eta Ertzaintzaren jarrera kritikatu zuen

‘Askatasun taupadak’ jardunaldietako leloak ikertuko ditu Cardenal fiskalak

Jende asko bildu da asteburuan Arrasaten, euskal preso eta iheslarien eskubideen alde

Erredakzioa | DONOSTIA

Jesus Cardenal Espainiako fiskal nagusiak atzo jakinarazi zuenez, *Askatasun Taupadak* lelopean egin berri diren jardunaldien «antolamodua eta garapena» ikertuko dituzte, diligentsiak ireki edo ez erabakitzeko. Euskal presoek eta iheslariak elkartasuna erakusteko asteburuan Arrasaten egin den jaian erabilitako pankartak eta leloak aztertuko ditu Cardenalek, Donostiako Fiskaltzaren laguntzaz.

Ertzaintzaren edo komunikabideen azalpenak jaso bezain pronto, Donostiako fiskalak Estatuko Fiskaltzarekin hitz egingo du, «egoki iritzitakoa» egiteko, Cardenalen arabera.

Amnistiaren Aldeko Mugimenduaren 25. urteurrenaren kariaz antolatutako *Askatasun Taupadak* egitasmoak hainbat ekitaldi hartu zituen bere bai-

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Igandean Arrasaten ekitaldi politikoan bildutako jendea, *Askatasun Taupadak* jardunaldien barruan.

tan, irailaren 21ean eta 22an: kontzertuak, antzerkia, bertsolariak, haur jolasak, dantzak, bazkaria... Alabaina, igandean egin asmo zuten manifestazio nazionala bertan behera geratu zen. Izan ere, EAEko Herrizaingo Sailak debekatu egin zuen,

baimena ez zela epearen barruan eskatu eta.

Manifestaziorik ez zen izan, baina ekitaldi politikoak bai. 2.000tik gora lagun hurbildu ziren Monterronera, euskal presoek eta errefuxiatuen mezuak entzuterako. Preso ohi batek ira-

kurri zuen Euskal Preso Politikoen Kolektiboen idatzia.

Euskal presoek agiria

Euskal Herrian «salbuespen egoera» dagoela diote euskal presoek, baina hori ez dela berria, eta «hogeita bost urteko

PRESOEN AGIRIA

«Jipoiek, damuketa bideek... beste edonolako zigorrak ez gaituzte gure helburu eta borroka bideetatik baztertuko»

jarduera politikoak ereindako uzta» ezingo duela lege batek «ezabatu».

Presoen sakabanaketa eta giza eskubideen urraketa salatzen dituzte agirian, eta baita Espainiaren eta Frantziaren «errepresioa» ere; tortura eta Batasunaren lege kanporatzea, tarteko. Ibarrek, Sanzek eta Chiracek «Euskal Herriaren zatiketa eta odoluste historiko, kultural, politiko eta linguistikoa bermatzen» dutela diote. Ertzaintzaren jokabidea ere gogor kritikatzeko; egoitzak ixtea zein irailaren 14ko manifestazioa galaraztea. «Ahantzi ote du PNVk 1936ko gerran Francoren tropa faxistak konkistatu eta ebatsi zituena alderdiaren egoitzak?».

Bestalde, bakerako bidea «autodeterminazio eskubidearen eta lurraldetasunaren alde borrokatzea» dela uste dute. «Ez kartzelak, ez sakabanaketak, ez jipoiek, ez damuketa bideek... ez beste edonolako zigorrak ez gaituzte gure helburu eta borroka bideetatik baztertuko». Esparru propio bat lortzeko, prozesu politikoan parte hartzea ere eskatzen du Euskal Preso Politikoen Kolektiboak.

Presoen aldeko ibilaldia egingo dute Lapurdin, urriaren 4an eta 5ean

Hartzea Lopez Arana | BAIONA

630 preso stop. *Presoak etxerat* lelopean abiatuko da Urruñatik Lapurdiko Askatasunak urriaren 4an antolatuko duen ibilaldia. Asteburu horretan ere urtero egiten den lege ospatuko da Uztaritzen Lapurtarren Biltzarra, eta Askatasunak hitzordu hori dela-eta lapurtar anitz Frantzian eta Espainian preso daudela gogoratuko du.

Atzo Donibane Lohizunen eskaini zuen prentsurrekoan, Askatasunak zenbait datu eman zituen: egungo preso kopurua, sakabanaketa eta familiak bisitak egiteko ordaindu behar dutena. «Inoiz baino preso gehiago» dago, «600dik gora»; egoera «biziki gogorra» dela uste du Txomin Etche-

versek. Haren arabera, «gatazkari buruz edozer iritzi izanik ere, sekulako anomalia da Europar horrelako datuak egotea». Mobilizatzeko arrazoiak «ugari» direla ondorioztatu zuen, eta, zentzu horretan, Lapurdin izan den ibilaldian parte hartzeko deia egin zuen.

Urruñatik Uztaritzera

Ibilaldiak Urruñan hasi eta Ziburun bukatuko du lehen etapa. Biharamunean, urriaren 5ean, Baionatik abiatuko da Basusarri zeharkatzeko. Azkenik, arratsaldean, manifestazioa izanen da Uztaritzen.

Pantxika Uharteren iritziz, azken urteetan presoak euskal herriratzeko sortu den dinamika jende ugari inplikatu badu ere, ez da helburua lortu, eta «oro har, presoek jasaten du-

GAIZKA IROZ

Txomin Etcheversek eta Pantxika Uharterek eman zuten Askatasunaren prentsurrekoa.

ten eguneroko egoera gaizto-tu» egin da.

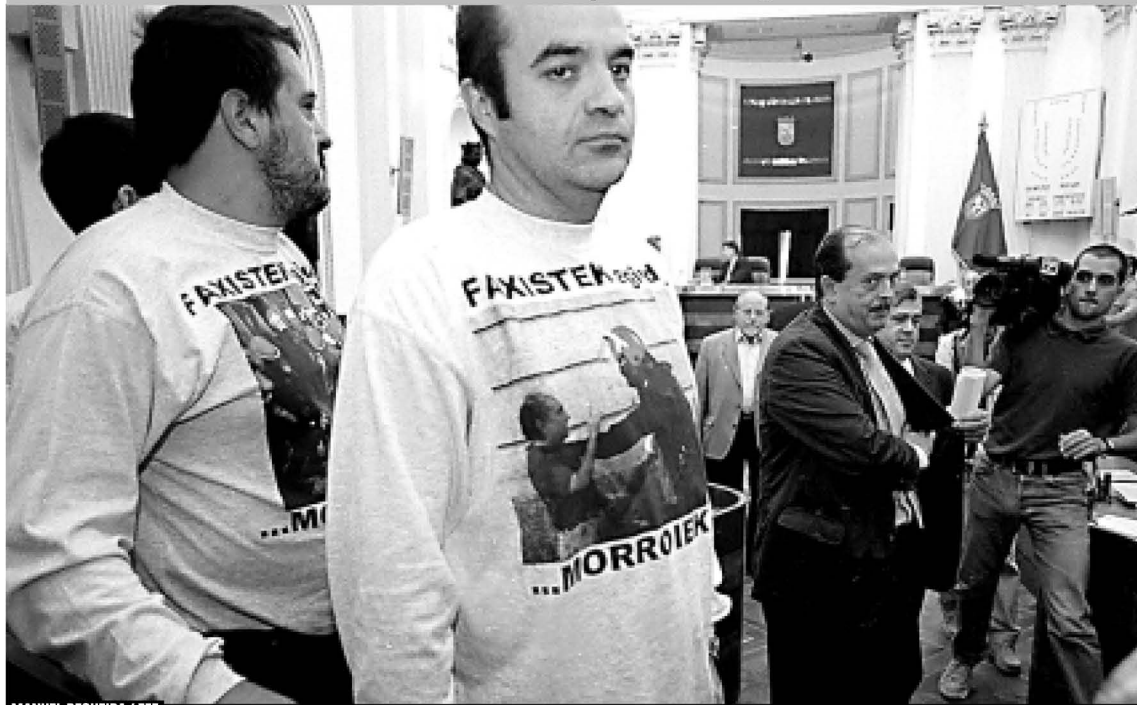
Aldarrikapen horrekin batera, beste gutxienezko eskakizun batzuk oraindik ere bete gabe daudela erran zuen Askatasunako kideak, hala nola kanporatzeen bukaera, gaixorik dau-

den presoek askatzea eta zigorraren erdia baino gehiago bete dutenen libratzea. «Orain arte Frantzian osasun arazoen engatik kanpora atera den bakarra Maurice Papon da». Prozedura juridikoen geldotasuna, abokatuek defentsa presta-

tzeko dituzten zailtasunak, bisiten denbora laburra eta ikasketak eta osasun artak izateko trabak nabarmendu zituen Uharterek. «Inoiz baino gehiago, presoek gure indarra eta determinazioa behar dute», askatasunaren aburuz.

ARABAKO BATZAR NAGUSIAK. *Faxistek agindu, morroiek bete* zioen kamiseta erakutsi zuen Uribarrik

Batasuneko biltzarkidea kanporatu egin dute, elastiko bat erakusteagatik

Arabako Biltzar Nagusietako osoko bilkura bertan behera utzi zuen atzo Xesqui Castañer presidenteak, Iñaki Uribarri Batasuneko biltzarkideak Ertzaintzarak Bilboko manifestazioan izandako jarrera kritikatzeko zioen kamiseta erakutsi ostean. Uribarrik *Faxistek agindu, morroiek bete* zioen elastikoa erakutsi zuen, eta presidenteak kentzeko agindu zion, hirutan. Baina, biltzarkideak kentzeari uko egin zion, eta bilkuratik kanporatu zuen presidenteak. Uribarrik kanpoan salatu zenez, «21.000 arabar legez kanpo uztearen arazoa konpondu arte, ezingo dugu normaltasunez lan egin».

ALKARTASUN EGUNA. Ehunka lagun bildu zen Altsasun igandean egin ospakizunean

Autodeterminazioa jasoko lukeen Estatutua proposatu du Erraztik

Maiatzaren 13an egindako apustua betetzeko tenorea dela adierazi du EAko presidentek

Erredakzioa | IRUÑEA

Alkartasun Eguna baliatuz, autodeterminazio adierazpena aldarrikatzea proposatu zuen Begoña Errazti EAko lehendakariak igandean Altsasun. Aipatu eskubidea biltzen duen beste Estatutu bat eskatu zuen.

Ehunka jarraitzaileen aurrean autodeterminazioa aldarrikatu zuen Erraztik Altsasuko Burunda frontoian. Helburu hori lortzeko lehen pausoa autodeterminazio eskubidea hitzez hitz jasotzen den beste estatutu bat egitea litzatzeke. Hori lortu ezean, Espainiak eragozten duena erakusteko nazioartera jo-ko dutela iragarri zuen. «Geurea da eta hartu egin behar dugu. Aldarrikatu egin behar dugu. Europara joan gara nazioarteari esatera espainiarrek ukatu egiten diotela eskubide hori herri bati», azpimarratu zuen.

EAko lehendakariak iragan maiatzaren 13ko hauteskunde- en ondotik autodeterminazioaren alde egin apustua betetzeko tenorea dela esan zuen. «Orain

Altsasuko Burunda frontoian ospatu zuen alderdiaren eguna Eusko Alkartasunak, herenegun.

da garaia autodeterminazio eraginkorraren alde egiteko», eskatu zuen. Madrilgo gobernuaren «mehatzuek» ez dutela izutzen esan zuen.

PP eta PSOeri ETaren bortizkeriak eragin «sufimendua baliatzea» leporatu zion. Batasunaren jarduna ere kritikatu zuen. Erraztiren ustez «PPren gobernuak ezarri enfrentamenduaren tranpan erori dira». PSE-EEko Huertasek EAK biktimen alde antolatu ekitaldiak «antzerkia» direla erantzun zion atzo ohar baten bidez.

Galdeketa atxilotuek torturak jasaten dituztela salatu du Joseba Urrosolo Sistiagak

Auzitegi Nazionaleko Zigor Arloko Bigarren Atalak Joseba Urrosolo Sistiaga presoaren aurkako epaiketa epaiaren zain utzi du. 1992. urtean Bartzelonan hildako bi sargentuen aurkako atentatua egitea leporatzen diote Urrusolori, eta Ekaitz komando-ko Fernando Diez Torreren adierazpenetan oinarritzen dira horretarako. Urrosoloren ustez ordea, adierazpen horiek ez dute baliorik, galdeketa egindako torturen ondoren lortuak direlako. Espainian atxilotuak torturatu egiten direla salatu du Urrosolok, eta bere aurkako salaketak ez duela baliorik. Iragan asteko Frantziako atxilotetak ere aipatu ditu, eta Juan Antonio eta Ainhoa Mujikaren galdeketa emaitza eza azpimarratu du, «Polizia frantziarrak badakielako ez dutela inolako adierazpenik egingo».

Alderdien Legearekin askatasuna, demokrazia eta eskubide politikoak urratzen direla dio CGT sindikatuak

Lanaren Konfederakuntza Orokorra (CGT) sindikatuak jakitera eman duenez, Alderdien Legeak eta Baltasar Garzon epailearen autoak bideratutako Batasunaren legez kanporatzea askatasunaren, eskubide politikoen eta demokraziaren aurkako atentatua da. Sindikatuaren ustez Batasunaren ilegalizazioak ez du Euskal Herriko arazo luzea konponduko, eta Espainiako Gobernuak hartutako erabakiek gatazka egoera indartu besterik ez dutela egiten kritikatu du. Hori dela eta, Euskal Herriko arazoa konpontzen lagunduko duen elkarriketa eta negoziatio prozesu baten sorrera eskatu du.

Beasaingo Udala

IRAGARKIA

2002ko irailaren 23ko Alkatetzako Ebazpenaren bidez, hasierako onespina eman zaio, Beasaingo 18 HAKO PUR 1/2 lursailari buruzko Xehetasun Azterlanari.

Horren ondorioz, espedientea hamabost eguneko epean jendaurrean jarri da, Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean, «El Diario Vasco»n eta «Euskaldunon Egunkaria»n iragarkiak argitaratuz. Epe horretan alegazioak aurkeztu daitezke.

Beasainen 2002ko irailaren 23an. Alkatea. Jon Jauregi Bereziartua.

Hernaniko Udala

IRAGARKIA

Hernaniko Hirigintza Planeamenduko Arau Subsidiarioetako Landa-Eremu batean eta SU-15.1, SU-15.2, SU-15.7, SU-15.8, SU-16.1 eta SU-16.6 areatan elementuen aldaketari hasierako onarpena eman zaiolarik, jendaurrean erakusgai jartzen da hilabete batez, GAO n argitaratzen denetik kontatzen hasita.

Hernani, 2002ko irailaren 17a. ALKATEA.

Hernaniko Udala

IRAGARKIA

Epeleko Etxeberri eremuan (Epelan) zerbitzu-erabileretarako (ostalaritzarako) gunea sortzearen Hernaniko Hirigintza Planeamenduko Arau Subsidiarioetako elementuen aldaketari hasierako onarpena eman zaiolarik, jendaurrean erakusgai jartzen da hilabete batez, GAO n argitaratzen denetik kontatzen hasita.

Hernani, 2002ko irailaren 17a. ALKATEA.

UNIBERTSITATEA. Sozialistek uste dute euren lege proposamena beste aukera bat dela ados jartzeko

UPNk eta PSNk nork bereari eusten dio NUPeko Euskararen Legearen auzian

Miguel Sanzen taldeak bere proposamena tramitetik ez duela erretiratuko esan du Nuria Iturriagagoitia eledunak

Alberto Barandiaran | IRUÑEA

Nafarroako Unibertsitate Publiko Euskararen Legea UPNren eta PSNren arteko azken pultsu politikoaren aitzakia bihurtu da azken egunotan, eta, itxuraz bederen, inork ez du amore eman nahi: unibertsitatean euskarak izan beharko lukeen estatusarendako funtsezkoa den lege honen inguruan jarraitzen, egun, blokeatuta daude. Gainera, bakoitzak besteari leporatzen dio errua.

Baldintza gogorregia jarri dute sozialistek, antza. Sozialistek joan den astean esan zuten ezer ez dutela negoziatuko, eta UPNk bere lege proiektuaren aurka bozkatu eta PSNrena onartu behar duela, hori dela aterabide bakarra.

UPN, hala ere, ez dago horretarako prest, eta behin eta berriaz errepikatu du prest dagoela sozialisten proposamenen gainean adostasuna lortzeko, baina ez edozein baldintza onartuta. Eta jarraitzen tematu dira.

Hala baieztatu zuen atzo goizean PSNko Juan Jose Lizarbel, Parlamentuan bertan, bere taldeak aurkeztutako foru lege proposamena Bozeramaileen Batzordeak onartu eta gero. «Gu adostasun bila gabiltza, eta UPNk orain du aukera araudia nahi duela erakusteko».

«Bakoitzak berea kentzea eta biak hitzartutako idazki bat aurkezteko litzateke logikoa», erantzun zion Iturriagagoitia; «Hor erdi bana geundeko». Ez zuen, nolahi ere, dena galdutzat eman nahi izan: «Negoziazteko prest gaude».

Sanzentzat, «hankasartzea» izan da proposamena

UPNk bere testua tramitaziotik kentzea, hori zen zabalik zegoen aukeretakoa bat ados jartzeko, baina UPNk ez du batere egoki ikusi sozialistek beraiekin negoziatu gabe beste lege proposamena sartu izana, eta ados jartzeko atzerapausotzat jo du Miguel Sanzen gobernuak. Presidenteak berak esan du sozialisten «hankasartzea» izan dela.

Baina, hauteskunde urtearen atarian egonda, hemendik ukatzen den eskua handik luzatzen da. UPNrentzat funtsezkoa da legea aurrera eramatea datozen urteko hauteskundeak

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Nafarroako Parlamentuko Bozeramaileen Mahaiaren atzoko bilera.

baino lehen, hizkuntza politikarekin egin duena birbiltzea biltzateke, murrizpena eremu guztietara eramatea alegia, eta hortik PSNri elkarriketarako deiak.

Hala ere, UPNk ez du kenduko bere lege proiektua tramitaziotik, eta ez du bozkatuko sozialisten osoko zuzenketaren alde. Iturriagagoitia grafikoki esan zuen bileraren ondoko prentsaurrekoan. «Prest gaude geure burua zigortzeko, baina ez hara-kiria egiteko». Hau da, prest negoziatzeko, baina ez iri-

tziaren aurrean oso nabarmen gelditzeko.

Alberto Catalan UPNko idazkari nagusi eta talde parlamentarioko bozeramaileak beste hitz batzuekin azaldu du: PSNren proposamenak harritu dituela onartu, baina unibertsitate publikoan euskarak izan behar duen tratamenduaren inguruan sozialistekin «ados» daudela.

Aste hau funtsezkoa izan daiteke adostasuna bilatzeko norgegiagokan. Bi alderdiek behar dituzte besteen botoak, eta os-

teguneako osoko bilkuran Gobernuaren proposamena ez dela aterako garbi dirudien arren, ikusteko dago PSNrenari UPNk ezetza ematen dion. Badute denbora ados jartzeko, baina premia Gobernuarena dela dirudi.

Eak dio PSNrena «trikimailua dela»

EArentzat, aldiz, UPNren zein PSNren proposamenak «onartezinak» dira euskararen normalizaziorako, eta bi alderdien arteko itunketak babesa eman-

go lioke «Nafarroako eskuinak egiten duen hizkuntza politika alderdikoi eta intoleranteari». «UPN eta euskara ezin ezkontzekoak dira», adierazi du Begoña Erraztik, «eta hizkuntza politikaz hitzarmenaren aukera mahai gainean jartzea kontraesana da, proposamen bakarra hizkuntza eremu guztietatik baztertzea delako».

PSNk joan den ostiralean Parlamentuan aurkeztu zuen proposamena ere kritikatu du Begoña Erraztik. «Trikimailua da», esan du.

Administrazio Auzitegiak onartu du Iruñeko errotulazio elebakarraren aurkako helegitea

Erredakzioa | IRUÑEA

Nafarroako Administrazio Auzitegiko bigarren salak onartu du Iruñeko Sanduzelai auzoko errotulazio elebakarraren aurkako helegitea, eta egungo legeriaren aurkakoa dela ebatzi du.

Sanduzelaiko urbanizazio berrietako kaleen izenak gaztelaniaz bakarrik jartzearen aurkako helegitea paratu zuen Euskara Kultur Elkargoak, Iruñeko Udalaren gisa bereko

beste erabakiekin egin bezala, eta epaileek arrazoia eman dute behin eta berriro. Elkargoak, ohar baten bidez, poztu dela adierazi zuen atzo.

Udalaren argudioak, «zentzugabeak»

Auzitegiak hil honen 18an sinatutako ebazpenean arrazoiatu du Udalak erabilitako argudioen aurka.

Argudio horien muina zera zen: 2000ko abenduak Foru Dekretuak debekatu egiten

duela euskararen erabilera, «bakar-bakarrik gaztelaniaren erabilera onartzen duelako».

«Hori onartuta», dio ebazpenak, «esan genezake orduan ez dela bakarrik euskara debekatzen, baina baita gaztelania ez den edozein hizkuntza ere, tartean Europako Batasuneko edozein hizkuntza».

Administrazio Auzitegiarendako, horrelakorik ezin da juridikoki sostengatu, «horrek zentzugabekeriara eramango baikintuzke».

«Gainera», dio autoak, «Iruñeko Udalak dioenari eutsiz gero, hori bera dekretua gartzten duen Euskararen Foru Legearen beraren kontrako interpretazioa onartzea da».

Epaileen ustetan, horrela, Foru Dekretuak —berriki baliogabetu dena— ez du debekatzen errotulazio elebiduna, eta, beraz, udal ordenantzetan dioenari jarraiki behar zaio. Haiek zehazten dute, hitzez hitz, Udalak gaztelania eta euskara erabiliko dituela hiritarregana zuzentzen denean, eraikinen errotulazioetan eta baita intereseko guneen seinalizazioen ere.

ESANAK

JUAN JOSE LIZARBE

(PSNko idazkari nagusia)

«Gu adostasun bila ari gara, eta UPNk orain du aukera araudia nahi duela erakusteko»

NURIA ITURRIAGAGOITIA

(Gobernuko eleduna)

«Prest gaude geure burua zigortzeko, baina ez hara-kiria egiteko»

BEGOÑA ERRAZTI

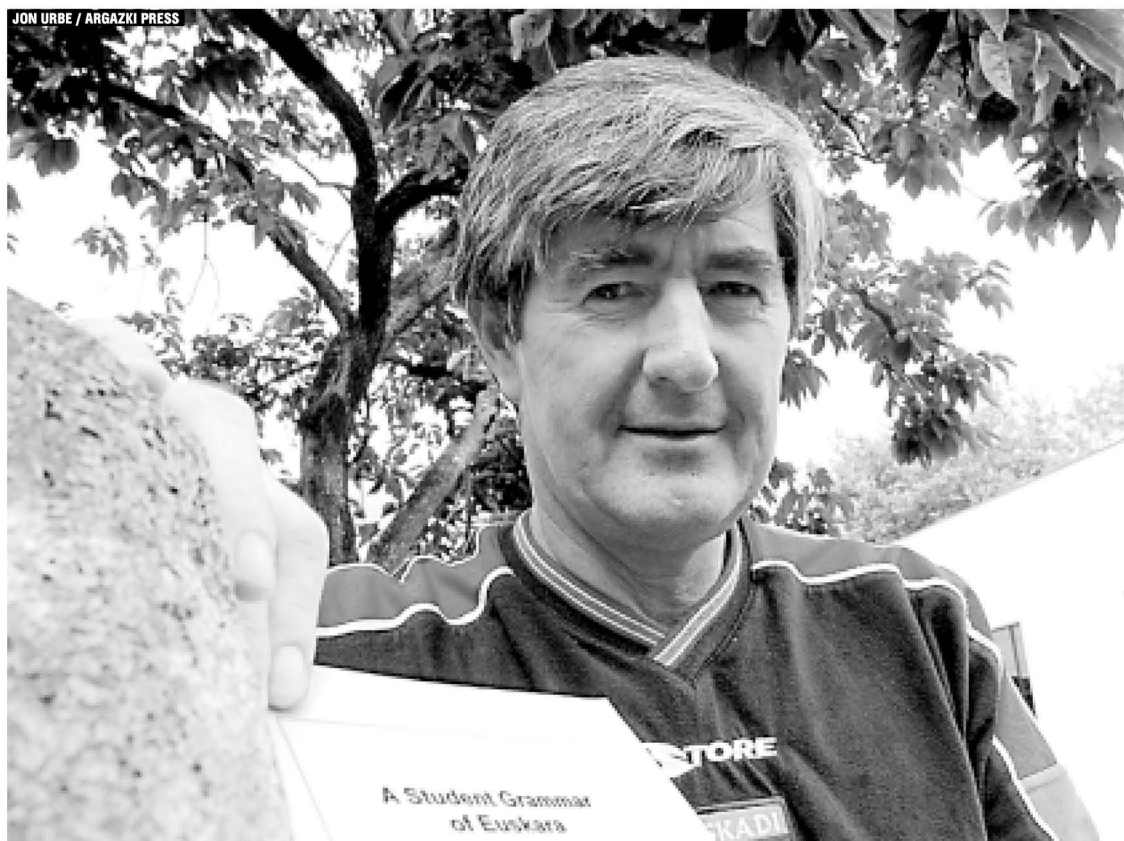
(Eako lehendakaria)

«Hizkuntza politika UPNrekin hitzartzea kontraesana da, baztertu nahi dutelako»

JON D. PATRICK 'A STUDENT GRAMMAR OF EUSKARA' LIBURUAREN IDAZLEA

«Mintzatzean eta idaztean, euskara ingelesa baino zehatzagoa da»

Jon Patrick Sidneyko Unibertsitateko irakasle da. 1992an Donostiara egindako bidaiari euskarak erakarri zuen, eta berehala ikasten hasi zen. Orain *A student grammar of euskara* liburua idatzi du. Bertan euskarazko gramatika laburbiltzen du ingelesez.

Ainara Arratibel | DONOSTIA

Jon Patrick Euskal Herrian dago egun hauetan. Idatzi duen liburua inguruko xehetasunak ezagutzeko berarekin mintzatu da EGUNKARIA. *A Student grammar of euskara* euskararen inguruko erreferentziak jasotzen dituen liburua dela azpimarratzen du Patrickek.

■ **Nolatan hasi zen australiar bat euskara ikasten eta hizkuntzaren inguruan horrelako interesa izaten?**

1992an Donostiara etorri, eta bertan zazpi hilabete eman nituen. Berehala euskarak erakarri ninduen, eta bost hilabetez euskaltegi batean ikasten egon nintzen. Handik urte batzuetara, AEKren barnetegi batean izan nintzen, Lazkaon. Australiara itzultzean, euskarazko gramatikari buruzko liburu bat idaztea erabaki nuen, ingelesez.

■ **Hona etorri aurretik ba al zenuen euskararen berri?**

Txikitari gogoan dut euskararen inguruko zerbait entzun nuela, baina ez dut gogoratzen zer izan zen. Beraz, esan daiteke ona etorri aurretik ez nuela euskara ezagutzen.

■ **Norentzako dago egin a**

ZAILTASUNAK

«Euskal eta ingeles gramatika parekatzen saiatu naiz liburuan, baina ez da erraza izan»

EUSKAL KULTURA

«Imanol, Benito Lertxundi eta Ruperren kantuak itzultzea gustatuko litzaidake»

student grammar of euskara liburua?

Euskal gramatikaren inguruko erreferentziak jasotzen dituen liburua denez, euskara ezagutu nahi duten ingeles hiztunentzat dago zuzenduta. Modu erraz batean euskararen inguruko erreferentziak izan nahi dituzten hizkuntzalarientzat eta ingelesa ikasi nahi duten euskaldunentzat ere oso erabilgarria izan daiteke.

■ **Zein izan dira liburua idazterakoan izan dituzun zailta-**

sun nagusiak? Zaila izan al da liburua idaztea?

Euskal gramatikari buruzko materialik ez zegoen ingelesez. Beraz, oinarritzat erabili genuen liburua Ilari Zubiri Ibarrondok gaztelaniaz idatzitakoa izan zen. Alde horretatik, zailtasun handiak izan nituen. Izan ere, nik ez nekien gaztelaniaz, eta ikasle batzuei laguntza eskatu nien itzulpenetarako. Gainera, kontuan izan behar da euskaraz erabiltzen diren egitura eta hitz asko ez direla ingelesez erabiltzen, eta alderantziz.

■ **Ikasle horiez gain, noren edo zeren laguntza izan zen liburua idazterakoan?**

Modu iraunkor batean ez dit inork lagundu. Baina, kontzeptuen inguruan zailtasunen bat izan badut, Internet bidez zailtasun asko argitu ditut Euskal Herriko jendearekin. Horrez gain, eskerrak eman behar dizkiet Euskal Herrian izan naizenean etxean hartu nauten lagunei.

■ **Liburuan euskara eta ingelesa konparatzen al dituzu?**

Biak parekatzen saiatu naiz, baina zenbaitetan euskarak dituen egitura eta hitz batzuk ez ditu ingelesak. Beraz, zenbaitetan zaila izan da biak parekatzea.

Egileak: Jon D. Patrick eta Ilari Zubiri Ibarrondo
Izenburua: *A student grammar of euskara*
Argitaletxea:

Lincom Europa
Urtea: 2002

■ **Zeintzuk dira bien arteko ezberdintasun nagusiak?**

Euskaraz gramatika arau ugari dago eta hitz gutxi; ingelesez, aldiz, gramatika sinpleagoa da, baina euskaraz baino hitz gehiago dago. Beraz, ingelesak duen erronka egitura aberatsagoa duten esaldietan hitz gutxiago erabiltzen jakitea da. Horretarako, ezinbestekoa da hitzak batzea.

■ **Beraz, ingelesez erabiltzen diren esaldiak luzeagoak dira?**

Luzeagoak dira, baina aldi berean sinpleagoak. Ingeles gramatika euskarazkoa baino sinpleagoa da. Mintzatzekoan eta idazterakoan, euskara ingelesa baino askoz zehatzagoa da.

■ **Zeintzuk dira ingeles hiztun batek euskara ikaste-rakoan aurkitzen dituen zailtasun handienak?**

Deklinabidea eta aditz laguntzaileak, zalantzarik gabe. Ahoskera ere ez da erraza, eta horrek lan handia eskatzen du. Hala ere, ez da deklinabidea eta aditz laguntzailea bezain gogorra. Alde horretatik, euskara zaila den arren, asko erakarri nauen hizkuntza da, eta, beraz, ez zait gogorra egin ikastea.

■ **Etorkizunean euskararen inguruan lan egiten jarraitze-ko asmoa duzu?**

Bai, euskara oso gustuko dut, eta egunero saiatzen naiz zerbait berria egiten eta ikasten. Orain euskal gramatikari buruzko material berria biltzen ari naiz, eta liburu honen bigarren edizioa kaleratzea nahiko nuke. Euskal musika eta kultura ere oso gustuko ditut, eta Benito Lertxundi, Ruper Ordorika eta Imanolen kantuak ingelesera itzultzea gustatuko litzaidake.

EUSKARA

Arabako AEK-k 1.700 ikasle baino gehiago izatea espero du aurten

Edurne Unzueta | GASTEIZ

Arabako Alfabetatze eta Euskalduntze Koordinakundeak (AEK) 2002-2003ko ikasturterako izen emateko epea atzo ireki zuen.

Ane Agirregomezkorta AEKko Batzorde Nazionalako kidearen esanetan, iaz 1.700 ikasle matrikulatu ziren Arabako euskaltegietan, eta aurten ikasle gehiago izango direla espero du.

«Edonoren beharretara egokitutako ikastaroak» eskainiko direla nabarmendu zuen Arabako koordinatzaile Ana Fernandezek. Izan ere, ohiko ikastaroek gain, Agurain, Amurrio eta Gasteizko Arana euskaltegietan teknologia berrien bidez autokasketarako aukera ere eskainiko dute.

Halaber, «maila eta ordutegi guztietara egokitutako ikastaroak» izango direla azaldu zuen Fernandezek, eta EGA titulua eskuratzeko aukera egongo dela gaineratu zuen.

Gasteizen ez ezik, Agurain, Araia, Dulantzi, Araiako eskualdeko zenbait herri, Zuia, Langraitz, Bergonda, Trebiño eta Kanpezu herrietako ohiko euskaltegietan ere lanean jarraituko dutela gogorazazi zuten AEK-ko kideek.

Egitasmo berriei bultzada

Euskara berreskuratu ahal izateko pertsona helduak euskalduntzea ezinbestekoa dela uste dute, eta ildo horretan, arabarrek euskarari ematen dioten garrantzia ikusirik, egitasmo berriak bultzatzen jarraituko dutela adierazi zuten.

Urriaren 2an hasiko dira ikastaroak. Astelehenetik ostiralera bitartean bi orduz emango dira, eta goizez, arratsaldez eta gauzez ikasteko aukera egongo da.

Iragan uztailan Eusko Jaurlaritzak AEK onura publikoko elkarte izendatu zuela gogoratu zuen Agirregomezkortak; ildo horretan, Asparrenko eta Legutioko Udalek euskara sustatzeko egin duten lana eskertu zuten koordinakundeko kideek.

INGURUMENA. 30 herrialdetik etorritako lagunak bildu dira Bilbon

TXEMA FERNANDEZ / EFE
Greenpeace talde ekologistako ordezkariak, atzo Bilbon.

Zentral termikoei baimenik ez emateko eskatu dio Jaurlaritzari Greenpeacek

Energia iturri berriztagarriak sustatu eta haren aurrezteak proposatu dute

Erredakzioa | BILBO

«Zentral termiko berriak eraikitzea», Espainiako Gobernua laguntzea leporatu dio Eusko Jaurlaritzari Greenpeacek. Eraikunde horretako kideen esanetan, Espainiakoa da Kiotoko Protokoloan adostutakoa gutxien betetzen duen Europako gobernua. Hala, beraien ustez, nabarmen igoko dira CO₂ gasaren isurketak, eta eragotzi egingo da Kiotoko Protokoloan adosturikoa betetzea.

Irailaren 19az geroztik, 30 herrialde baino gehiagotatik etorritako Greenpeace talde ekologistako arduradunak elkarturik daude Bilbon, energia iturri berriztagarrien aldeko mugimendua bultzatzeko.

Oraingoz, honako lau hauek dira Bizkaian aurreikusita dauden zentral termiko berriak: Amorebietako Borokoa, Bilboko portukoa, Santurtzikoa, eta Petronor enpresak proposaturikoa. Greenpeaceko zuzendari Juanxo Lopez de Uralderen iritziz, «Eusko Jaurlaritzak energia iturri berriztagarriak eta energia aurrezteak behar du. Hala, galarazi beharra du zentral termikoen eraikitzea. Hori gertatu ezean, garpjen jasangarriaren estrategia

GAS NATURALA

Castejongo ziklo konbinatuko zentrala abian da

Joan den ostiralean jarri zen abian Hidrocantabrico Gas de Asturias enpresaren eskutik, ziklo konbinatuko lehen zentrala Castejonean (Nafarroa). 180 milioi euro inguru ordaindu ditu enpresak eraikin hori egiteko.

2.570 megawateko indarra du 2000. urtean eraikitzen hasi ziren zentral horrek. Gasbide baten bidez lortzen da zentrala hornitzea gas naturala.

30 enpresak baino gehiagok hartu dute parte, besteak beste, Alston Power eta Duro Felguera. Hidrocantabrico Gas de Asturias enpresak, Castejongoaren antzeko beste zentral berriak egiteko asmoa du.

bertan behera geratuko litzateke».

Uralderen hitzetan, «gizartea mobilizatu nahi dugu energia garbia eskuratzeko eskubidea

defendatzeko eta petrolio enpresa nahiz nuklearrei aurre egiteko». Era berean, Greenpeaceko Klima Aldaketaren Kanpainako koordinatzaile Benedict Southworthek, kritikatu egin du mundu osoko gobernuen eskutik «urtero, energia kutsagarriek 265.000 milioi euro jasotzea, gero eta eragin kaltegarriagoko erregai fosilen ondorioz, munduko klima, aldatzen ari den artean».

Horren harira, Greenpeace-ren ustez, «beharrezkoa da ingurumena eta gizartea suntsitzeko diru laguntzen estrategia aldatzea». Diru publikoen bidez, «energia nuklearraren inductor bizirautea» saiatzen ari dira.

Talde ekologistak «porrota» iritzi dio Johannesburgoko bilerrari, gobernuak, energia iturri berriztagarriak bultzatzeko «konpromisorik hartzeko ez di-relako gai izan».

Industria nuklearraren neurrien aurka, «modu eraginkorra»

Greenpeacearentzat, Espainiako Garraio eta Energia komisario Loyola Palacio da «industria nuklearraren interesak» dituen ordezkari nagusia Europako Batasunan. Ondorioz, «industria horrek bizirauteko neurriak hartzen ari dira». Besteak beste, «hondakin erradiaktiboen kudeaketa, eraikin nuklearraren segurtasun neurriak gutxitzea».

ELKARTASUNA

Palestinaren aldeko manifestazioa egingen da larunbatean Baionan

Aitor Renteria | BAIONA

Palestinari elkartasuna adierazteko beste manifestazio bat egingen da heldu den larunbatean, arratsaldeko 17:00etan, Baionako karriketan.

Manifestazio horrekin, Gerlari Aski komiteak Palestinaren eskubideak aldarrikatzeko beste urrats bat egin nahi du erasoak gero eta bortitzagoak bilakatzen ari diren unean. Gerraren aurkako taldeak Israelgo ekoizpenen aurkako boikot kanpaina zabala abiatuko du larunbategitik. AC, SUD, Segi, Batasuna, AB eta LABen sostengua du manifestazioak. ATTAC taldeak ere manifestaziorako deia egin du, baina ez du deialdia izenpetu nahi, Batasunak eta Segik izenpetu dutelako agiria.

«Iraki erasotzeko puntuan direlarik, errepresioa gero eta bortitzagoa da eta Israel-ek egoeraz baliatu nahi du Palestinaren autonomia ezabatu eta Arafat boteretik kendu eta bertatik egozteko», adierazi zuten manifestazioaren antolatzaileek. Arafat ez ezik, Israelgo Go-

bernuak egozketa masiboak bururatzeko borondate garbia adierazi duela azpimarratzen du Gerlari Aski komiteak.

Israel bake aterabidea onartzerako bultzatzeko, Gerlari Aski komiteak boikot kanpaina zabala antolatzen dihardu Europa mailan. Boikota bi gordailuren gain egingen da bereziki, Jaffa eta Karmel etxeen aurka. «Anitzetan etxe berak hitzarmenak ditu saltegi handiekin eta etxe horietako mozkinak diren jakitea neke denez, kode barra 0729 zenbakiz hasten diren ekaien boikota egitera deitzen dugu», zehaztu zuten antolatzaileek.

Boikot honen bidez Europako gobernuen erantzukizuna suspertu nahi dute Gerlari Aski komiteko partaideek. Europako Batzordeak palestinaren aldeko bozketa egin zuela azpimarratu zuen komiteak, baina «tamalez ministroen batzordeak indargabetu zituen neurri guztiak». Kanpainaren harira, Europako herriei Israelekin dituzten hitzarmenak berraztertze deia egiten diete.

HERRI IKERKETA

Ekitaldi ugari antolatu ditu IPESek 25. urteurrenean

Ainhoa Güemes | BILBO

Oroimena, pentsamendua eta borondatea oinarritzat hartuta ospatuko du IPES Gizarte Ikerketarako Talde Eragileak 25. urteurrena. Gogoaren hegoa lelopean hainbat ekitaldi prestatu dituzte udazkenerako, azaroaren 7an, Bilboko Kafe Antzokian jaialdi handi bat, besteak beste.

GITE taldeak herria du helburu, herri kultura bultzatu eta zabaltzeko, ezkerrearen ikuspuntutik Euskal Herria ezagutzeko, hain zuzen ere. «Euskal Herriko oroimena jaso zuten pentsamendu askea bultzatu dugu ibilbide luze honetan, gaur gure borondatea aurrera begira dago, ilusioz beterik», esan zuen Mikel Etxaburuk, elkarreko kideak, atzo, La Bolsa Auzoetxean egindako aurkezpenean.

Gizarte Ikerketarako Tal-

de Eragileak informazio mota guztiak herriarengana hurbiltzeko saiakera anitz egin ditu, auzoz auzo ibilia da. Bere helburua lortzeko, irakasleen trebakuntzaz baliatu da ere, Garatu eta Irake bezalako programak antolatzen.

Azken 25 urte hauetan gertatutakoaren gaineko gogoeta egingo dute IPESeko kideek. Hau dela eta, zazpi hitzaldiz osaturik dagoen ikastaroa prestatu dute. Azaroaren 1ean, Alfonso Sastre idazlearen hitzaldiarekin hasiko da ikastaroa, *Iraultza zen intelektual haiena?* izenburupean. Hitzaldi guztiak Bilboko La Bolsa aretoan egingo dira, urriaren 3koa izan ezik; *1977-2002, Txibertatik Lizarrara... hurrengo geltokirik?* izeneko hitzaldia Bidebarrietako liburutegian emango dute. Horretaz gain, feminismoa, euskara eta globalizazioa izango dira aztergai.

HITZ BITAN

UHOLDEAK. Ordubetea urak gaina hartu zuen

Beldur handia eta kalte ttipiak eragin dituzte uholdeek Donibane Lohizune aldean

Erredakzioa | BAIONA

Lapurdi kostaldean eguna hits iratzarri zen atzo, baina ortzia beltz egon arren, euriak mehatxua baizik ez zuen egin nagusiki. Alabaina, mehatxua ur erauntsi bilakatu zen Donibane Lohizune, Ziburu eta Ahetze inguruetan bereziki. Miarrizteko meteorologia behatokia euri tantarik ere ez zen jaso. Denbora berean, Donibane Lohizunen, sei orenez 53 metro kubiko euri jaso zituzten. Kopuru horren erdia goizeko 10:00etatik 13:00etara jaso zen, erauntsi gogorrena 10:00etatik 11:00etara egin zuelarik.

Oren horretan euri urek gainezka egin zuten. Donibane Lohizunen, Thiers karrikako 14 soto urez bete ziren. Ahetzen,

hamar minutuan Zirikola latsak uharka estali zuen Uhatzia auzotegian.

Urak baretu ahala, herritarrek Herriko Etixerantz bideratu zuten soa. Izan ere, latsa eta ezponden inguruek ez dute neholako artarik jaso eta horrek uraren eragina biderkatu zuen.

Donibane Lohizuneko suhiltzaileak, gairiditurik, Hendaia, Senpere, Kanbo eta BAMEko suhiltzaileen laguntza eskatu behar izan zuten. Oro har, sorrospen lanetan aritu izan ziren 50 suhiltzaileek 25 ateraldi egin behar izan zituzten, larrialdiei ihardesteko. Uholdeak bat-batekoak eta ikusgarriak izan baziren ere, ez zuten kalte material handirik eragin, eta gehienetan herritarren bihotz zimikoa eragitera mugatu ziren.

IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

Enrike Mendiguren, herenegun, Noizarte eta Riki txakurrekin.

ARTZAINZAZ

Enrike Mendigurenen txakurretako batek irabazi du, berriro ere, Oñatiko lehiaketa

Oñatiko artzain txakurren 43. lehiaketa jokatu zuten herenegun; eta, iaz bezala, Enrike Mendiguren artzain orozkoarraren txakurretako batek irabazi zuen, Riki izenekoak. Iaz artzain beraren Noizarte txakurrak irabazi zuen, eta aurren, txakur-

pelketan lehendabiziko aldiz, artzain bat bi txakurrekin lehiatu da. Noizarte eta Riki izan ziren hobeto aritu ziren bi txakurrak; eta Noizartek iazkoa errepikatzea lortu ez bazuen ere, bigarren postuan gelditu zen.

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

UNIBERTSITATEA

70 ikasle izango dira Deustuko Unibertsitateak Gasteizen eskainiko dituen Ingeniaritzako ikasketetan

Atzo eman zitzaion hasiera Deustuko Unibertsitateak lehen aldiz Gasteizen eskainiko duen Kudeaketaren Informatikako Ingeniaritzako ikasturteari. 70 ikasle ariko dira, eta Betoñoko Karmeldarren komentua zaharberritu bitartean, Gasteizko Alde Zaharreko kontserbatorio zaharrean emango dira klaseak. Gainera, datorren ikasturtean, Telekomunikazioen Ingeniaritza ikasteko aukera eskainiko dute. Ikasketok bukatzen dituztenek bigarren zikloko ikasketak egin ahal izango dituzte Bilbon.

ETXEBIZITZA

Hiru hilabete daramate kanpin denda batean bizitzen etxetik kaleratutako ama batek eta bere alabak

49 urteko ama bat eta 26ko bere alaba kanpin denda batean bizi dira, Portugaletako Repelega auzoan, duela hiru hilabete Ortuellako beraien bizilekutik kaleratu zituztenetik. Ordura arte gizarte larrialdietarako Oinarritzako Errenta jasotzen zuten, baina ez zen nahikoa beraien bizilekuaren alokairua ordaintzeko. Etxetik bota zituzten, eta, ordutik, ez dute errenta jasotzen. Amak dioenez, «elkarri egozten diote arazoaren ardura» Ortuellako eta Portugaletako Udalek, eta baita Bizkaiko Diputazioak ere.

ISTRIPUAK

Gixuneko 29 urteko emakume bat zendu da, autoa Aturrira erorita

Atzo goizean, Urketa eta Gixune artean, emakume bat hil zen autoarekin Aturri ibaira erorita. 29 urteko gixundarra zihoan autoa gidatzen, eta bera bakarrik zihoan bertan. Antza denez, emakumeak autoaren kontrola galdu zuen, goizeko 9:00 aldera. Bihurgune baten ondoren, bide ertzean zeuden zuhaitz batzuk jo zituen, ibaira erori baino lehen. Lanerako bidea zuen.

Bi lagun hil dira eta lau zauritu, Legorretan izandako auto istripuan

Bi lagun hil ziren, eta lau zauritu, herenegun goizaldean Legorretan izandako istripu batean. Ez-beharra 05:00etan gertatu zen, N-1 errepidean, Legorreta parean. Reanult 5 Copatubo eta Fiat Punto batek elkar jo zuten, eta bi lagun hil ziren. Zauritutako lau pertsonak, inguruko erietxetara eraman zituzten.

OSTALARITZA

Nafarroan tabernak 01:30ean eta ikuskizun aretoak 03:30ean itxi beharko dituzte

Nafarroako Gobernuak onartu berri dituen bi Foru Dekreturen arabera, aurrerantzean tabernak 01:30ean itxi beharko dituzte ateak, eta ikuskizunetarako aretoek 03:30ean. Orain arte 02:30 arte egon zitezkeen zabalik.

HIZKUNTZA

Agiri ofizialetan euskara, katalana eta galiziera erabiltzea eskatuko dute EAJk, CIUk eta BNGk

Araba, Bizkaia eta Gipuzkoan, Katalunian eta Galizian kalera-tzen diren agiri ofizial guztietan euskara, katalana eta galiziera erabiltzea eskatuko dute gaur Kongresuan EAJk, CIUk eta BNGk. 1999ko irailaren 17ko Lege Dekretua bete dadin nahi dute hiru alderdiek. Horien arabera, bi hizkuntza ofizial dituzten erkidegoetan, agiri eta inprimakiek bi hizkuntzetan izan behar dira eskuragarri. Izan ere, hizkuntza ofizial guztiei tratatu bera eman behar zaie.

EZBEHARRA

Gizonezko baten gorpua aurkitu dute Zarauzko bere etxean, indarkeria zantzuekin

Gizonezko bat hilik aurkitu zuten herenegun, Zarautzen (Gipuzkoa) bere etxeko bainuontzian. Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailaren arabera, indarkeria zantzuak zituen eta bere aldamenean labana bat aurkitu zuten, ustez eraso egiteko erabilitakoa. Hildakoaren senide batek ohartarazi zuen gertatutakoaz, SOS-Deiakera egindako dei baten bidez; baina, ez zuen bere burua identifikatu nahi izan, senitartekoa zela esan arren. 13:00 zen abisua jaso zutenean, eta Ertzaintza berehala bertaratu zen. Hildakoa 36 urteko gizonezko zarauztarra da, eta atzo arratsaldean bertan eraman zuten Indamendi Kaleko bere etxetik Atozako Auzitegiko Institutu Anatomikora.

BASURIKO UDAL EUSKALTEGIA
2002/2003. IKASTURTEA
Matrikula-epea: Irailaren 2tik 26ra.
Ikastaro-hasiera: Urriak 1 (asteartea).
2,3,5 orduko ikastaroak
BEKA BEREZIAK
 Urbi kalea, 33
 Tel.: 94 440 62 17

ZERBITZARI BAT BEHAR DUGU

- ORDUTEGI EZIN HOBEA
- ESPERIENTZIA IZATEA EZ DA BEHARREZKOAK
- GASTEIZEN

DEITU
 16:00etatik-20:00etara
 656 79 36 36 Telefonora

BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako
943300222

ORDUTEGIA:
09:00 / 16:00
Astelehenetik ostiralera

H A R P I D E D U N A R E N

txokoa

943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com - www.egunkaria.com/txokoa

ASTELEHENETIK OSTIRALERA

HAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN

ATHLETIC-MALLORCA

San Mames (Bilbo)

Irailak 29 - 19:00etan.

10 sarrera DOAN

Adi, Athleticen jarraitzaileok! Athleticen Mallorcaren aurka jokatu du igandean, irailaren 29an, arratsaldeko 19:00etan. Partida horretarako, hamar sarrera zotz egingo ditugu Harpidedunaren Txokoa. Beraz, igande honetan zure taldea ikustera joan nahi baduzu, deitu lehenbailehen EUSKALDUNON EGUNKARIA. Horra hor, gustuko duzun kirolaz gozatzeko aukera paregabea. **Zozketaren emaitza, irailaren 28an.**

1

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

ARANDIA

JATETXEA

www.bilbao.com/arandia

MENUAK ENKARGUZ

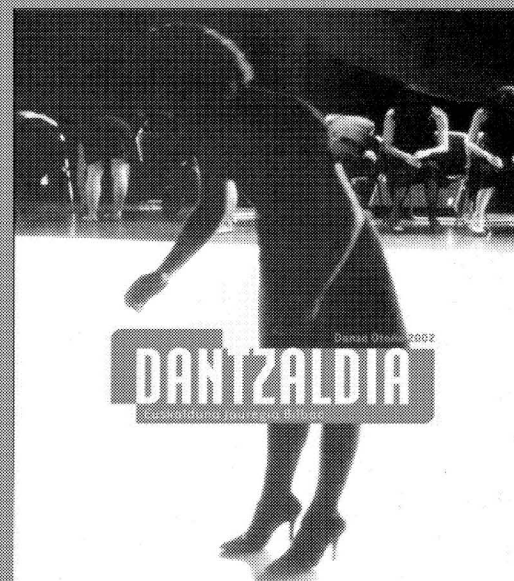
FAMILIA VALERA MIRANDA

Kubako "Son" Musika

HERNANI

kronika ren alde

DANTZALDIA

Euskalduna Jauregia Bilbao

ARANDIA

JATETXEA

Bilbo

2 lagunentzako otordua
DOAN

Afaltzera edo bazkaltzera eraman nahi zaitu EGUNKARIAK. Bilbora joango gara oraingoan. Bertan, Arandia jatetxea aukeratu dugu otordu goxo batez goza dezazun. Eskaintza zabala du jatetxeak: eguneko eta gaueko menuak, etxeko menu berezia, karta eta enkarguzko menu bereziak. Bi lagunentzako afaria edo bazkaria zotz egingo dugu Harpidedunaren Txokoa. Badakizu, zozketan parte hartu nahi baduzu, deitu baino ez duzu. **Zozketaren emaitza, irailaren 28an.**

2

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

FAMILIA VALERA MIRANDA

Dobera Euskara Elkartea (Hernani)
Hernaniko Kronika

Oialume dantzalekua - Irailak 27 - 23:00etan.

20 sarrera DOAN

Dobera Euskara Elkartek kontzertu bat antolatu du irailaren 27rako, ostiralerako, *Hernaniko Kronika*-ri laguntzeko kanpainaren barnean. *Hernaniko Kronika* astean bost egunetan kaleratzen dute, doan. Urte hasieran, astean 6 egunetan ateratzeko erronka jarri zioten beren buruari, eta 6. ale hori ateratzeko, hiru kontzertu antolatu dituzte. Kubako son musika izango da oraingoan, Familia Valera Miranda taldearekin. Kubatar familia horrek laugarren diskoa kaleratu berri du (*A cutiño*) eta azkenaldi honetan Euskal Herrian ematen ari dira kontzertuak. Getxoko azken folk jaialdia itxi zuten, hain zuzen ere. Kontzertua gaueko 11:00etan izango da, Oialume dantzalekuan. **Zozketaren emaitza, irailaren 26an.**

3

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

DANTZALDIA

2002

Euskalduna Jauregia Bilbao
Rafael Amargo 'Amargo'
La Fundicion

8 sarrera DOAN

La Fundicionek Dantzaldia 2002 antolatu du. Lehen emanaldia irailaren 29an izango da, eta Rafael Amargo konpainiak *Amargo* deituriko ikuskizuna eskainiko du. Argumenturik gabeko suite bat da, tradizio flamenkoaren elementu esanguratsuenak batzen dituen, hala nola amodioa, bakardadea, ama eta gurutzea, berrikuspen koreografiko eta eszeniko sakonetik pasaz, dantza flamenkoaren esentzia inoiz ere galdu barik. Estreinaldian harrera bikaina izan zuen ikusleen zein kritikaren aldetik. **Zozketaren emaitza, irailaren 28an.**

4

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

euskaldunon
Egunkaria

NAZIOARTEKO EGOERA EKONOMIKOA. European eta AEBetan akzio salmenta nagusi. Arrazoiak? Iraken aurkako gerra iragarpenak eta susperraldiaren atzeratzea, besteak beste. Ekonomi agintariak galeroz ekonomia errealari eragingo dioten beldur dira.

Astelehen latza jasan dute Europako burtsek, eta 1997ko mailara itzuli dira

Minimotik minimora dabilta burtsak egunotan, besteak beste, gerra iragarpenak eta ahulaldiak eraginda

J. Senar | DONOSTIA

Burua altxatu ezinik dabilta eta atzo astelehen latzarekin jaiki ziren Europa eta AEBetako burtsak. Dena beltz ikusten zuten: Iraken aurkako gerra geroz eta gertuago, AEBetako adierazle ekonomikoek behera egin zuten, Qwest telekomunikazio enpresak kontabilitatean 1.400 milio dolarreko 'akatsa' iragarri zuen...; gainera, Gerhard Schroederrek hain alde txikiz lortuta garaipena ez zuten begi honen hartu —antza, kezkatu daude Alemaniako egoera ekonomikoarekin—.

Azkenaldian urteko gutxieneko balioa heltzea ohiko bihurtzen ari da, eta atzo beste marka negatibo bat hautsi zuten: gutxienez, orain dela bost urteko balioetan aurkitzen dira Europako eta New Yorkeko merkatuak.

Egoeraren adierazgarri Euskal Herriko Bilbo 2000 indizea: bere bi urte pasako ibilbide historikoan hasierako balioaren erdia galtzeko gertu da jada, 1.000 puntuko maila gertutik ikusi baitzuen atzo (1.020,67).

Baina galera oldetik ez da merkaturik salbatzen (ikus koa-droa). Madrilo Ibex-35 5.600 puntutik behera doa, etenik gabe, Parisko CAC-40 indizea 2.734,31 puntutan dago jada eta Alemaniako DAX ezkorrenetan ezkorrena ageri da: %4,9 galdu zuen atzo.

Alemaniako ekonomia, Europako Batasunaren motore, ahul aurkitzen da, eta Schroeder eta Berdeen garaipenetik ez zuten irakurketa baikorrik egin finantzia merkatuek. Deutsche Bank-eko Norbelt Walterren hitzetan, datozen urteetan ekonomiaren gain segurtasunik ez da izango: «Merkatuak ezkortasunez irakurriko dute Alemania Europako arkitekto nagusia ez izatea».

European galeren olatuak bereziki telekomunikazio enpresen aurka jo zuen berriro ere. Parisko burtsan iragan astean 23.000 langileren kaleratzea iragarri zuen Alcatelen kotizazioa, kasu, 2,30 eurora iritsi zen.

Latinoamerikatik ere ez da albiste onik etortzen eta egunotan guztiaren atzean Iraken aurkako gerraren hodeia dago, geroz eta handiagoa: gatazkak petrolioaren prezioetan eta ondorioz herrialdeko ekonomien gain ekarriko dituen era-

ginez kezkatu daude inbertsio-gileak.

Arratsaldean, Wall Streetek ateak zabaltzearekin batera ikusi zen atzo inbertsio-gileek ez zutela heldulekurik. Epe ertainera AEBetako ekonomia-aren joera erakusten duen adie-

razle ekonomikoaren indizeak hirugarren hilabetez behera egin zuen. Hori jakitearekin batera, Dow Jones indizea 100 puntutik behera jaitsi zen. European egoera are gehiago belztu zen. Aukera bat baino ez zegoen: saldu edo saldu.

INTERES TASAK

Itxaropen urriak Greenspanen erabakiaren gain

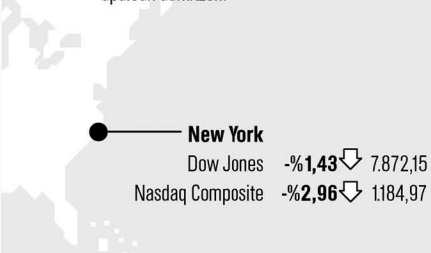
Gaur AEBetako Erreserba Federala biltzekoa da. Abuztuko azken bileran dolarra merkatzei aukerari ateak ireki bazizkion ere, aditu gehienek arabera ez dirudi Alan Greenspanek, Erreserba Federaletako presidentek, interes tasen aldaketarik iragarriko duenik, eta %1,75ean mantenduko ditu. Adituen arabera AEBetako ekonomia %3tik gora haziko da aurtur.

Autogintza eta finantza sektorea interes txikiko finantzaketari esker kontsumoa bultzatzen ari dira; ez dirudi, ordea, azken 40 urte-tako interes tasa apalenei enpresak erantzuten ari direnik eta susperraldia eragiten ari direnik. Adituen arabera, ez du gaur interesik ukituko, baina egoerak bere horretan jarraituz gero dollarraren prezioa berriro jaistera behartua izango da Alan Greenspan.

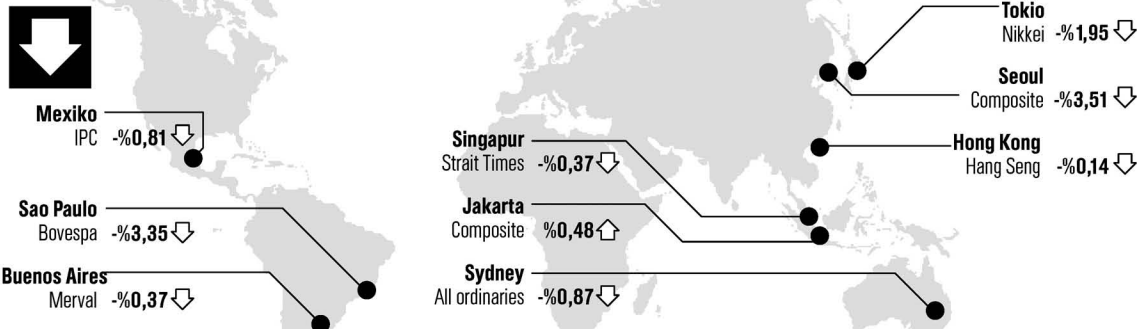
Munduko burtsak atzo

AEB eta Europa

Europako burtsa nagusiak eta AEBetako Nasdaq urteko gutxienekoan dira eta gainera, 1997tik ez direla hain maila apalean aurkitzen.

Mundua

Erredakzioa | DONOSTIA

Petrolioak goranzko bidea hartu du. Brent upelaren prezioa 29 eurotik gora ibili zen atzoko jardunaldian zehar, eta 29,30 eurotan jo zuen goia. Hala, eguna 29,24 eurotan amaitu zuen, 0,81 euroko igoerarekin.

Nazioarteko egoera politikoak eragin zuen petrolio prezioen gorakada merkatu guztietan: batetik, Irakek AEBen erabakirik onartuko ez duela iragarpenak eraso gertuago dagoenustua ekarri du; bestetik, Ekialde Hurbilean egoera larritu egin d, Israelek Arafat Mukatan inguraturik duenetik.

Brent upelak 29 euroko maila iragan du, Irakek eta Ramalako egoerak eraginda

Arrazoi horiek eman zituen Petrolio Industriako Ikerkuntza Elkarteko Gary Rossek New Yorken: «AEBek ebazpen berri bat nahi dute, eta Sadamek ukatu egiten du: horrek prezioen gorakada eragiten du. Ramalarekin tentsioa are gehiago igotzen da».

Izan ere, AEBetako Segurtasun Kontseiluaren ebazpenik onartuko ez duela iragarri zuen Bagdagek, soilik NBE Nazio Batuen Erakundearekin akordioa iristeko prest dagoe-

la. Eta horrek eraso mehatxuak gora egitea ekarri du.

LPEEk kritika ugari jaso ditu

Bestalde, Lurralde Petrolio Esportatzaileen Erakundeak iragan astean produkzio kuota bere horretan uztea erabaki zuen.

LPEEk herrialde kontsumitzaileen kritikak jaso zituen horregatik, neguaren gertutasunaren aurrean petrolio beharrik gora egingo duelako eta, AEBetako Energia idazka-

ri Spencer Abrahamen arabera, «prezio altuek munduko ekonomian kalte egin dezaketelako».

Raad Alkadiri Petroleum Finance Companyko kidea ere kezkatu agertu zen etorkizuneko LPEren erabakiak merkatuetan izan ditzakeen eraginez: «Merkatuaren prezioak gehiegi berotzea Saudi Arabiak nola onar dezakeen ezin dut sinetsi. Haiek azaldu dute prest daudela merkatuko edozein zulo betetzeko. Munduko hornitzaile estrategiko diren heinean, exijitu egiten zaie».

Urte hasieratik petrolio prezioak %50 igo dira. Gorantz segituz gero, ekonomietan eragiteko beldur dira.

PRESTAKUNTZA. Trebakuntzarako aurrekontuaren %70 jasoko du enpresen prestakuntzak

Enpresen formaziorako akordioa iritsi du Hobetuz-ek, baina banakakorako ez

Langileen banakako deialdia egiteko negoziatzen jarraituko dutela ziurtatu dute aldeek

Estitxu Elduaen | DONOSTIA

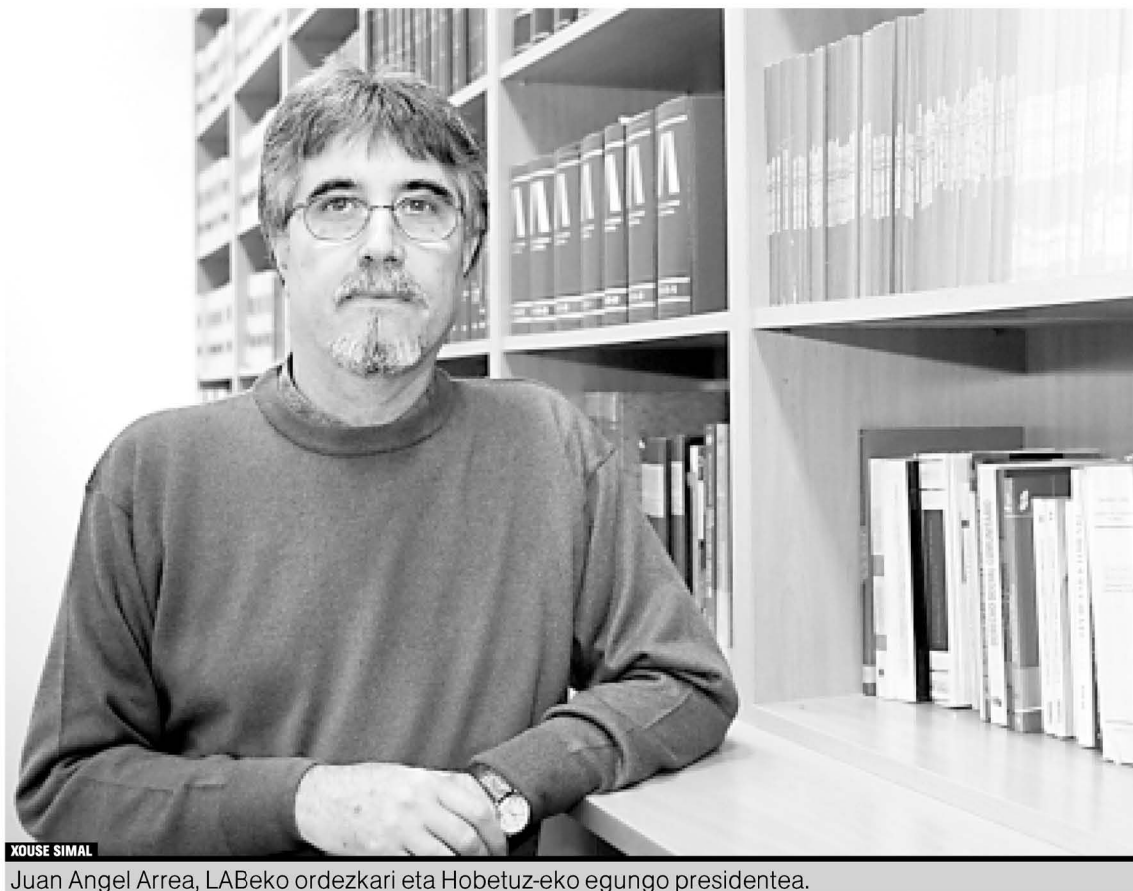
Onartu egin dute, azkenean, patronalak, eta, ELA eta LAB sindikatuek 2002ko prestakuntza deialdirako Eusko Jaurlaritzak iragan ostiralean egindako proposamena. Ondorioz, prestakuntzarako aurrekontuaren %70 enpresen esku geldituko da eta %30 langileen bakarkako planei zuzenduta egongo da.

Enpresen prestakuntzarako deialdia bidean da, horrenbestez. Asteazkenean beste bilera bat egingo dute deialdi hori noiz eta nola egin erabakitzeko.

Hala ere, langileen bakarkako formazioaren inguruan ez zen adostasunik iritsi eta oraindik ere negoziatzen jarraitu beharko dute. Zailagoa izango da, gainera, alor honetan adostasuna iristea. Izan ere, Eusko Jaurlaritzak, eta, ELA eta LAB sindikatuak prestakuntza hori zentro homologatuen bidez kudeatzearen alde daude, eta patronalak, berriz, enpresek beraiek eta sindikatuek kudeatzea nahi du.

CCOO eta UGT sindikatuak ere azken sistema horren aldekoak dira. Gogor kritikatu zuten biek atzo lortutako akordioa. «Enpresen interesak babestuta gelditu dira, baina milaka langileen formakuntza bermatzeko ez dute ezer egin», esan zuen UGTko Prestakuntzarako idazkari Felipe Garciak.

Langileen bakarkako prestakuntza deialdia «azkenean ez

XOUSA SIMAL
Juan Angel Arrea, LABeko ordezkari eta Hobetuz-eko egungo presidentea.

da egingo» CCOOren ustez, «eta hori eraso itzela da langileentzat».

Juan Angel Arrea LABeko ordezkari eta Hobetuz-eko presidentearen hitzetan, ordea, «ate guztiak ez daude itxita». Berak esak duenez, «negoziatzen jarraituz gero, posible izango da irtenbide bat aurkitzea». Bere ustez, «Hobetuz-ek funtzionamendu propio eta egokia izan beharko luke, eta hori lortzeko

eztabaida beharrezkoa izango da».

CCOO eta UGTren kritikek ere ez dute ustekabeen harri-patu Arrea. «Eurak planteatzen dituzten kudeaketa proposamenak ez ditugulako onartu haserre daude», azaldu zuen.

LABeko ordezkariaren ustez, «aurrerapauso bat eman da enpresen prestakuntzarako deialdia onartuta». Izan ere, «akordio egokia da sinatu duguna,

enpresen prestakuntza ere oso garrantzitsua baita».

Confebask enpresari-entzako patronaletik ere gustura agertu ziren akordioarekin.

«Enpresa munduan, aurrera egiteko ezinbestekoa da prestakuntza eta 2002ko deialdia adostuta enpresen behar hori aseta gelditu da», adierazi zuen Jose Luis Garcia Bengoa Confebask-eko ordezkariak bilaren ostean.

LAN GATAZKA

Kaleratuen kopurua jakin zain, Ericssoneko langileak etsita agertu dira

E. Elduaen | DONOSTIA

Ericssonek Zamudion duen lantegiko langileen batzordea bertako behar-ginekin bildu zen atzo kaleratzeen inguruan zuzendaritzak emandako azalpenak jakinarazteko. Madril eta Zamudioko lantegietan 700 kaleratze egingo zituztela, baina planta bakoitzean zenbat geldituko ziren lanik gabe oraindik ez zekitela azaldu zieten beharginei.

«Etsita eta haserre» agertu dira langileak, langileen batzordeko lehendakari Salvador Jimenezek azaldu zuenez. Izan ere, «ezin dugu ulertu duela lau hilabete 200 langile kaleratu ostean zergatik orain kaleratze gehiago iragarri dituzten», azaldu zuen Jimenezek. Duela lau hilabete sinatutako erregulazioko espedientearen ondotik 2005era arteko bideragarritasun plan bat hitzartu zuten zuzendaritzatik, eta langileen hitzetan, «orain ez du zentzurik plan hori atzera botatzeak».

Kaleratzeak saihesteko «ahalegin guztiak egiteko prest» agertu ziren.

35 ORDUAK

Atzerapen sozialak handituko direla uste du LAB sindikatuak

Erredakzioa | BAIONA

Frantzia osoan eztabaida sortu duen 35 orduetako buzturko Fillon lege proiektuak kritika gogorrek jaso ditu sindikatuen partetik. LABek ere ageri batean Gobernuak «atzerapen sozialen sasoia» martxan ezarri duela adierazi du.

«Nahiz eta diskurtso lausaitzaile eta anbiguoak egin, Gobernuaren metodoa inposizioa da, legea aitzina eramateko Ministerioaren dekretua hautatu baitu, mintzakide sozialekin elkarriketa hasi ordez», dio LABek. Legeak hainbat lorpen sozial «ehortziko» dituela nabarmendu du sindikatuak.

NEKAZARITZA. Fischlerrek «ontzat» jo du ituna, baina NPB defendatzen jarraituko duela dio

Erredakzioa | DONOSTIA

EB Europako Batasuneko Nekazaritza eta Arrantza ministroak bilduta dira egunotan Bruselan: Franz Fischler komisarioaren NPB Nekazaritza Politika Bateraturako proposamena dute aztertzeke. Proiektu horren aurkakoen ahotsa ozenago entzun zen atzoko saioan, EBko zazpi kideek egungo politika mantentzearen aldeko itun bat sinatu ostean.

Espania, Frantzia, Austria, Portugal, Belgika, Luxenburgoko eta Irlandak sinatu zuten itun hori. Bertan diotenez, «egungo nekazaritza politikak ingurumenaren alde egiten du, jakien kalitatea bermatzen du, eta neka-

Egungo nekazaritza politikaren aldeko ituna sinatu dute EBko zazpi kidek Bruselan

zaritza sektorea sostengatzen du». Horrenbestez, «ez dugu inolako arrazoirik ikusten politika hori aldatzeko», gaineratzen du atzo sinatutako itunak.

«Positibotzat» jo zuen itun hori Franz Fischler Nekazaritza eta Arrantza komisarioa, nahiz eta bere asmoekin bat ez etorri. «Ituna idatzi dutenek ematen dituzten arrazoi berak ematen ditut nik ere neure Nekazaritza Politika Bateratua defendatzeko», azaldu zuen Fischlerrek.

«Hala ere, esan nahi diet

NPBa ez dela munduan gertatzen diren ezbehar guztien erantzulea», gaineratu zuen komisarioak.

Bere proiektua defendatzeko ahalegin guztiak egiteko prest agertu zen komisarioa. «Akats larria izango litzake EBk nekazaritza politika bateratu bat ez izatea. Epe luzera nekazaritza sektorearen etorkizuna bermatzeko ezinbestekoa da politika bateratua», gaineratu zuen komisarioak.

Aipatu zazpi estatuak NP-

Bren aurka egon arren, Alemania, Erresuma Batua, Danimarka, Suedia eta Herbehereak bat datoz Fischlerren proposamenarekin.

Euskal nekazariaren kalterako izango da, halere, Fischlerren proposamen hori. Izan ere, besteak beste, egun nekazaritzari ematen zaizkion diru laguntzak kentzea proposatzen du Nekazaritza eta Arrantza komisarioak, eta «horrek sektorea kinka larrian» utziko duela diote bertako baserriarrek.

Argudio horiek eta bestelakoak aztergai izango dira atzo hasitako bilera horretan. EBko Nekazaritza ministroen oniritzia ezinbestekoa da NPBa indarrean sartzeko.

LABURAREN

Alcatelek datozen asteotan iragarriko ditu 23.000 kaleratzeei buruzko xehetasunak

Alcatel talde frantziarrak datozen asteotan emango du argitzera iragan ostiralean iragarritako 23.000 kaleratzeak noiz eta nola gauzako dituen. Gizarte harremanetarako zuzendari Pierre Berrettik esan zuenez, taldeak «herrialdez herrialde aztertuko ditu kaleratzeak eta leku bakoitzean emango du horien berri». Alemania, Belgika, Espainia, Frantzia eta Italiako sindikatuak bilera egingo dute gaia aztertzeko.

ELA sindikatua 100.000 kide izatera iritsi da abuztuan, urte hasieran baino %3,21 gehiago

100.000 kidetik gora izatera iritsi da ELA euskal sindikatuak. Sindikatuaren arabera, «kopuru hori ELA sindikatuak euskal langileen artean duen geroz eta onespen handiagoaren isla da, eta hori lagungarri izango da hauteskunde sindikalei baikortasunez aurre egiteko». Sindikatuko antolaketa arduradunak, Txema Laisekak, hazkunde ELAren eredu sindikalarekin zuzenki loturik da goela adierazi zuen.

Pasaiako Ontziolako batzordeak Jaurilaritzari beste bide batzuk bilatzeko eskatu dio

Pasaiako (Gipuzkoa) Ontziolako langileek Eusko Jaurilaritzako ordezkariekin bilera izan zuten. Bertan enpresaren lan eta ekonomia egoera azaldu zieten, «aukera» berriak aztertzeko. Hala «beste bazkideren bat sartu ahal izatea erraztea» eskatu zioten. Langileek ekoizteari utzi zioten iragan astelehenean soldatak zor dizkietelako. Gaur batzarra egingo dute erantzuna aztertzeko.

ARDOGINTZA. Lakuaren ustez, Espainiako legea «EAEko kalitatezko ardoen aurka doa»

Eusko Jaurilaritzak EAERako Ardoaren Lege propioa aurkeztu du

Legeak sektorea «ordenatu, hobetu eta arautzea» dauka helburu

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Gonzalo Saenz de Samaniego EAEko Nekazaritza eta Arrantza sailburua atzo Legebiltzarrean.

Ainhoa Gutierrez | GASTEIZ

Eusko Jaurilaritzako Nekazaritza eta Arrantza sailburu Gonzalo Saenz de Samaniegok Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko Ardoaren Legea aurkeztu zuen atzo Legebiltzarreko Nekazaritza eta Arrantza Batzordean. Saenz de Samaniegok adierazi zuenez, «Ardoaren aurreproiektuak sektorea ordenatzea, hobetzea eta arautzea du helburu».

Espainiako Gobernua prestatzen ari den Ardoaren Legearen aurrean, Eusko Jaurilaritzak EAERako lege propioa aurkeztu

zuen atzoko agerraldian. Saenz de Samaniegok esan zuenez, «Madrilgo legea EAEko kalitatezko ardoen aurka doa». Era berean, PPren legeak «ardoaren merkaturak bakarrik» arautzen duela gaineratu zuen.

PPren gobernuak maiatzean onartu nahi zuen Ardoaren Legea. Hala ere, sektorearen presioek atzeratu dute proiektua. Izan ere, lege horren aurkako jarrera erakutsi dute Arabako Errioxako ekoizleek, Jatorri Izenaren Kontseilu Arautzaileak zein Jaurilaritzak, besteak beste.

Funtsean, Madrilgo eta EAE-

ko legearen artean bi ezberdintasun daudela dio Saenz de Samaniegok: alde batetik, PPren legeak soil-soilik ardoaren merkaturak arautzen duela dio; bestetik, legeak ez duela ardogintzaz nahiz ardoaren ekoizpenaz hitz egiten.

83 milioi botila ardo saldu dira

Jaurilaritzak emandako datuen arabera, iazko urtea «onena» izan da ardoarentzat. Izan ere, 83 milioi botila ardo saldu dira (horietako 81 milioi, jatorri izenekoak izan dira).

Txakolinari dagokionez, jatorri izeneko 1,5 milioi botila ardo

2001-eko DATUAK

Ardoaren datuak inoizko onenak izan ziren iaz

Jaurilaritzako Nekazaritza eta Arrantza Sailak dioenez, 2001eko emaitzak «onenak» izan dira Araba, Gipuzkoa zein Bizkaiko ardoarentzat.

SALMENTA. 62 milioi litro ardo saldu dira; hots, 83 milioi botila. Horietatik, 81 milioi jatorri izeneko ardoak izan dira.

ATZERRIKO MERKATUA. Gipuzkoa, Araba eta Bizkaiko ardo ekoizpenaren %25 atzerriko merkatura zuzentzen da.

ARABAKO ERRIOXA. 10.000 biztanle eskaseko eskualde horretan, 1.900 pertsonak lan egiten dute ardoaren sektorean.

TXAKOLINA. Bertako jatorrizko izenentzako babesa eta erabilera bakarra lortu du txakolinak.

saldu dira. Sailburuak nabarmendu zuen bertako jatorri izenentzako babesa eta erabilera bakarra lortu duela *txakolin* izenak.

Arabako Errioxan 1.900 pertsonak lan egiten dute ardoaren sektorean. Orotara, 120 upeltegi daude (ardo egiteko eta merkaturatzeko). Urteko fakturazioa 320 milioi eurokoa da, eta ardogintzak 1.550 pertsonari ematen die lana.

Atzerriko merkatuari dagokionez, EAEn ekoiztako ardoaren %25 zuzentzen da bertako merkatuetara.

Alderdiek bat egin dute «sektorea arautu beharraz». Hala ere, Jaurilaritzaren aurreproiektua zehaztasunez aztertu behar dutela diote gehienek.

BURTSA. Urteko minimo berria, zazpigarren galera egunean

‘Gorritxo’ bizi da

J. B. Andueza |

Iruñeko Osasunak *Gorritxo* maskota desagerrarazi zuen, baina argi dago: Bilboko bursak fitxatu du. Atzo, zazpigarren galera eguna jarraian eta minimo berri bat. Gorria izan zen goiz gehienez nagusi eta, Dow Jones ere galera handiekin hastean, garbi gelditu zen urte-

ko minimoen erreskak ez zuela atzokoan etenik izango. Hego Amerikak gero eta itxura txarra du eta Brent petrolio upelak 29 dolar gainditu ditu, Irak eraso soko duten beldurrez. Ondorioz, SCH eta Endesak %4na pasatu galdu zuten, BBVak %5,65 eta Telefonikak %3,6. Gaurko Erreserba Federalaren bileran ez da aldaketarik espero.

DATUA

Alemanian Schroederren bazkide diren Berdeen igorak mesede egin dio Arabako Gamesaren (+%0,69) akzioei, antza; bera izan baizen Ibex-35ean galerei ihes egin zien bakarra, ACS (+%0,17) eta Moviles-ekin (+%0,16) batera. Urte hasieratik %5,8 baino ez du galdu Gamesak.

Bilboko 2000 indizea

Diferentzia **-2,65** | Azken indizea **1.020,67** | Aurreko indizea **1.048,46**

Beste indizeak

New York (Dow Jones)*	7.844,18 (-%1,63)
Tokio (Nikkei)	9.481,08 (jai eguna)
Madril (IBEX-35)	5.580,1 (-%3,14)
Paris (CAC-40)	2.794,31 (-%3,34)
Londres (FTSE 100)	3.739,4 (-%3,13)
Frankfurt (DAX)	2.914,25 (-%4,94)
Milan (Mibtel)	16.241 (-%4,32)

* Eguerdina arte

Dibisen merkatua

	Euro bat
Pezeta	166,386
Libera	6,55
Dolarra (AEB)	0,9831
Libera Esterlina	0,6319
100 Yen (Japonia)	121,04

ALEMANIAKO HAUTESKUNDEAK. Behin betiko emaitzak ezagutzera eman aurretik bozetan garaipena ospatu zuten kontserbadoreen hautagai Stoiberrek agintaldi laburra iragarri dio gehiengo estua lortu duen gorri-berdeen koalizio gobernari.

Schroeder, Berdeek salbatuta

Sozialdemokratek eserlekuak galdu arren, agintean jarraituko du koalizioak ekologisten igoerari esker

HERBERT KNOSOWSKI / AP
Schoeder atzo, Franz Muntefering SPDko buruarekin —eskuinean.

Martin Beck | BERLIN

Urduritasun jaialdia bilakatu ziren igande gauean Alemaniako *Bundestagerako* hauteskundeak Gerhard Schröder kantzilerra-erentzat (SPD Alderdi Sozialdemokrata) eta haren lehiakide Edmund Stoiberrentzat (CDU-CSU Batasuna, kontserbadoreak). Azken hautesbarrutietan emaniko bozak zenbatu bezain pronto, bistan zen atzo goizaldean SPD eta Berdeak alderdiaren arteko koalizioak ozta-oztako gehiengo berriz lortua zuela. Behin betiko emaitza ofizialen arabera, 11 diputatuko gehiengo txikia eskuratu zuten gorri-berdeek.

Galera izan arren, berdeen ustegabeko emaitza arrakastatsuetaz baliatu da SPD. Gauerdira arte, bazirudien Batasun demokristaua *Bundestageko* tal-

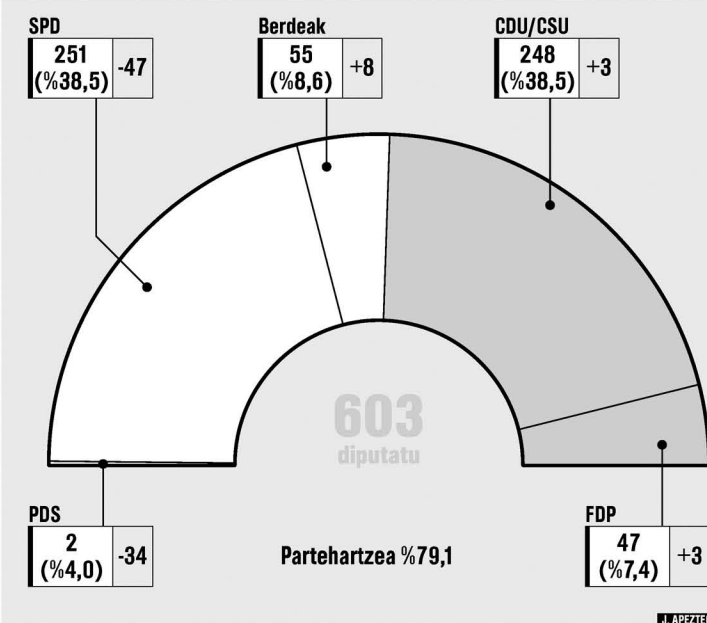
derik indartsuena bilakatuko zela. Azkenean, SPD eta CDU-CSU Batasunak osaturiko taldea bozen %38,5 berdindurik gelditu ziren bigarren botoak zenbatuta. Halere, Alemania osoan kontserbadoreek baino 8.864 boto gehiago jaso zituen SPDk. Soberako ordezkariak direla-eta, *Bundestageko* talderik handiena dira berriz sozialdemokratak, 251 legebiltzarkidekin. Bozen %8,6 eta 55 ordezkari lortu dituzten Berdeekin batera, koalizio zahar berriak 603tik 306 eserleku ditu. *Kantzi-ler gehiengo* deritzona —gubernuburua izendatzeko adina-ko gehiengo— baino lau gehiago, alegia.

Stoiberrek zuzenduriko CDU/CSU Batasun demokristauak bigarren postua eskuratu du, 248 ordezkari. FDP Alderdi Liberalak %7,2 eta 47 eserle-

JAN BAUER / AP
Fischer Berdeen hautagai nagusia, Claudia Roth eta Fritz Kuhn alderdiburuekin garaipena ospatzen.

Bundestag berria

ku eskuratu ditu, beraiek espero zuten baino askoz gutxiago. PDS Sozialismo Demokratikoa-aren Alderdiak ez du aurrerantzean legebiltzar talde gisa arit-zerik izango. Ez dituzte taldea eskuratzeko beharrezkoak di- ren bozen %5 edo hiru ordezkari- tza zuzen lortu. Berlinen nagi- si izaniko bi hautesbarrutiei es- ker bi aulki lortu dituzte.

Batasunaren hautagai nagusi Edmund Stoiberrek, zeinaren garaipena igandeko ilunabarre-

an CDU eta CSU alderdiak os- patzen hasi ziren, etorkizun hurbilerako iragarri zuen koali- zio gorri-berdeen porrota, lorturiko gehiengo estua dela- eta. «Batasuna itzuli da», esan zuen Stoiberrek eta iragarpena egin zien gobernukideei: «Be- har bada izango dute jarraitze- rik, baina Schroederren gober- nuak ez duela luze iraungo au- rreratzan dizuet». Jakinarazi zuenez, Bavariako lehen minis- tro postuan jarraituko du, go-

EDMUND STOIBER

Batasun kontserbadoreen hautagaia

«Behar bada izango dute jarraitzerik, baina Schroederren gobernuak ez duela luze iraungo aurreratzan dizuet»

bernu osaketarako prest, betie- re.

Fischer: «Gehiengo gehiengo da»

«Zoriontsu ez, baina kontent» zegoen Schröder, Gobernuaren eledun batek igande gauean esan zuenez. Goizeko ordubata- tak aldera garaile gisa agertu zi- ren, azkenean, Schröder eta Joschka Fischer Berdeen hau- tagai nagusia. Fischerren ara- bera, azken lau urteotako lanki- detza ona «herrialdearen onu- rarako» izan da. Koalizioa osatzeko negoziatioak, atzo hasi ziren jada, eta «modu zin- tzo eta kidekoian» egingo da. Horren aurretik zera esan zuen Schroederrek: «Gehiengo gehiengo da eta daukagunean, profitatu behar dugu».

SPDk galdu egin du, modu

DATUA

Soberako ordezkariak

Gorri-berdeen mesederako suertatu da Alemaniako hauteskunde sistemaren berezitasun bat. Legebiltzarreko aulkien banaketa bigarren bozak —botoemaileak alderdi baten alde egiten duen boza— zehazten du hein handi batean. Lehen bozarekin hautesbarruti bakoitzeko hautagai bana aukeratzen da, eta hautagai hori *Bundestagen* zuzenean sartzen da. Alderdi batek Alemaniako *land* (estatu) batean bigarren bozen bidez lorturiko ehuneko ordezkari gehiago eskuratzen baditu, ordezkariak gorde eta *Bundestage*-ra bidal ditzake. Hauteskunde hauetan, SPDri lau eta CDUri soberako ordezkari-tza bat egokitu zaie.

batez, baina Berdeei esker irabazi azkenean. Koalizioan soilik alde berdea saritu dute botoemaileek. Indarturik sentitzen dira eta erreformaren benetako motore sentitzen dira gobernugintzan. SPDk somatzen du aurrerantzean bere buruaz ziur den bikotekide batekin aritu behar duela, koalizioa osatzeko exijentzia gehiago egingo dituen, laugarren ministro postua, esaterako.

PDS galtzaile nagusia

Berdeak hauteskundeotako benetako irabazleak diren heinean, PDS da galtzaile nagusia. Batez ere ekialdeko Alemanian galdu dute sozialista demokratikoei. Garai latzak ditu aurrean PDSk. Bozetako porrotaren zergatiak non aurkitu ere ez dute argi: Berlin eta Mecklenburgo/Mendebal Pomeraniako gobernuetan eginiko lanaren desengainuan? Edo PDSko botoemaileak oraingo honetan SPDri eta Berdeei eman diete botoa Stoiber geldiarazteko?

KAY NIETELD / EPA

Gerhard Schröder sozialdemokrata alderdikideen aurrean, garaipena ospatzen.

GERHARD SCHROEDER (ALEMANIAKO KANTZILERRA)

Une zuzenaren maisua

Martin Beck |

Gerhard Schröderri buruz hamaika pasadizo ezagun dira Alemanian. Haietako bat 80ko urteen hasieran gertatu zen, egungo kantzilerra *Bundestage*ko diputatu gaztea zela. Schröder kantzilerraren egoitzara hurbildu zen eta hesiari helduta oihuka hasi zen: «Nik barruan sartu nahi dut; nik barruan sartu nahi dut!».

Gizon honen ezugarri politiko nagusia ez da konbentzimendu ideologikoa, pragmatismoa baizik. Aldarteetarako usain berezia du, eta keinu eta mugimendu zuzenak egiten ditu une zuzenetan.

Ezaugarri horiek, seguruen, lagundu egin zioten bere jatorri pobreaki aurre egiten, bertatik ihes egiteko. 1944. urtean jaio zen Sch-

roeder, eta Lipperlanden (Westfalia) bizi izan zen, barrakoi pobreen auzoan. «Neuk aterako zaituzte hemendik» esaten omen zion sarreri bere amari, bost ume zituen gerra alarguna. Schröderrek bere promesa horri eutsi dio beti setati. Salmenta ikasketak egin zituen eta eta igeltsero lan egin zuen ikasten segitu ahal izateko. Ondorioz legeak ikasi zituen eta abokatu bulego batean hasi zen lan egiten Hannoverren. Traje dotoreak eta zerbitzuko auto panposoak ibili arren, ez ditu bere jatorriak ahaztu, eta horrek *herri xumearekin* kontaktua galdu ez duenaren aura ematen dio.

70ko urteen amaieran Alderdi Sozialdemokratako gazteen presidente bihurtu zen Schröder. *Jusoek* ezkerrera egin zuten lehena, baina berak berriro ere alderdi nagusiaren ildo ideologikora itzularazi zituen.

1980. urtean *Bundestage*ko diputatu aukeratu zuten. Sei urte geroago Behe Saxoniako SPDri lagundu zion buru gisa aurrera egiten, baina ez zen nahikoa izan garaitzeko. 1990ko bozetan lortu zuen hori, azkenean. Schröderren SPD alderdi indartsuena izan zen, eta koalizio gorri berdea osatu zen *land* horretan. Schröder hurrengo bi hauteskundeetan aukeratu zuten berriro, beti ere gehiago abso-lutuarekin.

Behe Saxonian azpilanean hasi zen Schröder. Enpresa eta ekonomia munduko jende-ez inguratu zen. Garai horretatik datorkio *Ugazaben Borrokakidea* izena. SPDko kideen irudi klasikoarekin hautsi eta bere *Neute Mitte* —Zentro Berria— kontzeptua saltzen hasi zen, eta horrela Helmut Kohl kantzilerrari aurre egin zion 1998ko hauteskundeetan. «Irabazteko herriaren sostengua behar dugu, herriari heldu behar diogu, eta ez alderdiari», esan zuen. Ondorioa: 1998an kantziler federala izan zen, eta Berdeekin batera Helmut Kohlen 16 urteko agintaldia etetea lortu zuen. Horrekin garai berri bat hasi zuen Schröderrek. Egun, gerra osteko benetako lehen kantzilerra deitu ahal zaio.

ADI

Egunkaria

Negua ilun dator

- Hotzari aurre egiteko ehunak
- Udazken eta negurako bederatzi jantzi
- Osagarri eta apaingarriak
- Negurako joerarik sonatuenak
- Elkarriketak:
 - Harkaitz eta Rakel ile-apaintzaileak
 - Leire Santillan euskal diseinatzailea
- Makillajea
- Gizonezkoen moda, kirol moda, haurren moda
- 'Vintage' estiloa

ALEMANIAKO HAUTESKUNDEAK

ESANAK

ROMANO PRODI

(Europako Batzordeko presidentea)

«Elkarlanean jarraitu nahi dugu EBren zabalkundeari eta erakundearen erreformari ekiteko»

DONALD RUMSFELD

(Ameriketako Estatu Batuetako Defentsa idazkaria)

«Alemania eta AEBn arteko harremanak pozoindu ditu hauteskunde kanpaina egiteko moduak »

ARI FLEISCHER

(Etxe Zuriko bozeramailea)

«Kanpaina eginiko gehiegikeriek konpontzeko lan handia egin beharko dute»

GOERAN PERSSON

(Suediako lehen ministroa)

«Oso pozik nago sozialdemokraziaren beste garaipen bat izateagatik Europar»

JACQUES CHIRAC

(Frantziako presidentea)

«Gure bi herrialdeok Europaren eraikuntzako indar gidaria izaten jarraitu behar dute»

ROCCO BUTTIGLIONNE

(Italiako Europarako ministroa)

«Alemaniako bozen emaitzak eragin txarra izango du Europako Batasuneko segurtasun politikan»

LESZEK MILER

(Poloniako lehen ministroa)

«Gerhard Schroeder eta Joschka Fischerrekin sinpatia eta ulermen lotura bat daukagu»

BERTIE AHERN

(Irlandako lehen ministroa)

«Gehiengo estua emaitza ona da Irlandatik begiratuta»

ANALISIA

■ Jose Mari Pastor

Alemaniarrek berriro ere 'erratu' dira

1998ko hauteskunde kanpaina, zer zeto-rren ikusita, panfleto inozo bat atera zuten CDU-CSUko gazteek Schroederren kontra egiteko. «Hiru emakume ezin dira erraturik egon. Hau okerreko gizona da», zioen eranskinak, Schroeder laugarren aldiz ezkondata dagoela gogorarazi eta hori zerbait negatibo moduan nabarmentzeko. Hautagaiaren bizitza pribatuari buruzko gustu txarreko aipamenak ez zuen eraginik izan, eta Gerhard Schroederrek milioika alemaniar seduzitu —engainatu— zituen, kontserbado-reen azpijokoa gorabehera.

Lau urte geroago, alemaniarrek berriro ere engainatu ditu Schroederrek, eta duela bi hilabete ezinezkoa zirudiena lortu du: garaipena. Boto portzentaian behera egin arren, SPDk eutsi egin dio eta inork baino boto eta parlamentari gehiago lortu ditu Alemaniako Errepublikako Federaleko historiako hauteskundeetan izandako lehia bizienean. Berdeen emaitza paregabea esker, gorri-berdeek gehiengo izango dute koalizio gobernua ostera ere osatzeko.

«Alemaniarrek ez zuten Stoiber kantziler gisa irudikatzen, baina Schroederri ez zioten langabeziaren kontrako borrokan izandako porrota barkatu nahi», esan du Hanburgoko Unibertsitateko politologo Joachim Raschkek. Schroeder kantziler ikusten zuten alemaniarrek, Stoiber ez. Schroeder humano da —«pasa ieza dazue garagardo bat edo kristorena muntatuko dut», esan omen zuen behin lagunarteko giroan—; Stoiber robot hotza —«Nolaz fidatu gizon batez, zeina taberna zuloan oihuka hasten den?», haren komentarioak Schroederren hitzei—. Azkenean, belarrietatik tiratuta ere, kantzilerra, *Der Angeber* —harroputza— eta oportunistak irabazlea izan da. Herritarrak berriz *erratu* direlako.

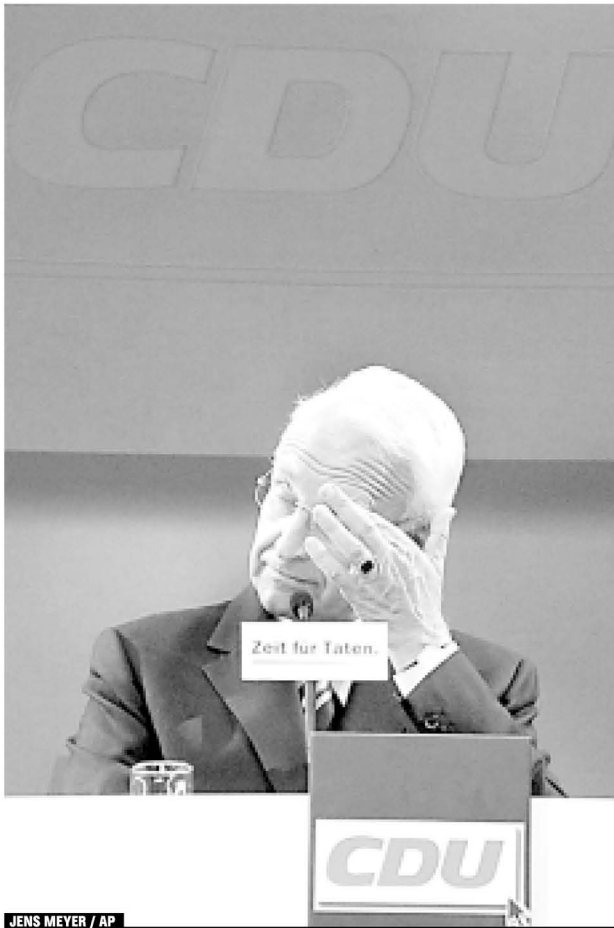
Alderdien emaitzak

Datu orokorreari erreparatuta, argi dago igandekoa ez zela SPDren garaipena izan, koalizio gorri-berdearena baizik. Alemaniako gizarteak azken lau urteotako gobernu progresista baina pragmatikoa saritu nahi izan du eta, aldi berean, bultzadaxo bat eman dio datozen lau urteotan ausartagoa izateko zilegitasuna izan dezan.

Igandeko garaipena ezin da ulertu berdeen bultzada gabe, baina SPDrena ere ez da makala izan. Lau urteko higaduraren ondoren, alderdiaren inguruan izandako eskandaluekin —Rudolf Scharping Defentsa ministroak kargua uztea eragin zuena kasu— eta 1998ko promesa nagusia bete ez arren —langabezia 3,5 milioira jaitea— sozialdemokratek lehen alderdia izaten segitu dute. Hori guztia Schroederren karismari esker izan da, zalantzarik gabe. Halako balantze batekin beste bat ez litzateke egun kantzilerra izango.

CDU-CSUk hobekuntza izugarria izan du lau urtetik hona, baina Schroederren beroak urtu egin du Stoiberren irribarre hotza. Egoera lasaitzen denean, aldaketak

etorriko dira. Ez dirudi CSUko buruak birgarren aukera izango duenik, lau urte barru behintzat. Lehenago egin beharko du jokaldia, gobernu krisia sortzen bada. Esperimentu bavariarrak alderdia suspertzeko balio izan du, baina ez garaipena lortzeko. Azken xede hori CDUren bidea indartuz saiatuko dira lortzen kontserbadoak datozen urteetan apurka-apurka.

JENS MEYER / AP
Edmund Stoiber. Emaitza onak lortu arren, ezin garaitu.

Berdeek haien historian hauteskunde federaletan izaniko emaitza onena lortu dute, botoen %8,6rekin, eta dudatan zegoen hirugarren postuaz jabetu dira berriz. Ekologistek Joschka Fischer, inkestent arabera alemaniarrek gehien maite duten politikaria izan dute garaipenaren zutabe nagusia, baina ez da hori arrazoi bakarra izan. Azken hilabeteotako galdeketa alderdia ozta-ozta zegoen, botoen %5en inguruan, *Bundestagen* sartzeko gutxieneko portzentaian, alegia. Uholdeak eta Irakeko gerra oso ondo etorri zaizkie suspertzeko.

PDS Sozialismo Demokratikoaren Alderdiaren porrotaren oinarrietako bat horretan datza, hain zuzen. Belgradeko bonbardaketetan hura izan zen Legebiltzarrean kontra azaldu zen alderdi bakarra. Berdeak eta sozialdemokratek kanpaina hasi aurretik ere gerraren kontra ozen mintzatzeak argudioak kendu dizkio PDS-ri. Gregor Gysi bere izar mediatikoa uztai-lean erretiratu izanak ere min eman dio. Irudi hutsaren garaian buru argirik ez duen alderdiak bidea galdu du. Eta Gabi Zimmerrek ez du Legebiltzarreko hizkera eta erretorika dotoreena zuenaren karisma. PDSren porrotak aldaketak eragingo ditu alderdian, eta Gysiren itzulera ekar dezake. *De facto*, atzo bertan horixe komentatzen zen Alemaniako giro politikoan.

FDP Alderdi Liberalarena ere porrot

handia izan da. Guido Westerwelleren alderdiak hirugarrena izan nahi zuen, baina huts egin du. PDSk ez bezala, inork gutxi-espere zuen halakorik. CDU-CSUko sektoreetan kritikak egin dizkiote FDPri, eta porrotaren erantzukizuna egotzi. Alderdiko lehendakariorde Juergen Moellemannek Alemaniako Juduen Batzordea kritikatzeko ez dio bat ere lagundu

FDPri, adierazpenak antisemitatzat jo baitituzte, eta Stoiberrek berak Moellemann baztertu baitu gobernu- kide moduan. Alderdiak Moellemannen dimisioa eskatu dute. *Ondoren irabazten dutenen alderdiak*, ongiaren eta gaizkiaren gainean jarrita edonorekin gobernatzeko prest dagoenak ez du asmatu. FDP beti izan da bi aldetako alderdia, eta horretan segitu nahi zuen. Berdeen botoemaileek badakite norekin gobernatuko duten irabaziz gero, baina liberalei ez zaie hori gertatzen, eta horrek egonezina eragiten du. Are gehiago, tartean adierazpen antisemitikak daudenean. Raschkek —berriro— esan duenez, «hautesleek ez dakitenean azkenean haien botoak Schroeder, Stoiber edo Haiderrentzat izango diren, dena galduta dago».

Gobernu berriaren lan zaila

Alemaniako gobernu berriak ez du lan erraza izango, ez barne ez kanpo politikan.

Barne politikan lan merkatuaren erreformari heldu beharko dio Gobernuak, patronalaren eta sindikatu- en presioen artean oreka zaila.

Atzerri politikan, aldiz, bi arlo jor- ratuko ditu. Batetik, AEBekiko erlazioak hobetzen saiatuko da berriz, *lagun ameri- karra* guztiz ez mintzeko. Alemaniak hel- dutasuna du. Schroederrek eta belaualdi berriek diotenez, amaitu egin da garaia, non lehenengo askatzaileei amen esaten zitzaizen beti. «Lagunak izan gaitezke geu- re diferentziak errespetatuta» azaldu du kantzilerrak. Dударik ez da Bill Clinton AEBetako presidentea balitz egoera ez zela hainbeste okertuko Washington eta Berlinen artean. Munduko bakeaz, ingu- rumenaz eta giza eskubideez bere kabuz eta plantarik ere egin gabe ebazten due- nari ezin zaio txeke zuririk eman. Hala ere, Iraken kontrako erasoak hurbiltzen denean ikusi egin beharko da Schroederren hitzak benetakoak izan diren edo kanpainako ahokada hutsa. Beste arlo bat Europako Batasuna izango da. Hurrengo agintaldia garrantzitsua izango da Alemaniarentzat. Ekialdeko estatuak sartzearrekin batera, Berlin hara begira hasiko da, eta behi ale- maniarrek alde horretakoei emango die esnea, Aznar jauna kexatu arren.

Berdeek argi utzi dute euren boto kopu- rua ikusita gehiago eskatuko diotela SPDri. Disziplina beharko dute koalizio ki- deek baturik astrapala handirik gabe segi- tzeko, Stoiberrek «datozen hilabeteotan» irudikatu dien krisian lehertu nahi ez ba- dute. Lau urtek askorako ematen dute. Bi- dea kontu handiz egin beharko du koalizio gobernuak halakorik gerta ez dakion.

EKIALDE HURBILA. PANeko Gobernazio ministro Saeb Ereka tek Mukatako egoerari «hondamendia» iritzi dio

Erredakzioa | DONOSTIA

Israelgo Armadak joan den ostiraletik PAN Palestinako Aginte Nazionalaren Ramalako Mukata egoitzari ezarritako setioaren eta suntsiketaren ondoren, PANeko Gobernazio ministro Saeb Ereka tek egoerari «hondamendia» iritzi zion atzo. Ereka bertan setiatua dagoen PANeko presidente Jasser Arafatekin bildu zen.

Saeb Ereka tek, Mukatako egoerak hondamendi itxura zuela esateaz gain, Arafaten eta berarekin dauden moralak altua dela azpimarratu zuen atzo. Israelgo Armadak PANen egoitza erabat inguratua dauka, eta bi eraikin izan ezik gainerako guztiak suntsitu eta eraitsi ditu. «Ur mozketak daude, botika urri daude, eta janari gutxi geratzen da. Dena birrinduta dago, eta zutik dagoena lau zapabost metroko altuera duen alanbrada izugarri batez inguratua dago», azaldu zuen atzo Ereka tek, egoitza sartzeko Israelen baita jaso eta Arafatekin bildu ondoren. Liga Arabiarrek NBE Nazio Batuei eskatu zion israelarren erasoak gelditu dituzten.

AEB Ameriketako Estatu Batuetako Gobernuak atzo baieztatu zuen Tel Avivekin harremanetan dela Mukatako setioak eskualdean bakea lortzeko balio ez duela konbentzitzeko. Etxe Zuriko eledun Ari Fleischerrek esan zuenez, AEBetako Gobernuak pertsona garrantzitsuek —ez zuen izenik eman— Israelgo lehen ministro Ariel Sharoni hots egin diote, Washingtonen ikuspuntua emateko.

Israelgo segurtasun indarrek Iraken entrenamendu militarra jasotzeaz susmagarri diren bost palestinar atxilotu zituzten atzo Zisjordanian. Gainera, atzo goizaldean 24 palestinar atxilotu zituzten Zisjordaniako hainbat tokitan. Atzo Hebronan ekin-tzaile palestinarrek lau kolono judu zauritu zituzten, horietako bi larri.

Israelgo lehen ministro Ariel Sharonek atzo adierazi zuen prest dagoela al bait lasterren Hamas Erresistentzia Islamiarreko Mugimenduari erasotzeko: «Beharrezkoak ditugun tropak bildu ahala, Gazan muina duen Hamas erakundeari eraso soko dio Armadak». Eraso suizida gehiago izanez gero Hamaseko buru Ahmed Jassin atxilotuko duela mehatxatu zuen lehen ministro israelarrak.

Horren aurrean, Hamaseko buruzagiek atzo ohartarazi zuten israeldarrek Gaza inbadituko balute «erresistentzia tinkoa aurkituko» luketela. Agintari militar israeldarrek aitortu dutenez, Gaza inbaditzeko operazioa korapilotsua litzateke, eta

Nazioartekoak Ramalako setioa altxatzeko eskatu dio Israelgo Gobernuari

Eskualdeko egoera «kontrolagaitza» izatera irits daitekeela uste dute

BEA ARANA

Hilketa baten testigantza zuzena Nabulustik

Nabulusen bitartekari eta elkartasun lanetan ari den euskaldun talde batek honako argazkia eta testigantza helarazi zizkion atzo EGUNKARIARI. «Larunbatean haur guztiak eskolara joateko apustua egin zen; kontrolguneak direla eta batzuk heldu ziren baina beste batzuk ez. Kaleak militarrez josita zeuden. Goizeko 9:30 aldera militarrek eskoletara joan eta haurrak atera zituzten. Tiro ugari egin ziren eta haurrak etxeraino lagundu behar izan genituen. Haur batzuk negarrez eta izututa zeuden.

Bai Balatan bai Nabulusen manifestazioak egin ziren eta Balatan istiluak eta hildako bat izan ziren. Gaur goizean [igandean] egoera nahiko lasaia zirudien; 12:00ak aldera, Bahaa izeneko 13 urteko gaztea lau internazionalistarekin zihoala tirokatu dute. Kaletik lasai asko zihoazela tanke handi bat eta beste txiki bat albotik pasatu dira. Tanke txikia 20 bat metrora zegoela tiro bat entzun da. Albora begiratu eta Bahaa etzanda hilik ikusi dugu tiro bat birikan zuela».

LIGA ARABIARRA

«NBEk bere ardura onartu eta berehala esku hartu behar du, israelarren eraso bortitza gelditzeko»

hutsune oso handia eragin leza ke soldaduen artean.

Sharonek EB Europako Batasuneko ordezkari Miguel Angel Moratinosi Arafat Ramalako Mukatan bisitatzea galarazi zion atzo.

Ramalako gobernadore Mustafa Isa Liftaui eta PANeko Gobernazio ministro Saeb Ereka tek Israelgo Armadako ordezkari-kin negoziatzen aritu ziren atzo, setioari aterabide bat bilatzeko. Iduriz, negoziazioaren muina Arafatekin dauden gizonen zerrenda bat osatzea da, horien artean Israelek zeintzuk bilatzen dituen zehazteko. Arafatekin 200 bat gizon daude, eta Tel Avivek dio horietako 20 bilatzen di-

tuela. Haatik, Arafatek azpimarratu zuen ez duela inor entregatuko —iragan udaberrian ustez Israelgo Turismo ministro Rehavam Zeevi hil zuten lau ekin-tzaile eta FPLP Palestina Askatzeko Herri Fronteko buru Ahmed Saadat entregatu zituen—.

Liga Arabiarraren eskaera

Atzo, Kairon, Liga Arabiarreko ordezkariak Arafatekiko sostengua berretsi eta NBERi «Israelen eraso bortitzetatik palestinarrek babesteko» eskatu zioten. «NBEk bere erantzukizuna onartu eta berehala esku hartu behar du israelarren eraso bortitza gelditzeko eta Israeli bere soldaduak lurralde palestinarretatik erretira ditzan beharrezko, baita herri palestinarri nazioarteko babesa emateko ere», zioen Liga Arabiarrak ondutako agiriak. Berebat, AEBei galdegin zion «neurri bikoitzeko politika baztertzeko». Herrialde arabiarrek AEBak israelarren erasoaren erantzule egin zituzten.

PAE

Arafaten lehen ministroa izango dena eztabaidagai

Al Fatako diputatuek —PAE Palestina Askatzeko Erakundeko alderdi nagusia— Jasser Arafaten funtzio exekutiboak hartuko dituen lehen ministroa izendatzeko eztabaidekin segitzen dute egunotan. Al Fatako iturriek jakinarazi dutenez, joan den larunbatetik bi bider bildu dira Ramalan, PAEko idazkari nagusi Abu Mazenen egoitza. Hain juxtu, Abu Mazenda, adituen ustetan, Arafaten lehen ministro kargua izateko aukera gehien dituen.

Aitzitik, Arafatek uko egin dio orain arte lehen ministro bat izendatzeari, horrek bera presidente sinboliko utziko lukeelakoan. Arafatek palestinar guztien buru segitu nahi du harik eta estatu palestinarra eratu arte. Abu Mazenen egoitza egiten ari diren bilerak, besteak beste, Mukatako setioaren krisia eta PANeko Botere Legegilea indartzeko neurriak dituzte ardatz.

rea gelditu behar dute, eta israeldarrek zigor erantzunak».

Moskuk herenegun Tel Avivi ohartarazi zionez, «Arafaten kontrako setioak eta erasoak aurreikus ezin daitezkeen ondorioak izan ditzakete; baliteke Israelgo estatuari berari ere eragitea». Errusiako Atzerri ministro Boris Makhalovek israeldarrei eta palestinarrei eskatu zion elkarriketa bidea lehenbailehen hartu eta ardura erakuts dezaten. «Palestinarren eta israelarren azken erasoak direla eta egoera okerrerantz doa eta kontrolagaitza izatera irits daiteke».

Atzo Libanoko hainbat hiritan milaka errefuxiatu palestinarrek Arafaten kontrako setioa altxatzeko eta NBERen esku hartzea eskatu eta herrialde arabiarren inmobilismoa salatu zuten.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

Kultura Sailak diruz lagundutako egunkaria

HITZ BITAN

BOLI KOSTA. Matxinoak negoziatzeko prest daude**Frantziak tropak bidali ditu, baina soldaduek ez dute jardungo altxatuen aurka**

Erredakzioa | DONOSTIA

Frantziak soldaduak bidali ditu Boli Kostara, Yamoussoukroko istiluek kaltetu ditzaketen seihun frantziarrak eta gai-nontzeko kanpotarrak babesteko asmoz.

Aurretik seihun bat soldadu frantziar bertan bazeuden arren, igandean beste ehun bidali zituen Frantziak Abidjanera.

Boli Kosta Frantziaren kolonia izan zen urte luzeetan eta oraindik ere arlo militarrean elkarlean aritzeko hitzarmenak dituzte. 20.000 frantziar inguru bizi dira gaur bertan.

Armadaaren konboietan iritsi ziren Yamoussoukroko soldaduak, Boli Kostakoak ez diren

zibilei laguntzeko. Hala ere, ez dira altxatuen aurka ariko, hori Parisko gobernuak Boli Kostaren «barne arazotzat» jo baitu.

Armadatik 800 soldadu bota zituztelako hasi ziren oldatzeak, Abidjanen lehena. Egunean bertan garaitu zituzten, baina 300 hildakotik gora izan ziren Boli Kostako finantza hiriburu bertan.

Oldartu diren beste soldaduek Boaukeko hirian diraute, estatuko bigarren herria garrantzitsuenetan, eta irtenbide negoziatua aldarrikatu zuten, aurrekoaren antzeko triskantzarik ez gertatzeko. Parisek birtartekari lanak eginez gero Gobernuarekin hitz egiteko prest zeudela esan zuten. Gobernuarekiko leial dirauten tropek

GEORGES GOBET / EPA

Soldadu frantziarren ibilgailuak, Yamoussoukroko aireportuan.

Bouake inguratu dute eta soldadu ugari dago bertarako bidean.

Affi N'Guesan lehen ministroak «armak utziz gero altxatuen egoera aztertzeko prest» zegoela adierazi zuen. Gogorra-

go azaldu zen Moise Lida Kouassi Defentsa ministroa, etsi ezean borroka bortitza izango zela esan baitzuen.

Matxinatu direnek gune musulmanetan hartu dute

babesa, hiritar gehienak ere haien alde daudelako. Herenegun bertan milaka irten ziren kalera altxatuak goratu eta Gbagboren erregimenari kritika egitera.

MAROKO-ESPAINIA

Bere aireko espazioan berriz sartu direla salatu du Rabatek

Marokoko Gobernuak atzo salatu zuenez, Espainiako Armadako abioi bat Marokoko aireko espazioan sartu zen atzo. Rabaten arabera, «beste bortxaketa bat izan da; abioiak Leilako uhartera ez ezik, Ued El Mersako eskualdea ere hegaldatu du». Marokoko agintariek jakin nahi dute zer xede duen Madrilek beren aireko espazioan behin eta berriz sartuta.

ESPAINIA

31 etorkin atxilotu dituzte Andaluzian

Guardia Zibilak legez kanpoko 31 etorkin atxilotu zituen atzo Andaluzian. Tarifa inguruan paperik gabeko 18 lagun atzeman zituen eta Bolonia aldean beste 13. Gurutze Gorriak azaldu zuenez, guztiak Saharaz hegoaldekoak dira.

ITALIA-FRANTZIA

Brigada Gorrietako kide ohiek Italiara ez estraditatzeko eskatu diote Jacques Chiraci

Frantzian errefuxiatuta dauden Brigada Gorrietako hainbat kide ohiek Frantziako presidente Jacques Chiraci François Mitterrand presidente zenaren dotrina errespetatzen eta Italiara ez estraditatzeko eskatu zitoten atzo gutun batez. Joan den hilean Paolo Persichetti estraditatu zuen Parisek.

ELIZABETH DALZIEL / AP

KAXMIR

Bozkaleku bati eraso dio gerrillak

Kaxmirren Legebiltzarreko hauteskundeak egiten ari dira eta gerrillari islamiarrek parte hartzen dutenak hiltzeko mehatxua egin dute. Atzo bertan bozkaleku bati eraso zioten. 450 pertsona hil dira, Gobernuak hauteskundeak iragarri zituenetik, abuztutik. New Delhik bozketen irabazleekin hitz egiteko asmoa du, «beheingoz» Kaxmirko gatazka konpontzeko.

LIBANO

Bonba bat zartatu dute McDonald's batean

Lehergailu bat zartatu zuten atzo Libanoko McDonald's baten aparkalekuan. Lehergailua auto baten azpian zegoen eta inor ez zuen zauritu. Azken hilabeteetan Libanoko denda eta jatetxe estatubatuarretan gisa honetako leherketak izan dira, baina inor ez dute zauritu. Hargatik, Poliziak arreta bereziz zaintzen ditu saltokiak.

JOSEPH BARRAK / EPA

JOSE LUIS MAGANA / AP

MEXIKO

'Isidore' urakana ekaitz tropikal bilakatu da

Kuban 300.000 kaltetu eta Mexiko hegoaldean hildako bat eta 73.000 ebakuatu eragin ostean, ekaitz tropikal bilakatu da *Isidore* urakana. Argindarrik gabe utzi ditu urakanak Mexikoko zenbait herri; eta arto, banana eta papaya uztei kalte egin die, besteak beste.

ERRUSIAKO FEDERAZIOA

Izotz-jausian galduak bilatzeko lanei berriz ekin diete

Iragan asteburuan Kobango zintzurrean (Ipar Osetia) glaziar batek eragindako izotz-jausiak 100 bat pertsona harrapatu zituen. Atzo salbamendu lanei ekin zieten berriz ere. Errusiako Larrialdi Egoeretakako ministroak esan zuenez, gutxienez 80 pertsona daude galduta, eta 17 bat hiltzat ematen dituzte. Aitzitik, Ipar Osetiako agintariek diote 100 bat direla galduak. Zernahi gisaz, eroritako izotza urtea uholdeak izateko arriskua areagotu eta salbamendu lanak zailtzen ari da.

Estalinismoaren ustezko 30.000 biktima aurkitu dituzte

Errusiako Giza Eskubideen aldeko Memorial erakundeak atzo jakinarazi zuenez, 50 hilobi komun aurkitu dituzte San Petersburgon. Bertan, ustez estalinismoaren biktima izaniko 30.000 bat gorpu atzeman dituzte. «1930eko hamarkadan exekutatu zituztela uste dugu», azaldu du Memorialeko kide batek.

OSASUNA-REALA. Iragan bi denboraldietan antzeko estutasunak igaro ostean, Real eta Osasuna ez dira iritsiko egoera berean igandean Sadarren jokatu beharreko derbira. Denoueixenek baino puntu premia handiagoa dute Aguirreren mutilek.

Bide ezberdinak hartuta

Biek ere entrenatzailea aldatu duten arren, ez dira berdin helduko derbira Real eta Osasuna

Asier Legarda-ereño | IRUÑEA

Lehen jardunaldian Anoetan Realak eta Athleticak jokatu denboraldiko lehen derbiaren ostean, bigarrenaren atarian gaude dagoeneko. Osasuna eta Real izango dira protagonista datorren igandean. Egun horretan, Denoueix eta Aguirreren jokariak aurrez aurre izango dira 19:00etan Sadarren. Bi entrenatzaileak berriak dira, baina ez dira berdin hasi bi taldeok Ligan. Realak aspaldi ez bezalako jokoa erakutsi du, eta jokoan izandako bederatzi puntuetatik zazpi eskuratu ditu —Ligako talderik goleatzaileena ere bada—. Osasunak ere nahiko itxura txukuna eman du, baina puntu bakarra lortu dute Aguirre mexikarraren mutilek hiru partidatan.

Gorritxoek Liga hasiera gogorra izan dute —Deportivo eta Real Madrilaren aurka galdu dute—, baina iragan denboraldietako mamuak uxatu nahi badituzte, lehenbailehen partidak irabaztea komeni zaie. Donostiarrak ere Osasunaren antzeko ibilbidea izan dute azken denboraldietan, eta nahi baino gehiago sufritu behar izan dute mailari eusteko. Liga hasiera errazagoa izan dute agian, baina Kovacevic, Nihat, Karpin, De Pedro, Xabi Alonso eta Aranburu jokariak izan-

IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS
Darko Kovacevic Realeko jokalaria, igandeko hirugarren gola ospatzen, Javier de Pedro atzean duela.

IVAN ROSADO

Osasunako aurrelaria

«Deportivoren aurkakoa berriz ezin da gertatu Realaren kontrako partidari»

«10 gol sartu izanak argi uzten du Real sasoian dagoela; erne ibili eta puntuei eutsi beharko diegu Sadarren»

da, ez litzateke harritzekoa Real sailkapenaren erditik gora ikustea 2002-2003 denboraldi honetan.

Gorritxoak, garaipen gosez

Igandeko derbian gorritxoek izango dute puntu premiarik handiena. Ivan Rosadok argi esan zuen atzo: «Real Madrilaren partida iragan da, eta igandeko partidaren pentsatzen hasi behar dugu; Deportivoren aurkakoa berriz ezin da gertatu Sadarren».

Rosadoren ustez, «hiru partidatan hamar gol sartu izanak argi erakusten du Real sasoian betean dagoela». Bestalde, erne ibili beharko dutela esan zuen.

ZUBIETATIK

■ Jon Balentziaga

«Apala, langilea eta zorrotza da». Hala definitu zuen maiatzean Frantziako Futbol Federazioko teknikari batek, Pello Sarratiak, Raynald Denoueix. Iritsi artean askorentzat ezezaguna izan arren, Espainiako Ligako hiru jardunaldi jokatu ondorenean, frantziarra futbol aditu askoren ahotan da. Ez alferrik, berak zuzentzen duen taldea hirugarren postuan da, bederatzitik zazpi puntu aterata. Sei gol jaso ditu, baina golik gehien egin duen taldea da, hamar egin ditu guztira. Jokalari bat baino gehiago fitxatu ditu Realak aurtengo denboraldirako, baina fitxaketarik aproposena Denoueixena izan dela ematen du.

Langilea dela esan beharrik ere ez dago. Garai bateko entrenatzaileak ez

Denoueixek ohore egin dio famari

bezala, normalean 12 ordu inguru ematen ditu egunero lanean. Jokariak ere lan gehiago egiten dute orain, asteen bitan hasi direlako goiz eta arratsalde entrenatzen. Intertoto Txapelketa jokatu behar zuten taldeak albo batera utzita, talde txuri-urdina izan zen Denoueixen aginduetara Espainiako Ligan ari diren talde guztien artean goiztiarrena entrenatzen hasterakoan.

Talde orekatua osatu du frantziarrak. Real Btik lehen taldera pasatu dituen jokariez gain, Schurrer, Karpin eta Boris fitxatu ditu. Ondorioz, iaz titular

gisa aritzen ziren bi jokalarik, Tayfun eta Khokhlov, aurtun, lanak dituzte hasierako hamaikakoan edo deialdian tokia egiteko.

Egia da taldea gol askotxo ari dela jasotzen, eta zer hobetua baduela Realak arlo horretan, baina dena ezin da. Bai, sei gol jaso ditu, baina 10 sartu ditu, eta egindakoen kopurua jasotakoa baino handiagoa den bitartean, ez zait iruditzen kezkatzeko motibo askorik dagoenik. Gainera, fama hori ere bazekarren Denoueixek; alegia, eraso-ko jokoa saritzen zuenarena.

Dena ez da bere meritua. Norbaitek ekarriko zuen. Jokariak erantzuten ez badiote ere, alferrik ibiliko da entrenatzaile bat direnak eta ez direnak egiten. Inguruan lankide onak ere baditu, eta talde lanaren aldekoa dela garbi erakutsi du. Inguruan dituen lankide horiek lehenago ere Zubietan ziren, baina beste entrenatzaile batzuekin ez zuten horrenbesteko estimaziorik izaten. Bakoitzak bere metodoa du, baina Denoueixena mementoz balekoa ari da izaten. Hiru jardunaldi baino gehiago ez dira jokatu orain arte, eta oraindik ez da ondorio sakonetara iristeko garaia. Hala ere, Realaren Administrazio Kontseilua bilatzen ari zen egonkortasun hori Denoueixek ekar dezakeela ematen du.

DENBORAZ KANPO

3. jardunaldia

DATUA

Realak, historiako hasierarik goleatzailleena

Jasotzen ari den gol kopurua kezkarria izanik ere, Realak orain artean inoiz ez du lortu aurten bezala, Ligako lehen hiru jardunaldietan hamar gol egitea. Athleticen aurka lau, Espanyolen aurka hiru eta Betisen aurka beste hiru erdietsi ditu talde txuridinak.

ADIERAZPENAK

«Ez dut onartuko inork Eibar zapaltzea, eta gu zapaltzea ere ez zenukete zuek onartu behar, Josu Ortuondo izan edo

beste bat izan. Gainera, Ortuondok badaki Eibar zer den. Gure hamaikakoan aurreko denboraldian Hirugarren eta Bigarren B Mailan jokatu zuten jokariak zeuden. Maila honetan hasi berriak diren mutilekin irabazi beharra genuen».

Blas Ziarreta

(Eibarreko entrenatzailea)

«Gol gutxiren aldeagatik galtzera ez ginen joan Santiago Bernabeura. Jokatzera joan ginen, ausart, nahiz eta 4-1 galdu genuen azkenean»

Javier Aguirre

(Osasunako entrenatzailea)

«Ez dut ikusi Marcos Vales kanporatu duten jokaldia, baina masajistik ere ez du Athleticen jokalaria aztertzerazartu beharrik izan».

Joaquín Caparros

(Sevillako entrenatzailea)

ANEKDOTA

Benito Florok partida harmailetatik ikusi zuen

Alavesen kontrako partidari Vila-realek entrenatzaile berria bazuen ere, aulkiak ikusita ezin zen hori ondorioztatatu. Benito Florok harmailetatik ikusi behar izan zuen bere talde berriaren partida, klubak ez baitu oraindik Vicor Muñoz aurreko entrenatzailearekin akordio ekonomikoa lortu.

Txorikume madarikatua

Jon Ordoñez |

Irakasle batek behin *zoriona* eta *zoritxarra* hitzen osagaiak zeintzuk diren azaldu zizkigun. Latineko irakasle horren hitzetan, *txori* izenak eta *ona* eta *txarra* izen laguntzaileek osatutako hitzak ziren euskaraz zor-tearen gorabeherak neurtzen dituztenak. Itxura denez —itxuraz horrela baitirudi— aspaldiko sineskaria kontuetatik eratorritako hitzak dira, txoriek etorkizuneko zortea baldintzatzen zuten garaietakoak. Txori batzuk ikusteak zorte txarra omen zekarren —hortik zoritxarra—, eta beste batzuk, berriz, zorte onaren adierazle ziren —ondoren beste esanahi batzuk ere hartu omen zituen, baina denak ere zentzu on bati lotuta—. Hori horrela den edo ez den filologoek esan dezatela, baina egia baldin bada Santiago Bernabeuko iparraldeko atearen ezkerreko zutoinaren gainean zein txorik egiten duen dantza aztertu beharko da.

ROSADO, ALKIZAREN LEKUAN. Larunbatean Osasuna 1-0 galtzen ari zela Ivan Rosadok partida berdintzeko egundoko aukera izan zuen. Bigarren zatia iren hasiera zen. Baina aukera bere horretan gelditu zen, eta hiru minutu geroago Real Madrilek partida erabaki zuen. 2001-2002 denboraldiko Espainiako Kopako finalerdia etorri zitzaidan gogora, eta gora begiratu nahi izan nuen, txorikume madarikatu horren bila. Orduan ere, Santiago Bernabeuko iparraldeko atearen ezker zutoinaren aurrean Alkizak huts egin zuen Casillasen aurrean. Minutu batzuk geroago Real Madrilek lehen gola sartu zuen, eta beste batzuk pasatuta, bigarrena. Ate berbera eta atezain berbera. Zortzi hilabete geroago ere, ehiztarien danbatekoek ere ez dute, antza, txori txar hori uxatu.

DAGOENEAN... HOR DAGO. Alkiza lur jota geratu omen zen orduan, Kopako finalerdietan aukerako gol hori sartzeak ekar zezakeenak jota. Garbi dago, ordea, memento horretan

MANUEL H. DE LEÓN / EFE

Vidrio Osasunako jokalaria larunbatean, Santiago Bernabeun, Guti Real Madrilekoari aurre egiten.

Alkiza hor egoteak bihurtu zuela jokaldi hura gol aukera garbi-garbia. Hori Alkizari bakarrik zor zaio, eta eskertu ere bai. Une honetan, Ligako hiru jardunaldi bakarrik jokatu badira ere, nahiko lukete zaleek Alkiza edo beste edozein jokalaria zuri-gorrik hor egotea. Aurreko denboraldian bezala, baloia asko ukituz hasi du denboraldia Athletic-ek, baina jokaldiak modu berean eta leku berean galtzen ditu: ukituz eta zelai erdian. Realaren aurkako derbian baloiaren jabetza denboraren %60an Athleticena izan zen, baina horrekin bakarrik ez da irabazten. Barnealdiak eta abiadura faltan izan dira Liga hasiera honetan —Arriagaren salbuespenarekin—.

LOTINA, ENTRENATZAILEAREN BILA. Osasunako entrenatzaile zela, Sadarreko partida txar baten ondoren, Miguel Anjel Lotina entrenatzaileak esan zuen, harmailetan egonez gero, entrenatzailea non demontre ote zegoen galdetuko zukeela. Orain badakigu non dagoen: bederatzi puntutatik bederatzi irabazita, Celtarekin sailkapenaren buruan. Txori onak ari dira hegan Galiza aldean. Baina bere hitz horiek beste galdera bat sortzen didate Athletic ez aurrera eta ez atzera ikusten dudanean. Non dago aurkariaren atea? Aterik gabeko futbol zelai bat imajinatzen saiatu naiz, eta golik gabeko joko aspergarri batek izutu nau. Zorionez, ordea, igandean Anoetan egon nintzen.

KALEAN GORA-KALEAN BEHERA

KOVACEVIC

Jon Balenziaga.-Meritua talde osoarena da gol aukera asko ari delako sortzen, baina ate aurrean orain artean oso fin agertu den jokalaria Darko Kovacevic da. Betisi bi gol egin ondoren, dagoeneko Espainiako Ligako goleatzailerik finena da Makaay eta Julio Alvarezekin batera. Hiru partidatan bost gol egin ditu.

YESTE

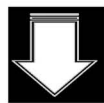
Haritz Gallastegi.-Lesiotik suspertu ondoren Sanchez Pizjuaren jokatu zuen Ligako lehenengo minutuetan Yestek. Onena izan zen. Etxeberriak eta biek beste bizitasun bat eman zioten taldeari. Ezkerrean, erdian, zein eskuin aldean agertu zen, eta beti ere aurkariaren defentsari min egiteko asmoarekin.

JUAN PABLO

Jon Rejado.-Azken unera arte ez zuen jakin Juan Pablo Alaveseko bigarren atezainak hamaikakoan zelairatuko zenik, baina horrek ez zion kalterik egin. Huts bakar bat baino ez zuen egin partida osoan, eta meritua handiko geldiketarik egin zituen. Estreinaldi bikaina atezain gazteak Lehen Mailan egin zuena.

PEÑA ETA HIERRO

Jon Ordoñez.-Oso itsusia izan zen Peña Valladolideko jokariak larunbatean egin zuen sarrera, eta bi hilabetez jokatu ezinik utzi du Valleron. Baina asmo txarrik ez zuela esan du. Hierrok seigarren minutuan Alfredori egin ziona, ordea, ez zen hobe izan: itsusia eta gainera gaiztoa. Horrek ez du ezer esan.

LEHEN MAILA

JARDUNALDIKO EMAITZAK		
Malaga	2-2	Valentzia
R. Huelva	0-3	Celta
Mallorca	0-4	At. Madril
Sevilla	1-1	Athletic
Bartzelona	2-0	Espanyol
Reala	3-3	Betis
Real Madril	4-1	Osasuna
Deportivo	2-0	Valladolid
Vila-real	0-1	Alaves
Rayo	3-1	Racing
HURRENGO JARDUNALDIA		
Valentzia	—	Rayo
Celta	—	Malaga
At. Madril	—	R. Huelva
Athletic	—	Mallorca
Valladolid	—	Real Madril
Espanyol	—	Sevilla
Betis	—	Bartzelona
Osasuna	—	Reala
Alaves	—	Deportivo
Racing	—	Vila-real

TALDEA	PT	J	I	B	G	KANPOAN	I	B	G	GUZTIRA	I	B	G	GOLAK	A	K
▲ 1. Celta	9+6	3	1	0	0	2	0	0	3	0	0	7	1			
▲ 2. Valentzia	7+5	3	1	0	0	1	1	0	2	1	0	7	2			
▲ 3. Reala	7+4	3	1	1	0	1	0	0	2	1	0	10	6			
▲ 4. Bartzelona	7+4	3	1	1	0	1	0	0	2	1	0	6	2			
■ 5. Malaga	7+3	3	1	1	0	1	0	0	2	1	0	7	5			
■ 6. Real Madril*	6+5	2	2	0	0	0	0	0	2	0	0	6	1			
7. Deportivo	6+1	3	1	0	1	1	0	0	2	0	1	6	5			
8. Valladolid	6	3	1	0	0	1	0	1	2	0	1	2	2			
9. At. Madril	5+4	3	0	1	0	1	1	0	1	2	0	7	3			
10. Betis*	4+2	2	0	0	0	1	1	0	1	1	0	7	5			
11. Rayo	4+1	3	1	1	0	0	0	1	1	1	1	6	5			
12. Alaves	4	3	0	0	1	1	1	0	1	1	1	3	3			
13. Racing	3-2	3	0	0	1	1	0	1	1	0	2	2	4			
14. Sevilla	2-1	3	0	1	1	0	1	0	0	2	1	2	3			
15. Vila-real	1-2	3	0	1	1	0	0	1	0	1	2	2	4			
16. Osasuna	1-4	3	0	0	1	0	1	1	0	1	2	4	8			
▼17. Athletic	1-4	3	0	0	1	0	1	1	0	1	2	3	7			
▼18. Espanyol	0-6	3	0	0	1	0	0	2	0	0	3	1	7			
▼19. R. Huelva	0-7	3	0	0	2	0	0	1	0	0	3	2	9			
▼20. Mallorca	0-8	3	0	0	2	0	0	1	0	0	3	1	9			

▲ Txapelkunen Ligara ■ UEFAra ▼ Bigarren A Mailara

*Partida bat gutxiago

BIGARREN MAILA

JARDUNALDIKO EMAITZAK		
Xerez	1-0	Sporting
Elx	1-1	Leganes
Numancia	1-2	Albacete
Badajoz	0-2	Ejido
Terrassa	1-0	Salamanca
Eibar	1-0	Kordoba
Almeria	2-2	Levante
Zaragoza	1-0	Murtzia
Getafe	2-1	Tenerife
Oviedo	1-2	Ferrol
Las Palmas	1-1	Compostela
HURRENGO JARDUNALDIA		
Sporting	—	Las Palmas
Leganes	—	Xerez
Albacete	—	Elx
Ejido	—	Numancia
Salamanca	—	Badajoz
Kordoba	—	Terrassa
Levante	—	Eibar
Murtzia	—	Almeria
Tenerife	—	Zaragoza
Ferrol	—	Getafe
Compostela	—	Oviedo

TALDEA	PT	J	I	B	G	KANPOAN	I	B	G	GUZTIRA	I	B	G	GOLAK	A	K
▲ 1. Terrassa	7+2	3	1	1	0	1	0	0	2	1	0	4	2			
▲ 2. Albacete	7+2	3	1	0	0	1	1	0	2	1	0	4	2			
▲ 3. Xerez	7+2	3	1	1	0	1	0	0	2	1	0	4	2			
4. Murtzia	6+2	3	1	0	0	1	0	1	2	0	1	3	1			
5. Las Palmas	5+2	3	1	1	0	0	1	0	1	2	0	5	3			
6. Levante	5+1	3	1	0	0	0	2	0	1	2	0	7	6			
7. Leganes	5+1	3	1	0	0	0	2	0	1	2	0	3	2			
8. Eibar	5+1	3	1	1	0	0	1	0	1	2	0	1	0			
9. Kordoba	4+2	3	1	0	0	0	1	1	1	1	1	3	1			
10. Ejido	4+1	3	0	0	1	1	1	0	1	1	1	3	2			
11. Zaragoza	4	3	1	1	0	0	0	1	1	1	1	3	3			
12. Salamanca	4	3	0	1	0	1	0	1	1	1	1	2	2			
13. Getafe	4-1	3	1	1	0	0	0	1	1	1	1	4	5			
14. Ferrol	4-1	3	0	1	0	1	0	1	1	1	1	3	4			
15. Compostela	3	3	0	1	0	0	2	0	0	3	0	3	3			
16. Numancia	3-1	3	1	0	1	0	0	1	1	0	2	3	4			
17. Tenerife	2-1	3	0	1	0	0	1	1	0	2	1	3	4			
18. Elx	2-1	3	0	1	1	0	1	0	0	2	1	1	2			
▼19. Oviedo	1-2	3	0	0	2	0	1	0	0	1	2	2	4			
▼20. Sporting	1-2	3	0	1	0	0	0	2	0	1	2	0	2			
▼21. Badajoz	1-3	3	0	1	1	0	0	1	0	1	2	0	3			
▼22. Almeria	1-4	3	0	1	1	0	0	1	0	1	2	3	7			

▲ Lehen Mailara
▼ Bigarren B Mailara

IZENA ETA IZANA

ROY MAKAAÿ (DEPORTIVO)

Protagonistak ez du besaulkian eseri nahi

Jon Ordoñez |

Joan den asteak bi protagonista nagusi utzi ditu, eta biak ere film bereko protagonista izan dira. Zortzi egunetan Roy Makaay eta Juan Carlos Valeron Deportivoko jokalariek hiru garaipen filmatu dituzte Jabier Irureta zuzendariarekin, baina gidoiak beste amaiera bat prestatu zion bakoitzari. Holandarrak zortzi gol sartu ditu zortzi egunean: Iruñean bi gol eginez hasi zuen kontaketa, Munichen beste hirurekin gorpuztu zuen, eta etxean, nola ez, birekin errematatu du.

Protagonismo horren atzean, ordea, badago bigarren mailako aktore bat: Valeron. Espainiarra erabakigarria izan da gol horietan, eta bigarren mailako aktoreentzat zilarrezko maskorrik egongo balitz, Valeronentzat izan beharko

luke. Horrela behar luke, baina ez. Zoritzarrez Peña Valladolideko jokalariairen sarrera gogorrak bigarren mailatik protagonismo mingarrienera eramane du Valeron, eta bi hilabetez entseatu besterik ez du egingo, pantailetatik at.

Horregatik, ikusi egin behar da orain zer egiten duen Batmanek Robin gabe. Makaayk badu inoren beharrik gabe goleatzailearen papera egiteko moduko kalitatea. Azkarra da, errematean erabakigarria eta bere mugimenduekin defentsak nahasten badaki. Orain dela gutxi arte Tristanen itzailean egon da, baina horren lesioak pantailara eramane du, eta ez du filma bukatzerik nahi. Gaztetxoa zela Ajaxek fitxatu nahi izan zuen, baina Makaayk ezezkoa eman zuen, orduan ere ez baitzuen besaulkian eseri nahi.

TORRECILLA / EFE

Makaay Deportivoko jokalaria, larunbatean, gol bat ospatzen.

GOLEGILEAK

LEHEN MAILA

Darko Kovacevic (Reala)	5
Makaay (Deportivo)	5
Julio Alvarez (Rayo)	5
Luis Enrique (Bartzelona)	4
Kiky Musampa (Malaga)	4
Fernando Torres (At. Madril)	3
Capi (Betis)	3
Luis Helguera (Real Madril)	3
Ivan Alonso (Alaves)	2
Nihat Kahveci (Reala)	2
Carlos Gurpegui (Athletic)	2
Jesuli (Celta)	2
Mostovoi (Celta)	2
Alfonso (Betis)	2
Correa (At. Madril)	2
Carew (Valentzia)	2
Victor (Vila-real)	2
Magno (Alaves)	1
Etxeberria (Athletic)	1
Vidrio (Osasuna)	1
Ochoa (Osasuna)	1
Karpin (Reala)	1
Aranburu (Reala)	1

BIGARREN A MAILA

Amato (Levante)	3
Jesus Perera (Albacete)	2
Parri (Albacete)	2
Maikel (Compostela)	2
Ruben (Las Palmas)	2
Oli (Oviedo)	2
Barata (Tenerife)	2
Dani Pendin (Xerez)	2
Garitano (Eibar)	1
Sabino (Ejido)	1
Jaio (Ferrol)	1
Craioveanu (Getafe)	1
Vucko (Salamanca)	1

Mundu berri bat erasoan

Jon Rejado.- Aurrelari bakar batekin jokatzeko ohitura izan arren, Manek ondo ikusi du Iliet Ivan Alonsoren ondoan taldeari egiten dion mesedea. Aurrelari bakoitzak bere jokatzeko modua du, eta biak batera erabakigarriak gerta daitezke. Errumaniarrak erraz ikusten du aterako bidea, buruz buruko jokaldietan min handia eginez; Ivan Alonsok, sasoi ederrean egoteaz gain, lan handia egiteko gaitasuna du hutsuneak irekitzen eta goiko baloiak berreskuratzen. Alavesek gutxitan izan du Iliet bezalako jokalaria bat, eta, horregatik, jokatzeko modua apur bat aldatu behar du horri etekina ateratzeko. Bi aurrelari erabiltzeak, gainera, baloia atzetik erraztasun handiagoz ateratzen asko lagunduko du. Bazen garaia horrelakorik ikusteko.

bai

Elkarren ondoan joka dezakete Adrian Iliet eta Ivan Alonsok?

ez

Bat gehi bat ez dira bi

Jon Ordoñez.- Futboleko matematikak sailkapenak egiteko besterik ez du balio. Bi aurrelarirekin jokatzek ez du esan nahi batekin baino gol gehiago sartzen direnik —herenegun gol bakar bat besterik ez zuen sartu Alavesek—. Aurreko denboraldian, adibidez, Magnoren atzetik Llorens eta Coloccini atzelariak izan ziren golegile nagusiak, seina golek. Alavesek jokatzeko modu propioa dauka, eta 4-2-3-1 sistemarekin azken hiru denboraldietan maila bikaina eman du. Denboraldi honetan, ordea, aurrekoan ez bezala, atzeko lerroan arazo bat duela geratu da agerian, aurkariak puntakoak izan ez diren arren. Existitzen ez den gol eskasia batengatik —zortzi gol Liga, Kopa eta UEFAko bost partidetan—, ezin da atzeko zuloa handitzen utzi.

ATSEDEN EGUNA. Joseba Beloki eta Iban Mayo euskaldunak Sevilla, Gonzalez eta Heras gainditzen saiatuko dira

Iskanbilatik ihesi

Angliruk sailkapena ilundu zuen, argitu beharrean; Kelmeko bi liderren hartu-emanak erabakiko du Madrilgo podiuma

Andoni Urbistondo | **DONOSTIA**

Iskanbila espero zen Anglirun. Eta egon zen. Baina ez espero zen tokian. Iskanbila txikia izan zen hor, hurrengo egunetan ikusiko duguna aintzat hartzen badugu, behintzat. Etapa bukatuta asko berotu zen giroa, pendiz piko eta bihurgune itxietan baino gehiago. Barrenak askatzeko gogoarekin ziren txirrindulari batzuk eta gustura mintzatu ziren mikrofono piloa aurrean zutela.

Anglirun zauri serioa ireki zen Kelmeko bi liderren artean, eta, zauri hori nekez itxiko da Vuelta bukatu bitartean. Ondoren, ezinezkoa izango da. Eta zauri hori erabakigarria izango da, neurri handi batean, Kelmek Roberto Herasen lidergoari jarri behar dion oztopoa jartzeko. Edota Joseba Beloki eta Iban Mayo Kelmekoen haserreari atera beharreko etekina ateratzeko. Minduta da oso Sevilla Gonzalezen jokaeragatik. Taldeko liderri zor zaion begirunea ez zuela eduki uste du Sevillak, eta berak ere antzera jokatu du.

Aitor Gonzalezek eskura du Vueltako garaipena, erraz jango dizkio 35 segundo Roberto Herasi azken erlojupekoan, baina Herasen gupilari bezainbeste erreparatu beharko dio Sevillaren gupilari. Taldeburuari zor zaion errespetua eduki gabe jardungo du Sevillak, bere kaltean, bere taldearen kaltean aritu daitekeela jakinda. Vicente Belda

MONDELO / EFE
Roberto Heras eta Aitor Gonzalez, Anglirun gora, herenegun.

kirol zuzendariak lan eskerga izango du sute hori itzaltzen.

La Covatillako ailegaera eta Madrilgo erlojupekoa

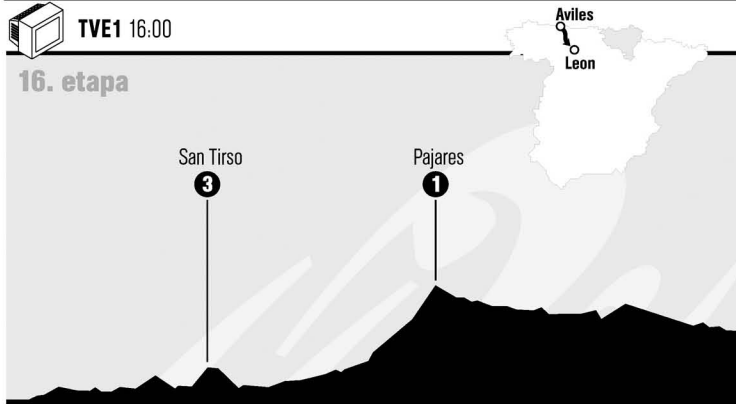
Bi etapek erabakiko dute Vueltako urrezko maillota: La Covatillako ailegaerak, Salamancan,

etzidamu, eta Madrilgo erlojupekoak, igandean, azken egunean. Beste etapak ere arriskuak dira: Pajares piko igoko dute gaur, albotik jotako haizeak sarraskia egin dezake bihar, eta ostiralean Avilako mendikatea zeharkatuko du tropelak.

Aviles - Leon, 154,7 km

TVE1 16:00

16. etapa

Etapa garailea	Liderra	Etapa garailea	Liderra
1 Once-Eroski	Joseba Beloki (ONE)	12 A. Petacchi (FAS)	Oscar Sevilla (KEL)
2 Danilo Di Luca (SAE)	Joseba Beloki (ONE)	13 G. Lombardi (ACQ)	Oscar Sevilla (KEL)
3 Mario Cipollini (ACQ)	Joseba Beloki (ONE)	14 S. Smetanine (JAZ)	Oscar Sevilla (KEL)
4 Mario Cipollini (ACQ)	Joseba Beloki (ONE)	15 Roberto Heras (USP)	Roberto Heras (USP)
5 Guido Trentin (COF)	M. Zarrabeitia (ONE)	16	
6 Roberto Heras (USP)	Oscar Sevilla (KEL)	17	
7 Mario Cipollini (ACQ)	Oscar Sevilla (KEL)	18	
8 Aitor Gonzalez (KEL)	Oscar Sevilla (KEL)	19	
9 Pablo Lastras (BAN)	Oscar Sevilla (KEL)	20	
10 Aitor Gonzalez (KEL)	Oscar Sevilla (KEL)	21	
11 Pablo Lastras (BAN)	Oscar Sevilla (KEL)		

US Postal, Heras liderraren taldea, ez da Kelme bezain indartsua, baina gehienez lauza-bost dira gertutik zaindu beharreko aurkariak, eta azken astean garrantzi gehiago du lortutakoa babesteko gogo, arriskuak hartzea baino. Roberto Herasek ere nekez egingo du lo lasai. Aitor Gonzalez atzean uzten saiatu behar du. La Covatillan, jaio-territik gertu du aukera ona. Etapa luzea da, zaila eta akabe-
ra gogorrekoa: 10 kilometro ditu mendate horrek eta %8ko batez besteko pendiza.

SAILKAPENAK NAGUSIA

1. Roberto Heras (US Postal)	55.14.08
2. Aitor González (Kelme)	35era
3. Oscar Sevilla (Kelme)	1.08ra
4. Joseba Beloki (ONE)	1.57ra
5. Iban Mayo (Euskaltel)	2.16ra
6. F. Casagrande (Fassa Bortolo)	3.56ra
7. Félix García Casas (Bigmat)	4.05era
8. Gilberto Simoni (Saeco)	4.55era
9. Manuel Beltrán (Coast)	5.20ra
10. Haimar Zubeldia (Eus.-Eus.)	5.26ra
11. Jorg Jaksche (ONE)	5.27ra
12. Angel Casero (Coast)	5.31ra
13. Klaus Moller (Maia)	6.18ra

ZITU BIZIAN

■ **Xabier Usabiaga**

Angliru mendateak beste mendateek lortu ez dutena lortu du oso denbora gutxian. Orain hiru urte igo zen lehenbizikoz, baina beste edozein mendate askoz ere urte gehiagotan lortu duena baino sona handiagoa erdietsi du tarte txiki honetan Asturiasko mendatez horrek, mitiko bihurtu da bat-batean. Beste mendate bakar batek sortu ez duen eztabaida eragin du gainera: igo edo ez. Txirrindulariek, haren laztasuna sufritzen dutenek, ezetz diote; zaleek, besteen sufrimenduarekin gozatzen dutenak, baietz.

Horretaz gain, baina, beste sesio baten lekuko izan zen Angliru igandean, Kelmek, edo zehatz esanda, Kelmeko Aitor Gonzalezek izan zuen jokabideak eragin zuen istiluaren lekuko. Aitor Gonzalezek oso itsusi jokatu zuen, baldar eta, batez ere, berekoi. Taldekide bat lider denean, eta ordura arte ikusi

Aitor Gonzalez ez da Kelmeren hondamendiaren erantzulea

zenez, oso lider sendoa zen Sevilla, lagunei haren mesedetan jardutea egokitzena zaie, harik eta laguntza guztiak alferrik diren arte.

Orduan, bakoitzak nahi duena egiteko proportzioa izan dezake. Aitor Gonzalezek ez zuen ziklismoan oinarritzakoa den arau hori errespetatu. Batere erreparorik gabe aurrera egin zuen; erritmoa gogortuz eta bere taldekide eta itzuliko lider zen Sevilla segi ezinik gelditu zen, atzean. Geroago gainera, handik gutxira, bera izan zen Herasen erritmoan itorik, onenei eusteko gauza izan ez zena. Kelmek estrategikoki izugarri-
ko hondamendia sufritu zuen.

Hori hala izanik ere, Aitor Gonzalez euskal herritarra ez da horren guztiaren erantzule. Esan nahi baita, Gonzalezek, balizko epai batean, Oscar Sevillaren ahulezia bistaratu izanaren salaketari egin beharko lioke aurre, ez Sevillak izan zuen ahuleziari. Sevilla, berdin-berdin geldituko zen atzean, flakiak jo zuelako, ez zegoelako onena emateko moduan. Segur aski, denbora gehiago iraungo zuen beste oilarrekin, Herasek ez zuelako, ziur, horren goiz eraso joko, baina erritmoa bizitu orduko geldituko zen liderra. Era horretan, helmugan izango zuen atzerapena, akaso, txikixeagoa izango zen, baina ezinezkoa

da zenbat txikiagoa izango zen zehaztea.

Bakarren bati entzun diot Aitor Gonzalezek egin zuena bere kaltetan ere izan zela, bestela jokatzuz, Herasen gupilari eutsi ahal ziezaiokeelako. Ez zait iruditzen maila horretako txirrindulari batek bostehun metroan eginahal pittin bat gehixeago egin izanagatik, gero ezin menderatu behar duenik, izan ere, ahalmenik izanez gero, beste batzuen gupilak ere izan zituelako segi ahal izateko (Beloki, Mayo eta Casagrande), baina, horrelako pendizean besteren gupilak ez du askorik balio. Hala ere egia da, akaso, atzerapena, pittin bat txikixeagoa izan zitekeela, besteren gupilari eutsiz igo izan balitz.

Edonola delarik ere, Aitor Gonzalez da orain itzulia irabazteko hautagai nagusia, baina, inoiz txirrindulari batek lortu duen garaipenik itsusiena izango da.

euskal mitologia

30 PERTSONAIA

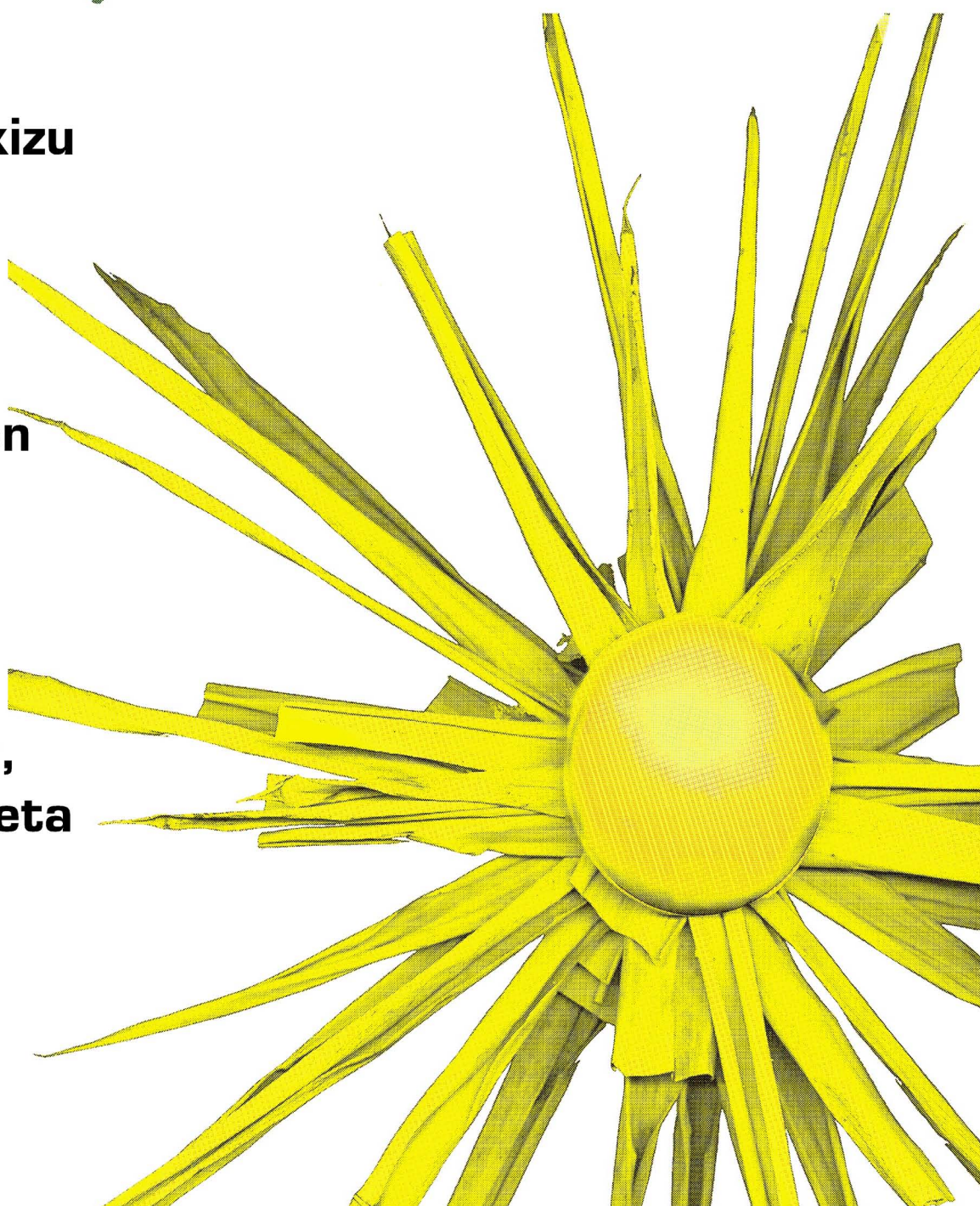
Mari, Ama Lurra, Basajauna,
Olentzero, Kixmi, Ilazki...

guztiak aurkeztuko dizkizu
EGUNKARIAk DOAN.

Egunero, asteartetik
igandera, Euskal
Mitologiako pertsonaien
irudiz eta istorioez
osatutako bilduma
eskainiko dizugu.

Urriaren 6an, igandean,
EGUNKARIArekin karpeta
eta Ama Lurraren
lamina **DOAN.**

euskaldunon
Egunkaria

AIZKORA. Vicente ahitu egin zen 2. posturako lehian, eta utzi egin zuen proba; badaezpada, erietxera eramán zuten

34 urte geroago txapeldun, zirrara berezirik gabe

Mindegiak luze segi nahi du Maila Nagusian, II. Mailako Euskal Herriko txapela jantzita

Koldo Alduntzin | **UHARTE-IRUÑEA**

Miel Mindegiak behin irabazi zuen II. Mailako Euskal Herriko Txapelketa, 19 urte zituela, eta herenegun, bigarren aldiz lortu zuen txapela 34 urte geroago. Sei egurrak ebakitzen 20 minutu eta 8 segundo behar izan zituen, Txapartegik baino 3 minutu eta 10 segundo gutxiago. Halere, iaz Barberenak denbora hobea egin zuen (20').

Denboraz hauxe esan zuen Mindegiak, proba amaituta: «Egur hauek 20 minutuan ebakitzeak aizkoran asko egin behar da, eta ikusi besterik ez dago besteek zenbateko denbora behar izan duten». Mindegia Maila Nagusiko aizkolaria dela argi dago, baina hartan aritzeko urte bat igaroko da. Motibazioari eta gogoari eutsiko dion galdetuta, «urtea luzea da, batzuetan motz gertatzen den arren. Beste zenbait aldiz ere utzi izan dut, eta horregatik, ikusi egin beharko da nola pasatzen den», erantzun zuen.

Aspertzearena izan ohi da kirolari helduen arazoetako bat, eta horri buruz hau zioen:

MIEL MINDEGIA

Aizkolaria

«Denetarik egin behar da, eta finaleko kontrarioek eskarmentua eta oroigarria dute, nire aurka jardunda daudela esango baitute»

«Aspertuta banago, eta gainera, aizkoran ahalegin handia egin behar da. Halere, pitin bat behartuz gero, oraindik aizkoran ongi egiten dut». II. Mailako txapela janzteari buruzko gogoeta egin zuen: «Egia esanda, ez dit zirrara berezirik sorrarazi, ni ez bainaiz bigarren mailakoa. Nolanahi ere, denetarik egin behar da. Finalean aritu direnek ere eskarmentua hortxe izango dute, nire kontra arituta daudela esango baitute, eta oroigarri bat izango dute».

Bigarren posturako lehian Vicentek eta Txapartegik jardun zuten, baina Vicentek ez zuen azken egurra ebaki, ondoezik. Zorionez, harmailetan zeuden sendikoak kantxara jai-

Miel Mindegia, aski serio txapela jantzita, herenegun, Uharteko Iruiñean.

tsi eta pilotalekutik atera zuten bere onera etor zedin.

Ondorioz, Txapartegi gertatu zen txapeldunorde, eta Maila Nagusira igo da berriro, Mindegiarekin. «Agian, ez dut bigarren postua nire merituengatik lortu. Baina, Maila Nagusian nago, eta ea gehixeago irauten dudán. Izan ere, denetarik behar da onenen artean irauteko; eta gehienbat, asko sufritu», aitortu zuen gipuzkoarrak.

Erasunek erabat haserre amaitu zuen, egur pare batean

SAILKAPENA

1. Miel Mindegia	20' 08"
2. Luis Txapartegi	23' 18"
3. Juan manuel Erasun	24' 46"
4. Iñaki Beitia	25' 38"
5. Juanjo Erdozia	27' 56"
6. Daniel Vicente	ez zuen amaitu

adar bihurriak atera baitzitzazkion, baina behealdean, eta horregatik, «federazioak ezin du inolaz ere onartu hori», esan zuen. Gainera, probako akta sinatu gabe utzi zuen.

ANALISIA

■ Koldo Alduntzin

Laguntzailea nahitaez

Igandean, askotan bezala, aizkolaria batek ezin izan zuen proba amaitu: Daniel Vicentek. Indarrak ahituta konortea galtzeko zorian ere egon zen. Arautegiak dio soilik proba bakoitzeko aizkolaria duen epaileak erabaki dezakeela aizkolaria horrek proba bertan behera utzi behar duen edo ez. Kontua da, ordea, epailearen gain gertatzen dela ardura osoa. Hau da, aizkolaria aurrera segitzeko nahian aizkorarekin sor dezakeen arriskua, balizko haserreak aurrera segitzen ez uzteagatik, eta abar. Aizkolaria horrek bere laguntzailea izaki, arazoan erdiak saihestuko lirateke, eta epailea, soilik epaile lanak egitera mugatuko litzateke bere lasaitasunerako. Aipaturiko laguntzaileak era guztietako aholkuak, aizkorak eta edatekoak eman liezazkioke aizkolaria. Kasik kirolari guztiek dute aholkulari, entrenatzaile edo dena delakoa alboan; zergatik aizkolariek ez? Aizkolaria batzuek diote, besteek laguntzailea izatea abantaila litzatekeela, aizkoran gutxiago dakitelako. Baina hori, berriro diot, kirol guztietako egoera da, denek baitituzte entrenatzaile eta teknikoak une-uneke aholku eta aginduak emateko.

Lehiari eutsi, talde giroan

NAFARROAKO HERRIZ HERRI. Herri kirolerako ia proba guztiak biltzen ditu, eta taldeen artekoa denez, kirolariek ondo pasatu dute, dema albora utzi gabe

Koldo Alduntzin | **DONOSTIA**

Herriz Herri du izena Nafarroako herri kirolen txapelketa batek, eta hain justu, izen hori zor dio, hainbat herritan jokatzen direlako txapelketa horretako saioak. Horrez gain, «oso polita da, beste herrietako kirolarien aurka neurtzen ditugulako indarrak. Horrela, bakarka arituta baino jende gehiago ezagutzen dugu, eta gustuko lehia sortzen da», dio Mielanjel Etxartek.

Etxarte Igantzikoa da, baina Arraiotz taldearekin jokatu du Herriz Herrikoa. Arraiotzek txapelketa horretan esku hartu du, eta baita txapela jantzi ere, Pa-

txi Larretxea eta Xabier Seinek hirukoa osatuta. Etxartek laugarren urtea du konbinatuetako lehia horretan, eta berez lasto-altxatzen jarduten badu ere, Igantziko beste lauzpabostekin batera, Herriz Herrikoan harri-jasotzen aritu da.

Jokaturiko lau jardunaldieta hiru irabazi dituzte Arraiotzkoek, eta galdutakoan, «Larretxea bi probatan aritu zelako», arrazoitu du Igantzikoak. Hurrengo lehia larunbatean izango du Etxartek, Zelaletaren omenaldian, Igantzin. Lehen konbinatuan, Berriozarrek jantzi zuen txapela. Aizkoran Aitor Senosiain aritu da, eta «esperientzia ona» dela aitortu du. Bigarren

urtea du, eta Berriozarrekin «oso gustura» aritu dela aitortu du. Taldea aritzeari buruz, «giro hobea sortzen da, eta ez zara bakarkako aizkora saioetan bezain urduri plazaratzen. Gainera, Berriozarkoek talde ona osatu dute, eta elkarren artean ongi konpontzen dira».

Hauxe izan zen txapelketako azken sailkapena lehen konbinatuan: 1. Berriozar (16 puntu), 2. Odieta (9 p.), 3. Garalda (8 p.), 4. Arraiotz (7 p.). Berriozarrekin 76 minutu eta 54 segundoko denbora egin du. Bigarren konbinatuko sailkapena: 1. Arraiotz (15 puntu), 2. Berriozar (12 p.), 3. Odieta (7 p.), 4. Garalda (6 p.).

ARRAIOTZ INGUDE-ALTXATZEN. Xabi Sein Arraiotz taldekoa ingudea altxatzen, Etxarte laguntzaile duela, larunbatean, Igantzin.

AIMAR OLAIZOLA

ESKU HUSKAKO AURRELARIA

Aurtengo udan maisuki aritu da Euskal Herriko eta Errioxako pilotalekuetan (gaur sanmateotan ariko da). Tanto mordoxka egin du, mota guztietakoak, eta garaipenen zakua ere ongi beteta du. Bera izan da udako errege, baina txapelketak ditu jada buruan.

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Igor Susaeta | GOIZUETA

Goizuetako plazan gelditu gara Aimarrekin, eta Urumea ibaiaren bazterrera joan gara. Bero egiten du, eta freskura esker-tzen da. Aimar ura bezain gar-den mintzatu zaigu.

■ **Orain gutxi Arsenaleko jokalaria Vieirak hau esan zuen: «Nekatuta nago, eta oporrak behar ditut, hamai-ka partida jokatu ditudala-ko». Zer diozu zuk udako maratoi partidaren ostean?**

Udan partida mordoa jokatu dut. Soina nekatzen da, baina eskuak, zorionez, egoera onean ditut. Nekea nahiko azkar joa-ten da; gaztea naiz oraindik.

■ **Urtea hasi zenetik, nor-gehiagokak barra-barra izan dituzu. Horietatik gutxi batzuk galdu dituzu; erru guztia zurea al da?**

Jokatu ditudan ia torneo guz-tietan finalera iritsi naiz, eta hiru irabazi ditut. Atzelari-ek errua badute, handia gainera. Dena hartu behar da kontuan.

■ **Aurten jauzi kualitatiboa eman duzula uste al duzu?**

Bikoteka urte dezente darama-tzat lehen mailan; aurreko urte-etan erakutsi dudala uste dut. Iragan urteetan, gainera, lesio batzuk izan nituen, eta horrek,

nahita ez, zer edo zer gelditzen zaitu. Baliteke aurten jende gehiago joan izana pilotalekue-tara ni ikustera, baina ...

■ **Udan, bikain aritu zara. Non dago sekretua? Baldin badago bederen ...**

Nahiko zaila da hori asmatzea. Pilotarientzat garrantzitsuena konfiantza da. Konfiantza par-tidak jokatuz lortzen da. Horre-tarako, gainera, ezinbestekoa da lesiorik ez izatea. Era bere-an, partidak irabazten baditu-zu... Denetik behar da, kon-fiantza, erreskadan lehiak irabaztea eta abar.

■ **Egun, gazte pilo bat ari zarete pilotan. Belaunaldi aldaketa bat gertatzen ari dela nabaritzen duzu?**

Baliteke. Jende gaztea igotzen ari da, eta zaharxeagoek pixka-naka-pixkanaka partida gutxia-go jokatzen dituzte. Normala dela uste dut; gazteei aukera eman behar zaie.

■ **Hortaz, Beloki eta Eugi ...** Ez, inola ere ez. Artean bizirik daude, eta gerra ematen jarrai-tuko dute, ziur.

■ **Bikoteka ederki aritzen zara; zer falta zaizu buruz buru maila bera emateko?**

Entrenatzen dudanean, maila dezente ematen dudala nabari dut. Haatik, lau t'erdian eta

BAT-BATEAN

DEFINITU BARRIOLA. Dudarik gabe, gaur egun dagoen pilotaririk osoena da.

GOÑI II.A. Dohain paregabeak dauzkan pilotaria, baina oraindik ez du duen guztia erakutsi.

BIKOTEKIDE BAT. Zaila da aukeratzea, baina Abel Barriola eta Patxi Ruiz aukeratuko nituzke.

PILOTALEKU BAT. Logroño-ko Adarraga.

EGUNGO PILOTARI BAT. Titin III.ak ez du parekorik aurrean.

buruz buru jokatutako partida urrietan, ez naiz gustura geldi-tu egindako lanarekin. Hala-ber, lehiatzea egokitu zaidane-an, egoerarik onean ez naizela iritsi uste dut. Pixkana-pixkana ea maila ematea lortzen dudun.

■ **Errematatzaileak, Unanue eta Titin III.a kasu, ez dira inoiz buruz burukoan asko-rik nabarmendu ...**

Pilotari horiek, zeuek diozuen legez, errematatzaileak dira, ez dira botera askorik sartzen. Nik kolpe gehixeago dudala uste dut, botera luzeagoa naizela. Gogor entrenatzen badut, gorago iritsiko naiz.

■ **Anaiaren maila lortuko du-zu?**

Berak erakutsi du urteetan era-kutsi beharrekoa. Orain arte min hartuta egon da, eta ea be-re benetako mailara iristen den. Ez dakit, Asier oso ongi aritu izan zen azkeneko txapelketan. Ea poliki-poliki ...

■ **Jaialdietan ikuskizuna emaitzaren gainera jartzen duzu?**

Bai, udaran batez ere jaialdi be-rezietan tanto politak egitea la-ket dut. Nahiago dut 22-20 gal-du eta tanto ikusgarriak egin, 22 eta 11 irabazi eta partida txar-ra egitea baino. Ikuskizuna jar-tzen dut emaitzaren aurretik.

■ **Sasoi betean eta bere lane-an ondo zentratutako Goñi batek Barriola menderatuko al luke?**

Mikelek, dauzkan dohaine-kin, edozeini irabaz diezaioke.

■ **Faborito bat biharko parti-darako?**

Abelek ez ditu eskuak egoera onenean, baina bat esatekotan: Barriola.

■ **Pilotari sena zeurea da. Zertan hobeto beharko zenuke?**

Uneotan nahikoa pilotari osoa naizela uste dut; errematean ondo moldatzen naiz, eta kol-pea ere badudala uste dut. Zer

TXAPELAK

«Binakakoan iaz finalerdietara iritsi nintzen Errastirekin. Ez dut presarik, baina ea hurrengoan den»

EZAUGARRIAK

«Nahikoa pilotari osoa naizela uste dut. Zer edo zer eskatzekotan kolpea eskatuko nuke»

edo zer eskatzekotan kolpea eskatuko nuke.

■ **Maiatzetik egundaino, 8 aldiz neurtu zara Titinen aurka, eta 5etan garaipena lortu duzu. Gainditu duzula uste duzu?**

Ez, hori jendeak esan behar du. Dena dela, nik beti esan dut Titin aurrelaririk onena dela.

■ **Asegarce, Aspe Eskutik eta grebaren inguruan zein da zure iritzia?**

Denak mahai baten inguruan bildu dira. Hortaz, lehen pau-soa eman da, eta gauzek onera egingo dute.

■ **Pilotari-ek greba egiteko asmoa duzuela uste duzu?**

Hori esan zen, baina ematen du egoera pixkanaka hobetzen ari dela. Gero ikusi beharko da ea guk eskatutako gauzak lortzen ditugun.

■ **Aimar onena ikusteko al dago?**

23 urte betetzeko ditut, badut hobetzeko tartea; beraz, pixka-naka-pixkanaka maila altuagoa lortzen saiatuko naiz.

■ **Hortaz, ikaragarria izango zara?**

Je, je, je. Azkenaldian eman dudun maila urte mordoska batean mantentzea lortzen badut, konforme geldituko nin-tzateke.

■ **Beste Julina Retegirik sor-tuko al da?**

Ez dakit, baina bera bezalako beste bat irten eta hainbeste txapel erreskadan lortzea oso zaila izango dela uste dut. Barriolak sekulako maila eman du aurten, baina egungo pilota-riak parekatuago gabilta. Ikus-teko dagoela uste dut, baina oso zaila ikusten dut.

■ **Noizko txapel handi bat?**

Jakingo banu... Pilotarientzat buruz buruko eta lau t'erdia hagitz garrantzitsuak dira. Bes-talde, binakakoa... Iragan urte-an finalerdietara iritsi nintzen Errastirekin. Ez dut presa han-diegirik; baina ea hurrengoan den.

HITZ BITAN

FUTBOLA

Deportivok eta Milanek jokoan dute gaur G Multzoko lehen postua

Erredakzioa | DONOSTIA

Txapelaldunen Ligako bigarren jardunaldia jokatu da gaur eta bihar. Gaurko partidetatik interesgarriena Galizian jokatu da, Deportivo eta Milan izango baitira aurrez aurre. Biek garaipena lortu zuten lehen jardunaldian, eta gaur multzoko burua dute jokoan.

Deportivok urrats garrantzitsua egin zuen lehen jardunaldian München irabazita, baina gaur ezin du hutsik egin abantaila horri eutsi nahi badi. Valeron bi hilabeterako min hartuta, ikusi behar da orain arte erasoan erakutsitako gaitasunari eusten dion Iruretarren taldeak. Multzo bereko beste partidari Bayern Munichek Lensen jokatu du, lehen puntuak lortzeko premiarekin.

Jardunaldiko beste partida interesgarrienak Bayer Leverkusenen Manchester United eta Galatasaray-Bartzelona izango dira. Lehen partida galdu ostean, Leverkusenek ezin du gaur hutsik egin sailkapenean atzean gelditu nahi ez badu.

A MULTZOA (bihar)

Borussia D. - Auxerre
PSV - Arsenal

B MULTZOA (bihar)

Liverpool - Basilea
Spartak M. - Valentzia

C MULTZOA (bihar)

AEK Atenas - Erroma
Real Madril - Gante

D MULTZOA (bihar)

Inter Milan - Ajax
O. Lyon - Rosenborg

E MULTZOA (gaur)

Juventus - Dinamo Mosku
Newcastle - Feyenoord

F MULTZOA (gaur)

B. Leverkusen - Manchester U.
M. Haifa - Olympiakos

G MULTZOA (gaur)

Deportivo - Milan
Lens - B. Munich

H MULTZOA (gaur)

Brujas - Lokomotiv
Galatasaray - Bartzelona

CHRISTOPHE DE PRADA

Maidalenarako lasterkaldian, Bagueste berriro irabazle

Olorueko FC kirol taldeko Jean-Claude Baguestek irabazi du berriro ere Atarratzeko merkatu plazatik (200 m) Maidalena mendiaren kaskoraino (795 m) joan-etorrian egiten den lasterkaldiaren aurtengo aldia. Goitik beherantz joateko 1:01:32ko denbora ezarri zue

biarnesak. Lendabiziko euskal herritarra Jean-Laurent Etxart ASS Errobia taldeko kidea izan zen, 14. postua hartu baitzuen, Baguesterengandik 13,03ra. Guztira, 66 korrikalarik burutu zuten lasterketa. Ezkerreko argazkian, Bagueste irabazlea.

ATLETISMOA. Estatubatuarrak dio hurrengoan mundu marka ondu baino «txikitu» egingo duela

Erredakzioa | DONOSTIA

Tim Montgomery erabat itxuratu da duela bi asteburu Parisen 100 metroko munduko marka ondu zuenetik. Ordu arte onartua zuen Maurice Greeneren itzalpean bizi zela; orduetik harrokeria puntu batez ere mintzo da. Atzo L'Equipe Frantziako kirol egunkariak argitaratu emandako elkarrizketan, Montgomeryk dio inork ezin duela bere marka ondu, bera izan ezik: «Inork ezin du Montgomery baino azkarrago korritu. Greene 60 metroko korrikalaria da, eta nik amaiera hobea dut. Abiadurako probetan errazago da lehen zatia hobetzea bigarrena baino».

Entrenamenduetan 9,70eko mugatik jaitsi dela dio, eta badakiela zer egin behar duen bere marka ontzeko: «Potentzia gehiago lortzea erraza da, baina abiadura areagotzea oso zaila da. Parisen irteera ia perfektua egin nuen, baina gero ez nuen ongi baliatu, besoak ez nituen behar bezala mugitu. Hori zuzentzen badut, marka txikitu egingo dut».

Montgomeryk dio beretzat

Entrenamenduetan 9,70eko mugatik jaitsi dela dio 100 metroko markadun Tim Montgomeryk

MONTGOMERY

100 metroko mundu markaduna

«Inork ezin du Montgomery baino azkarrago korritu. Maurice Greene 60 metroko lasterkaria da»

askoz garrantzitsuagoa dela munduko marka egitea Olinpiar Jokoetan edota Munduko Txapelketan urrea irabaztea baino: «Datorren urtean Parisen irabazteak zer esan nahiko luke? Une jakin batean aurkariak baino azkarragoa izan zarela, besterik ez». Maurice Greene bere maila berreskuratzeko irrikaz omen da, «mundu guztiak ikusi nahi baitu Greene-Montgomery norgehiagoka». Bere hurrengo helburua pista estalian 60 metroko munduko marka ontzea izango dela aurreratu du —Greenek du oraingoz, 6,39rekin—.

JACK GUEZ / EPA

Tim Montgomery, munduko marka egin zuen lasterkaldian.

Dennis Hopper aktorea Donostia sariarekin, atzo gauean Kursaal.

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

**DONOSTIAKO
50. ZINEMALDIA**

Antiheroï amerikarraren gaua

Julian Schnabel artista eta zinemagileak aurtengo ekitaldiaren lehen Donostia saria eman zion atzo gauean Dennis Hopper aktoreari

38-42

POBREZIA. 34

Jabego intelektuala babesteko legeak oso kaltegarriak dira herrialde pobreentzat

Arauen aldaketa eskatu du aditu talde batek

ARTEA. 43

Amarica Plataforma «haserre» agertu da Arabako Biltzar Nagusien jokabidearekin

Herri ekimen legegileari bidea eten diote PP-UAk eta PSEk

LITERATURA. 47

Balendiñe Albizu, erbestean bizitako zumaier poeta, hil da, 88 urte zituela

'Nere olerki txorta' eta 'Olerkiak' kaleratu zituen

POBREZIA. Nazioarteko aditu talde batek indarrean dauden arauak aldatzeko eskatu du

Pribatutasunaren pisua

Jabego intelektuala babesten duten legeek ez diete herrialde behartsuei aurrera egiten uzten

EPA
Pobreziak bidegabekeria ugari eragiten ditu. Argazkian Indiako ume kozkor bat lan gogorrean.

Arantxa Iraola | **DONOSTIA**

Ezagutzen oinarritzen dira ekonomia, kultura, zientzia zein artea eta ekintza zein ekoizpen xumeen atzean hainbat lagunen jarduera intelektuala egoten da. Jarduera horrek ordaina izan dezan, diru iturri bihurtu da. Heine batean, arau horiek ezagutzaren eta jarduera intelektualaren geroaren berme bihurtu dira. Kritikarik ez da falta, ordea. Izan ere, lege horiek maiz herrialde behartsuen garapen ekonomikoa zailtzen dute, auzitan jartzeraino.

Jabego intelektuala babesteko legeak batez ere herrialde behartsuetan garatu badira ere, iragan urteotan TRIPS (*Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights*) akordioaren bidez —1994an adostua— mundu osora hedatu dira. Herrialde aberatsen nahien arabera adostutako akordioa da, baina Merkataritzaren Mundu Erakunde-ko estatu orok bete behar dituzte haren baitan onartutako arauak, %73 herrialde behartsuak izan arren.

Horrek dakartzan arriskuak ozen plazaratzen ari dira hainbat ahots. Jabego Intelektualaren Eskubideen Batzordeak —

mundu osoko hainbat adituk osatua— plazaratu berri duen txostenean, esaterako, argiak dira ondorioak. Jabego intelektuala babesteko legeak egun ezartzen diren moduan ezartzen segitzen bada gosea, po-

brezia, eritasunak eta ingurumenarekin lotutako arazoak eguneroko oia izaten jarraituko dutela esaten da. «Izan ere, arau horiek deus gutxi egin dezakete herrialde pobreen garapenaren alde». Bultzatu barik

moteldu egiten dutela diote. «Oinarritzko botiken zein nekazaritzan aritzeko ezinbestekoak diren hazien salneurriak, esaterako, asko garestitzen dira eta nekazariak eta jende behartsua egoera larrian geratzen dira».

Erresuma Batuko Gobernuaren aginduz egin du aipatu batzordeak txostena. Plazaratu dituzten ondorioen inguruan Stanford Unibertsitateko John Barton ikertzailea mintzatu da. «Herrialde behartsuen kasuan egokiena ez da jabego intelektuala zorrotz babesteko duten arauak izatea. Beren errealitate egokitutako arauak ezarri behar dituzte», azaldu du.

Nazioarteko erakundeei deia

Txostenean jabego intelektuala babesteko arauak era bidezkoago batean ezartzeko deia egin zaie Munduko Merkataritza Erakundeari zein Jabego Intelektualaren Mundu Erakundeari. Berandu baino lehen.

Zenbait gobernu kanpoko erakundek pozarren jaso dute txostena. «Izan ere, argi utzi du jabegoaren inguruko legeek ondorio txarrak dituztela herrialde behartsuetan», azaldu dute, esaterako, ActionAid erakundetik. «Bazter lagatzen bada milioika nekazari pobreen hondamendia izango da».

ESPARRAUAK

Jabegoak mehatxatuak

Jabego intelektuala babesteko arauak, batez ere, honako alorretan eragin dezakete kaltea herrialderik behartsuenetan:

OSASUNA. Botiken industrian patenteen legeak —botikagileei asmatu duten substantziaren gaineko monopolioa ematen diete 25 urterako— ikerkuntza sustatzen du herrialde aberatsuetan. Herrialde behartsuentzat, ordea, karga astuna dira lege horiek, garestitu egiten baititu sendagaiak, eskuraezinak.

NEKAZARITZA. Genetikoki eraldatutako haziak eta nekazaritza produktuak normalean herrialde aberatsuetako laborategietako ikertzaileen emaitza izaten dira, haien produktua. Garestiak izaten dira herri pobreentzat eta maiz beren premiekin loturarik gabeak.

TEKNOLOGIA BERRIAK. Informatika dago egun mundu zabalean bizkor hedatzen ari diren aurrerapen teknologiko aitzindarien atzean —Internet, besteak beste—. Informatikan murgiltzeko gailu zein giltza erabilienak enpresa pribatu handien eskutik heltzen dira, beti ere, ordainduta. Herrialde behartsuen komunikazio ahalmena, hezkuntza eta garapena kolokan jar dezake horrek.

EUTANASIA

Heriotza eragitea ahalbidetuko duen legea indarrean jarri dute Belgikan

Efe | **BRUSELA**

Atzotik legezkoa da Belgikan kasu jakin batzuetan pertsonen heriotza eragitea, izan ere, indarrean dago jada eutanasia arautzeko legea. Gaixotasun senda ezina izatea eta sufrimendu jasangaitza jasatea legea ezartzeko ezinbesteko baldintzak izango dira.

Heriotzak, gainera, beti eriek eskatua izan behar du. Beren buruaren jabe direla, ondo hausnartu ostean, «behin eta berriro» egin behar dute eutanasia eskaria, eta idatziz aurkeztuko dute. Soilik era horretan onartuko da beren eskaera, eta tentuz aztertuko da, gainera, kasu bakoitza. Batzorde bat antolatu da —16 lagunek osatua— oniritzia zein eskariri eman behar zaion erabakitzeko.

Legeak ez ditu sendagile guztiak eriarren eskaria betetzera behartuko. Uko egin ahal izango diote. Belgika eutanasia legeztatu duen bigarren herrialde europarra da. Aurrekoa Holanda izan zen.

Tony Blairri eskean

Erresuma Batuan ere bizibizi dago eutanasiaren aldeko aldarria. Atzo, oso gaixo dauden pertsonen heriotza ahalbidetuko duen legea onartzeko eskatuz, 50.000 sinadura helarazi zizkieten Tony Blair lehen ministroari.

Sinadurak Brian Prettyk aurkeztu zituen, gaitz senda ezinak dituzten hainbat pertsonarekin batera. Esanahi berezia eman nahi izan zitzaion ekimenean Prettyk izan zuen esku-hartzeari, izan ere, ondo asko ezagutzen du eutanasia legezkoa eskatzen dutenen aldarria, Diane Pretty —maiatzean hil zen epaitegietan eutanasia eskatu ostean— emaztea baitzuen.

Andrearen nahiari epaitegi guztiek —Estrasburgoko Giza Eskubideen Auzitegiraino iritsi zen— ezetza eman ziotela gogoratu zuen atzo Brian Prettyk, nahigabetuta. «Eta orain hura bezala edo antzeko egoera dau denen alde ari naiz».

IKERKUNTZA. Heroinazaleekin metadona erabiltzen den bezala erabili ahal izango dela uste da baina oraindik ikertzen ari dira

Kokaina lagatzen lagun dezakeen ordezkoa aurkeztu dute AEBetan

Animaliekin egindako saioen arabera emaitza onak ematen ditu oso

EFE

Droga pizgarria da kokaina, hura hartutakoan nekea uxatu egiten da, eta hitzak ugaritu egiten dira; utzi nahi eta ezina ekar dezake, ordea.

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Kokainak eragiten duen adikzioari aurre egitea ez da erraza izaten. Droga pizgarria da, eta gaur egun arrunt zabaldua. Hizeketarako gogoia eragin, adimen-ahalmenak kitzikatu eta nekearen sentsazioa gutxitzen du. Gehiegizko atxikimendua eragin dezake, eta ondorioz, utzi nahi eta ezina. Ameriketako Estatu Batuetako ikertzaile talde batek —Georgetown Unibertsitatean dihardute, medikuntzaren alorren—, ordea, *Nocaine* aurkeztu du, kokaina uzten lagun dezakeen ordezkoa substantzia.

Journal of Pharmacology and Experimental Therapeutics argitalpenean emango dituzte ikertzaileek substantziaren nondik norako guztiak xehetasunez. Nolanahi ere plazaratu dituzte jada zenbait jakingarri. Iragarri dutenez, kokainak baino ondorio samurragoak ditu beren substantziak.

Nocaine-k bihotzean zein garunean eragiten dituen ondorioak kokainarenak baino samurragoak dira. Ondorioz substantzia berria geroan ko-

JAKINGARRIA

Lehen anestesikoa zena orain pizgarri

Erythroxylum coca landarearen orrietatik ateratzen den kristal egiturako alkaloidea da kokaina. Garai batean, medikuntzaren iraganean, anestesiko gisa erabili izan zen baina egun batez ere droga pizgarria delako da eza-gun.

kainazaleek egun heroinazaleek metadona erabiltzen duten moduan erabili ahal izango dutela uste dute.

Animaliekin baino ez dute erabili oraindik

Mementoz ikertzaileek laborategiko animaliekin baino ez dute probatu *Nocaine*, baina emaitza onak eman dituela iradoki dute, eta itxaropen handia dute. Nolanahi ere, oraindik ikerketa ugari egiten jarraitu behar da, eta datorren urte hasieran gizakiekin probatzen hastea da helburua.

Animaliekin lortutako emaitzen arabera *Nocaine*-k kokai-

nak baino toxikotasun txikiagoa du. Orain horixe bera probatu behar dute gizakietan. Hala bada, kokainak eragin eta areagotu ohi dituen osasun arazoak —bihotzekoak zein odol-bilduak izateko arriskua, arnasketa arazoak, bularreko mina, buruko mina, botalarria, ondoeza...— saihestu ahal izango dira kokainaren ordezkari *Nocaine* hartuz.

Ordezkioak eragiten dituen ondorioak, gainera, arinagoak direnez, kokainazaleek denborarekin substantziarekiko duten atxikimendu estua arindu egingo dela azaldu dute zientzialariek. Aditzera eman dutenez era horretan errazagoa izango da kokainazaleek substantzia behin betiko lagatzea.

Nocaine depresioaren kontra erabiltzen den substantzia baten —paroxetina— oso antzekoa da. Nolanahi ere, garunean biek era diferentean egiten dute lan.

Adituen arabera drogazaleen sunari aurre egiteko konponbiderik nekez ekarriko du *Nocaine* moduko substantzia batek. Tresna egokia izan daiteke, ordea. Beste bat.

LABURREAN

HIESA

Txinako hirietako biztanleen %70ek ez daki GIB birusa nola kutsatzen den

Jakina da hiesa bizkor hedatzen ari dela Txinan. Bertako herritarren artean, ordea, gaitzaren inguruko informazioa urria eta txarra da. Horizon Research taldeak Europako erakunde batekin egindako ikerketaren arabera hirietako biztanleen %70ek ez dakite gaitza eragiten duen birusa —GIB birusa— nola kutsatzen den. Inkestan esku hartu zuten pertsona guztiek inoiz edo behin gaitzari buruzko zerbait entzun zutela onartu zuten, baina lauso artean galtzen da informazio zehatza.

GENETIKA

Gene bat erantsiz odol hodietako butxadurak saihesteko bidea asmatu dute

Finlandiako Kuoppio Unibertsitateko ikertzaile talde batek geneterapia erabiliz odol hodietako butxadurak saihas daitezkeela iradoki du. Zientzialarien arabera odol hodian gene jakin bat erantsi eta era horretan butxadura arriskua txikitzen da. Ikerketa oraindik ez dute gizakiekin saiatu, baina itxaropentsu daude. Odol hodie-tako butxadurak osasun arazo handia izaten dira, bihotzaren zein garunaren funtzionamendua eragotz baitezakete, zenbaitetan heriotza eragiteraino.

OSASUNA

Ariketa fisikoa ez egitea tabakoa erretzea bezain txarra da bihotzarentzat

Bihotzari mesede handia egiten dio ariketa fisikoa. Bihotzaren Mundu Federazioa ikertzaileek azaldu dutenez ariketa fisikorik ez egitea egunean tabako pakete bat erretzea bezain kaltegarria da. Egunean ordu erdiko kirola aholkatu dute.

BOTIKAK

Sendagai faltsuen kontra elkartu dira Kolonbiako agintari eta farmazialariak

Sendagai faltsuak eskuratzen errazak dira Kolonbiako merkatu beltzean, eta sarritan arriskutsuak ere bai. Horregatik Kolonbiako agintariek, farmazialariek eta botika banatzaileek hitzarmena adostu dute elkarlanean horren kontra egiteko.

IKERKUNTZA

Kalifornian giza enbrioietatik erauzitako zelula amekin ikertzea onartu dute

Efe | **SAN FRANZISKO**

Iragan igandean Kaliforniako gobernadore Gray Davisen giza enbrioietatik erauzitako zelula amekin ikerketak egitea ahalbidetuko duen legea onartu zuen. Ameriketako Estatu Batuetako Gobernuak oso bestelako ustea du afera horren inguruan —laguntza publikoak ukatu dizkie era horretako ikerketei— eta Kaliforniako erabakiak polemikaren hautsa arrotu du.

Legea urtarrilean jarriko dute indarrean. Bertan zehaztu dutenez, lagunduriko enalkuntzako erietxeetan saiaturiko dira enbrioia lortzen. Hurdun geratzeko tratamenduak jarraitzen ari diren emakumei uteroan ezarriko ez zaizkien enbrioia ikerketara bidera daitezkeela azalduko diete, eta horretarako baimena eskatuko diete, idatziz. Baimenik ezean enbrioio horiek ezingo dira erabili.

Legean oinarrituz gehiegikeriarik ezingo dela egin azaldu dute Kaliforniako agintariek. Enbrioien salmenta, esaterako, guztiz debekatzen du, eta klonazioa ere bai.

Txalo, zalantza eta kritika artean

Kalifornian onartu berri duten legeak txaloak eragin zituen atzo zenbait talderen artean. Giza enbrioietatik erauzitako zelula amak —totipotentialak dira, giza gorputzeko edozein ehunetako zelula bihurtu daitezke— eritasun askoren kontrako giltza izan daitezkeela uste da. Besteak beste, Alzheimerren gaitza, Parkinsonen gaitza eta diabetesa aipatzen dituzte sendagileek.

Lege berriaren aurrean zalantzi eta kritiko ere azaldu ziren beste zenbait talde. Eliza Katolikoak, esaterako, giza enbrioia ikerketarako erabiltzea hilketaren pareko gaiztakeria dela uste du eta hala azaldu zuen atzo San Frantziskoko Artxielbizbarrutiko ordezkari George Wesolekek. «Gizakitzat ditugun horiek ikerketarako erabiltzea, horrekin beste pertsona batzuen onura lor daiteke ere, ez da moralaren ikuspegitik zuzena», azaldu zuen, haserre.

Legea defendatu duten agintarien arabera Kaliforniak orain aukera apartekoa du zelula amen munduan ikerketak egiten ari diren zientzialariak erakartzeko.

Asteartea, 2002-09-24

39. astea ■ 267 egun igaro dira ■ 98 egun falta dira

esaera

Jakina, Maria Joakina

datuak

1.300

Paulo VI.a aita santuak bere agintaldia hasi zuenetik gaur arte, 1.300 beatifi-kazio egin dituzte Vatikanooan. Halaber, 450 kanonizazio ere egin dituzte. Gehienak, Joan Paulo II.a Aita Santu denetik.

50

Pertsonak hil ondoren santu egiteko, batez beste, 50 urte iragan behar dira. Horretan, gainera, 90.000 euro xahu-tzen ditu Vatikanook.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443535
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gambera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848

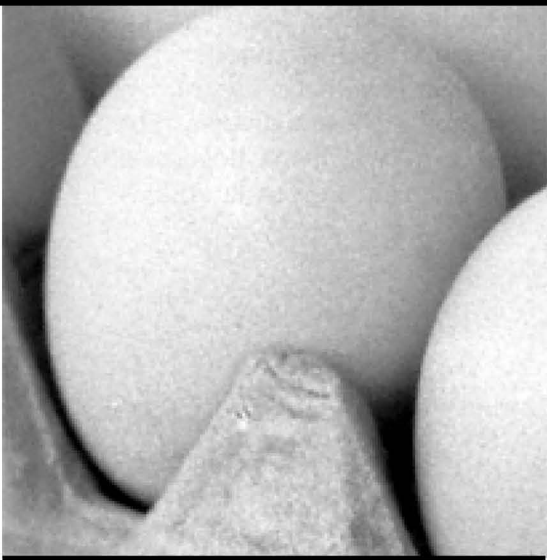
HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalitzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003

ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

zozketak

Bonolotoa				Loteria primitiboa			
Astelehena, 16	Asteartea, 17	Asteazkena, 18	Ostirala, 20	Osteguna, 19	Larunbata, 21	Igandea, 22	
05 - 09 - 19	12 - 16 - 20	11 - 18 - 20	14 - 17 - 24	01 - 02 - 06	02 - 21 - 27	03 - 11 - 25	
22 - 38 - 39	25 - 42 - 45	21 - 34 - 44	38 - 43 - 46	12 - 29 - 45	32 - 40 - 43	34 - 43 - 44	
OSAGARRIA: 02	OSAGARRIA: 38	OSAGARRIA: 05	OSAGARRIA: 23	OSAGARRIA: 04	OSAGARRIA: 29	OSAGARRIA: 21	
ITZULKETA: 09	ITZULKETA: 05	ITZULKETA: 01	ITZULKETA: 08	ITZULKETA: 07	ITZULKETA: 02	ITZULKETA: 03	

ONCE	Kupoitzarra			Superkupoia
ASTELEHENA-23	ASTEARTEA-17	ASTEAZKENA-18	OSTEGUNA-19	IGANDEA-22
33.874	86.138	60.805	71.523	48.228
			018 seriea	042 seriea

Arrautza ugari jatea kaltegarria al da gizakiarentzat?

AEBetako Medikuntza Elkartearen aldizkarian argitaratutako txosten baten arabera, egunero arrautza bat jateak ez du handitzen bihotzeko gai-tzak izateko arriskua. Txosten horrek dioenez, osasun ona duten pertso-nek, astean zazpi arrautza janda ere, ez dute arrisku berezirik bihotzeko-ak jotzeko. «Oro har, jendeak uste duen baino osasuntsuagoak dira arrau-tzak», diote aldizkarian.

25 pertsona hil ziren Proventzan, uholde handietan

Atzo hamar urte, Proventzan izan ziren ziren uholdeen on-dorioz, hainbat lagun hil ziren eremu hartan. Behin-behineko datuen arabera, 25 hil ziren eta 48 galdu. Frantziako hego-ekial-deko Vaucluse departamen-duan egin zuen uraldiak txikizio handiena. Zenbat hil ziren artean ez zekiten; baina, salbamendu taldeen arabera, 25 baino dezen-te gehiago izango ziren. Biktima gehienak turistak ziren, turista edadetuak. Gehienak Belgikatik etorritako erretiratuak ziren, hain zuzen ere. Herenegun hamar urte inguru hartan izan ziren ekaitz bortitzek Ouveze ibaiaren urak gai-nezka egitea eragin zuten, eta autoak, etxeak eta pertsonak ur-lasterrean eraman zituen.

efemerideak

Pedro Zabalaren heriotza

1956. urteko irailaren 24an hil zen Pedro Zabala abokatu, historia ikertzaile eta euskaltzaina, Bergaran. Zuzenbide ikasketak Valladoliden egin zituen. 1921etik 1936era Bergarako udal idazkaria izan zen. Bere lana isilean eraman zuen, Franco-ren diktaduran euskal kultura ikertzeari ekin zioten beste askok bezala. Koldo Mitxelenaren lagun mina izan zen.

1956. Rodrigo Zuazolak Oñatin Ikastetxe Nagusia eratu zezatela eskatu zuen eskutitz batean.

SANTUAK.	Andre Maria Mesedetakoa, Eskarne.
----------	-----------------------------------

horoskopoa

Uxue Agirre

ARIES martxoak 21 - apirilak 20

Udazkena iritsi, eta udazkeneko eguraldia dugu, eta zuk ere udazkeneko aldartea duzu.

TAURUS apirilak 21 - maiatzak 20

Zer moduz doa zure dieta? Bost kilo kendu dituzula? Eta aldartea, zer moduz?

GEMINI maiatzak 21 - ekainak 20

Hasieran musikarekin saiatu zinen, gero dantzari gisa. Baina ez al zara ohartu eritmoa ez dela zure dohainik hoberena?

CANCER ekainak 21 - uztailak 20

Gertatzen zaizkizun guztien erantzule egiten dituzu inguruko guztiak, eta zeure burua ahantzi egiten duzu.

LEO uztailak 21 - abuztuak 23

Egunero haserre aritzeak ez dizu mesede handirik egiten. Hobe zenuke lanera irri batekin joatea.

VIRGO abuztuak 24 - irailak 23

Jaunartzea egin zenuenetik ez zara itzuli elizara, eta orain, berriz, elizan ezkondu behar duzula?

LIBRA irailak 24 - urriak 23

Zoriontsu bizi zara zure bikotekidearekin; baina, hala jarraitzeko, harremana landu egin behar duzu.

SCORPIUS urriak 24 - azaroak 23

Ia nahi gabe hasi zinen kirolean eta orain ezin zara bizi egunero kirola egin gabe.

SAGITARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Hainbat alditan egiteko agindu dizutena ez duzu egin; baina, nik dakidala, ez duzu gorrierarik.

CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Astoak baino buru gogorragoa duzu zuk. Onartu behar da, hala ere, bihotza ere handia duzula.

AQUARIUS urtarrilak 21 - otsailak 18

Lehen bizikletan ibiltzen zinen; orain, berriz, autorik gabe ez dakizu inora joaten.

PISCIS otsailak 19 - martxoak 20

Realarekin pozik ikusten zaizu, baina ez ahaztu azken hiru urteetan gorriak ikusi dituztela.

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00: LOPEZ TOMAS, Independetzia kalea, 10. RIAROLA, Donejakue, 31. ATXAERANDIO, Adrian Aldekoa Margolaria, 7. Gaeuz: GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34. **LAUDIO.** Gau eta egun: RIVERA, Ibaizabal, 1. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** Gau eta egun: CACERES, Udaletxe plaza, 19 (Aiara).

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: BARZENA, Berastegi, 1. EREÑO, Aita Donosti plaza, 3 (Basurtu). EGIRAUN, Hurtado Amezaga, 10. LLORENTE, Pedro Egillor plaza, 3. MAGUREGI, Zabalburu plaza, 4. URRUTIA, Urkjo zumardia, 22. CAÑAS, Juan Garai kalea, 2. BEITIA-COBO, Rondoko z/g (San Inazio). AMAYUELAS, Ondarroa, 16. PENA CASADO, Ikastalde, 2 (Zorroza). Gaeuz: UNZETA, Bailen kalea, 24. SANTISTEBAN, San Jose plaza. **ARRATIA.** Gau eta egun: BADIOLA, Herriko plaza, 7 (Artea). **BARAKALDO.** Egunez: GONZALEZ, Autonomia, 35. Gaeuz: ZEBERIO, Teixidor maisua, 4. **BASAURI.** Egunez: GOMETZA, Frantzisko Kortabarria, 2. Gaeuz: LUNO, Kareaa Goikoa, 16. **BERMEO, MUNDAKA.** Gau eta egun: SANTXO, Dolariaga kalea (Bermeo). **DURANGALDEA.** Gau eta egun: NAVARRO, Arte kale, 6 (Durango). **ERANDIO-TXORIHERRI.** Egunez: TEJELLO, Jose A. Agirre plaza, 8. **GALDAKAO.** Egunez: LOPEZ SANCHEZ, Oiz Mendi kalea, 9. **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** Gau eta egun: IZAGIRRE, Mestikabaso, 19 (Gernika). **GETXO.** Gau eta egun: ILARDIA, Ibaigane kalea, 9 (Arretia). **LEIOA.** Egunez: COLORADO, Mendibile kalea, 1. **LEKEITIO-EA.** Gau eta egun: MARKUERKAGA, Arranegiko Zabala, 5 (Lekeitio). **MEATZALDEA.** Gau eta egun: GALLARDO, Ramon Duraziona kalea, 4 (Trapagaran). **MUNGIALDEA.** Gau eta egun: GOLZARRI, Lauaxeta Olerkariaren kalea, 12 (Mungia). **ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA.** Gau eta egun: ARTETXE, Goen kalea z/g (Markina). **PORTUGALETE, SANTURTZI ETA SESTAO.** Egunez: LOIZAGA, Iparragirre kalea, 29 (Santurtzi). MUTIOZABAL, Marcos Grijalvo kalea, 14 (Sestao). Gau eta egun: ANGOITIA, Simon Bolivar kalea, 9-11 (Portugalete). **URIBE-KOSTA.** Gau eta egun: ABURTO GOIRI, Itxas-bide, 5 (Gorliz). **ZALLA, GUENES, BALMASEDA.** Gau eta egun: BASAURI, Herriko plaza z/g (Gueñes). **ZORNOTZA.** Gau eta egun: SARRIA, Luis Urrengoetxea, 5.

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: IGUAIN, Triunfo kalea, 2. SEMINARIO, Mikeleteak, 16 (Antigua). ZILBETI, San Frantzisko kalea, 14 (Gros). TARACENA, S. Pedro etorbidea, 51 (Trintxerpe). Gaeuz: CABIRO, Askatasun etorbidea, 14. **ANDOAIN.** Egunez: ZATARAIN, Arteta kalea. Gaeuz: GIL, Kale Nagusia, 24 (Lasarte). **ARRASATE.** Gau eta egun: AZKOAGA, Iturriotz kalea. **AZKOITIA, AZPEITIA.** Egunez: GISASOLA, Jondonianiz, 5 (Azkoitia). Gaeuz: ETXEBESTE, J. Artetxe kalea, (Azpeitia). **BEASAIN, ORDIZIA.** Gau eta egun: AZPILIKUETA, Kale Nagusia, 18 (Beasain). **BERGARA.** Gau eta egun: PUI, Barrenkale, 25. **DEBA, MUTRIKU.** Gau eta egun: OTSAGABIA, Txurruka Tenienteen kalea, 3 (Mutriku). **EIBAR, ERMUA.** Egunez: GOIKOETXEA, Ibarrekruz, 7 (Eibar). Gaeuz: ARANBURU, Gipuzkoa etorbidea, 46 (Ermua). **ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO.** Gau eta egun: FERNANDEZ, Mendarozabal, 1 (Mendaro). **ERRETERIA, LEZO, PASAIA.** Egunez: PAGES, Biteri kalea, 11 (Errenteria). Gaeuz: ARAGON, Nafarroa etorbidea, 77 (Errenteria). **ESKORIATZA, GATZAGA.** Gau eta egun: ITURRALDE, Miarle kalea, 18 (Aretxabaleta). **HERNANI, URNIETA.** Egunez: CHUCLA, Karciberez kalea, 48. Gaeuz: GIL, Kale Nagusia, 24 (Lasarte). **HONDARRIBIA.** Gau eta egun: LIZARRAGA, Damarri kalea, 1. **IRUN.** Egunez: CORCUERA, Gipuzkoa etorbidea, 28. Gaeuz: BARRIO-ORMAZABAL, Pio XII plaza, 3 (Mairitzia). **LASARTE-ORIA, USURBIL.** Gau eta egun: GIL, Kale Nagusia, 24 (Lasarte). **OIARTZUN.** Gau eta egun: ERRANDONEA, San Esteban plaza. **ONATI.** Gau eta egun: GARATE, Kalebarria, 42. **TOLOSA.** Gau eta egun: MORANT, Zabalarreta, 1. **URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI.** Gau eta egun: APADLAZA, Lau-Bide, 27 (Legazpi). **VILLABONA.** Gau eta egun: MORANT, Zabalarreta, 1 (Tolosa). **ZARAUZ, ORIO, AIA.** Gau eta egun: MUTIOZABAL, Kale Nagusia, 12 (Zarauz). **ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA.** Gau eta egun: OTANO, Eusebio Gurrutxaga, 4 (Zumaia).

NAFARROA

IRUÑERRIA. 09.00-22.00: FERNANDEZ, Monjardin mendia, 14. MARTINEZ ESLAVA, San Juan de la Cadena plaza, 3. ARANAZ, Migel Astrain kalea, 15 (Azpilagaina). MORERA LUZAN, Iruñeako etorbidea, 39. MARTIN, Alfonso Boorlegi, 53-55 (Txantrea). GARCIA RUIZ, Real kalea, 43 (Noain). CRESPO, Ruben Beloki plaza, 2 (Burlata). Gaeuz: MARTINEZ ESLAVA, San Juan de la Cadena plaza, 3. MORERA LUZAN, Iruñeako etorbidea, 39. MARTIN, Alfonso Boorlegi, 53-55 (Txantrea). GARCIA RUIZ, Real kalea, 43 (Noain).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiako farmazien izenak ematea debekatutrik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polisi etxera deitu beharra dago derrigorrez.

han-hemen

Matt Damon aktoreak muzin egin dio Supermanen rola jokatzeari

Superman heroiaren hurrengo filmean haren rola jokatzeari muzin egin dio AEBetako aktore ospetsu Matt Damonek. *The Bourne identity* filma bukatu ostean eskaini zioten Damoni *Superman against Batman* filmean lan egitea, baina aktore gazteak baztertu egin zuen Supermanen rola jokatzeari. «Gidoia ona bada, ia edozer gauza egiteko prest izaten naiz, baina superheroien film dezente egin ditut dagoeneko», esan zion *Sydney Morning Herald* egunkariari. Aktoreak kritika txiki bat ere egin zion Hollywoodetako zinemari: «Film gehienek lekuz kanpoko eztanda eta indarkeria erakusten dituzte».

Hegazkinetan dauden haur oihalak aldatzeko mahaiak amodioa egiten apurtu dituzte

Airbus 340-600 hegazkinak 200 milioi dolar balio du, eta bere aurrerakuntzen artean, haur oihalak aldatzeko gela bat dago. Gela horretan mahai bat azaltzen da haurrari oihalak aldatu ahal izateko. Virgin Atlantic Airways konpainia, ordea, hegazkinetako mahaiak aldatu beharrean dago, «bidaiariak amodioa egiteko erabili ostean, apurtuta azaldu zirelako». Konpainiako bozeramaile batek esan duenez, «bidaiariak hegaldian ongi pasatzea» begi onez ikusten du konpainiak, baina horretarako mahaiak apurtzea «ez da beharrezkoa», bozeramailearen ustez.

JUAN HERRERO / EFE

Kreditazioak ere modari lotuta daude Zinemaldian

Donostiako 50. Zinemaldiaren ez da 'glamour'-ik falta, eta kazetariak ere horren isla dira zenbaitetan. Esaterako, argazkilari bat kreditazioa zapatan eramateko 'moda' zabaldu nahian dabil.

ROLAND SCHEIDEMANN / EPA

Kreditu txartel baten neurriko kamera digitala

Konica etxeak kreditu txartel baten tamaina duen argazki kamera digitala aurkeztu zuen atzo Kologne hirian (Alemania). Urritik aurrera, 199 euroren truke jarriko dute salgai kamera txikia.

JOHN STILLWELL / EPA

Futboleko baloi historiko bat salduko dute Christies etxeko enkante batean

Eveline Boothe, Christies etxeko langilea, 1888an Ingalaterrako FA CUP txapelketako finalean erabili zuten baloia erakusten azaltzen da argazkian. Baloi hori beste 300 bat objektuarekin batera —futbolarekin lotutakoak guztiak— salduko dute aurki enkantean.

Emakumeen bularrak erakutsiz erakarri nahi ditu gasolindegiko bateko arduradunak bezeroak

Brasiliako (Brasil) gasolina zerbitzugune bateko jabeak emakumeak kontratatu zituen duela aste batzuk, bularrak margotu eta bertan bezeroei erakusteko. «Lan artistiko eta serioa da», esan zuen Rogério de Almeidak, zerbitzuguneko arduradunak. Negozioak %60 egin omen du gora, bularrak margotuta dituzten emakume gazteak daudenetik. «Bezeroek gure zerbitzuguneko giro lasaia aurki dezaten nahi dugu», esan zuen De Almeidak.

Erraustutako gorpuzkinak diamante bihurtzeko konpainia batek

Milaka dolarren truke, erraustutako gorpuzkinak diamante bihurtzeko daitezke. Horixe eskaintzen du konpainia batek, eta dagoeneko zenbait eskaera jaso dituztela ere esan du enpresa horretako bozeramaile batek. «Onartzen dugu jendeak gauza ezohiko moduan ikustea gure jarduna, baina jadanik jaso ditugu hiltzerakoan gorpuzkinak bitxi bihurtzea nahi duten hainbat pertsonaren eskaerak», esan zuen Life Gem enpresako bozeramaileak.

hilberriak

ESKELAK

Gaueko 9ak arte hartzen dira

(0034) 943 300 222

publi@egunkaria.com

**Montse
Leitza
Razkin**

II. URTEURRENA

*Hego baizeak irrifar
ta orbelak sir-sir, par-par
kantua hasten den bakoitzean
gozatuko dugu elkar.*

**AITA, AMA,
JOSE-AINHUA
ETA JUAN MIGUEL**

Arbizu, 2002ko irailaren 24a

DONOSTIA SARIA. Zinemaldiko arduradunek «huts handia» egin dutela esan arren, oso pozik jaso zuen atzo saria

«Ez naiz Hollywoodeko hondamena»

Dennis Hopper kritiko agertu zen bere ibilbidearekin, baina «ahal dudan lan onena egiten saiatu naiz», esan zuen

Julen Etxeberria | DONOSTIA

Dennis Hopper aktore eta zinemagile estatubatuarrek aurten Donostiako Nazioarteko Zinemaldiko Donostia saria jaso zuen atzo Kursaal, Julian Schnabel zinegile eta artistaren eskutik, zinemaren munduan egindako ibilbide profesional bikainagatik. Hopper «oso pozik» azaldu zen Donostia saria jasotzeagatik. «Uste dut Donostiako Zinemaldia zuzentzen duten pertsonen huts egin dutela. Halere, ematen badidate zer esango dut bada; oso pozik nagoela eta ohore handia dela», adierazi zuen aktore eta zinema zuzendari estatubatuarrek arratsaldean emandako prentsurrekoan.

Hopperrek zinemaren munduan eginiko lehen urratsak gogorazi zituen. «Hemezortzi urterekin nire lehen kontratua sinatu nuen, Warnerrekin. Urte batera James Dean, Nathalie Wood eta Sal Mineo aktore ezagunekin batera *Rebel without a cause* filma egin nuen. Deanez jaso zuen estiloa kopiatzen saiatu nintzen; hau da, inprobisazioa egitea. Orduko zinemari hori ez zegoen oso ondo ikusita, eta ostikoa eman zidaten. New Yorkera joan nintzen, eta Actor's Studio eskolan ikasten hasi nintzen».

'Easy rider', arrakasta eman zion filma

1969an, aldiz, Hopperren bizitzak aldaketa itzela izan zuen. «*Easy Rider* filmak dena aldatu zuen, estudio handi batek banatu zuen lehen lan independentea izan baitzen. Edozein aita Columbia estudioetako lehendakaria zen. Zorte handia izan genuen, horretaz baliatuz film guztiz independente bat komertzialki banatzea lortu genuelako».

Arrakasta horrek, halere, gutxi iraun zion, *The last movie* bere bigarren filmarekin, aldiz, urte batzuk lehenago gertatutakoa errepikatu baitzen. «Lew Wasserman Universal estudioetako zuzendariak ez zuen *The last movie* banatu nahi izan. Hori egiteko filmean hainbat aldaketa egitera behartzen zidan, eta nik ezetz esan nuen. Horrela, aurretik egin bezala, ostikoa eman zidaten berriro. Ondorioz, hogeitau urte baino gehiago egon nintzen lanik egin gabe».

Hopperrek aitortu zuenez, «ez naiz inoiz nire ibilbideaz harro egon, etsipen ugari izan bai-

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRES

Dennis Hopper, Kursaalera iritsi zen momentuan, prentsurrekoa emateko.

titut lanean. Gauzak zailak jarri dizkirate, baina ahal dudan lan onena egiten saiatu naiz beti. Finantzazioa bilatzea: hori izan da nire borroka nagusia. Lan hau egiteko bizi naiz; asko gustatzen zait eta bizirik egotea ahalbidetzen dit. Gauza onak eta txarrak egin ditut, eta sari hau jasotzeak nire ibilbidearekin zorrotza izatera bultzatzen dit. Nire film handia, hainbeste alditan amestutako filma egin ez dudala sentitzen dut, hori egia da».

Ameriketako Estatu Batuetako

ko zinemaren industria erraldoiarekin izandako harremanen inguruan ere hitz egin zuen Hopperrek. «Industriaren bazterretan ibili izan naiz betidanik: ez nago sistemaren barruan. Zinema egitea oso zaila da. Film guztiek hasiera eta amaiera bat izan behar dutela badakigu, baina zergatik bat leku batean jarri? Zergatik bata bestearen aurretik?... Ez zait gustatzen beti orden zehatz bat jarraitzea, eta hori leku askotan ez dago ondo ikusita. Ez dute neure burua

Hollywoodeko tragedia handiena balitz bezala ikusten. Ez dut inor erruduntzat hartu nahi».

Hollywooden irudiaz galdetu ziotenean, drogarekin izandako arazoak aipatu zituen zinemagileak. «Normala da Hollywoodeko aktoreak denon ahotan egotea, denon jomugan. Denetik dago, leku guztietan bezala. Komunitate bat gara, eta guk ere gure arazoak ditugu. Oso zaila da oinak lurrean mantentzea. Arrakastarako jauzia oso handia da errealtatean, eta pertso-

ESANAK

DENNIS HOPPER

(Aktorea eta zinemagilea)

«'Easy Rider'-ek dena aldatu zuen. Estudio handi batek banatu zuen lehen lan independentea izan zen»

«Ez naiz inoiz nire ibilbide profesionalaz harro egon, etsipen ugari izan baititut nire lanean»

«Nire film handia, hainbeste alditan amestutako filma egin ez dudala sentitzen dut»

«Industriaren bazterretan ibili izan naiz betidanik: ez nago sistemaren barruan. Zinema egitea zaila da»

na askori eskuetatik ihes egiten die. Alkohola ere hor dago, eta horrek edozein eragiten dio, bai aberatsei, bai pobreei. Inork baino hobeto dakit nik alkoholak bizitza suntsitzen dizula, dena kentzen dizu. Hori ez da Hollywooden bakarrik gertatzen, munduko edozein lekutan baizik».

Hurrengo erronka: Frank Sinatraren inguruko filma

Hemendik aurrerako erronkei dagokienez, Hopperrek jakinarazi zuen Frank Sinatra abeslari estatubatuarren inguruko filma hasiko dutela hiru aste barru. Australiara eginiko bidaia batean Sinatrak kazetari bati esandako esaldia du abiapuntutzat: «Hogeita lau dolarreko emagalduta zara».

Denis Hopperrek azpimarratu zuenez, «benetako historia bat da. Sinatra ezagutzen dut, baita bere inguruan bizi direnak ere. Ez dut Sinatra kopiatuko, hori ezinezkoa baita. Bere pamera egingo dut, eta haren ondoko norbait izaten saiatuko naiz. Kantatzen ikasi beharko dut, bizarra moztu eta nire hizkerari New Jerseyko ukitu berezia eman».

SAIL OFIZIALA. Zuzendariaren lanak oso harrera beroa izan du eta baliteke sariren bat irabazteko lehian izatea

JUAN HERRERO / EFE

Javier Bardem, Jose Angel Egido, Luis Tosar, Fernando Leon de Aranoa, Nieve de Medina, Aida Folch eta Elias Querejeta.

Langabeziaren drama umorez «baina begirunez» islatu du Fernando Leonek

‘Los lunes al sol’-ek gaur egun hainbatek pairatzen duten errealitate gordina erakusten du

Jon Eskisabel | DONOSTIA

Duela lau urte *Barrio*-rekin zenbait sari irabazi ondoren, sail ofizialeko lehiaketara itzuli da Fernando Leon de Aranoa, bere hirugarren filmarekin: *Los lunes al sol*. Lan horretan *Barrio*-n arrakastaz erabilitako komedia tonuari eutsi dio zuzendari espainiarrak, oraingoan gaia dramatiko eta «gaurkotasun handikoa» baldin bada ere: egoera prekarioan bizi diren langileen errealitate gordina. «Une gogorretan umorearen aterabideari heltzen dakien jendea gustatzen zait. Gidoiak idaztean bizitzan gertatzen dena islatzen saiatzen naiz, eta umorea eta tragedia elkarrekin bizi dira egunerokoan, aldaketak bat-batean datoz, minutu gutxien bueltan. Horregatik, ezin nuen komedia huts bat idatzi, langabeziaren gaiak errespetuz tratatzea merezi duelako, baina ezta drama huts bat ere», azaldu zuen Leon de Aranoak.

Orain dela bi urte Gijongo ontziola batetik kaleratutako langileen kasua hartu zuen Leon de Aranoak filmerako abiapuntutzat. Lanpostuen defentsan Poliziarekin izandako liskar gogorren irudiek zabaltzen dute filma, hain zuzen ere. Gaiari bu-

ruzko dokumentazioa lortzeko, langileengana jo zuen zuzendariak, eta haiekin elkarriketatu zen hainbat alditan. Elkarriketa haietan botatako esaldi batzuk gidoia osatzeko erabili zituen gero. Esaterako, Javier Bardemek (ohi baino askoz lo-diago) antzeztutako pertsonaiak, Santak, esandakoa: euren ez ezik seme-alaben lana ere kendu dietela. Hain zuzen, lanari buruz zuten kontzepzioak harritu zuen gehien Leon de Aranoa. «Lanari buruz hitz egiten zuten moduak harritu ninduen; ez zuten zerikusirik lanpostuarekin. Haien zatia denon ondasun bat da, ondasun kolektibo bat, ez da norberaren aberastasun iturri bat. Euren egoeraz hitz egitean ez zuten euren lanaz hitz egiten, euren seme-alaben lanaz baizik. Lanaren kontzeptzio hori orduan entzun nuen lehen aldiz».

Gorputz beraren hainbat buru

Leon de Aranoaren aurreko bi lanak bezala —*Familia* eta *Barrio*—, *Los lunes al sol* ere film korala da. Ezin besterik izan, zuzendariaren iritziz. «Langileen kolektiboari eta elkartasunari buruzko film bat egin nahi banuen, ezinbestekoa zen protagonista zehatzik ez izatea,

bestela kontraesana izango litzateke. Pertsonaia guztiak gorputz beraren buruak dira». Kaleratuak izan ondoren, pertsonaia bakoitzak jarrera bat hartu du. Ricok (Joaquin Climent) taberna bat ireki du eta Reina (Enrique Villen) segurasun enpresa batean hasi da; Lino (Jose Angel Egido) egunero aurkezten da lan elkarriketetara, baina jende gazteagoa eskatzen dute; Jose (Luis Tosar) emaztearen (Nieve de Medina) soldadari esker bizi da, baina etorkizun ilunaren mehatxuak ez du bakean uzten;

FERNANDO LEON

‘Los lunes al sol’ filmeko zuzendaria

«Umorea beharrezkoa da une gogorretan ere. Umorea eta tragedia elkarrekin bizi dira egunerokoan»

«Elkarriketatu nituen langileek lanari buruz zuten iritziak harritu ninduen; denon ondasuntzat zuten»

Amador (Celso Bugallo) zaharrragoa da eta itxaropen osoa galdu du: «Jaingoak gudan ez du sinesten», dio, eta azkenik Santa dago. Lanpostu bat lortzeko sistemara egokitu beharrraren aurka altxatzen da Santa, eta norberaren nortasunari eta idealei eustea aldarrikatzen du.

Langileen batasunaren garrantzia da filmak aurrera egin ahala zabaltzen duen mezuetako bat. Aranoak azaldu zuenez, izenburuak eta filmaren amaierak itxaropenari «ate ireki bat» utzi nahi diote. «Egoera zaila da, baina horri buelta ematea langileen esku dago. Langileak batzea, kolektiboki jokatzeko da irtenbidearen giltza», iritzi zion.

Ken Loachen zinema oso gustukoa duela aitortu zuen Leon de Aranoak, baita Dardenne anaiena eta Ettore Scola ere. «Istorio txikiak elkarriketa eta begiradetan oinarriturik kontatzen dituzten zuzendariak gustatzen zaizkit, baina idazteko ez ditut bilatzen beste zuzendarien erreferentziak. Nire erreferentziak egunkarietan eta eguneroko bizitzan daude».

Los lunes al sol-ek harrera ona jaso du eta sari garrantzitsuren bat eramateko hautagaien artean dago.

‘Hafid’ filmak Islandiako «errealitate gogor ezkutua» erakusten du

J. Eskisabel | DONOSTIA

«Islandiarrok ez gaude egia entzuteko prest, ez dugu ikusi nahi geure burua ispiluan, ikusiko duguna errealitate mingarri delako. Gehiegikeriak eta tratatu txarrak asko ugaltu dira Islandian azken urteotan», adierazi zuen Baltasar Kormakur zuzendariak *Hafid* filma sail ofizialeko lehiaketan aurkeztu ondoren. Filmeko istorioa islandiarren berezko umore «beltza eta desatsegina» erabiliz eta politikoki zuzenak ez diren pertsonaien bidez kontatuta dago.

Arrantza kuoten murrizketa dela medio, fiordetan bizi den familia batetako seme-alabek erretiratzear dagoen aitaren kontserba lantegia saldu nahi izango dute. Aitak kontra egingo die eta familiako kideen iraganeko trapa zikin eta gertakizun bortitzak azaleratuko dira. Islandiako paisaia jeltatu eta ilunak laguntzen du istorioaren giro itogarria areagotzen. Filma antzerki obra batean oinarrituta dago.

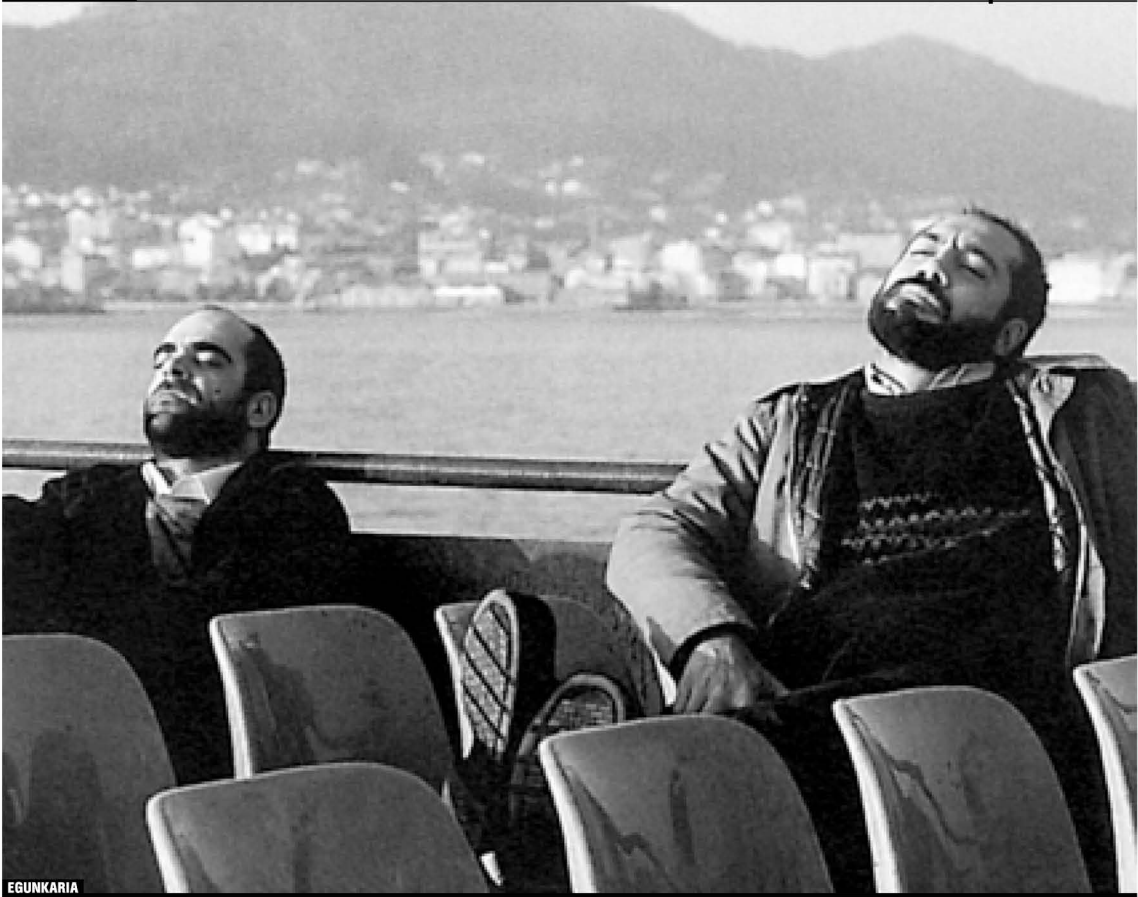
«Filmean hizkera gogorra erabiltzen da, errealitate ere gogorra delako. Kanporatu ezin den errealitate bat da, etxe barruan geratzen dena, ez garelako gauza geure burua ispiluan islaturik ikusteko, ez gaude horretarako prest», adierazi zuen *101 Reykjavik* filmaren zuzendariak.

«Giza harremanen zientzialari bat banintz bezala ikusten dut neure burua; *shock* baten aurrean gizakiak duen erreakzioa ikertzea atsegin dut», esan zuen Kormakurrek. Bere ustez, filmetan ematen den agureen irudia ez dator bat errealitatearekin. «Pertsona zaharrak, oro har, nahiko zozoak dira; une batetik aurrera hazteari uzten diogu gizakiok. Horregatik, *Chocolat* eta antzeko filmek ez dute islatzen errealitatea».

Arrantza kuoten murrizketa gaur egun islandiarrek gehien kezkatzen dituen gaia dela azpimarratu zuen zuzendariak.

KRITIKA SAIL OFIZIALA

Estibalitz Ezkerra

Langabeziaren aurpegi iluna islatu du Fernando Leon de Aranoak *Los lunes al sol* filmean.

Gizartea gaixo dago

Los lunes al sol

Zuzendaria: Fernando Leon de Aranoa.
Gidoia: Fernando Leon de Aranoa.
Argazkia: Alfredo Mayo.
Aktoreak: Javier Bardem, Luis Tosar, J. A. Egido, Nieve de Medina, Enrique Villen, Celso Bugallo, Joaquim Climent, Aida Folch, Serge Riaboukine.
Herrialdea: Espainia.

Hafid (The sea)

Zuzendaria: Baltasar Kormakur.
Gidoia: Baltasar Kormakur, Olafur Haukur Simonarson.
Argazkia: Jean-Louis Vialard.
Aktoreak: Gunnar Eyyolfsson, Kristbjorg Kjeld, Hilmir Snaer Gudnason, Helene de Fougerolles.
Herrialdea: Islandia-Frantzia-Norvegia.

Fernando Leon de Aranoaren filmei gizatasun handia darie. Halaxe konprobatu genuen *Familia*-n zein *Barrio*-n, eta zentzu horretan, *Los lunes al sol*-ek ez digu hutsik egin. Barka nazatela medikuek beren izena erabiliko baitut jarraian, baina zuzendariaren lana aztertzeko ezin aproposagoa iruditzen zait medikuntza arloa. Esan dezagun gizartea hamaika gaixotasunek kolpatzen dutela, baina guztiei ezin sendabidea bilatu memento, horrenbesteko jakintzarik ez daukagulako edo, besterik gabe, industriari interesatzen ez zaiolako. Baina badira gutxi batzuk munduko jabe horiei aurre egitera ausartzen direnak, eta sendabidea aplikatzea lortzen ez badute ere, behintzat, gaixotasun hori egon badagoela jakinarazten dute. Hortxe kokatuko genuke Leon de Aranoa.

Gaia ez zen batere samurra. Egun batetik bestera miseria gorrian geratzen diren ontziola bateko 200 langileren historia —haien izenean filmeko zortzi protagonistak mintzatuko zaizkigu— kontatzeko ausardia eta zuhurtasuna behar dira, azken hori inplikatuena sentsibilitatea ez mintzeko. Leon de Aranoak biak erakutsi ditu. Are gehiago, horrelakoetan pertsonaiak beren saminean itotzen uzteko joera izaten dute zuzendariek. Madrilgoak, baina, egoeraren gogorra, duintasuna eta umorea ez daudela kontrajarrita agerian uzten du, bizirik iraute zentzu hutsagatik gizakia hodei ilunei argi izpiren bat lapurtzen

‘FLASH’-A

Siamesak

Hain tipo serioa izateko, harritzekoa da *Los lunes al sol*-en Leon de Aranoak darabilen ironia. Baina horren atzean kritika latza dago, eta errealitatea. Hain zuzen, mozkorren arteko txiste zentzugabe batean dago filmaren mezu nagusia. Amador mozkortu batek siames hitzaren esanahia modu aldrebesean azaltzen dio Santari. Baina Santak berehala igartzen du Amadorren hitz profetikoaren indarra: haiek, langileak, siamesak dira, batek lurra joz gero, gainerakoak harekin eroriko dira.

saiatzen baita beti. Jarrerak ezin dira orokortu, egia da, horregatik diote salbuespenak egiten duela legea. Horretan ere oreka bilatu du Leon de Aranoak, eta *Los lunes al sol*-en eredu guztiei toki egin die. Modu horretan, filmean aurki ditzakegu ezetzak bakarrik jaso arren lanpostu bat bilatzeko aukera sekula baztertzen ez duena, samina edarian itotzen saiatzen dena, etxera dirua dakarrena emaztea denez errudun sentitzen dena, nola edo hala negozio bat muntatzea lortu duena edo oker dagoena mundua dela-eta bere jarrera aldatzeko prest ez dagoena. Pertsonaia biribilak aktore bikainek antzezuta, ezin zitzakeen Leon de Aranoak bakarrik meritu guztiak eraman.

Islandia ez da Danimarka

Lan gatazka du hizpide ere Baltasar Kormakurren *Hafid*-ek (*The sea*), baina ez pentsa ondorio horretara iristea erraza izan denik. Filmearen hasierak pixka bat nahasi gintuen, familia buru gorrotatuak eskatuta seme-alaba guztiak bildu eta hura Thomas Vinterbergen *Festen*-en kopia ematen baitzuen. Jarraian etorriko ziren sekuentziek *Hafid* daniarraren bikaintasunetik ehun mila legoatara zegoela argituko ziguten. Hori aipatuta hitz bakarria etortzen zaigu gogora: anabasa. Kormukarrek ez du ezertan asmatu: ez pertsonaiaetan, ez istorioaren zentzuan, ezta tonuan ere. Islandia ez da Danimarka.

EGITARAUA 24 SAIL OFIZIALA

KURSAAL, 1	09:00	THE LEGEND OF SURIYOTHAI	Zuz.: Chatri Chalerm Yukol (Thailandia-AEB)
KURSAAL, 1	12:00	EL CRIMEN DEL PADRE AMARO	Zuz.: Carlos Carrera (Mexiko-Espainia-Frantzia-Argentina)
ASTORIA, 3	16:00	LOS LUNES AL SOL	Zuz.: Fernando Leon de Aranoa (Espainia-Frantzia-Italia)
KURSAAL, 1	18:00	EL CRIMEN DEL PADRE AMARO	Zuz.: Carlos Carrera (Mexiko-Espainia-Frantzia-Argentina)
ASTORIA, 3	18:30	HAFID (THE SEA)	Zuz.: Baltasar Kormakur (Islandia-Frantzia-Norvegia)
ANTZOKI ZAHARRA	19:30	HAN NI ZAI YIKI (TOGETHER)	Zuz.: Chen Kaige (Txina), Kazetariatzat soilik
PRINCIPE, 1	19:30	HAN NI ZAI YIKI (TOGETHER)	Zuz.: Chen Kaige (Txina), Kazetariatzat soilik
ASTORIA, 3	21:00	LOS LUNES AL SOL	Zuz.: Fernando Leon de Aranoa (Espainia-Frantzia-Italia)
KURSAAL, 1	21:00	THE LEGEND OF SURIYOTHAI	Zuz.: Chatri Chalerm Yukol (Thailandia-AEB)
ASTORIA, 1	22:45	EL CRIMEN DEL PADRE AMARO	Zuz.: Carlos Carrera (Mexiko-Espainia-Frantzia-Argentina)

ZABALTEGI

KURSAAL, 2	09:30*	CARLOS CONTRA EL MUNDO	Zuz.: Chiqui Carabante (Espainia)
ANTZOKI ZAHARRA	10:00	GALINDEZ	Zuz.: Ana Diez (Espainia), Kazetariatzat soilik
KURSAAL, 2	12:00*	SCHERBENTANZ	Zuz.: Chris Kraus (Alemania)
PRINCIPE, 2	16:00*	GROSSE MÄDCHEN WEINEN NICHT	Zuz.: Maria von Heland (Alemania)
WARNER, 10	16:00**	BALZAC ET LA PETITE TAILLEUSE CHINOISE	Zuz.: Dai Sijie (Frantzia-Txina)
ASTORIA, 1	16:00*	YELLOWKNIFE	Zuz.: Rodrigue Jean (Kanada)
ANTZOKI ZAHARRA	16:00	LAISSEZ-PASSER	Zuz.: Bertrand Tavernier (Frantzia-Alemania-Espainia), Kazetariatzat soilik
KURSAAL, 2	17:00*	LOVE LIZA	Zuz.: Todd Louiso (AEB)
PRINCIPE, 2	18:30	TEN MINUTES OLDER - THE TRUMPET	Zuz.: Aki Kaurismäki, Victor Erice, Werner Herzog, Jim Jarmush, Wim Wenders, Spike Lee, Chen Kaige (Alemania)
WARNER, 10	18:30**	BLOODY SUNDAY	Zuz.: Paul Greengrass (Erresuma Batua-Irlanda)
ASTORIA, 1	18:30*	COMO EL GATO Y EL RATON	Zuz.: Rodrigo Triana (Kolonbia-Frantzia)
KURSAAL, 2	19:30	GALINDEZ	Zuz.: Ana Diez (Espainia)
WARNER, 10	20:30*	GROSSE MÄDCHEN WEINEN NICHT	Zuz.: Maria von Heland (Alemania)
PRINCIPE, 2	20:30**	BALZAC ET LA PETITE TAILLEUSE CHINOISE	Zuz.: Dai Sijie (Frantzia-Txina)
ASTORIA, 1	20:30**	RESPIRO	Zuz.: Emanuele Crialese (Italia-Frantzia)
ANTZOKI ZAHARRA	22:00*	SCHERBENTANZ	Zuz.: Chris Kraus (Alemania), Kazetariatzat soilik
KURSAAL, 2	22:00	LAISSEZ-PASSER	Zuz.: Bertrand Tavernier (Frantzia-Alemania-Espainia)
PRINCIPE, 6	22:00*	SCHERBENTANZ	Zuz.: Chris Kraus (Alemania), Kazetariatzat soilik
WARNER, 10	23:00	TEN MINUTES OLDER - THE TRUMPET	Zuz.: Aki Kaurismäki, Victor Erice, Werner Herzog, Jim Jarmush, Wim Wenders, Spike Lee, Chen Kaige (Alemania)
PRINCIPE, 2	23:00**	BLOODY SUNDAY	Zuz.: Paul Greengrass (Erresuma Batua-Irlanda)
ASTORIA, 3	23:30**	DIRTY PRETTY THINGS	Zuz.: Stephen Frears (Erresuma Batua.)
ANTZOKI ZAHARRA	00:00*	LOVE LIZA	Zuz.: Todd Louiso (AEB), Kazetariatzat soilik

MICHAEL POWELL

ASTORIA, 5	16:00	ONE OF OUR AIRCRAFT IS MISSING	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1941)
PRINCIPE, 5	16:30	A MATTER OF LIFE AND DEATH	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1946)
ASTORIA, 5	18:00	THE LIFE AND DEATH OF COLONEL BLIMP	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1943)
PRINCIPE, 5	18:30	BLACK NARCISSUS	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1947)
ASTORIA, 5	20:30	THE VOLUNTEER	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1943)
ASTORIA, 5	20:30	A CANTERBURY TALE	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1944)
PRINCIPE, 5	20:30	THE RED SHOES	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1948)
PRINCIPE, 3	22:45	THE SMALL BACK ROOM	Zuz.: Emeric Pressburger (1949)
ASTORIA, 5	23:00	I KNOW WHERE I'M GOING!	Zuz.: Michael Powell, Emeric Pressburger (1945)

50EKO 50AK

PRINCIPE, 3	16:30	LA VIDA POR DELANTE	Zuz.: Fernando Fernan-Gomez (Espainia, 1958)
ASTORIA, 4	17:30	BIENVENIDO MISTER MARSHALL	Zuz.: Luis Garcia Berlanga (Espainia, 1952)
WARNER, 8	17:30	LOS GOLFOS	Zuz.: Carlos Saura (Espainia, 1959)
PRINCIPE, 3	18:30	PICKUP ON SOUTH STREET	Zuz.: Samuel Fuller (AEB, 1953)
ASTORIA, 4	19:30	DON KIKHOT	Zuz.: Grigori Kozintsev (SES, 1957)
WARNER, 8	19:30	LES QUATRE CENTS COUPS	Zuz.: Francois Truffaut (Frantzia, 1959)
PRINCIPE, 3	20:30	MAN WITHOUT A STAR	Zuz.: King Vidor (AEB, 1955)
ASTORIA, 4	22:30	TOUCH OF EVIL	Zuz.: Orson Welles (AEB, 1958)
WARNER, 8	22:30	THE NUN'S STORY	Zuz.: Fred Zinnemann (AEB, 1959)

VOLKER SCHLONDORFF EZAGUTU

ASTORIA, 7	16:30	DEATH OF A SALESMAN	Zuz.: Volker Schlöndorff (Alemania-AEB, 1985)
PRINCIPE, 1	17:00	HOMO FABER	Zuz.: Volker Schlöndorff (Alemania-Frantzia-Grezia, 1991)
ASTORIA, 7	19:30	A GATHERING OF OLD MEN	Zuz.: Volker Schlöndorff (Alemania-AEB, 1987)
ASTORIA, 7	22:30	THE HANDMAID'S TALE	Zuz.: Volker Schlöndorff (Alemania-AEB, 1990)
PRINCIPE, 1	22:30	PALMETTO	Zuz.: Volker Schlöndorff (Alemania-AEB, 1998)
ASTORIA, 6	23:00	DIE VERLORENE EHRE DER KATHARINA BLUM	Zuz.: Volker Schlöndorff, Margarethe von Trotta (Alemania, 1975)

FRANCIS FORD COPPOLARI OMENALDIA

ASTORIA, 6	16:00	THE GODFATHER PART II	Zuz.: Francis Ford Coppola (AEB, 1974)
ASTORIA, 6	20:30	THE COTTON CLUB	Zuz.: Francis Ford Coppola (AEB, 1984)
PRINCIPE, 5	23:00	THE CONVERSATION	Zuz.: Francis Ford Coppola (AEB, 1974)

MADE IN SPANISH '02

PRINCIPE, 4	16:30***	SUDESTE	Zuz.: Sergio Bellotti (Argentina, 2001)
ASTORIA, 2	17:30***	RAISING VICTOR VARGAS	Zuz.: Peter Sollet (AEB, 2002)
PRINCIPE, 4	18:30	SIN NOTICIAS DE DIOS	Zuz.: Agustín Díaz Yanes (Espainia, 2001)
ASTORIA, 2	19:30***	UN OSO ROJO	Zuz.: Adrian Caetano (Argentina-Frantzia-Espainia, 2002)
PRINCIPE, 4	20:45	VOLVER A VERNOS/ PINOCHET'S CHILDREN	Zuz.: Paula Rodriguez (Alemania).
ASTORIA, 2	22:30	RENCOR	Zuz.: Miguel Albaladejo (Espainia, 2002)
PRINCIPE, 4	22:45***	EL JUEGO DE LA SILLA	Zuz.: Ana Katz (Argentina, 2002)

ZINEA ERAIKETZEN

PRINCIPE, 6	09:30	CAPITAL RANCHO	Zuz.: Gabriel Bertini (Argentina), Kazetariatzat soilik
PRINCIPE, 6	12:00	SIETE DÍAS, SIETE NOCHES	Zuz.: Joel Cano Obregon (Cuba-Frantzia), Kazetariatzat soilik
PRINCIPE, 6	15:30	GRIETA	Zuz.: Santiago Loza (Argentina), Kazetariatzat soilik
PRINCIPE, 6	17:30	ATAUDES DE LUZ	Zuz.: Nacho Cerdá (Espainia), Kazetariatzat soilik
PRINCIPE, 6	19:30	SUMAS Y RESTAS	Zuz.: Victor Gaviria (Kolonbia-Espainia), Kazetariatzat soilik

ZINEARIK HANDIENA TXIKIENTZAT

BELODROMOA	10:00	SPY KIDS	Zuz.: Robert Rodriguez (AEB)
------------	-------	----------	------------------------------

* Zuzendari berrien sarirako lehian da. ** Ikusleen sarirako lehian da. *** Made in Spanish sarirako lehian da.

PLANO SUBJEKTIBOA

■ Koldo Almandoz

Bretxa. Egurdiko hamabiak. Amarekin topo egin ostean barazki saltokira joan naiz. Egungo azokak ez du *glamour*-ik. Lur azpian ezkutatu dute frankiziaz betetako zentro komertzial kutre baten mesederako. Bretxa katakunbetara. Mc Donalds da XXI. mendeko urrezko behorra. Beno, akabo txapa biblikoa. Kontua da Zinemaldi garaian ere hozkailua bete behar izaten dela. Has gaitezen berriro.

Bretxa. Egurdiko hamabiak. Amarekin topo egin ostean Barazki saltokira joan naiz.

—Letxuga bat eta tipulin sorta hori.

—Ui... Begira... zure atzean... Alfredo Landa

—Bai.

Igual igualak

—Ba al dakizu nor den?

—Bai, bai...

—Eske igual-iguala da...

—Igual-iguala? Noren iguala?

Instant batez, saltzailea, begietara begira geratu zait. «Ez zen nire asmoa inor mintzea» esan diot begiekin. Barrez hasi da.

Ufh. Alfredo Landaren igual-iguala den Alfredo Landaren agerpenak zer pentsatua eman dit. Eta, berriz ere, errealitatea eta fikzioaren inguruko go-goetak etorri zaizkit burura. Gai honekin askotan ematen dizuet matraka.

Gaur behintzat ez dut beti aipatzen duan film-Matrixa aipatuko. Gaur, Francis Ford Coppolaren igual-iguala den Francis Ford Coppolaren *The Rain People* aipatuko dut. 1969. urteko Zinemaldian estreinatu zen. American Zoetrope ekoiztetxea sortu berria zen eta.

Bart Patton ekoizleak, hiru egunean izan zuen Coppola giltzapeturik filma Donostiako Zinemaldirako amai zezan. Kopia bakarra bota eta latorriak besapean hartuta etorri ziren Donostiara. Euriz eginiko jendeaz hitz egiten du filmak. Negar egiten duenean desagertu egiten

den jendeaz... Aldi hartako urrezko maskorra irabazi zuen *The rain people*-k. Baina pelikula dirua galdu zuen. Arrazoi horregatik onartuko zuten Paramount Picturesek eskainiko zien proiektua: *The Godfather*. Eta gerokoa badakizue, arrakasta eta *apocalypse*-ak tartekatu ditu Coppolak. Zinematografikoki eta pertsonalki. Berak esana da, bere pelikula guztietan bere sinadura azaltzen dela, baina film bakoitza Coppola ezberdin batek egin duela.

Bretxa. Egurdiko hamabiak eta bost. Arrazoi osoa du Bretxako saltzaileak. Harategian ilara egiten duen Alfredo Landa eta Alfredo Landa igual-igualak dira. Igual-igualak bai, baina ez dira pertsona bera.

Oliveira: «Zinearen memoria jasotzea, munduaren memoria gordetzea da»

Filmak berreskuratzearen garrantzia azpimarratu zuen zuzendariak FIAF saria jasotzerakoan

Iaz banatu zuen FIAFek lehen aldiz aipatu saria, eta orduan, Martin Scorsese estatubatuarra jaso zuen New Yorkeko jaialdian. Aurtan, berriz, ahobatez Oliveirari ematea erabaki zutela azaldu zuen Joao Bernard Da Costa Portugalgo Filmoteko zuzendariak.

«Europako zuzendaririk onena»

FIAFeko presidente Ivan Trujilloren hitzetan, «oso ondo eza-gutzen ditu Oliveirak zainketa lanak, bere obra artxiboetako erreferentzia da».

Da Costaren aburuz, berriz, «sekulako zuzendaria da Manoel de Oliveira; nire ustez, Europako onena. Kritikak gaitzen jakin izan du, eta azkenean nahi

MANOEL DE OLIVEIRA

Zinema Zuzendaria eta FIAF sariduna

«Bizitza filmak egitea da niretzat, denborari buruz, jendeari buruz eta munduari buruz aritzea atsegin dut»

duena kontatzeko, hainbeste kostatu zaion askatasuna lortu du».

Bere bizitzan filmak egitea derrigorrezkoa dela gaineratu zuen saridunak atzo. «Bizitza filmak egitea da niretzat, denborari buruz, jendeari buruz eta munduari buruz aritzea atsegin dut».

Aurrera begira ere, proiektu batzuk martxan dituela aurreratu zuen zinemagileak. Zibilizazioari buruzko lan konplexu batean murgilduta dagoela azaldu zuen.

Bestalde, teknika berriei dagokionez, «zinema den bezalako gustatzen zait, ez dut ilusio eta trikimailurik egin nahi». Hatik, bere azken filmean bideo digitala erabili duela esan zuen zuzendariak.

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Manoel de Oliveira (erdian), Joao Bernard da Costa eta Stefan Droesslerrekin batera.

Nagore Rodriguez | DONOSTIA

Manoel de Oliveira zinema zuzendari portugaldarrak Artxibo Filmikoen Nazioarteko Elkartaren (FIAF) saria jaso zuen atzo, filmaren zainketa lanetan egin duen ahaleginagatik. Kursaalaren zioten omenaldian, Oliveirak aukeratutako Max Op-hüls zuzendariaren *Lola Montes* lana izan zen ikusgai.

Hain zuzen ere, Munich Film-

museum eta Cinematheque Municipale de Luxembourgek elkarlanean berritu dute, duela gutxi, filmaren bertsio alemana.

FIAFen lanaz, eta filmak berreskuratzeak duen garrantziaz mintzatu zen Portugalgo zinemagileak: «Zinemaren memoria gordetzea, munduaren memoria gordetzea da. Zinea bizitzatik gertuen dagoena baita». Iraganeko filmak berreskuratzea derrigorrezkoa den arren, mota

guztietako filmak ikusi ohi dituela azaldu zuen, «filmak onak diren bitartean, berdin zait zaharrak edo berriak izatea». Halaber, eskerrak eman nahi izan zizkion nazioarteko elkarteari egiten duen lanagatik, «meritu handiko lana da, etorkizunera-ko opari bat».

Bestalde, omenaldirako *Lola Montes* filma hautatzearen arrazoiak azaldu zituzten berritze lanaren arduradunek, «Municheko

museoa filmaren berritze lanean amaitzen ari zen, zailtasun handiko lana izan da, bai teknikoki eta baita etikoki ere. Manoel de Oliveirarekin hitz egin ondoren, egokiena lan hori aurkeztea zela deliberatu genuen».

1955ekoa *Lola Montes*, Stefan Droessler Municheko Zine Museoaren zuzendariak azaldu zuenez, «gerra ostean egindako film garestienetako bat da».

IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

Jessica Lange aktorea iritsi da Donostia saria jasotzeko

Aurtengo Zinemaldian Donostia saria jasoko duen bigarren aktorea atzo iritsi zen Gipuzkoako hiriburura. Jessica Lange goizeko hamarretan laurden gutxitan heldu zen Maria Cristina hotelera eta Mikel Oiziregi zuzendariak hartu zuen, gonbidatu guztiekin egiten duen bezala. Autotik jaitsi eta, zuzenean, hotelean sartu zen bi Oscar sari irabazlearekin batera.

bazi dituen aktore ilehoria, argazkilariei lan egiteko aukera handirik eman gabe. Hala ere, uneoro irribarre bat erakutsi zuen Jessica Lange, argazkian ikus daitekeenez. *The postman always rings twice*, *Topsy*, *Cape fear* eta beste film askotan parte hartutako aktoreak bihar jasoko du Donostia saria Kursaal.

Maitasuna Ingalaterrako auzo pobreetan

Mike Leigh 'All or nothing' azken lana aurkeztu du Zinemaldian

Agentziak | DONOSTIA

Beste jaialdi batzuetako harribitxi sailaren barruan, Mike Leigh zuzendari britainiarrek *All or nothing* filma aurkeztu du. Lanak aspaldi elkar maitatzeari utzi zioten Penny eta Philen istorioa kontatzen du, eta nola seme-alabetako baten gaixotasunaren ondorioz beren bizitza berriro planteatuko duten. «Film hau sentimenduei buruzkoa da. Maitasuna, familiako loturak eta bizitzan jazo daitezkeen aldaketak, une honetan ditudan kezkei erantzuten dieten gaiak agertzen ditu», azaldu du Leigh.

MIKE LEIGH

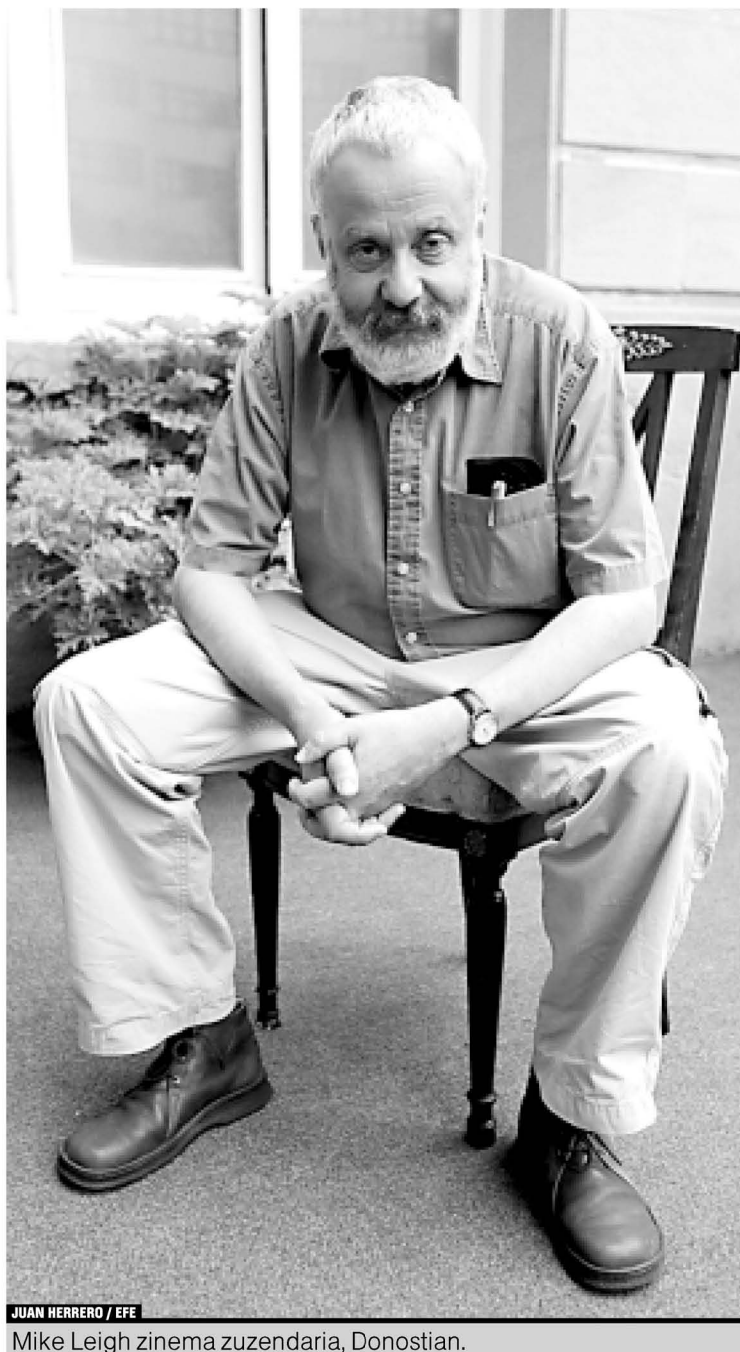
Zinema zuzendaria

«Une honetan ditudan kezkei erantzuten dieten gaiak daude filmean»

hek. «Ez dut nahi besteek esatea maitasunaz ari den 70eko hamarkadako gizon bat naizela, baina maitasun gehiago eta gorroto gutxiago egongo balira, munduak hobeto funtzionatuko luke». Era berean, gaia hunkigarria bada ere, filmak ez duela bizitzaren alde makurra bakarrik agertzen esan du.

All or nothing-en Timothy Spall, Lesley Manville, Alison Garland eta James Corden aktoreek hartzen dute parte. Filma Londresko babes ofizialeko auzo batean grabaturik dago, eta kokaleku horrek gaia modaz kanpo dagoela pentsarazi badezake ere,

errealitatean ez dela horrela dio Leigh. «Ingelesok hamazazpi urte igaro genituen gobernu sozialista baten zain, eta orain badaukagunean, eskuinaren politika bera daramate. Are okerrago, Bush maltzur horri laguntza ematen diote».

JUAN HERRERO / EFE

Mike Leigh zinema zuzendaria, Donostian.

ESTREINALDIA

Ana Diezek 'Galindez' dokumentala aurkeztuko du gaur Zabaltegi sailaren barruan

Zabaltegi sailaren barruan, Ana Diezek *Galindez* dokumentala estreinatuko du gaur. Lanak Eusko Jaurlaritzak erbestean zuen Jesus Galindez agente sekretuaren bizitza kontatzen du. Gerra zibilaren ostean, Galindez Trujilloren diktadurapean zegoen Santo Domingora alde egin zuen, eta FBIrekin hasi zen lanean. Trujillok Galindez bahitu eta hiltzeko agindua eman zuen. Antzoki Zaharrean emango dute, goizeko hamarretan.

IZARRAK

Francis Ford Coppola Euskal Herriko turismoa egiten dabil

Bere ibilbide osoaren aitor-men gisa, Zinemaldiaren saria jaso zuen larunbatean Francis Ford Coppolak. *Apocalypse now* edo *The godfather* filmen zuzendaria oraindik ez du Donostia utzi, eta jaialdiarekin zituen konpromisoak bete ostean turismo pixka bat egiteari ekin dio. Atzo, adibidez, Bilbon izan zen eta Guggenheim museoa ezagutzeko aprobetxatu zuen bisita.

ESTREINALDIA

Aurtengo deialdian parte hartu duten filmak Internet bidez sustatuko ditu Zinemaldiak

Image.net-ekin izenpeturiko akordioaren bitartez, aurtengo deialdian parte hartu duten filmak Internet bidez ezagutzera emango ditu Zinemaldiak. Gunean erabiltzaile moduan erregistratu ostean, komunikabideek doan jaitsi ahal izango dituzte filmen informazioa eta argazkiak. *Image.net* zinema eta entretenimendu industriaren sustapenean espezializaturiko gunea da, eta lehen eskuko informazioa biltzen du.

IKUSKIZUNAK

'Saridunen gaua', Espainiako zuzendari eta aktore sarituen omenez

Zinemaldiaren ibilbidean zehar sariren bat lorturiko Espainiako zuzendari eta aktoreen omenez, jaialdiak *Saridunen gaua* antolatuko du gaur. Jai erraldoi batekin ospatuko dute ekimena Kursaal, eta omenduei sari bana eskainiko diete. Ekitaldia jaialdiaren 50. urteurreneko saioen barruan dago.

ARTEA. PP-UA eta PSE alderdiko ordezkarien ustez, Artiumek «lideratu» behar du arte garaikidearen jarduna

Amarica plataformak bere «haserre» agertu du, «eztabaida zapuztu baita»

Arabako Biltzar Nagusietako bilkurak herri ekimen legegilea ez bideratzea deliberatu zuen

Luis Karlos Garcia | GASTEIZ

Aldaketarik ez zen izan, eta, EGUNKARIAK igandeko alean aurerratu zuenez, Arabako Biltzar Nagusietako osoko bilkurak ez zuen aitzat hartu Amarica aretoak lanean jarraitzeko ekimena (proposamena onartu balitz, Biltzarretako lan talde berezia jarriko zen abian galeriaren iraupena aztertzeko). PP-UAk nahiz PSEk kontra bozkatu zuten atzoko saioan Artiumek «lideratu» behar duelako Arabako arte garaikidearen jarduna, eta, beraz, ez ziren aski izan EAJren, EAren, EBren gehi biltzarkide abertzaleen aldeko jarrera.

Amarica plataformako kide Ibon Saenz de Olazagoitia bi eratara erreakzionatu zuen bilkuraren ondoren: «Harriduraz», baina baita «haserre» ere, talde politiko batzuek eztabaida bera ere eragotzi dutela ikusita.

«Haserre gaude gaiatz eztabaidatzerik ere ahalbidetu ez dutela eta debatea zapuztu dela kontuan hartuta», ohararazi zuen hedabide honi egindako adierazpenetan.

Amarica plataformak datozen orduetan plazaratuko du erabakiari buruzko iritzi ofiziala, aurrerantzean nondik nora jo argitzeaz aparte.

Oposizioak dioenez, «elkarren osagarriak» dira bi ekimenak

Osoko bilkurak ez zuen agertu berrikuntzarik talde politiko bakoitzak orain arte izandako jarreraren aldean. Hala, UAko Anton Saenz de Santamariaren hitzetan, «zentzugabekeria izango litzateke arte garaikideari buruzko bi esparru aldi berean zabaltzeko». Biltzarkide

Amarica plataformaren aldarrikapen ekitaldietako bat.

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

ESANAK

IBON S. DE OLAZAGOITIA
(Amarica plataformako kidea)

«Haserre gaude, gaiari buruz eztabaidatzerik ahalbidetu ez dutela ikusirik»

ANTON S. DE SANTAMARIA
(UAko biltzarkidea)

«Zentzugabea litzateke arte garaikideari buruzko bi esparru aldi berean zabaltzeko»

JAVIER ALEJO
(PSE-EEko biltzarkidea)

«Artium bultzatu behar da, eta, bere barruan, Arabako arte garaikidearen jarduna»

foruzaleak dei egin zuen Artiumi eutsi eta Amarica «behingoz» ixteko.

Sozialisten babesa gakoak izan da Arabako Foru Aldundia sostengatzen duen PP-UAk proposamenaz zuen iritzia garaile gerta zedin. PSEko Javier Alejo, berriaz, zalantzarik ez zuen agertu popularren tesiekin bat

egitean: «Artium bultzatu beharra daukagu, eta bere barruan hartu Arabako arte garaikidearen jarduna».

PP-UAren nahiz PSEren argudioa izan zen Artium eta Amarica batera egoterik ez dela. Alta, EAJk, EAK, EBk nahiz biltzarkide abertzaleek alderantziz arrazoitu zuten

behin eta berriro, bi ekimenak «elkarren osagarriak» izan daitezkeelako, eta gehiengoaren «zapalkuntza» erabiltzea salatu zuten.

«Errespetu falta» sinadurak eman zituztenenganako

EBko Jose Vicente Cosek, gehienbat, zorrotz kritikatu zuen proposamena aintzat hartzearen aurkako jokabidea. Amarica aretoaren aldeko herri ekimen legegilea abian jarri zuten 5.600 herritarrenganako «berebiziko errespetu faltatzat» hartu zuten.

Izan ere, oposizioko taldeen ustetan oso argigarria da popularrek gehi sozialistek Araban historian bultzatutako aurreneko herri ekimen legegilearekin hartutako jarrera.

Cosen iritziz, PP-UAk eta PSEk proposamena onartu, eta gero, lan taldean ezerezean uzteko aukera zeukaten, «baina aurreneko unetik geldiaraztea hobetsi dute, eztabaidarik txikiena ere saihesteko asmoz».

Gaudiren obrari buruz orain arte ikusi ez diren argazkiak bildu dituzte Gironan

Efe | GIRONA

Marc Llimargas i Casasek Antoni Gaudi arkitektoaren inguruan egindako argazkiekin erakusketa osatu du Gironako Caixa Fundazioak, *Gaudi, el maestro de la luz* (Gaudi, argiaren maisu) izenburupean. Hiri horretako La Fontana D'Or kultur zentroan ikusi ahal dira, aurreneko aldiz, azaroaren 30a bitartean. 51 obra dira dena, egileak Gaudiren lanaren inguruan zazpi urte luzean egindako ikerketaren emaitza. Forma edo egitura bezalako ideiak aztertutako argazkiak.

Llimargasek, besteak beste, Gaudiren *La Pedrera*, Batllo etxea, Guell parkea edo Calvet etxea bezalako Gaudiren obrak harrapatu ditu bere argazki kameraren bidez. 900 argazki inguru atera zituen bere lanak iraun zuen bitartean, eta horietako 51 hautatu ditu erakusketa osatzeko. Irudiekin batera hainbat testu bildu dituzte.

Tiziano eta Rubensen Venusak batu dituzte Thyssen museoan

Europa Press | MADRID

Ispiluaren aurreko Venus famatuena Madrilan ikusi ahal dira, egunotan, elkarren ondoan, Rubens eta Tizianok egindako lanak bildu baititu hiri horretako Thyssen museoan. Zentro horrek prestatutako erakusketak bi lan horiek hartu ditu ardatz, baita bildu ere, besteak beste, gaiari buruzko margolan eta objektuak.

Erakusketako komissario Fernando Checa Tiziano jo du aitzindari emakumezkoen edertasuna ispiluan islatu duten artisten artean. «Hura izan zen lehen». Tizianoren *Venus ispiluarekin* obra Washington National Gallery of Art zentroan dute Madrilera, eta Rubensena Thyssen museoarena da.

ARTIUM

Amarica izeneko aretoa sortuko da

PP-UAk eta PSEk ez dute hitz egiten Amarica aretoaren heriotzaz; aldiz, atzoko bilkuran egin zuten, toki batetik bestera «igaro» egingo dela esatea nahiago dute: Amarica plazako galeria ederretik, Artiumek duen «puntako erakusketa-espazioa»-ra. Ildo horretan, auzion, berez, inongo itxierarik ez dela diote nolabaiteko defentsa gisara. Are gehiago, Javier Alejo sozialistak atzoko eztabaidan jakinarazi zuen Artiumen Amarica izeneko areto bat sortuko dutela.

Amarica plataformako Ibon Saenz de Olazagoitia baztertu egin zuen «igarotzea» baloratzea, batez ere, «egiten baldin bada, zer baldintza jakinetan egiten den aztertu beharko dela». Gainera, artista gazteak nabarmendu zuen plataformak ez zuela Amaricaren esparru fisiko bera aldarrikatzen, «aretoaren filosofia baidak».

Bide beretik jo zuen EBko biltzarkide Jose Vicente Cosek. PP-UAri eta PSEri egotzi die plataformaren planteamenduak ulertu nahi ez izatea. «Arte garaikideari beste era batera heletzea zen asmoa, Amaricaren eskarmentua baliatuta: artistek erabiltzeko esparru soilak izan ez, baita ere arte garaikidearen behatokiaren moduko zerbitzu bezala aritzea».

Presta zaitez ikasturte berrirako

Egin zaitez EGUNKARIAren harpidedun eta aukeratu zure oparia!

Haurrentzako CD-ROMak

Kantuketan
mugituz hitzen
musikan
(6 - 12 urte)

Animaliak.
Nire lehen
entziklopedia

Piratekin
matematikaren munduan
(8 - 10 urte)

Estilo liburua

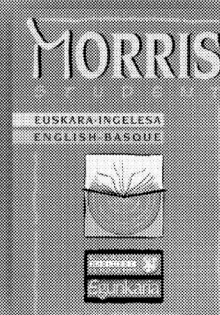
Euskal hiztegi moderno

Ikaslearen hiztegia

Morris student:

euskara - ingelesa

Orain merkeago!

Ezagutu gure harpidetza zerbitzua:

- 08:00ak baino lehen **EGUNKARIA** jasoko duzu etxean, lantokian, kioskoan...
- Harpidedunaren txokoa: sarrerak, afariak... egunero DOAN
- Promozioetan abantailak.

Epea: irailaren 20tik urriaren 6ra. Ditugunak bukatu arte.

B E T E E T A B I D A L I T X A R T E L A

Zure datuak

Izen-abizenak	
NA	Helbidea
P.K.	Herria
Telefona	Jaioteguna Lanbidea
K/k zbk.	☐ ☐
Oparia	

Egunkaria

EGUNKARIA / HARPIDETZA
Martin Ugalde Kultur Parkea • 20140 ANDOAIN
Tel.: 943 300 222
E-posta: harpidetza@egunkaria.com

MUSIKA. Jose Carrerasen hitzetan, aurtengoa «inoiz egin den ekitaldirik onena» izan da

Hopkins eta Melnitxenkorentzat izan dira Gaiarre lehiaketako sari nagusiak

Epaimahaiak aho batez hautatu ditu irabazleak, eta guztien kalitatea nabarmendu du

Erredakzioa | IRUÑEA

Joshua Hopkins baritonoa eta Tetiana Melnitxenko sopranoa nagusitu ziren herenegun Julian Gaiarre Nazioarteko Kantu Txapelketako finalean, Iruñeko Gaiarre antzokian. Epaimahaiak aho batez erabaki zuen bi abeslari horiek saritzea. Aurtengo ekitaldiko partaide guztien kalitatea nabarmendu zuen, gainera, eta ohorezko presidente Jose Carreras tenorrrak «inoiz egin den onena» izan dela erran zuen.

Carreras Gaiarre antzokian izan zen finala ikusten eta entzuten, eta hark banatu zituen sari nagusiak. Harekin batera Nafarroako Gobernu Kultura Saileko arduradunak ere izan ziren antzokian, tartean Juan Ramon Corpas zuzendari nagusia.

Zortzi abeslari izan ziren igandeko saio nagusian. Lehiaketa 40 partaiderekin jarri zen abian duela astebete, baina finalera zortzi besterik ez ziren sailkatu, lau gizonezko eta lau emakumezko. Arratseko 19:00etan hasi zen saioa, eta, 20:30ak arte, kantari bakoitzak hautatu erreperatorioa eskaini zuen. Epaimahaiak hartutako erabakien berri eman zuen ondoren, eta ikusleen txaloek erakutsi zuten jendeak adituen iritziarekin bat egin zuela.

Hopkinsek, sari nagusia ez ezik, Flandesko Operak ematen duena ere eskuratu zuen. Lehiaketako bigarren sarietako dagokienez, gizonezkoetan Woong-Jo Choik irabazi zuen, eta emakumezkoetan, berriaz, Lambruola Maria Pappasek. Teodora Gheorgiu sopranoak 2.000 euro jaso zituen ikasten jarraitzeko; Jose Carrerasesk, gainera, 6.000 euroko beste sari bat eman zion, «erakutsitako talentuagatik». Jose Luis Sola tenor nafarrrak ere 2.000 euroko saria eskuratu zuen ikasketekin jarraitzeko.

Sari bereziak

Hopkinsek eskuratu Flandes Operaren sariarekin batera, beste hiru sari berezi banatu zituen, gainera, epaimahaiak: Jose Carreras saria Gustavo Juan Casanovarentzat, Operaren Lagunen Gaiarre Elkartearen saria Nuria Orbearentzat eta Iruñeko Orfeoiaren saria, azkenik, Hwang Sin Nyungentzat.

TETIANA MELNITXENKO SOPRANO

Joshua Hopkins eta Tetiana Melnitxenko garaileak, Jose Carrerasen ondoan.

«Berganzarekin ikasi nuen erabat aldatu behar nuela nire teknika»

Edurne Elizondo | IRUÑEA

Pozik da Tetiana Melnitxenko eskuratutako lehen sariarekin; baina nekatuta astebeteko lehiaketaren ondoren. «Urrats garrantzitsutzat» jo du saria, baina oraindik gogor egin beharko duela lan gaineratu du. Atzo bertan itzuli zen soprano ukrainarra Madriler, han ari baita ikasten. Abiatu aurretik EGUNKARIArekin mintzatu zen bere lanaz.

■ **Lehiakideen maila kontuan hartuta, espero al zenuen lehen saria eskuratzeko?**

Zaila da hasi aurretik gauzak nola gertatuko diren jakitea, ez baitakizu epaimahaiak zer nahiko duen, nolako ahotsak dituen gustuko, teknikari nola garrantzia ematen dion... Gauza asko dago kontuan hartzeko. Horregatik, oso pozik nago.

■ **Sari hau eskuratu ondoren, zer?**

Nik argi dut urrats bat besterik ez dela nire ibilbidea, urrats garrantzitsua, hala ere. Lan asko dut oraindik egiteko, ordea, musikaren esparruan ez baitago mugarik.

ESPERIENTZIA

«Sariak opera lan batean aritzeko aukera emanen dit, eta hori funtsezkoa da»

■ **Zailtasun handiko alorra da, gainera, ezta?**

Bai. Nire arazo nagusia erreperitorioa eta abesteko modua aldatu behar nituela ohartzea eta onartzea izan da. Nik lehen erreperitorio dramatikoagoa nuen. Ez nekien nire ahotsak pieza arinagoak eskatzen zituenik. Madrilen Teresa Berganzarekin lanean hasi nintzenean, ordea, nire teknika aldatu behar nuela ulertu nuen, dena aldatu behar nuela, finean. Irakasle onak ondoan ez badituzu, zaila da musikaren esparruan karrera on bat hastea.

■ **Garrantzitsua da bidea erakutsiko dizun norbait alboan edukitzea?**

Bai. Abeslari gazte batek pertsona egokia behar du ondoan; bestela, erraza da ibilbidea hasi aurretik amaitzea. Ahots

ona edukitzea ez da nahikoa, ez da nahikoa ahots indartsu eta koloretsua edukitzea, teknika menperatzen ez baduzu.

■ **Eta Julian Gaiarre bezalako txapelketa bat zertan da lagungarri?**

Garrantzitsua da, batez ere beste abeslariak entzuteko aukera ematen dizulako; aukera ematen dizu besteek nola abesten duten ikusteko eta asko ikasteko, aldi berean. Saria eskuratzen baduzu, gainera, opera lan batean aritzeko aukera lortzen duzu, eta hori oso garrantzitsua da, niretzat behintzat lehentasuna baita opera lanetan ahalik eta esperientzia gehien edukitzea. Orain arte emanaldiak eskaini ditut, baina opera lan gutxitan aritu naiz, horregatik estimatzen dut hainbeste saria.

■ **Opera lan hori egiteko ordua iritsi bitartean, zer egingen duzu?**

Madrilen jarraituko dut, ikasten. Oso argi dago diziplina eta lana funtsezkoak direla gure lanbide honetan, dudarik gabe. Inoiz amaitzen ez den bidea da gurea, eta aurrera egiteko prest nago, are gehiago sari honekin.

KRITIKA OPERA

Jesus Mari Begoña

Luxuzko 'Turandot'

'Turandot'

Abeslariak: Alessandra Marc, Ignacio Encinas, Ainhoa Arteta... **Musikariak:** Euskadiko Orkestra Sinfonikoa, Bilboko Operaren Koroa eta Begoñako Andra Mariaren Eskolania. **Eguna:** irailaren 21a. **Lekua:** Bilboko Euskalduna jauregia.

Ikuskizun arranditsua eskaini zigun Olbe-Abaok denboraldiaren hasierarako, eta onartu behar *Turandot* operak ere lortu duen une gogoangarria luxu eszenikoari eta eremuaren erabilpen egokiari dagokionez. Meritu handikoa da Nuria Espert-ek, Frigeriok, Squariciapinok eta Chelik eginiko lanek ondo hartu baitiote neurria Pucciniaren drama exotikoari eta despotakoari zuzendaritzan, eszenografian, jantzetan eta argiztaketan.

Musikaren arloak ez zion, ordea, horrenbesteko goiari eutsi, orokorrean ona izan arren. Marc soprano dramatikoak *Turandot* sinesgarria adierazi zuen, zehatzagoa pasarte despotakoan maite-minduarenean baino; egoki egin zuen *In questa Regia* zati beldurgarrian eta gainontzeko kantu *spiannatoan*. Arazo gehiago azaldu zuen Encinas tenoreak moral gabeko Calaf-en rolean: kantaldi irregularra gauzatu zuen ahotsaren kokapen eza zela eta ez zuen nortasuna eskuratu. Arteta etxeko sopranoak, aldiz, birlabildu zuen Liu heroina *morbidorearen* rola eta ahots-gorputzaldiaren jabetuna dela eman ere: atariko *Signor ascolta*-tik azken aria hunkigarrietara teknika, bolumen eta zabalera sumatu genituen gure gozamenerako; gaueko irabazlea suertatu zen. Ez du gu uste Ping, Pong Pang hiru koteak orokorrean maila onean abestu eta antzeztu zutenik; baina diferentziak egon ziren haien artean Sintes baritonoa apalagoa egon zen Santamaria eta Ruiz tenoreak baino. Gustatu zitzaizgun Schrott baxuaren ahots tinbreduna eta bere kantaldi dramatikoak. Calderon tenoreak ondo aritu zen eta Diaz baxuak bete zuen bere konpromiso laburra. Jose Collado zuzendariak ez zuen arazo handirik koloretsua eta handi egon zen EOSen aurrean; Bilboko Operaren Koroa ondo mugitu zen taulatik zehar eta dotore abestu zuen Begoñako Andra Mariaren umeen Eskolaniak bezala.

ZINEMA. 'Iparraldeko haizearen leienda' deitu, eta musika eta kredituak aldatu zizkieten koproduttoreek

'Bailearenak' filmaren egile izaera berreskuratu du Juanba Berasategik

ETB eta Euskal Media kalte-ordainak ematera behartuko ditu Espainiako Auzitegi Gorenak

Ainara Gorostitzu | DONOSTIA

Zinemaldiaren historian sari-tuak izan direnak omenduko ditu gaur Donostiako Zinema Jaialdiak. Haien artean Juanba Berasategi errealaizatzaila izango da omendua, bere lehen film luzearekin, *Kalabaza tri-pontzia* animazio filmarekin, 1985ean Errealizatzaila Berrien saria eskuratu baitzuen. Biharko omenaldia ez da, ordea, Juanba Berasategik jaso duen berri on bakarra. *Kalabaza tri-pontzia*-ren ondoren egin zuen film luzearean zorigaitzoko hari luzea bere amaierara iritsi baita, orain, hamar urte geroago, Euskal Telebistak eta Euskal Mediak kendu zioten egile izaera itzuli baitio orain Espainiako Auzitegi Gorenak.

Bailearenak film luzea izan zen Berasategik euskaraz egin zuen bigarrena, baina lehenengoarekin ez bezala, gidoitik kanpora gauzak gertatu ziren bigarregian. *Bailearenak* amaitu bezain pronto, bere partidetza Episa ekoiztetxeari saldu zion, Euskal Mediak eta ETBk koekoizle bezala jarraitzen zutelarik. Euskal Mediak eta ETBk hamar urtez jarraitu zuten filma han eta hemen erakusten, film bera baina izenburu, musika eta kreditu desberdinekin, Berasategiren eta talde osoaren egiletasunik ez baitzen agertzen *Iparraldeko haizearen leienda* deitu zioten film hartan.

Hamar urte igaro dira, eta

IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

Juanba Berasategik animazioko hainbat film zuzendu ditu.

orain eman dio Auzitegi Gorenak Berasategiri arrazoaia, orain itzuliko dira bere izen-abizenak kredituetara, bereak eta egile talde osoarenak: «Bigarren film luzearen eskubideak saldu eta berehala ezusteko tamalgarri bat eraman nuen: musika eta izenburua aldatzeaz gain, benetako egileon izena ez zen agertzen kredituetan. Logikarik gabeko zigor bat izan zen hura, eta zergatia ulertzen ez nuen, Euskal Mediara jo nuen gauzak argitzeko asmoz». Argitasunik ez eta «larteria izugarri» aurki-

tu zuen han, eta «filmeko errealaizatzaila eta zuzendari izateaz gain, talde osoaren arduradun moduan jo nuen haien aurka, logikarik gabeko zigor hura salatu nahi bainuen, ni argibide eske joan nintzaie eta haiek nagusikeriaz erantzun zidaten, eta oraindik ere ez dut zergatia ulertu», oroitzen du Berasategik.

Hamar urte geroago etorri da erantzuna

Hamar urte iraun dituen «kalbarioan» sartu zen orduan zine-

ma zuzendaria, «abokatu eta prokuradoreekin martxan jarri nintzen, baina hala ere ni ahula nintzen haien guztien aurrean, nire buruaz beste egingo nuen edo irabazi egingo nuen, eta kreditu bat eskatu eta burubelarri sartu nintzen gauzak argitzeko asmoz.»

Hamar urteren buruan Gorenak eman duen sententzia honek animazioko filmaren egile izaera bermatzen du, egile eskubideak urratu direla erakutsiz. Euskal Mediak eta ETBk Carlos Varela eta Teresa Ruiz

JUANBA BERASATEGI

Zinemagilea

«Argibideak eskatu eta larteria izugarria jaso nuelako jarri nuen salaketa, orain 10 urte»

«Logikarik gabeko zigor bat ezarri ziguten egileoi, eta oraindik ez dut zergatia ulertzen»

de Austriren filma balitz bezala erakutsi izan duten *Bailearenak* han-hemenka, zinema jaialdi eta telebista kate ugaritan ikusi ahal izan baita *Iparraldeko haizearen leienda* izenburupean. Berasategiren arabera, telebista kate autonomikoez gehien zabaldu duten animazio pelikula da berak eginiko hau, eta horrez gain atzerrian ere zabaldu da.

Juanba Berasategik, «arrazoia nire alde zegoela ikusirik», epaiketetan ikusi zuen bere burua: «Zehazki hiru izan ziren; gainera, beste aldetik ondo ordaindutako bost letratu on zeuden; ni, berriz, bakarrik nengoen eta haien errekurtsori Arabako Auzitegi Probintzialean erantzun ostean» eman dio Gorenak arrazoaia Berasategiri.

Hamar urte luzetan epaiketetan sarturik ibili ostean, Berasategiren eta bere taldearen egile izaera agertzen ez den kopia guztien ekoizpena eta banaketa bertan behera gelditu da, eta horrez gain, Berasategik kalte-ordainengatik irabaziko lukeen hura guztia jaso beharko du, kalte moralei ere aurre egin beharko diete Euskal Mediak eta ETBk.

ONDAREA. Lelo hori izango dute aurten Ondareari Buruzko Europako Jardunaldiek, eta 14 ondare ikusteko aukera emango dute

Maria Gonzalez | BILBO

Bilboko Udalak eta Bizkaiko Foru Aldundiak bigarren urtez ekingo diete Ondareari Buruzko Europako Jardunaldiei. Aurtengo ekitaldia *Berreskuratutako ondarea* lelopean izango da. Hortaz, zaharberitutako 14 ondare higiezin ikusi ahal izango dituzte bisitariak irailaren 25etik 29ra, goizez eta arratsalde. Bisitak doakoak eta gidatuak izango dira, euskaraz, gaztelaz eta ingelesez.

Egurra eta harria, Bizkaiko ondare arkitektonikoko oinarritzko elementuak izanik, zurezko eliza eta harrobi batzuetarako zenbait bisitaldi antolatu ditu Foru Aldundiak. Ana Ma-

'Berreskuratutako ondarea' ezagutzeko aukera izango da Bizkaian bihartik aurrera

dariaga Kultura sailburuak atzoko aurkezpenean adierazi zuenez, «gure lurraldean oso sustraituta dagoen kultur ondare ezezaguna ikusteko aparteko aukera da aurtengoa». Ibarangelu, Orozko, Markina eta Mañariko elizek euren ateak zabalduko dituzte bihartik igandera bitartean. XVI. mendekoak dira, hots, Bizkaiko egurrezko elizen urrezko garaikoak. Denek dute zurezko ganga, Ibarangeluko polikromatua da eta Orozkoko San Bartolome elizako egurrezko teilatua 1987an deskubritu zuten. Mar-

kinako Santa Mañek, ordea, Bizkaiko egurrezko azken dorrea gordetzen du, 1638koa hain zuzen. Gogoratu behar da bisita daitezkeen bost elizak itxita egoten direla urteko gainerako egunetan.

Harrobiak ezagutzeko aukera ere bai

Bizkaiko marmol-harrobi batzuk ere publikoari zabalduko zaizkie bihartik igandera bitartean. Arteaga, Mañaria eta Markinako harrobiak bisitatu ahal izango dira. Horietako batzuk, ustiatzen jarraitzen dute. Alde

horretatik, harrobietako lanbi-deak ezagutzeko aukera ere ematen dute ondareari buruzko jardunaldi hauek.

Bilboko hirian ere berreskuratutako ondareari badagoela jabetzea nahi izango luke Udaleko Kultura eta Turismo sailburu Jose Sabasek. Ostegun eta ostiralean zabalduko dituzte euren ateak zenbait eraikin enblematikok. Hala nola, Gizakunde komentuko klaustroa, Udal Alondegia, Harino Panadara, Arriaga antzokia, Bilbao Arte eta Eliseo Zelaia antzokia. Zaharberitutako Bilboko

ondarea ditugu. Horietako batzuk hasierako jardueran aritzen dira gaur egun, horra hor Arriaga antzokia, eta beste batzuk, jarduera berezi batzuetan erabiltzen dira, Gizakunde komentuko klaustroa adibidez. Gainera, Udal Alondegia eta Eliseo Zelaia antzokia —Bilboko modernismoaren adibide urrienetako bat dena— arestiko proiektuak dira, bilbotarrek nahiz kanpokoek ezagutzea eskertuko duten horietakoak, alegia.

Aurten Bizkaiko Foru Aldundiak 2.792.000 euroi inbertituko ditu herrialdeko ondare arkitektonikoa berritze eta gordezko lanetan, Ana Madariagak atzo azaldu zuenez.

LITERATURA. 'Nere olerki txorta' eta 'Olerkiak' liburuak utzi ditu

Balendiñe Albizu hil da, erbestean bizitako poeta

Idazle konprometitua iragan larunbatean hil zen, 88 urte zituela

Ainara Gorostitzu | DONOSTIA

1936ko gerran erbesteraturik, bihotza erdibiturik izan zuen Balendiñe Albizu idazle zumaiaarra (1914) larunbatean hil zen, 88 urte zituela. Euskal Herriaren eta Venezuelaren artean bizi izan zen poetak *Nere olerki txorta* eta *Olerkiak* utzi ditu.

Gernikako bonbardaketak bertan harrapatu zuen Balendiñe Albizu, eta handik sortu zen bere lehen poema, *Gernika sutan* deituriko hura. Han erakutsi zuen abertzaletasunak erbestera eraman zuen poeta, eta handik sentimenduak azaleratzen jarraitu zuen, idazten segitu baitzuen.

Idazteko gogoia irakurketaz gozatzetik etorri zitzaion Albi-zuri. Nobelak irakurtzea bekatu zen garaian, ezkutuan landu behar izan zuen bere zaletasuna zumaiaarak, Victor Hugo, Unamuno, Clarin eta Baroja zituen gustuko, elizako katiximetatik haratago.

Sentimenduak ziren Albizuren olerkietako gai nagusiak: haurtzaroko alaitasuna politikak ekarri zizkion gorabeherekin nahastua, beldurtzen zuen itsaso miresgarriaren ingurukoak eta gazteen alde idatzitakoak ugari dira bere lanen artean. 1972a arte, ordea, ez zen bere lanik argitaratu Euskal Herrian. Urte hartan *Zeruko Argia* astekarian bere poema bat azaldu zen, *Nere erritar maiteai* deiturikoa. Bertan nabarmena da Albizuk eta berarekin erbestean zeuden euskaldunek sentitzen zuten herrimina. Ordukoa da, baita ere, bere lehen liburua, *Nere olerki txorta* deiturikoa, Zarauzko Itxaropena argitaletxearekin kaleratua.

Dozena bat urte geroago, 1984an, Aita Santi Onaindiaren eskutik argitaratu zuen bere bigarren liburua: *Olerkiak*. Hiru zatik osatzen dute obra hau: lehenengoak 1972ko liburua jasotzen du; bigarrenak, berriak, Caracasen liburutarako prestatu zituen olerkiak agertzen ditu, orduan argitaratu ez zirenak, Andoni Arozena lasartear erbesteratuaren hitzaurrearekin; eta azkenik, hirugarrenak, Santi Onaindiak aukeratutako poemak dakartza, Caracasko aldizkarietan argitaratuetatik eta eskuizkribuetatik jasotakoak.

Poema labur hauetan guztietan hizkuntza lantzeaz baino

Balendiñe Albizu (1914-2002)

Balendiñe Albizu (ezkerrean), Caracasen bizi izan zen garaian.

gehiago sentimenduak azalera-tzeaz arduratzen da bereziki Albizu, maitasunaren arlo eta mota guztiak jorratuz.

Bizitzako arlo guztietan agertu zuen pasioa eta konpromisoa politikan ere nabarmentzen zen: bere burua ezkerrekotzat aitortu, eta Venezuelen errefuxiatuak gudari eta geroagoko militanteak goratu zituen.

Eskulturarekin eta antzerkiarekin harremanetan

Julio Beobide eskultoreak Balendiñe Albizuren gaztetako irudia behin eta berri tailatzen zuen egurrean, arteak arteari

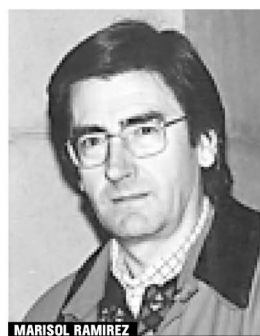
deituko balio bezala. 14 urterekin hasi zen idazlea Julio Beobideren modelo izaten. Albizuren aurpegiko zeinu markatuak, sudur markatuak, kokots irtenak eta masail altu beteak eskultoreak bilatzen eta lantzen zuen euskal ereduari erantzuten baitzion. Zumaiaiko Kresalan ikus daitezke —Beobideren tailerra izan zen museoan— Albizuren hainbat irudi.

Eskulturarekin bezala antzerkiarekin izan zuen harremanik poetak Zumaian, Batzokian politikaz jarduteko elkartzean antzerkigintzan ere aritzen baitziren Joxe Etxabek zuzendurik.

LABURREAN

LITERATURA

Euskararen historia 'Euskitz' nobela laburrean bildu du Juan Manuel Etxebarria idazleak

MARISOL RAMÍREZ
J.M. Etxebarria.

Euskararen historia nobela gisa kontatzen duen liburua eman berri du argitara Manuel Etxebarria idazleak, Ibaizabal argitaletxearen eskutik. *Euskitz* du izenburu Etxebarriaren obra berriak. Hizkuntzak pertsonaia bilakatu ditu Etxebarriak *Euskitz*-en. Euskal Herria txikia izan arren, herri osoa da, eta garaian garaiko beharrianetarako hizkuntza osoa erabili du», dio Etxebarriak liburuaren hitzaurrean.

«Historian zehar, inguruko herri askok inguratu edo zeharkatu gaitu, baina arazoak arazo, aurrea egin dugu beti gure hizkuntza aro berrietara egokituz». Egoitze horren berri ematen du, besteak beste, *Euskitz*-ek.

ANTZERKIA

Juan Echanovek jarriko du abian Santurtziko Serantes aretoko denboraldia, 'Alrededor de Borges' emanez

Juan Echanove espainiar aktoreak jarriko du abian, datorren larunbatean, Santurtziko Serantes Kultur Aretorekin denboraldia, *Alrededor de Borges* lanarekin. Horretaz gain, *Paseando A Miss Daissy* eta *El amigo de John Wayne* antzerki lanak ere hartuko ditu udazken honetan Serantes aretoak. *Alrededor de Borges* lanak Borges idazlearen testuen indarra du oinarri.

ANTZERKIA

Alemanian eta Galesen emango dute aurki 'Salted', joan den ekainean Oerol jaialdian aurkeztu zen obra

Antzerkiola Imajinarioa antzerki konpainiako eta beste zazpi taldetako kideak biltzen dituen *Salted* obra, ekainean Frisiako Oerol jaialdian aurkeztua, Alemanian eta Galesen aurkeztuko dute aurki. Offspring egitasmoan sortu zen *Salted*. Antzerkiola Imajinarioko aktoreekin batera, eremu urriko beste hizkuntza batzuetako aktoreek egiten dute lan obran.

KULTURAK

Nazioarteko gailurra sortuko dute Kataluniako Generalitateak eta Quebec-eko Gobernuak

Mundializazioa dela-eta kulturen dibertsitatea indartzeko asmoz Kataluniako Generalitateak eta Quebec-eko Gobernuak kulturen nazioarteko gailurra sortuko dute. Bartzelonako 2004ko mintzalekua nazioarteko hitzarmen bat sortzeko gunea izango da, kultura txikien nortasuna handitasunaren aurrean mantendu ahal izateko. Horrez gain, gailur honetan kulturak kanpora zabaltzeko bideak egin nahi dira, eta European merkatu kultural bat sortu.

LITERATURA

Gorka Velascok ironiaz zipriztinduriko liburua kaleratu du

Arte Bizkarra Kulturgintzak Gorka Velascoren bigarren liburua eman du argitara: *Cuando el río suena. Catálogo ampliado de peces gordos* deiturikoa. Egileak azken lau urte hauetan metatutako 800 zirriborroen artean hautatutako marrazki eta testu ironikoak biltzen dituen liburua. Pentsaraztea eta gogoeta egitea du helburu Velascoren obrak, edozein lekutatik ireki eta barneko marrazki eta testuez gozatzea da xedea.

ARKEOLOGIA

Keops-eko piramidearen barnean beste ate bat aurkitu du robot elektronikoak

Keops-eko piramideak gordetzen duen erreginaren ganbarako iparraldeko bidea ixten duen beste ate bat aurkitu du National Geographic-ek barneratu duen robot elektronikoaren begiak. Honek iragan astean aurkitutako atearen garrantzia areagotzen du, aurrekoa bezala sarreratik 65 metrora aurkitzen baita hau ere. Ate berri honen atzean ate gehiago egon litezkeela uste dute arkeologoen.

aholkua

Liztorren ziztaden mina txikitzeko, bikarbonatoa, tomatea edota ozpina

Liztor batek ziztatzen bazaitu, sortu dizun mina baretzeko, hiru gauza jartzen ahal dituzu zauri gainean: bikarbonato pixka bat, tomate xerra bat, edota ozpinetan bustiriko kotoi zati bat. Zauria hagitz handia baldin bada, hobe duzu medikuarengana joatea; izan ere, badira pertsonak liztorren ziztadei alergia diotenak.

argitalpena

Fermin Muguruzak musika mundua aztertu du Aizu!-n egin elkarrizketan

AEK alfabetatze eta euskalduntze koordinakundeak argitaratzen duen Aizu! aldizkariaren iraila-urriko zenbakian, Fermin Muguruzak elkarrizketatu dute. Muguruzak *In-komunikazioa* bere azken diskoa aztertu du, baita Euskal Herriko musika mundua ere. Azken honetaz, Muguruzak dio nostalgiak sekulako mina egin diola euskal musikari.

Argitaratzailea: **Aek.**

musika

BILBO. ‘Turandot’ opera. Gaur, 20:00etan, Euskalduna jauregian. ABAOren eskutik.

Marky Ramone & The Speedkings eta No Picky. Gaur, 21:00etan, Bilborock aretoan.

Iparraldeko amodiozko kantak. Bihar, arratsaldeko 20:00etan, Euskal Museoko klustroan. Iker Robles Arangizzen eskutik.

Bilbao Orkestra Sinfonikoa. Etzi, 20:00etan, Euskalduna jauregian.

Flavour of the Month eta The Shining. Etzi, 20:00etan, Azkena aretoan.

Standstill eta Same Old. Etzi, gaueko 21:30ean, Bilborock aretoan.

EIBAR. Juan Mari Beltran. Etzi, 17:00etan, Portaleako areto nagusian. Lehen hezkuntzako haurrei zuzendutako kontzertu didaktikoa.

GASTEIZ. A Dos Velas. Etzi, 20:00etan, Falerina lorategian.

antzerkia

BILBO. ‘Un marido de ida y vuelta’. Gaur, bihar eta etzi, arratsaldeko 20:30ean, Ayala antzokian. J. Kremelen eskutik.

DONOSTIA. ‘El caballo de coral, el hambre, Francisca y la muerte’. Bihar, 22:00etan, Egiako Garrasi tabernan.

EIBAR. ‘Printze Txikia’. Gaur, arratsaldeko 18:00etan, Portaleako Areto Nagusian. Taupada Taldearen eskutik.

GASTEIZ. ‘Sit’. Bihar eta etzi, arratsaldeko 20:30ean, Printzipal Antzokian. Tricycle taldearen eskutik.

HENDAIA. Dario Fo-ren ‘Une femme seule’. Etzi, gaueko 21:00etan, antzokian.

OLAZTI. ‘Amputadas Cabaret’. Bihar, Kultur Etxean. J. Ocañaren eskutik.

ONDARROA. ‘Minutu bakarra’. Etzi, Kafe Antzokian, 20:30ean. Ander Lipusen eskutik.

bertsolariak

GARES. Ekaitz Goikoetxea eta Iker Zubeldia. Ostiralean, gaueko 21:00etan, bertso afaria Elkartearen. Besta batzordeak antolatuta.

IURRETA. ‘Mende baten aldarriak’ bertsotan. Ostiralean,

musika

Marky Ramone & The Speedkings eta No Picky. Gaur, Bilborock aretoan. (21:00etan).

Marky Ramone, The Ramones taldeko bateria jolea zena, The Speedkings taldearekin aritzen da orain.

Marky Ramone bateria jolearen talde berria Bilbon izanen da gaur

Marc Bellen, hau da, Marky Ramoneren, hau da, The Ramones talde estatubatuar mitikoko bateria jolearen azken taldeak Bilborock aretoan joko du gaur. Marky Ramone & The Speedkings taldearekin batera, No Picky taldeak joko du. Kontzertua gaueko 21:00etan hasiko da.

gaueko 21:30ean, kultur etxean. Xabier Amuriza eta Jon Maiaren eskutik.

dantza

TOLOSA. Bolsoy-Kiev-Mosku Balet Nazionalea. Bihar, 20:00etan, Leidor aretoan.

ikus-entzunekoak

BASAURI. ‘El alquimista

impaciente’. Etzi, arratsaldeko 20:00etan, Sozial antzokian.

BILBO. ‘Malas tierras’. Gaur, arratsaldeko 19:30ean, Guggenheim musean.

‘El espíritu de la colmena’. Bihar, arratsaldeko 19:30ean, Guggenheim musean.

‘Muerte entre las flores’. Etzi, arratsaldeko 19:30ean, Guggenheim musean.

‘El gran carnaval’. Etzi, arratsaldeko 18:00etan Arte

Ederretako musean. **‘Traidor en el infierno’.** Etzi, arratsaldeko 20:15ean Arte Ederretako musean. **EIBAR.** ‘Samuel Bibote jaunaren ipuina’. Bihar, arratsaldeko 17:00etan, Portaleako areto nagusian. Lehen hezkuntzako haurrei zuzendua. **ELGOIBAR.** ‘Eling’. Gaur eta etzi, gaueko 22:15ean, herriko antzokian. **‘Adios tierra firme’.** Bihar, gaueko

22:15ean, herriko antzokian. **GASTEIZ.** ‘Me siento rejuvenecer’. Etzi, arratsaldeko 19:45ean, Florida zinematokian. **HONDARRIBIA.** ‘Viaje a Pekin en bici’. Etzi, arratsaldeko 19:30ean, Zuloaga etxean. Carlos Mañeireoren eskutik. **LASARTE-ORIA.** ‘Flores de Harrison’. Etzi, gaueko 22:00etan, kultur etxean. **PLENTZIA.** ‘Antzerkia Euskal Herrian (1981-1989)’. Etzi,

arratsaldeko 19:00etan.

hitzaldiak

BILBO. Amazoniako herri indigenen gaineko hitzaldia. Gaur, 20:00etan, Kafe Antzokian. Nilto Tatto eta Carlos Macedo brasildarren eskutik.

‘Poloniaren bilakaera’. Gaur, Bizkaiko Batzar Nagusien egoitzan. Hizlaria: Krzysztof Zanussi, poloniar intelektuala.

Ingenieritzako hezkuntzari buruzko hitzaldia. Gaur, Industria Ingeniarien Elkargoan. Hizlariak: Gene R. Simons estatubatuarra eta Joseba Jauregizar.

DONOSTIA. Pavel Kohout-en ‘Hora estelar de los asesinos’ liburuaren gaineko solasaldia. Gaur, arratsaldeko 19:30etan, Liburutegi Nagusiko ekitaldi aretoan. Beatriz Monrealek zuzenduko du solasaldia.

EIBAR. GRAPOr buruzko hitzaldia. Ostegunean, 19:00etan, gaztetxean. Francisco Brotons eta Elvira Dieguez preso ohien eskutik.

GASTEIZ. ‘Azken urteotan eman diren langileon eskubideen galera’. Gaur, CNT sindikatuaren egoitzan (Correria 65). Hizlaria: Luis Fuentes sindikalista. Hitzaldia gaztelaniaz izanen da.

‘Personas adultas con autismo, aspectos medicos’. Bihar, arratsaldeko 19:00etan, Luis de Ajuria aretoan (General Alava, 7).

LESAKA. ‘Nola zaindu landareak?’. Etzi, arratsaldeko 20:00etan, Kasinon. Jakoba Errekondoren eskutik.

SORALUZE. Software libreaki buruzko hitzaldi-tailerra. Bihar, arratsaldeko 18:00etan, Soraluzeoko gaztetxean. Metabolik Hacklab-en eskutik.

bestelakoak

BILBO. Sormen idazketa tailerreko ikasleek egin ‘Chronicas de Fabulas e deziros’ liburuaren aurkezpena. Bihar, 19:30ean, Casa del Libro liburudendan.

Gabriel Aresti euskaltegiaren jaia. Etzi, gaueko 21:30ean, Kafe Antzokian.

IRUÑEA. Afari herrikoia. Gaur, 21:30ean, Iruñazarran,. Eusko

errezeta

Arroz pastela

Osagaiak: arroza (125 g); azukrea (80 g); gurina (30 g); Corintoko mahaspasak (15 g); melaturiko frutak (15 g); esnea (1,25 l); eta hiru arrautz.

Lehenik eta behin, arroza esnearekin batera egosi behar da. Egosi bitartean, ongi irabiatu arroza itsas eta erre ez dadin.

Behin arroza egosita, hozten utzi behar da, eta, ondoren, ondoko osagaiak gaineratu behar zaizkio: azukrea, gurina, mahaspasak -aski ongi garbiak-, melaturiko frutak -zatitxotan- hiru gorringo eta bi zuringo -elur puntuan irabiatuak-. Dendena ongi nahasi behar da eta irineztaturiko ontzi batean sartu. Bukatzeko, ontzia labean sartu eta, ondoren, marian egosi, 200 gradutan -gutxi gorabehera- 35 minutuz.

Arroz pastela, erraz eta denbora gutxian egiten den jaki goxoa.

Bazterra Elkarateak antolatua.

LESAKA. Papera birziklatzeko haurrentzako tailerra. Gaur, arratsaldeko 16:30ean, plazan (eguraldi txarra eginez gero, Alhondigan).

MIARRITZE. 'Victor Hugo et les Pyrenees' irakurketa. Gaur, 18:00etan, Santa Eugenia kriptan.

erakusketak

BILBO. Pedro Zarrabeitiaren 'Herriaren koloreak'. EHUko BBK Etxean egonen da ikusgai urriaren 2a arte, astelehentik ostiralera 9:00etatik 21:00etara.

Eugenio Lucas Velazquez eta Eugenio Lucas Villamil.

Urriaren 6a bitartean, goizeko 10:00etatik 13:30etara eta arratsaldeko 17:00etatik 21:00etara, Bilbao Bizkaia Kutzako Erakusketa Aretoan, Gran Vía. Igande eta jai egunetan itxita egongo da.

DONOSTIA. 'Faustino Aranzabalen 'Ez zen beharrezkoa' pintura erakusketa. Hilaren bukaera arte izanen da Rekaldean ikusgai (Aldamar, 1).

Ivan Zulueta. Urriaren 20ra bitartean, San Martin kaleko Galeria DV aretoan.

IX. Ontzi Erakusketa. Gaur zabalduko dute, arratsaldeko 19:30ean, Kutzako erakusketa aretoan.

ELGOIBAR. 'Etiopia Hegoaldetik Iparraldera'.

Irailaren 28a arte, Kultur Etxean. Sabin Osororen argazki erakusketa.

EZPELETA. 'Trikitixa Ezagutuz'. Irailaren 29a arte izanen da erakusketa hau, Herriko Etxean. Soinu Titiki Elkaratearen eskutik.

GASTEIZ. 'Musikaren espiritua'. Urriaren 1a bitartean, 'Espacio de los mundos' aretoan. Fernando Barcenaren argazki erakusketa.

Jose Antonio Fiestrasen margolanak. Erakusketa ostegunean inauguratuko dute Okendo galerian (Manuel Iradier, 26). Urriaren 11a arte izanen da ikusgai, asteartetik igandera, 11:30etik 14:00etara eta 17:30etik 21:00etara.

GORLIZ. Victor Cuadradore

antzerkia

'Un marido de ida y vuelta'. Gaur, Ayala antzokian. (20:30ean).

Hildako senar maiteminduaren itzulera

Erredakzioa | DONOSTIA

Igandea bitartean, egunero taularatuko dute Bilboko Ayala antzokian Enrique Jardiel Poncelak idatziriko *Un marido de ida y vuelta* (Joan-etorriko senarra) antzezlan. Jardiel Poncelaren hitzetan bere lana «gure sortzaileen izaera inperfektuak ahalbidetzen duen artelan perfektua da».

Jardiel Poncelaren ohiko argumentu sinesgaitza du antzezlana eta hirukote maitemin baten andantzak eta mudantzak kontatzen ditu. Hirukotearen erdian Pepe dago, bihotza gaixo duen gizona.

Pepe moztarro festa batera doa Leticia bere emazte gazte eta apetatsuarekin. Pepek eta Paco bere lagunak badakite Leticia Paco maite duela. Txantxa artean, Pepek Pacori erraten dio hobe duela, bera hiltzen delarik, Leticiarekin ez ezkonetzea.

Pepe hil eta bi urtera, Leticia

Joaquín Kremel eta Julia Torres, *Un marido de ida y vuelta*aren rol nagusiak jokatzen dituzten aktoreak.

eta Paco ezkondu dira. Halako batean, Peperen fantasma agertzen da, Leticia erraten dio oraindik ere maite duela eta bere etxean bizitzera gelditzen da. Gutxinaka-gutxinaka, bere lehen senarrarekin maitemin-

duko da Leticia, berriz. Beste mundurako bidaiak eta fantasmen itzulerak osatzen dute antzezlaren ardatza. Jardielek, ohi bezala, Leticia arras buruarina aurkeztzen badu ere, Pepe eta Paco ez dira Jardielek

sortu ohi dituen pertsonai prototipikoak. Antzezlana Francisco Vidalek eta Joaquín Kremelek zuzendu dute. Kremelek berak egiten du Peperen rola, Julia Torresek Leticiaarena, eta Enrique Simonek Pacorena.

arte erakusketa. Irailaren 30a bitartean, Kultur Etxean.

LEKUNBERRI. Xabier Goldaraz Aldaiaren erakusketa. Kartzelan egon den hamar urteetan zehar eginiko lanak erakutsiko dira honetan. Erakusketa hau Mitxausenea kultur etxean paratuko da, 27a arte.

ORDIZIA. Serge Fudjiren eskultura erakusketa. Irailaren 27a arte izanen da ikusgai, Barrena Kultur Etxeko Erakusketa aretoan, Serge Fudji artistaren erakusketa.

SESTAO. Diegooo Cervillaren margolanen erakusketa. Urriaren 8a bitartean, Sestaoko erakusketa aretoan. Ordutegia: lanegunetan 12:00etatik 14:00etara eta 17:00etatik 21:00etara, eta larunbatetan 12:00etatik 14:00etara.

TOLOSA. Pedro Osesen margolanak. Urriaren 11 bitartean, Aranburu Jauregian.

ZARAUTZ. 'Ametsetako materia'. Irailaren 29a bitartean, Photomuseum Argazki Euskal Museoan. José Tamayoren eskutik.

ikastaroak

BURLATA. Argazkigintza. Atariko ezagutza, zuri-beltzeko laborategia, kamera digitalak, ordenagailu bidezko tratamenduak, argazkien zaharberritzea. Gaur hasita hilaren 28a arte, 18:00etatik 21:00etara, Joakin azkarate karrikako kultur aretoan. Informazioa eta izen ematea 948-245101 telefonon.

DONOSTIA. Ikus-entzunezko ikastaroa haurrentzat. Haur eta

gazteek irudien ekoizpenaren eta errealizazioaren mundua sakonki ezagutzeko. Isabel Alba gidoigileak zuzentzen du ikastaroa, eta Larrotxene kultur etxean emango da. Izena irailaren 27a baino lehen eman behar da, 17:00etatik 20:00etara. Informazio gehiago jasotzeko, ondoko telefono zenbakira deitu: 943 291954.

ELGOIBAR. Buztin ikastaroa haurrentzat. Urriaren 2a bitartean, astelehenetik ostegunera, arratsaldeko 18:00etatik 20:00etara, Kultur Etxean. Informazio gehiago 677 466 344 telefonon.

lehiaketak

DONOSTIA. 'Donostia Hiria' Piano lehiaketa. 2003. urteko

martxoan izango den lehiaketarako oinarriak atera dira. Informazio gehiago, www.concursopiano.com webgunean edo 34-943 290 739 telefono zenbakian.

GASTEIZ. 2003 'Francisco Javier de Landaburu' saria. 'Europako eredu soziala prozesu eratzaillean' gaia jorratu beharko dute parte-hartzaileek. Europako eredu sozialaren bilakaera eta berezko ezaugarriak jaso beharko dituzte lanek, baita eredu hori mantentzeak dituen zailtasunak ere. Gainera, europar konstituzio berriak eduki eta aldeztu beharreko helburuak zehaztu eta azaldu beharko dira. Lanak aurkezteko epea 2003ko martxoaren 31n amaituko da, eta Europako Mugimenduaren Euskal Kontseiluan aurkeztu behar dira. Lehen saria

5.000 eurokoa da, lana argitaratuz halaber. Argibide gehiago jaso nahi izanez gero, ondoko helbideetan kontsulta zenezakete: 945 161557, eurobask@eurobask.org, www.eurobask.org.

MUTRIKU. Mutriku 2002 Argazki Lehiaketa. Lanak aurkezteko epea irailaren 29an, igandea, amaituko da. Argazkiak euskarri gogorrean aurkeztuko dira eta argazkiaren neurria 18 X 24 zmtakoa izango da. Gaiak hiru multzotan banatu eta sarituko dira: Mutriku; Mutrikuko ondare historiko-artistikoa eta Mutrikuko udako ekitaldi eta ospakizunak. Argazkiek originalak eta argitara gabeak izan behar dute. Lanak postaz bidal daitezke Turismo Bulegora: Txurruka Plaza, 20830 Mutriku.

hiriburuetako filmak

● Txarra ★ Eskasa ★★ Balekoa ★★★ Ona ★★★★ Bikaina

ASESINATO 1-2-3... AEB, 2002. Zuz.: Barbet Schroeder. Akt.: Sandra Bullock, Ryan Gosling, Michael Pitt. 120 min.
★★ Cassie Mayweather polizia fina da eta bere lankideen artean oso fama ona du. Gazte hasiberri batekin, hilketa arraro bat ikertu beharko du. Institutuko bi ikaslek hilketa perfektua egiten saiatu dira, eta Cas-sie poliziak kasua oso serio hartuko du, pro-pio beretzat prestatu izan balute bezala. **Gasteiz (Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa, Warner Lusomundo), Iruñea (Principe).**

CAMINO A LA PERDICIÓN. AEB, 2002. Zuz.: Sam Mendes. Akt.: Tom Hanks, Paul Newman, Jude Law. 116 min.
★★ Ikusmin handia sortu du 30eko hamar-kadako Chicagon kokatutako gangsterren film honek. Aita baten eta bere semearen arteko gorrotoa, barkamena, traizioa eta errespetua jasotzen dira istorioan. Gertae-

ra dramatiko anitz daude filmean, mafiare-kin lotutako tiroketa eta hilketekin. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Capitol, Mikeldi), Donostia (Bre-txa, Garbera, Warner), Iruñea (Principe, Go-lem Baiona), Baiona (Vauban).**

COLGADO DE SARA. AEB-Alemania, 2002. Zuz.: Reginald Hudlin. Akt.: Matthew Perry, Elizabeth Hurley, Bruce Campbell, Vin-cent Pastore.
● Epaitegietao trikimailu guztiak dakiz-kien agente batek agiri batzuk eman behar dizkio Sarari. Emakumea engainatu nahi du senarrak, eta bien artean duten abeltzein enpresa bereganatu. Baina Sara ez dago amore emateko prest. Era berean, agente-arekin maitemindu egingo da. **Gasteiz (Guri-di, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Do-nostia (Bretxa, Warner), Iruñea (Carlos III).**

EL MISMO AMOR, LA MISMA

LLUVIA. Argentina, 1999. Zuz.: Juan Jose Campanella. Akt.: Ricardo Darin, Soledad Vi-llamil, Ulises Dumont. 116 min.
★★★ Jorge Pellegirini idazle on bat da, eta aldizkari batean idatzitako lanetatik atera-zen du soldata. Laura zerbitzaria ezagutu-ko eta emakumearekin 20 urteko harrema-na izango du, gorabehera handiekin. Eta ur-te horietan Argentinako historia aldatzen joango da. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Avenida, Ideales), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

EL OTRO LADO DE LA CAMA. Espai-nia, 2002. Zuz.: Emilio Martínez-Lazaro. Akt.: Ernesto Alterio, Paz Vega. 114 min.
★★★ Javier Soniarekin bizi da aspalditik, baina Javierrek amodio kontuak ditu Paula-rekin. Paulak mutil-lagunari esango dio beste batekin maiteminduta dagoela. Javierrek ez daki zein neskarekin gelditu. Guztien la-guna den Rafak proposamen bat egingo die: buruari buelta gutxiago eman eta larrua

gehiago jo. Komedia musikala da. **Gasteiz (Florida, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Do-nostia (Bretxa), Iruñea (Golem Baiona).**

K-19: THE WIDOWMAKER. AEB, 2002. Zuz.: Kathryn Bigelow. Akt.: Harrison Ford, Liam Neeson. 138 min.
● Gerra Hotzaren erdian, 1961. urtean, So-biet Batasuneko lehenengo urpeko nuklea-rrak arazo larria izan zuen. Ozeano Artikoa-ren erdian, erreaktorearen refrigerazio sis-teman huts bat gertatu zen. Horrek eztanda egitea eragin zezakeen, bai eta misilak martxan jartzea eta Hirugarren Mundu Ge-rra piztea ere. Baina Alexei Vostrikov eta Mikhail Poleninek leherketa eragotzi zuten. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gor-beia), Bilbo (Avenida, Ideales), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo), Iru-ñea (Carlos III, Olite).**

LA BODA DEL MONZON. India-AEB-

Frantzia-Italia, 2001. Zuz.: Mira Nair. Akt: Nas-seruddin Shah, Vijay Raaz. 119 min.
★★★ Verna familiako kide guztiak Delhira doaz ezkontza batera. Itundutako ezkontza denez, familiako batzuek dituzten beldu-rrak eta kezkak agertuko dituzte. Tradizioak eta modernitateak bat egiten dute film hun-kigarri honetan. Iaz Urrezko Lehoia irabazi zuen Venezuelako Mostran. **Gasteiz (Florida), Donostia (Bretxa), Iruñea (Golem Yamagu-chi).**

LA CAJA 507. Espainia, 2002. Zuz.: Enri-que Urbizu. Akt.: Antonio Resines, Jose Co-ronado, Goya Toledo. 112 min.
★★★ Modesto Pardo banku bateko zuzen-daria da, eta lapurtu egin diote. Egun bate-an, sekretu bat deskubrituko du segurtasun kaxetako agiri batean: alaba hil zitzaion su-tea nahita piztutakoa izan zela. Emaztea, gainera, koman dago. Ustelkeriaren mun-duan barneratuko da Modesto, eta mende-

ku hartzea erabakiko du. **Gasteiz (Guridi, Mi-keldi), Bilbo (Mikeldi), Donostia (Garbera), Iruñea (Golem Baiona).**

LA EDAD DE HIELO. AEB, 2002. Zuz.: Chris Wedge. 81 min.
★★★ Marrazki bizidun hauetan umorea da nagusi. Glaziazio aro berri bateko mamut baten, tigre baten eta hartz nagi baten abenturak kontatzen dira. Mutiko txiki bat beren tribura eramango dute. **Gasteiz (Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida), Iruñea (Go-lem Baiona).**

LA VIE PROMISE. Frantzia, 2002. Zuz.: Olivier Dahan. Akt: Isabelle Huppert, Pascal Gregory, Maud Forget. 93 min.
★★★ Prostituta batek Nizara joan behar du alabarekin, putazainaren heriotzaren ondo-ren. Ihesaldi horri esker, emakumeak bere burua hobeto ezagutzeko aukera izango du eta bere bizitzak zentzu berri bat hartuko

aretoak

Araba	
GASTEIZ	
AZUL Ikuslearen eguna: Asteazkena. Audition (JBA): 18:00 - 20:15. El hijo de la novia: 18:00. Nueve reinas: 20:15.	
FLORIDA (945 23 19 40) Ikuslearen eguna: Asteazkena. Quiero ser como Beckham: 12:30 - 17:30 - 20:00 - 22:30. La boda del monzon: 17:30 . El mismo amor la misma lluvia: 20:00 - 22:30. Apocalypse now: 17:30 - 21:00. Nos miran: 17:30 - 20:00 - 22:30. Viaje de Carol: 17:30 - 20:00 - 22:30. El otro lado de la cama: 17:30 - 20:00 - 22:30. Los feos tambien mojan: 17:30 - 20:00 - 22:30.	
GURIDI (945 23 19 40) Ikuslearen eguna: Asteazkena. Señales: 17:30 - 20:00 - 22:30. Simone: 17:30 - 20:00 - 22:30. Men in black II: 17:30 - 20:00 - 22:30. K-19: The widowmaker: 17:30 - 20:30. Colgado de Sara: 17:30. La caja 507: 20:00 - 22:30. Camino a la perdicion: 17:30 - 20:00 - 22:30. OT la pelicula: 17:30 - 20:00 - 22:30.	
MIKELDI MULTIPLEX (945 26 72 73) Ikuslearen eguna: Asteartea. Camino a la perdicion: 17:30 - 20:15 - 22:45. Pasos de baile: 17:30 - 20:15 - 22:45. OT la pelicula: 17:30 - 20:15 - 22:45. Señales: 17:30 - 20:15 - 22:45. El otro lado de la cama: 17:30 - 20:15 - 22:45. K-19: The widowmaker: 17:15 - 20:00 - 22:30. La caja 507: 17:15 - 20:00 - 22:30. Lisistrata: 17:15 - 20:00 - 22:30. Poniente: 17:15 - 20:00 - 22:30.	
STER ZINEMAK (945 18 90 00) Ikuslearen eguna: Asteazkena. Señales: 18:15 - 20:30 - 22:45. Nos miran: 18:25 - 20:40 - 22:55. Alas rotas: 18:35 - 20:35 - 22:35. OT la pelicula: 18:20 - 20:20 - 22:15. K-19: The Widowmaker: 20:00 - 22:35. Men in black II: 18:30 - 20:25 - 22:20. Camino a la perdicion: 17:50 - 20:15 - 22:40. Asesinato 1,2,3: 19:55 - 22:20. El otro lado de la cama: 20:10 - 22:25. Colgado de Sara: 18:05. Lisistrata: 18:00. La edad del hielo: 18:10.	
YELMO GORBEIA (902 124 134) Ikuslearen eguna: Astelehena. Caballero negro: 15:55 - 18:15 - 20:20 - 22:45. El otro lado de la cama: 15:30 - 17:50 - 20:10 - 22:20. Señales: 15:45 - 17:50 - 20:00 - 22:10. Dragonfly: 15:30 - 17:55. Colgado de Sara: 15:35 - 18:10 - 20:25 - 22:25. Simone: 15:35 - 17:45 - 20:05 - 22:20. OT la pelicula: 16:00 - 18:00 - 20:05 - 22:00. Asesinato 1,2,3: 15:20 - 17:35 - 19:55 - 22:15. Camino a la perdicion: 15:25 - 17:35 - 19:55 - 22:10. Nos miran: 15:50 - 18:05 - 20:15 - 22:30. Los feos tambien mojan: 16:30 - 18:20 - 20:30 - 22:35. K-19: The Widowmaker: 15:40 - 18:25 - 21:10. La edad de hielo: 16:05 - 18:05. Lisistrata: 19:45 - 22:40. Men in black II: 16:25 - 18:25 - 20:30 - 22:30.	

AGURAIN

HARRESI
Ez dago emanaldirik.

Bizkaia

BILBO

AVENIDA
(94 431 0310) Ikuslearen eguna: Astelehena eta asteazkena.
La edad de hielo: 12:00 - 14:30.
K-19: The Widowmaker: 16:15 - 19:00 - 21:45.
K-19: The Widowmaker (JBA): 12:00.
Quiero ser como Bekcam: 12:30 - 14:45 - 17:45 - 20:00 - 22:15.
Simone: 14:30 - 17:45 - 20:00 - 22:15.
Lisistrata: 12:00 - 14:30 - 16:30.
Competencia desleal (JBA): 18:15 - 20:30.
Camino a la perdicion: 22:30.
OT la pelicula: 12:00 - 14:00 - 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
Caballero negro: 12:00 - 14:00 - 16:30 - 18:30.
El mismo amor, la misma lluvia: 20:15 - 22:30.

CAPITOL
(94 431 03 10) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Señales: 17:00 - 19:45 - 22:30.
Nos miran: 17:00 - 19:45 - 22:30.
Queiro ser como Beckham: 17:00 - 19:45 - 22:30.
Camino a la perdicion: 17:00 - 19:45 - 22:30.

IDEALES
(94 4310310) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Simone: 17:15 - 22:30.
Pasos de baile: 17:00 - 19:45 - 22:30.
Apocalypse now: 20:00.
El viaje de Carol: 19:45 - 22:30.
El mismo amor la misma lluvia: 17:15 - 20:00.
Men in black II: 17:15 - 20:00 - 22:30.
K-19: The widowmaker: 16:45 - 19:30 - 22:30.
Los feos tambien mojan: 17:00 - 19:45 - 22:30.
OT la pelicula: 17:15 - 20:00 - 22:30.
Asesinato 1,2,3: 17:00.

MIKELDI
(94 431 0310) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Señales: 17:15 - 20:00 - 22:30.
La caja 507: 20:00 - 22:30.
Lisistrata: 17:30 - 22:30.
Poniente: 17:30 - 20:00.
Camino a la perdicion: 17:15 - 20:00 - 22:30.

MULTI
(94 431 03 10) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Ez dago emanaldirik.

BARAKALDO

COLISEO MAX OCIO
Caballero negro: 16:45 - 19:30 - 22:15.
Retratos de una obsesion: 17:00 - 19:30 - 22:15.
Panico nuclear: 16:15 - 19:15 - 22:00.
Nos miran: 16:45 - 19:30 - 22:00.
Camino a la perdicion: 16:30 - 19:15 - 22:00.
Men in black II: 16:15 - 18:15 - 20:00 - 22:15.
La caja 507: 16:30 - 19:30 - 22:15.
Pasos de baile: 16:15 - 19:15 - 21:45.
K-19: The widowmaker: 16:15 - 19:00 - 21:45.
El mismo amor la misma lluvia: 16:30 - 19:30 - 22:00.
Simone: 16:30 - 19:15 - 22:00.
Señales: 17:00 - 19:30 - 22:15.
El otro lado de la cama: 16:30 - 19:15 - 22:00.
Colgado de Sara: 16:45 - 19:30 - 22:30.
OT la pelicula: 16:15 - 18:15 - 20:00 - 22:15.
Asesinato 1,2,3: 16:30 - 19:15 - 22:00.

BASAURI

BILBONDO
Asesinato 1,2,3: 17:00 - 19:45 - 22:30.
El caballero negro: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
OT la pelicula: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
K-19: The widowmaker: 16:45 - 19:30 - 22:30.
Men in black II: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
Pasos de baile: 16:45 - 19:30 - 22:30.
Señales: 17:00 - 20:00 - 22:30.
Camino a la perdicion: 17:00 - 19:45 - 22:30.

SOCIAL ANTZOKIA
Camino a la perdicion: 20:00.
K-19 the widowmaker: 22:30.

BERMEO

NESTOR BASTERRETKEA
Ez dago emanaldirik.

DURANGO

ZUGAZA
K-19: 19:00 - 22:00.

ELORRIO

KULTUR ARETOA
Ez dago emanaldirik.

GALDAKAO

TORREZABAL KULTUR ETXEA
El otro lado de la cama: 20:00.

GERNIKA

LIZEO ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

GETXO

AREETAKO GRAN CINEMA
El mismo amor la misma lluvia: 17:30 - 20:00 - 22:30.

LAUREN
Lisistrata: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
Simone: 16:20 - 19:20 - 22:20.
Caballero negro: 16:10 - 18:20 - 20:30.
Poniente: 22:40.
Men in black II: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
El viaje de Carol: 16:30 - 19:30 - 22:30.
Colgado de Sara: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.
Asesinato 1,2,3: 16:30 - 19:30 - 22:30 .
Nos miran: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.
Camino a la perdicion: 16:30 - 19:30 - 22:30.
Señales: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.
OT la pelicula: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.

K-19: The widowmaker: 16:10 - 19:10 - 22:10.

LEIOA

CINESA ARTEA
La caja 507: 16:00 - 18:05 - 20:15 - 22:30.
El otro lado de la cama: 20:15 - 22:30.
Señales: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.
Asterix & Obelix: Mision Cleopatra: 16:00 - 18:00.
Nos miran: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.
La edad de hielo: 16:00.
Asesinato 1,2,3: 19:00 - 22:00.
K-19: The widowmaker: 16:15 - 19:15 - 22:00.
OT la pelicula: 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00.
Camino a la perdicion: 16:30 - 19:15 - 22:15.
Men in black II: 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15.

‘CAMINO A LA PERDICIÓN’ / ‘LES SENTIERS DE LA PERDITION’

Sam Mendesen bigarren film luzea

Ikusmin handia sortu du 30eko hamarkadako Chicagon kokatutako gangsterren film honek. Aita baten eta bere semearen arteko gorrotoa, barkamena, traizioa eta errespetua jasotzen dira isto-rioan. Gertaera dramatiko anitz daude filmean, mafiarekin lotutako tiroketa eta hilketekin batera.

Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia) **Bilbo** (Avenida, Capitol, Mikeldi) **Donostia** (Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo) **Baiona** (Vauban) **Iruñea** (Principe, Golem Baiona)

BILBONDO	
Asesinato 1,2,3: 17.00 - 19.45 - 22.30.	
El caballero negro: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.	
OT la pelicula: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.	
K-19: The widowmaker: 16.45 - 19.30 - 22.30.	
Men in black II: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.	
Pasos de baile: 16.45 - 19.30 - 22.30.	
Señales: 17.00 - 20.00 - 22.30.	
Camino a la perdicion: 17.00 - 19.45 - 22.30.	
SOCIAL ANTZOKIA	
Camino a la perdicion: 20.00.	
K-19 the widowmaker: 22.30.	

--	--

DURANGO	
ZUGAZA	
K-19: 19.00 - 22.00.	
ELORRIO	
KULTUR ARETOA	
Ez dago emanaldirik.	
GALDAKAO	
TORREZABAL KULTUR ETXEA	
El otro lado de la cama: 20.00.	
GERNIKA	
LIZEO ANTZOKIA	
Ez dago emanaldirik.	

GETXO	
AREETAKO GRAN CINEMA	
El mismo amor la misma lluvia: 17.30 - 20.00 - 22.30.	
LAUREN	
Lisistrata: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.	
Simone: 16.20 - 19.20 - 22.20.	
Caballero negro: 16.10 - 18.20 - 20.30.	
Poniente: 22.40.	
Men in black II: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.	
El viaje de Carol: 16.30 - 19.30 - 22.30.	
Colgado de Sara: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.	
Asesinato 1,2,3: 16.30 - 19.30 - 22.30 .	
Nos miran: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.	
Camino a la perdicion: 16.30 - 19.30 - 22.30.	
Señales: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.	
OT la pelicula: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.	

K-19: The widowmaker: 16.10 - 19.10 - 22.10.	
LEIOA	
CINESA ARTEA	
La caja 507: 16.00 - 18.05 - 20.15 - 22.30.	
El otro lado de la cama: 20.15 - 22.30.	
Señales: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.	
Asterix & Obelix: Mision Cleopatra: 16.00 - 18.00.	
Nos miran: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.	
La edad de hielo: 16.00.	
Asesinato 1,2,3: 19.00 - 22.00.	
K-19: The widowmaker: 16.15 - 19.15 - 22.00.	
OT la pelicula: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.	
Camino a la perdicion: 16.30 - 19.15 - 22.15.	
Men in black II: 16.15 - 18.15 - 20.15 - 22.15.	

estreinaldiak

SIMONE. AEB, 2002. Zuz.: Andrew Niccol. Akt.: Al Pacino, Catherine Keener, Evan Rachel Woods, Jason Schwartzman, Jay Mohr. 117 min. Viktor Taransky zinemagilea (Al Pacino) bere karreraren une zail batean dago, eta azkeneko aukera izan dezake informatika programa bati esker. Programak izar perfektua sortuko du, aktore birtual bat, zuzendariaren desio guztiak betetzen ditue-na. Izar hori ez da zahartzen, ez da gizentzen, ez da hexatzen eta agindu guztiak be-tetzen ditu. Aktorea publikoaren gustukoa da hasiera batean, baina inork ez du ja-kin behar sekretua. **Gasteiz (Guridi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Getxo (Lauren), Irun (Txingudi), Iruñea (Olite).**

SEÑALES. AEB, 2002. Zuz.: M. Night Shyamalan. Akt.: Mel Gibson, Joaquin Phoe-nix, Rory Culkin, Abigail Breslin. 106 min. Aita alargun bat, bere bi semeak eta anaiarekin Pennsylvaniako landetxe batean bizi da. Egun batean aita esnatzen denean, alienigenen inbasio batekin egingo du topo. Lurrean marraztutako zirkulu erraldoi batzuk dira inbasioaren seinaleak. Or-duan, protagonistak sinesmen berri bati aurre egin beharko dio. *The sixth sense* arrakastasuaren zuzendariak eginiko filma da. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Capitol, Mikeldi), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren), Leioa (Artea), Donostia (Bretxa, Garbera, Trueba, Warner), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona), Tuter a (Cinemax).**

NOS MIRAN. Espainia, 2002. Zuz.: Norberto Lopez Amado. Akt.: Carmelo Go-mez, Iciar Bollain, Massimo Ghini, Juan Julia, Karra Elejalde. 100 min. Juan poliziari kasu zail bat jarri diote, duela hiru urte desagertutako gizon baten hil-keta ikertzea. Paper artean ikertzen hasten denean poliziak bere haurtzaroko se-kretu batekin egingo du topo. Horrek transformazio arriskutsu bat ekarriko dio, ero-tasunetik gertu, emaztea eta seme-alabak arduratuta geldituko direlarik. **Gasteiz (Florida, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Capitol), Barakaldo (Max Ocio), Getxo (Lauren), Leioa (Artea), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

LOS FEOS TAMBIÉN MOJAN. AEB, 2002. Zuz.: Ed Decter. Akt.: DJ Qualls, Eli-za Dushku, Zooey Deschanel, Lyle Lovett, Eddie Griffin. 93 min. Gil Harris East Higlang institutuko errege berria da. Bere ikasturteko neska guztiak atzetik ditu mutilak. Duela gutxi mutila beste institutu batean zegoen, eta erabat al-boraturata zegoen, neska guztiek ezezkoa ematen ziotelarik. Zein da gaztearen se-kretua aldaketa hori gertatzeko? Gaztetxoei zuzendutako komedia da. **Gasteiz (Flo-rida, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Iruñea (Olite), Tuter a (Cinemax).**

OPERACIÓN TRIUNFO, LA PELÍCULA. Espainia, 2002. Zuz.: Jaime Bala-guero, Paco Plaza. Akt.: Rosa, David Bisbal, Chenoa... TVEko musika lehiaketako kantariak egin duten birari buruzko dokumentala pan-taila handira eraman dute. Komentario gutxi merezi ditu, baina Hego Euskal Herri-ko 21 aretotan estreinatuko dute. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bil-bo (Avenida, Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren), Leioa (Artea), Portugalete (Java), Santurtzi (Serantes), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner), Eibar (Unzaga), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Iruñea (Principe), Lizarra (Los Llanos), Tuter a (Cinemax).**

PASOS DE BAILE. Espainia, 2002. Zuz.: John Malkovich. Akt.: Javier Bardem, Juan Diego Botto, Laura Morante, Elvira Minguez. 138 min. Agustín Rejas poliziak Ezequiel lider gerrilaria atxilotzeko agindua jaso du. Eze-queielek iraultza odoltsu bat aurrera eraman zuen duela urte batzuk eta egoera ez da batere ona. Poliziaren lana ez da batere erraza izango eta Yolanda dantza ira-kaslean aurkituko du babesa. **Gasteiz (Mikeldi), Bilbo (Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Irun (Txingudi), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

QUIERO SER COMO BECKHAM. Erresuma Batua, 2002. Zuz.: Gurinder Chadha. Akt.:Parminder Nagra, Keira Knightley, Jonathan Rhys Meyers. 110 min. Jess gazteari bere familiak Indiako tradizioak jarraitzeko eskatzen dio, Ingalate-rran. Baina neskaren ametsa futbolaria izatea da, eta David Beckham imitatzea. Amets bera duen Julesen laguntza jasoko du. Biak taldeko entrenatzailearekin maiteminduko dira, eta horrek gauzak korapilatuko ditu. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Avenida, Capitol), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona).**

APOCALYPSE NOW REDUX. AEB, 1979. Zuz.: Francis Ford Coppola. Akt.: Mar-tin Sheen, Marlon Brando, Robert Duvall. 203 min. Vietnam. Willardek koronel baten bila joan behar du, ejerzitoa utzi eta indigena ba-tzuen buru berria bihurtu baita. Bidaia horrek soldaduen bizitza aldatuko du. Cop-polaren maisulanaren muntatze berria da, 53 minutu gehiagorekin. **Gasteiz (Flori-da), Bilbo (Ideales), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

ALAS ROTAS. Espainia, 2002. Zuz.: Carlos Gil. Akt.: Fabio Fulco, Ana Alvarez, Car-los Fuentes, Monica Van Campen. 90 min. Ejerzitoko komandante gazte bat lur jota dago, gaixotasun larri bat duela jakin eta gero. Bere bizitzari, lanari eta harreman pertsonalei eragingo die albisteak. *Top Gun* estiloko drama espainiarra da. **Gasteiz (Ster), Irun (Txingudi).**

CALLAS FOR EVER. AEB, 2002. Zuz.: Franco Zeffirelli. Akt.: Fanny Ardant, Jeremy Irons, Joan Plowright, Jay Rodan. 115 min. Maria Callas opera kantari handiari buruzko filma da. 1977. urtean gaude, eta Ca-llas Parisko apartamentu batean dago sartuta, ez baitira bere urterik onenak. La-gun ekoizle batek, ordea, *Carmen* interpretatzea eskainiko dio film batean. Azke-nean, proiektuan parte hartzeko eskaintzari baiezkoa emango dio, eta Sarah lagun kazetaria izango du bere aldamenean. Ondoren, ekoizleak *Tosca*-rekin gauza bera egitea proposatuko dio. **Baiona (Vauban).**

NUEVE REINAS. Argentina, 2001. Zuz.: Fabian Bielinsky. Akt.: Ricardo Darín, Gaston Pauls, Leticia Bredice. 115 min. ★★★★★ Juan eta Marcos bi estafatzaile txi-ki dira. Gau batean elkar ezagutuko dute, eta negozio ilun batean murgilduko dira. Aberats bihur daitezke negozio horrekin. Eta 24 ordu baino gutxiagotan euren etorki-zuna zigilu batzuen esku izango dute. Ar-gentinan sekulako arrakasta lortu du film honek, baita munduko beste hainbat her-rialdetan ere. **Gasteiz (Azul), Donostia (Trueba).**

PONIENTE. Espainia, 2002. Zuz.: Chus Gutierrez. Akt.: Cuca Escribano, Jose Coro-nado, Antonio Dechent, Mariola Fuentes, Fa-rid Fatmi. 95 min. ★★ Lucia irakasle lanetan dabil, Madril-en. Aitaren hileta elizkizunetara joango da, Al-meriara, jaioterrira, aspaldi utzitako iraga-na duen lekura. Andaluzian gelditzea era-

bakiko du eta aitaren negozioarekin jarrai-tzea, nahiz eta lehengusuarekin haserretu. Baina Curro izeneko gizon batekin maita-sun istorio bat hasiko du eta bertan geldi-tzeko motibo gehiago ere aurkituko ditu. Gi-zarte gaiak eta bereziki immigrazioa jorra-tzen ditu Gutierrezek drama erromantiko honetan. **Gasteiz (Mikeldi), Bilbo (Mikeldi), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

RETRATOS DE UNA OBSESIÓN. AEB, 2002. Zuz.: Mark Romanek. Akt.: Robin Williams, Connie Nielsen, Gary Cole. 98 min. ★★★★★ Argazki denda bateko arduradun ba-karti bat (Robin Williams) obsesionatuta bizi da. Lehendabizi, familia baten bizimo-duari erreparatuko dio argazkien bitartez. Baina, denborarekin, familiako kideengana gerturatuko da, babes berezi baten bila. Ob-sesio hori oso arriskutsua izango da fami-liarentzat. **(Warner Lusomundo).**

LA CAJA 507. 22.45. **La edad de hielo.** 16.30. **El otro lado de la cama:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **GOLEM (BAIONA)** **Señales:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **Quiero ser como Beckham:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **Camino a la perdición:** 18.15 - 20.30 - 22.45. **Caballero negro:** 16.30 - 18.30. **El viaje de Carol:** 20.30 - 22.45. **Men in black II:** 16.30 -18.30 - 20.30 . **La caja 507:** 22.45. **La edad de hielo:** 16.30. **El otro lado de la cama:** 17.30 - 20.00 - 22.45.

GOLEM (YAMAGUCHI) **Pasos de baile:** 17.15 - 20.00 - 22.30. **Apocalypse now:** 16.30 - 21.00. **Nos miran:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Poniente:** 17.00 - 19.00. **La boda del Monzon:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **El mismo amor la misma lluvia:** 20.00 - 22.30. **OLITE** **Simone:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **K-19: The widowmaker:** 20.00 - 22.45. **Alas rotas:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Los feos tambien mojan:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **La edad de hielo:** 17.30. **PRINCIPE** **OT la pelicula:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Camino a la perdición:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Asesinato 1,2,3:** 17.30 - 20.00 - 22.30.

LIZARRA **LOS LLANOS** **OT la pelicula:** 17.30 - 20.15 - 22.30. **K-19: The widowmaker:** 19.45 - 22.30. **Lisistrata:** 16.30 - 18.15. **Spirit:** 17.30. **Camino a la perdicion:** 20.00 - 22.30.

TUTERA **CINEMAX** **Colgado de Sara:** 18.00 - 20.00. **El viaje de Carol:** 22.00. **Señales:** 18.10 - 20.20 - 22.30. **K-19: The widowmarker:** 19.30 - 22.10. **OT la pelicula:** 18.00 - 20.00 - 22.20. **Los feos tambien mojan:** 18.30 - 20.30 - 22.40. **Men in black II:** 18.10 - 20.10 - 22.20. **Lisistrata:** 18.00 - 20.30 - 22.30. **Retratos de una obsesion:** 18.20 - 20.20 - 22.20. **Camino a la perdicion:** 16.15 - 20.30 - 22.45.

DONAPALEU **ST. LOUIS ZINEMA** **Les sentiers de la perdition:** 20.30.

DONIBANE GARAZI **LE VAUBAN** **Monique:** 21.00.

Nafarroa Beherea

DONAPALEU **ST. LOUIS ZINEMA** **Les sentiers de la perdition:** 20.30.

DONIBANE GARAZI **LE VAUBAN** **Monique:** 21.00.

Zuberoa

MAULE **MAULE BAITHA** **L'auberge espagnole:** 20.30. **Entre chiens et loups:** 20.30.

du. Isabelle Huppert aktoreak bizirik iraute-ko borrokan dabilen emakume baten rola bi-kain betetzen du. **Baiona (Vauban).**

LISISTRATA. Espainia, 2002. Zuz.: Fran-cesc Bellmunt. Akt.: Maribel Verdu, Cristina Sola, Jabier Gurrutxaga, Aitor Mazo. 89 min. ● Ralf Konigen komiki batean oinarrituta dago greziarren garaian kokatutako kome-dia «Izun» hau. Atenasko eta Espartako gi-zonen arteko gerrak amaierarik ez duela ematen du. Emakumeak, erabat nazkatuta, jauregietan itxiko dira, eta gizonei sexurik gabe utziko diete borrokatzeari uzten ez dioten bitartean. Atenasko emakumeak eu-ren artean primeran konponduko dira. **Gas-teiz (Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Mikeldi), Donostia (Bretxa), Iruñea (Carlos III).**

L'ADVERSAIRE. Frantzia, 2002. Zuz.: Ni-cole Garcia. Akt.: Daniel Auteuil, Geraldine

LEKEITIO **IKUSGARRI** **Ez dago emanaldirik.**

ONDARROA **BIDE ONERA** **Men in black II:** 22.00.

PORTUGALETE **COLISEO JAVA** **OT la pelicula:** 17.30 - 20.00 - 22.15.

SANTURTZI **SERANTES** **OT la pelicula:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Camino a la perdicion:** 17.15. **El mismo amor la misma lluvia:** 20.00 - 22.30. **K-19: The widowmaker:** 17.00. **Dos colgados en Chicago:** 19.45 - 22.15.

ZORNOTZA **ZORNOTZA** **Ez dago emanaldirik.**

Gipuzkoa

DONOSTIA **ASTORIA** **Donostiako Zinemaldia.**

BRETXA ^(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Asteartea. **Asesinato 1,2,3:** 17.00 - 19.30 - 22.00. **Caballero negro:** 16.00 - 18.00. **El otro lado de la cama:** 20.15 - 22.30. **Señales:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Men in black II:** 16.00 - 18.30 - 20.30. **La boda del Monzon:** 22.30. **Doraemon (euskaraz):** 17.00. **K-19: The widowmaker:** 19.00 - 22.15. **OT la pelicula:** 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.30. **Colgado de Sara:** 16.00 - 18.15. **Lisistrata:** 20.30 - 22.45. **Nos miran:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Camino a la perdición:** 17.00 - 19.45 - 22.15.

GARBERA ^(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Astelehena. **Señales:** 17.30 - 19.45 - 22.15. **OT la pelicula:** 17.15 - 19.30 - 22.15. **El viaje de Carol:** 17.30 - 19.45 - 22.30. **Nos miran:** 17.30 - 20.00 - 22.15. **Camino a la perdicion:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **K-19: The widowmaker:** 17.00 - 19.45 - 22.30. **La caja 507:** 17.15 - 20.00 - 22.30.

PRINCIPE ^(943 41 12 00) **Donostiako Zinemaldia.**

TRUEBA ^(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Asteartea. **Señales:** 17.30 - 20.00 - 22.15. **Nueve reinas:** 17.30 - 20.00 - 22.15.

WARNER LUSOMUNDO ^(943 31 93 00) Ikuslearen eguna: Astelehena. **OT la pelicula:**16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00. **Asesinato 1,2,3:** 16.45 - 19.30 - 22.15. **Retratos de una obsesion:** 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.30. **K-19: The widowmarker:** 16.00 - 19.00 - 22.00. **Colgado de Sara:** 16.00 - 18.10 - 20.20 - 22.45. **Señales:** 16.00 - 18.10 - 20.30 - 23.00. **Nos miran:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Camino a la perdicion:** 16.30 - 19.15 - 22.15.

Pailhas, François Cluzet. 129 min. ★★ Jean-Marc Faure (Daniel Auteuil) gi-zon berezia da. Ingurukoei medikua dela si-netsaraziko die, eta bere gezurraren gurpi-laren gurpilean harrapatuta geldituko da. Egia zein den jakiten dutenean, gurasoak, emaztea eta seme-alabak hilko ditu. **Baiona (Vauban).**

MEN IN BLACK 2. AEB, 2002. Zuz.: Barry Sonnenfeld. Akt.: Will Smith, Tommy Lee Jones, Rip Torne. 90 min. ★ K agenteak oroitzapen guztiak galdu zi-tuen, eta orduz geroztik lasai ederrean bizi da. J agentea bisitan joango zaio, ordea, K-ri: berriz ere laguntza eskatu nahi dio estra-lurtarreko harremanak bideratzeko. Izan ere, harreman horiek ez daude oso ongi az-kenaldian. **Gasteiz (Guridi, Ster, Yelmo Gor-beia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa), Iru-ñea (Carlos III, Golem Baiona), Baiona (Vau-ban).**

Donostiako Zinemaldia.

ARRASATE **ALAI ZINEMA** **K-19: The widowmarker:** 19.00 - 21.30.

AZKOITIA **BAZTARTXO** **Ez dago emanaldirik.**

AZPEITIA **SOREASU** **Ez dago emanaldirik.**

BEASAIN **USURBE ANTZOKIA** **Ez dago emanaldirik**

BERGARA **SALON NOVEDADES** **Ez dago emanaldirik.**

DEBA **ZUBELZU** **Ez dago emanaldirik.**

EIBAR **UNZAGA** **OT la pelicula:** 19.30 - 22.15.

RIALTO **K-19:** 19.30 - 22.15.

ELGOIBAR **HERRI ANTZOKIA** **Elling:** 22.15.

IRUN **TXINGUDI** **K-19: The widowmarker:** 16.30 - 19.15 - 22.15. **Nos miran:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Men in black II:** 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00. **Camino a la perdicion:** 17.00 - 19.30 - 22.00. **Asesinato 1,2,3:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **Alas rotas:** 16.00 - 18.00 - 22.00. **Retratos de una obsesion:** 22.15. **Señales:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Simone:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Pasos de baile:** 16.30 - 19.15 - 22.15. **Colgado de Sara:** 16.00 - 18.00. **El otro lado de la cama:** 20.15 - 22.30. **OT la pelicula:** 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.30.

LEGAZPI **LATXARTEGI** **Ez dago emanaldirik.**

ORDIZIA **HERRI ANTZOKIA** **Ez dago emanaldirik.**

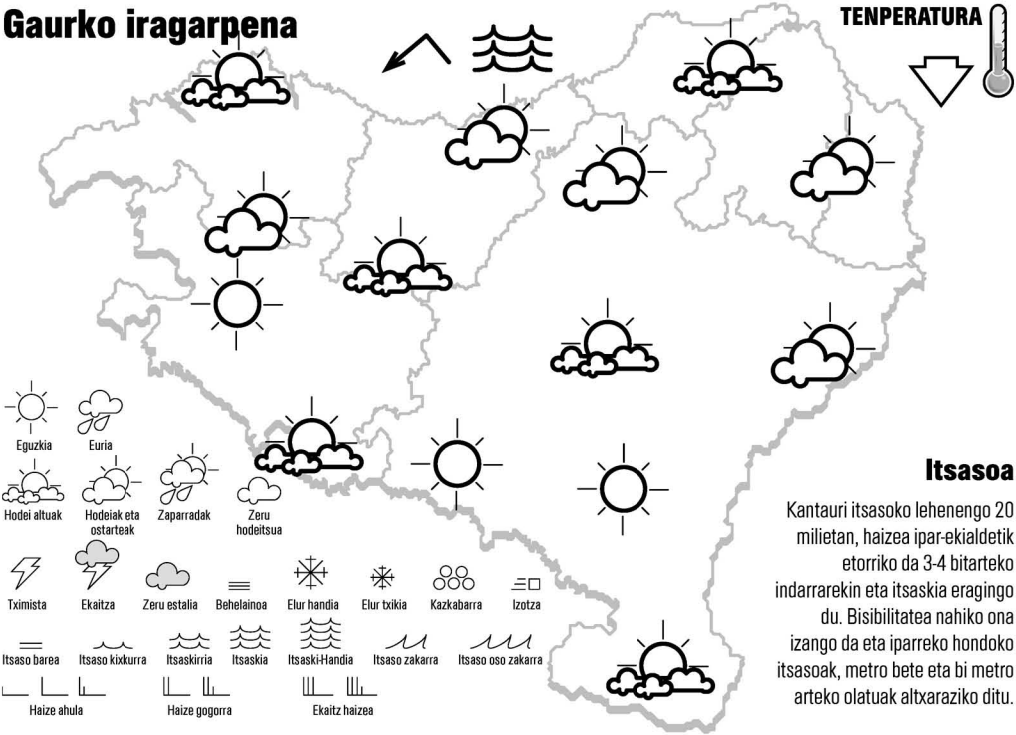
TOLOSA **LEIDOR** **El otro lado de la cama:** 19.30 - 22.30.

USURBIL **LAUREN** **Colgado de Sara:** 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.40. **Men in black II:** 16.00 - 18.00. **Nos miran:** 20.10 - 22.30. **Camino a la perdicion:** 16.45 - 19.30 - 22.15.

eguraldia

Jon Albisu

Gaurko iragarpena

Aldaketarik ez

Aroak ildo beretik segituko du. Egunsentiaz geroztik, lanbroa izango da kostaldean eta behe lainoa, berriz, barnealdeko haran eta ibarretan, baita mendialdean ere. Orduak aurrera egin ahala, goizean bertan hodeiak eta ostarteak tartekatuko dira ipar-partean eta mendialdean; barnealdean, ostera, eguzkia eta hodei altuak izango ditugu. Ipar-ekialdeko haizearekin, tenperaturak behera egingo du.

GAUR

BIHAR

ETZI

Itsasoa

Kantauri itsasoko lehenengo 20 milietan, haizea ipar-ekialdetik etorriko da 3-4 bitarteko indarrarekin eta itsaskia eragingo du. Bisibilitatea nahiko ona izango da eta iparreko hondoko itsasoak, metro bete eta bi metro arteko olatuak altzaraziko ditu.

Eguzkia

Sortu 08:04
Gorde 20:09

Ilargia

ILBETE
Urriak 21

ILBEHERA
Irailak 29

ILBERRI
Urriak 6

ILGORA
Urriak 13

Itsasaldiak

ITSASGORA
Ordua 06:39 / 19:02
Metroak 3,97 / 4,14

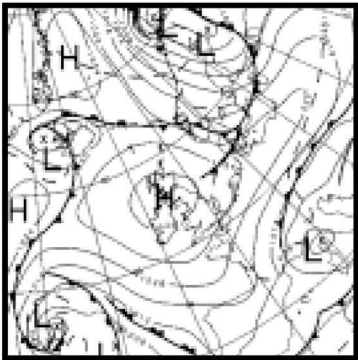
ITSASBEHERA
Ordua 00:39 / 12:48
Metroak 0,63 / 0,71

Temperaturak

EUSKAL HERRIA		
Baiona	14	22
Bilbo	13	21
Donibane Garazi	14	19
Donostia	13	17
Gasteiz	10	20
Iruñea	8	17
Maule	12	19

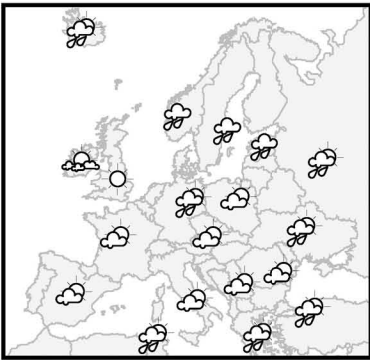
EUROPA		
Amsterdam	8	15
Atenas	21	29
Berlin	8	11
Bratislava	9	14
Brusela	7	14
Erroma	20	25
Geneva	10	14
Kopenhage	4	11
Lisboa	17	24
Londres	12	20
Madril	7	17
Mosku	7	12
Oslo	6	10
Paris	12	18
Praga	7	12
Stockholm	2	8
Varsovia	7	12
Viena	10	13
Zurich	7	11

MUNDUA		
Buenos Aires	10	21
Bogota	7	20
Caracas	21	32
Habana	21	32
Johanesburg	12	26
Kairo	22	33
La Paz	6	19
Los Angeles	17	29
Managua	23	32
Manila	24	30
Miami	24	31
Mexiko	13	24
Montevideo	8	17
New York	17	25
Pekin	13	29
Rabat	20	24
Rio de Janeiro	18	23
Tegucigalpa	17	28
Tokio	17	24
Santo Domingo	23	31
Santiago	4	22
Sao Paulo	10	19
Washington	17	26

Isobara mapa

Isobara mapak gaur arratsaldeko 14:00etarako Erresuma Batuko uharteetan antizikloi indartsua kokatzen du. Ipar-ekialdeko haizea iritsiko da Euskal Herrira, eta, batetik, presio altuek eta, bestetik, egonkortasun atmosferikoak, eguraldia bere horretan segitzera behartuko dute. Fronte sail ugari agertzen dira kontinentean eta gainera aire masa desberdinen arteko talkek eta eremu geografiko txikietan goi geruzetan izaten diren tenperaturaren bat-bateko aldaketek eragin zuzena izaten dute lur azalean, eta hori bistakoa da.

Europa gaur

Beraz, Europako egoera atmosferikoa beste batez, giro nahasi eta aldakorren ondorio dela ezin ukatu. Zaparradak, euria, zeru hodeitsuak, estaliak eta azken batean eremu geografiko desberdinetan ematen diren itzelezko aldaketek, egongaiztasuna nagusi izatera bultzatzen dute. Dena den, Iberiako penintsulan, Mediterraneoan eta Afrikako ipar partean eguzkia izango da, eremu horretan izango baitira urdingune gehienak eta tenperatura epelenak.

denbora-pasa

LUMA

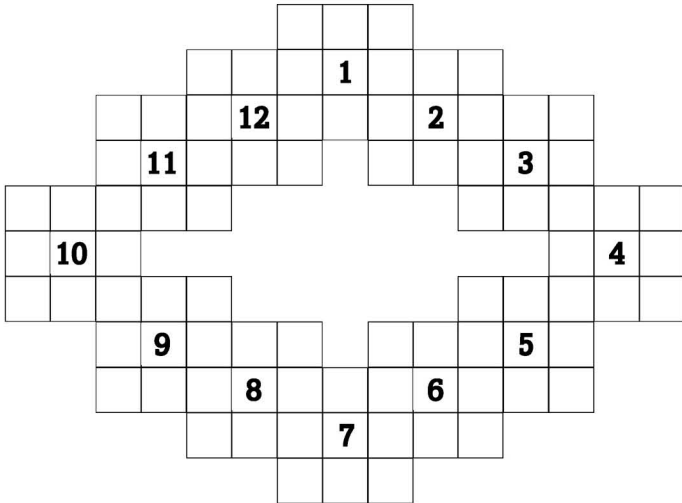
Hitz gezidunak

		*Argazkiko kirola	▼		Emakume dotorea	▼		Txori mota
		Arrantza-guneak	▶			▼		▼
		Damutasi n	▶					
		Lehena eta azkena						
V. hila	▼	Arrantza tresnak	▶	▼				
Baina		Uharteak						
▶		▼					Uranioa	▶
							Potasioa	
Iridioa	▶		Naizen honek	▶			▼	Zuen, hari
Dantza mota			Hitza					
▶			▼				Kontso-nantea	▶
							Iparre-tarrak	▼
Irinezko opil	▶					2	▶	▼
Azken						Erbioa		
▶						▼		
Bokala	▶	Suitzako ibaia	▶					Nitro-genoa

Zortziko txikian

Erantzun guztiak zortzi letrakoak dira eta zenbaki bakoitzaren inguruan kokatu behar. Hitzak ordu orratzen arabera bideratu behar dira, beti ere zenbakiaren gaineko lauki txikitik abiatuta.

- 1.- Gipuzkoako mendatea, Elgoibar eta Azkoitia artean
- 2.- Azal baten neurriak
- 3.- Atzazala, azazkala
- 4.- Entzumenaren organoa
- 5.- Eriak zaintzen dituen
- 6.- Salerosten diren lur, orube eta eraikinak
- 7.- Astoaren orroa
- 8.- Garbiketa
- 9.- Esaten duena
- 10.- Sortalde
- 11.- Gaelei dagokiena
- 12.- Saskiak

Aurreko Soluzioak

Ezker eskuin:

1. Ot. Bait. 2. Sosa. Ra. 3. T. Itzar. 4. Ala. Uko. 5. Tamal. T. 6. UK. Gona. 7. Auzo. IK.

Goitik behera:

1. Ostatua. 2. To! Laku. 3. Siam. Z. 4. Bat. Ago. 5. A. Zulo. 6. Irak. Ni. 7. Tarotak.

E3924

txoritxoari mokoka

Amagoia Iban

Artxibategiak eta zergak

Ostegunean Kataluniako egunkari batean jakinarazi zutenez, Fundacion Nacional Francisco Franco delakoa da Espainiako Kultura Ministerioak artxibategi proiektuen arloan azken urte parean diru publikoz gehien lagundu duen erakunde pribatua. Diru laguntzen arrazoiak, ministeriotik esan dutenez, fundazioak dituen agiritegien «garrantzi kultural ikaragarria» da. Horregatik eman omen dizkiete mila-euro, dituzten 27.000 agiriak digitalizatu ahal izateko. Artxibo horiek, kasualitatea, itxirik daude jende «arruntaren-

EGUNKARIA
El Exilio dokumentaleko irudi bat.

tzako» eta historialari gehienentzako. Bertan, nagusi dira administrazio frankistaren agiriak. Publikoak izan behar lukete, baina Franco sendiak bere ditu. Diktadorearen alaba eta oinordeko Carmen Franco Polo da fundazioko lehendakaria, eta erakunde horren helburuen artean honakoak aurki ditzakegu: «Jeneralisimoaren ezagutza zabaldu haren pertsona, politiko eta militar arloetan»; «haren erregimen politikoaren lorpenak eta ekintzak» eta «Altxamendu Nazionalaren legezkotasuna eta zilegitasuna» ezagutaraztea. Eta igandean *El Exilio* lanaren lehen atal interesgarria eskaini ziguten TVE2n. PPren isiltasun eta diru laguntza sareak ere bere zergatxoak ordaindu behar ditu oraindik, nonbait.

LABURAREN

'Friends' eta 'The West Wing' telesailak, Emmy sarietako garaileak

Asteburuan banatu dituzte AEBetan Emmy telebistako sariak, eta garaile handiak *The West Wing* eta *Friends* telesailak izan ziren. Aurrenekoak drama onenaren saria eraman zuen, eta bigarrenak komediaren alorreko sari nagusiak eraman zituen. Jennifer Anistonek aktore onenaren saria irabazi zuen, komedian. Steven Spielberg eta Tom Hanks pozik azaldu ziren, *Band of brothers* lanarekin telesail labor onenaren Emmya eraman baitzuten.

Donostiako Zinemaldiaren istorio ezezagunak, ETB2ko 'La noche de' saioan

Felix Linaresak aurkezten duen *La noche de* zinema saioan, *La trastienda del Festival* erreportaia emango dute gaur gauean (21:45ean). Zinemaldian 50 urte hauetan gertatutako istorio ezezagunak azaleratuko dituzte bertan: Willem Dafoeren parrandak, Steven Spielberg, Harrison Ford eta Francis Ford Coppola gaztetxoak ziren garaiak, Elizabeth Taylor Donostian egon zenekoa eta abar.

La2ko 'La mandragora' kultur saioa 300. atalera iritsiko da gaur

Argazkilaritzari buruzko programa monografiko batekin ospatuko du gaur La2ko *La mandragora*-k 300. atala (01:30etik aurrera). Lehen-dabizi hainbat artistei argazkilaritzaren gaineko galdera batzuk egingo dizkiete. Jarraian emakumea protagonista duen erakusketa baten berri emango dute; argazkilariak Helmut Newton, Elfi na Brothers, Sander, Ana Casas Broda eta Yamanaka dira.

ETB2. Bihar estreinatuko dute ZZJ etxeak ekoitzitako 'Doble juego' lehiaketa, 21:45ean

Carlos Soberarekin jokoan

ETB
Carlos Sobera bizkaitarrak aurkeztuko du asteazkeneko *Doble juego* lehiaketa.

'Reality show' kutsua izango du saioak, engainatzeko ahalmena neurtuko baita

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

Otsailean EGUNKARIARI eskainitako elkarrizketa batean ETBra pozik itzuliko litzatekeela esan zigun Carlos Sobera aurkezle bizkaitarrak. Eta urte batzuk Madrilen egin eta gero, ETB2ko *Doble juego* lehiaketa aurkezteko etorriko da Sobera.

Bihar gaueko 21:45ean estreinatuko dute saioa (*Teleberri* albistegiaren ondoren). Asteazkeneko, lehiakideen jakinduriak eta trebeziak bat egingo dute tentazioekin eta traizioarekin. Lehiaketa horrek *reality show* kutsua izango du. Izan ere, lau

partaidek jendea liluratzeko eta maltzurkeriz jokatzeko gaitasuna erakutsi beharko dute. Aurkezleak galdera egitean erantzun zuzena jakitea ezinbestekoa izango da aurrera egiteko, baina garrantzitsuagoa izango da aurkaria engainatzen eta nahasten jakitea.

Gainera, lehiakideek publikoarekin banatu beharko dute lortutako dirua, aurrez euren laguntza izango baitute. Publikoarekin banaketa egiterakoan ere lehiakideek engainua erabiltzeko dute ahalik eta diru kopuru handiena eramateko. *Doble juego* lehiaketako protagonistak

partaideak izango dira, baina aurkezlearen eginbeharra garrantzitsua izango da.

Saioa Andaluzian, Madrilen, Kanarietan eta Valentzian

ZZJ Producciones etxeak ekoiztuko du *Doble juego* lehiaketa. Eta ETB2n ez ezik, Andaluziako Canal Sur, Madrilgo TeleMadrid, Kanaria uharteetako telebista autonomikoan eta Valentziako Canal Nou kateetan ere emango dute.

Programaren egiturari dagokionez, hasteko, lau lehiakidek ahalik eta segundo gehien pilatu beharko dituzte. Harmailetan 60 lagun egongo dira eta denbora lortzen lagunduko diet lehiakideei. Soberak galderak egingo dizkie, eta erantzun zuzen adina segundo jarriko dira

jokoan. Ondoren, aurkezle bizkaitarrak galdera lehiakideei egingo die, eta ondo erantzuten dutenek hartuko dituzte harmailetakoek eskuratutako segundoak. Aurkezleak erantzunari buruz galdetzen duenean, badago gezurra esaterik arerioa nahasteko.

Segundo gutxien pilatu duen lehiakidea kanporatu egingo dute, beste proba batetara pasatuz: urrezko lingoteak gordetzen dituen dorre batean sartuko da, eta lehen pilatutako denboran ahalik eta lingote gehien ateratzen saiatuko da. Bi finalista gelditzen direnean, lingotezko dorrean lortutako dirua jarriko da jokoan. Isilpean erabakiko dute banaketa nola egin, dirua erdibana edo bikoiztu eta arriskatu.

gaurko filmak

Despertar y volver a casa	★
Zuz.: Steven Schachter. 99m. AEB. 1992. 11:00 La2	
El desafío de los siete...	★★
Zuz.: George McCowan. 100m. 1972. 18:10 ETB2	
Paparazzi	★
Zuz.: Alain Berberian. 110m. AEB. 1997. 20:55 TF1	
Ma meilleure ennemie	★★
Zuz.: Chris Columbus. 120m. AEB. 1999. 20:55 F2	
Magnolia	★★★
Zuz.: P.T. Anderson. 185m. 1999. 22:15 ETB2	
The Boxer	★★★
Zuz.: Jim Sheridan. 109m. Irl. 1997. 22:35 TVE1	
Luna papa	★★★
Zuz.: Bakhtiar Khudonazarov. 1999. 00:00 C+(f)	
Le rat	★★
Zuz.: C. Ali N. Bonilauri. 60m. 2000. 01:45 C+(f)	
Boda accidentada	★
Zuz.: Ignacio F. Iquino. 63m. Esp. 1943. 03:00 La2	
●	★
★	★★
★★	★★★
★★★	★★★★
★★★★	★★★★★
Txarra	Eskasa
Balekoa	Ona
Bikaina	

DESPERTAR Y VOLVER A CASA

Zuz.: Steven Schachter. Akt.: Tom Skerritt, Blythe Danner. 89 m. AEB, 1992.

50 urte inguruko abokatu batek arrakasta handia du bere ogibidean. Bere bizitza sentimental, ordea, ez doa hain ondo. Urte luzeetan alboan izan duen emaztearekin duen harremana kinka larrian dago, beste emakume batekin duen istorioaren erruz. Telebistan ohikoak diren drama erromantiko horietako bat da, kalitatez eskas samarra eta nahiko aspergarria.

EL DESAFÍO DE LOS SIETE MAGNÍFICOS

★★ **ETB2 - 18:10**

Zuz.: George McCowan. Akt.: Lee Van Cleef, Stefanie Powers, Michael Callan. 100 m. AEB, 1972.

Arizonako espetxe batean, 18 urteko gazte bat aske uzteko eskatuko du Chris sheriffaren emazteak. Baina mutila Juan de Toro mexikarraren gaizkile taldean sartuko da eta banku bat lapurtu, sheriffa

Tom Cruise, *Magnolia* filmean.

Hamaika pertsonaia gizarte egitura konplexu batean murgilduta

MAGNOLIA ★★★

Zuz.: PT. Anderson. Akt.: Tom Cruise, Julianne Moore. 185 m. AEB, 1999.

Magnolia Kaliforniako edozein hiritako bulebar baten izena da, eta hartan hamaika pertsonaiak ematen diote bizia Paul Thomas Andersonen istorioari. Haien artean mugitzen dira Julianne Moore eta Tom Cruise aktoreak, interpretazio bikainak eginez. Lan kolektiboa da, non une dramatiko eta barregarrien arteko oreka nabarmentzen den. Filmean agertzen diren pertsonaiei denetarik gertatzen zaie, eta, amaieran, istorioak gurutzatu egingo dira. Duela bi urte Prentsa Zinematografikoaren Nazioarteko Federazioak urteko film onenaren saria eman zion lan honi. Luzeegia den arren, badi-tu eszena eta une hunkigarriak eta ikusteko modukoa da.

zauritu eta emaztea bahituko dute. Ez da Lee Van Cleef aktorearen lan onenetakoa, baina western dibertigarria da eta erraz ikusten da.

MA MEILLEURE ENNEMIE

★★ **France2 - 20:55**

Zuz.: Frederic Lopez. Akt.: Julia Roberts, Susan Sarandon, Ed Harris. 120 m. AEB, 1999.

Chris Columbusek (*Harry Potter*) duela hiru urte egindako drama bat da *Ma meilleure ennemie*. Columbusek primerako aktoreak izan zituen alboan, eta emaitzan ere izan zuen zerikusia haien lana. Sarandon-Roberts bikotearen lana azpimarragarria da. Beharbada, filma luzeegia da.

PAPARAZZI

Zuz.: Alain Berberian. Akt.: Patric Timsit, Vincent Lindon. 110 m. Frantzia, 1997.

Frantzian ekoiztiko drama txiki bat. Paparazzien jardunaren inguruko istorio bat azaltzen du, ogibide horretan gehiegi sakondu gabe.

THE BOXER

Zuz.: Jim Sheridan. Akt.: Daniel Day-Lewis, Emily Watson. 109 m. Irlanda, 1997.

Danny Flynnek hamalau urte pasatu ditu espetxean. Belfasteko etxera itzultzean, maite zuen emakumea bere lagun onerarekin ezkondu dela jakingo du. Eta eguneroko bizitzari aurre egitea zaila egingo zaio. Jim Sheridan zinemagilea eta Daniel Day-Lewis aktorearen arteko binomioak oso ondo funtzionatzen du (*My left foot*, *In the name of the father*), eta kasu honetan ere emaitza paregabea eskaintzen du drama honek.

BODA ACCIDENTADA

★ **LA2 - 02:00**

Zuz.: Ignacio F. Iquino. Akt.: Mercedes Vecino, Luis Prendes. 63m. Espainia, 1943.

Iquinok hainbat film egin zituen 40ko hamarkadan Espainian, eta gehienak gaizkiulertuez jositako komediak izan ziren. *Boda accidentada* ere halakoa da. Ketty, markesa baten iloba, Candido senargaiaren zain dago hotel batean, eta hara joango da Candidoren lagun bat, Nico. Nicok ez du dirurik, baina bai irribarre handia. Agian, zaharregia geratu da Iquinoren lan hau.

ETB-1

06:35: Tik tak circus.
07:25: Betizu.
Hartz txiki.
Pingu.
Doraemon, katu kosmikoa.
Hirukiak II.
Pantera arrosa.
09:00: E-klipse@.
08:55: Bidaide.
Ushuaia.
Perretxikoen mundua.
10:30: Travel notes.
10:55: Sorginen laratza.
12:15: Helmuga.
13:05: Basabizitza ikusgai.
13:35: Betizu.
Shin Chan.
14:00: Gaur Egun. Albistegia.
14:45: Goenkale.
15:15: Gagnorarik gagbe.
15:45: Tik tak circus.
15:30: Bidaide.
Ushuaia.
Oinak izarretan.
17:40: E-klipse@.
18:00: Iparraldearen orena.
18:10: Betizu.
Benetako mamuak.
Pantera arrosa.
Katutxakur.
Doraemon, katu kosmikoa.
Shin Chan.
20:05: Betizu taldea: castinga.
20:28: Gaur egun.
Albistegia.
21:05: Bertatik bertara.
21:45: Goenkale.
22:20: Bexamela.
00:05: Bizitzaren baitan.
00:55: Bakarrik.
02:30:1 Bitan.
02:55: Bertatik bertara.
03:25: Esanak esan.
04:00: Elkartasunaren bideak.
04:30: Euskal Herritik.
05:00: 1 bitan.
06:10: Ikusgela.

ETB-2

07:55: Del pais de los vascos.
08:35: Clasicos en serie.
La casa de la pradera.
Los angeles de Charlie.
10:05: Forum. Gonbidatua: Eva Acero.
10:35: Loco por ti.
Telesaila.
11:05: La cocina de Pedro Subijana.
11:15: Pacific blue.
Telesaila.
13:05: El principe de Bel Air.
Telesaila.
13:55: Date el bote.
Lehiaketa.
14:58: Teleberri.
Albistegia.
15:45: Lo que faltaba.
Magazina.
18:10: Zinema.
El desafio de los siete magnificos
Zuz.: George McCowan.
Akt.: Lee Van Cleef, Stefanie Powers. 1972.
20:00: Esta es mi gente.
Magazina.
20:58: Teleberri.
Albistegia.
21:45: La noche de...
(22:15) **Magonlia**
Zuz.: PT. Anderson.
Akt.: Tom Cruise, Julianne Moore. 1999.
02:10: Medias de seda.
Telesaila.
03:10: Esta es mi gente.
05:00: LQF mojate.
06:50: Forum.
07:20: Cronicas del Caribe.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
Albistegia.
07:30: Teledario matinal.
Los desayunos de TVE.
Gonbidatua: Rafael Calduch.
10:15: Nano.
Telesaila.
11:00: Por la mañana.
Saber vivir.
Asi son las cosas.
La cocina de Karlos Argiñano.
14:00: Informativo Territorial.
Albistegia.
14:30: Corazón de verano.
Anne Igartiburuk aurkeztutako saioa.
15:00: Telediario 1
Albistegia.
16:00: Eguraldia.
16:05: Espainiako vuelta.
Aviles - Leon.
16. etapa.
17:30: Secreto de amor.
Telesaila
18:20: El rival mas debil.
Lehiaketa.
19:30: Gente.
Pepa Buenok eta Sonia Ferrerrek aurkeztutako magazina.
20:30: Futbola.
Deportivo de la Coruña - Milan A.C.
22:35: Zinema.
The boxer
Zuz.: Jim Sheridan.
Akt.: Daniel Day-Lewis, Emily Watson. 1997.
01:00: Ley y orden.
02:00: Telediario 3. Albistegia.
02:30: Raquel busca su sitio.
Telesaila.
04:00: Canal 24 horas.

A3

06:30: El perro de Flandes.
07:30: Buenos días, España.
Spiderman.
El primer cafe.
10:30: Yo soy Betty, la fea.
Telesaila.
11:00: A plena luz.
Pedro Piqueras eta Yolanda Alzolak aurkeztutako magazin saioa..
13:30: Si, cariño.
13:55: Informativos territoriales.
Albistegia.
14:30: Los simpson.
Marrazki bizidunak.
15:00: Noticias 1.
Albistegia.
16:00: Soledad.
Telesaila.
17:00: Sabor a ti.
Ana Rosa Quintana eta Antonio Hídalgo aurkeztutako magazina.
19:00: El diario de Patricia.
Patricia Gaztañagak aurkeztutako magazin saioa.
20:00: Pasapalabra.
Lehiaketa.
21:00: Noticias 2.
Albistegia
22:00: Policías.
Telesaila.
00:00: Abierto al anochecer.
01:30: Noticias.
Albistegia.
02:00: Los intocables.
Telesaila.
02:45: Televenta.
05:30 : Canal noticias.

irratia

RADIO EUSKADI. IUko Nafarroako legebiltzarkide Felix Taberna elkarriketatuko dute gaur goizeko 09:15ean *Boulevard* irratsaioan. Ondoren, Txinako egoera eta txinatarrek euskaldunekin dituzten harreman ekonomikoak izango dira hizpide; Josu Jon Imazek gidatutako euskal ordezkaritzaren baten berri emango du Xabier Urteaga EITBko berriemaile bereziak. Asier Muniategik gidatzen duen *De lo que se lee* atalean, Dulce Chacon idazleak *La voz dormida* liburuaren aurkeztuko du. Iñaki Estebanek Elvira Lindoren azken liburuaren kritika egingo du. Donostiako Zinemaldiaren berri ere emango dute saioan.

EUSKADI IRRATIA. Donostiako Zinemaldiak leku berezia izango du gaur arratsaldeko 16:00etatik aurrera *Lauretan babel* magazinean. Era berean, Elhuyarrekoren bisita jasoko dute. Eta, asteartero bezala, solasaldian Agustin Unzurrunzaga, Iker Nabaskues eta Jose Mari Agirre egongo dira.

EUSKADI GAZTEA. Edurne Garmendiak eta Itziar Alduntzinek umorez hasiko dute eguna, *Salgai* saioan. Ondoren, Lierni Ibagutxik hartuko du txanda, *Gazte enkantua*-rekin; abesti ezagunenak entzuteko aukera izango da.

LA 2	TF1
06:00: Teledporte. 07:30: TPH club. Walter Melon. Tweenies. Taz-Mania. Arthur. 09:30: Aqui hay trabajo. 10:00: TV educativa: La aventura del saber. 11:00: Zinema. Despertar y volver a casa Zuz.: Steven Schacter. Akt.: Tom Skerrit, Blythe Danner. 1992. 12:45: Historias de niños. 13:00: TPH club: Itsy bitsy. Aventuras en pañales. Las nuevas aventuras de Winnie Pooh.. 14:30: Espainiako Vuelta. Aviles - Leon. 16. etapa. 16:00: Grandes documentales. 17:40: A su salud. 18:15: Este chico es un genio. 18:45: Yo y el mundo. 19:15: El hombre invisible. 20:00: Informativos territorial. 20:30: Un chapuzas en casa. 21:00: Espainiako Vuelta. 21:20: Malibu. 21:50: Operación Triunfo. La Academia. Laburpena. 22:30: La 2. Noticias. Albistegia. 22:55: Eguraldia. 23:00: Futbola. Galatasaray - Bartzelona. 01:30: La mandragora. 02:30: Conciertos de radio 3. 03:00: Zinema. Boda accidentada Zuz.: Ignacio F. Iquino. Akt.: Mercedes Vecino, Luis Paredes. 1943. 04:05: Euronews.	05:55: Le destin du Docteur Calvet. 06:20: Secrets. 06:45: TF1 info. 06:50: TFI Jeunesse. Bill Junior. Marcelino. Tabaluga. Franklin. 08:25: Eguraldia. 08:30: Teleshopping. 09:25: Allo quiz. 10:25: Star academy. 11:15: MacGyver. 12:00: Tac o tac TV. 12:10: Attention a la marchel 12:50: A vrai dire. 13:00: Albistegia. 13:55: Les feux de l'amour. 14:45: Telefilma. Mariage mortel Zuz.: Don E. FauntLeRoy Akt.: Perry King. 1999. 16:25: Providence. 17:15: Melrose place. 18:10: Star academy. 18:55: Le gibdil. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: Zinema. Paparazzi Zuz.: Alain Berberian. Akt.: Patrick Timsit, Vincent Lindon. 1997. 22:55: Le Droit de savoir. Magazina. 00:10: Futbola. Txapeldunen Liga. 00:45: Star Academy. 01:35: Reportages. 02:00: Tres chasse. 02:55: Les Grands Destins du XXe siecle. 03:50: Histoires naturelles. 04:50: Musique. 05:20: Les Coups d'humour.

T5	M6
06:30: Informativos telecinco matinal. Albistegia. 09:25: La mirada critica. Montserrat Dominguezek aurkeztutako saioa. 11:15: Dia a dia. Maria Teresa Camposek aurkeztutako magazin saioa. 14:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 15:15: EAErako albistegia. 15:30: Embrujadas. Telesaila. 16:30: Me gustas tu. Tete Delgadok aurkeztutako saioa. 17:15: A tu lado. Magazina. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:30: Pecado original. 22:00: Hospital central. Telesaila. 23:45: Cronicas marcianas. Javier Sardak aurkeztutako magazina. 01:45: Informativos telecinco noche. Albistegia. 02:30: Policias de Nueva York. Telesaila. 03:15: Infocomerciales. 05:00: La linea de la vida. 05:30: Infocomerciales. 05:45: Juega 5. 06:00: Nocturnos.	07:00: Morning live. 09:10: M6 boutique. 10:10: M6 music. 10:45: Star six. 11:54: Six minutes. 12:05: La vie de famille. Telesaila. 12:35: Docteur Quinn, femme medecin. 13:35: Telefilma. Coeur a louer Zuz.: Jeremy Paul Kagan. Akt.: Penelope Ann Miller. 1997. 15:15: Les anges du bonheur. Telesaila. 16:05: M6 music. 17:05: 80 a l'heure. Magazina. 17:55: Stargate SG-1. Telesaila. 18:55: Charmend. Telesaila. 19:45: Camera cafe. Telesaila. 19:54: Six Minutes. Eguraldia. 20:05: Une nounou d'enfer. Telesaila. 20:40: Camera cafe. 20:50: E=M6 spécial. 22:50: Telefilma. Rencontres interdites Zuz.: Christiane Balthasar. Akt.: Ann-Kathrin Kramer. 1998. 00:35: Capital. Magazina. 02:25: Culture pub. 02:50: M6 music.

gaur zer

Deportivoren eta Milanen arteko partida interesgarria, Coruñatik

Partida garrantzitsua jokatzeko dute gaur gauean Coruñako Riazor futbol zelaian Deportivok eta Milanek, Txapeldunen Ligakoa. TVEk bi unitate mugikor eta 20 kamera erabiliko ditu partida zuzenean emateko. La2 katean, gaueko 23.00etan, Galatasaray-Bartzelona partida emango dute, diferituan.

Medikuntzaren gaineko saio monografiko bat Arte katean

Frantziako Arte kateko *Thema* saioan osasun publikoa izango da aztergai gaur gauean. Jean-Michel Meurice eta Fabrizio Calvik eginko bi dokumental emango dituzte: lehenengoan, medikuntzaren kostu ekonomikoez hitz egingo dute, eta bigarrenean, botikei buruz. Amaitzeko (22.45ean), eztabaida izango da, adituekin.

Bikote harremanak eta ligatze kontuak ‘Bexamela’-n

Estitxu Fernandezek aurkezten duen saioan, *Bexamela*-n, bikote harremanak eta mota guztietako ligatze kontuak azalduko dituzte. Testigantzen artean, bihotz ugari hautsi dituztenak eta gau bakarreko hainbeste istorio edukitzeaz nazkatuta daudenak agertuko dira. Erromantikoren bat ere izango da platoan, baita lagunari bikoteki-dea bilatzera datorren bat edo beste ere.

ELKARRIZKETAK	
Javier Rojo ‘El primer café’	A3 - 09:00
Eva Acero (abokatua) ‘Forum’	ETB2 - 10:05
Sophie Marceau ‘Forum’	France2 - 23:10

FRANCE 2	FRANCE 3
05:50: Un livre. 05:55: Les z'amours. 06:30: Télématin. Journaux. 08:30: Un livre. 08:35: Des jours et des vies. 09:05: Amour, gloire et beaute. 09:25: CD'aujourd'hui. 09:30: C'est au programme. 11:00: Flash info. 11:05: Motus. 11:40: Les z'amours. 12:20: Pyramide. 13:00: Albistegia. Eguraldia. 13:55: Inspecteur Derrick. Telesaila. 15:00: Un cas pour deux. 16:05: Rex. 17:00: Des chiffres et des lettres. 17:30: Age sensible. 18:00: Brigade de mers. 18:55: On a tout essaye. 19:50: Un gars, une fille. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: Comme au cinema: le film. Ma meilleure ennemie Zuz.: Chris Columbus. Akt.: Julia Robert, Susan Sarandon. 1999. 23:10: Comme au cinema: l'emission. 01:15: Albistegia. Eguraldia. 01:40: Comme au cinema: histoires courtes. 02:15: Chanter la vie. 03:05: Les Egouts d'une grande ville. 03:25: 24 heures d'info. 03:45: On vous dit pourquoi. Magazina. 05:25: 24 heures d'info.	06:00: Euronews. 06:25: Loto foot. 06:30: Foot 3. 07:00: T03. 09:00: Cosby. 09:25: C'est mieux ensemble. 09:50: Les rivaux de Sherlock Holmes. 10:45: Droles de dames. 11:40: Bon appetit, bien sur. 12:00: Le 12-14. Eguraldia. 13:50: Keno. 13:55: C'est mon choix. 15:00: Telefilma. Les ordres et la loi Zuz.: Jud Taylor. Akt.: Tommy Lee Jones. 1987. 16:35: T03. 17:35: Mon kanar. 17:45: C'est pas sorcier. 18:15: Un livre, un jour. 18:20: Questions pour un champion. 18:50: Le 19-20. Eguraldia. 20:10: Tout le sport. 20:20: Le fabuleux destin de... 20:55: Telefilma. Vu à la télé Zuz.: Daniel Losset. Akt.: Pascale Arbillot. 22:30: Eguraldia. 22:35: Soir 3. 23:00: La Vie en question. Dokumentala. 23:55: Aleas. 00:50: Ombre et lumiere. 01:20: Le fabuleux destin de... 01:40: Soir 3. 02:05: On en rit encore. 03:00: C'est mon choix. 03:55: Aleas. 04:45: Cote maison. 05:15: C'est mieux ensemble. 05:40: Les Matinales.

CANAL + [e]
06:15: Festival Internacional de publicidad de Cannes. 06:45: National Geogrphic en Canal+. 07:50: CNN+. Noticias. 08:15: La semana del guñíol. 08:40: Lo + Plus. 09:30: Zinema: Andrea. 10:45: Zinema: Entre el amor y el juego. 13:00: + Te vale. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Mas deporte. 14:55: CNN+. Noticias. 15:00: Friends. 15:30: Lo+Plus. 16:30: Zinema: El chico (The Kid). 18:11: Zinema: Pokemon: la película. 19:45: Piezas. 20:00: + Te Vale. 20:15: Noche de Champions en Canal+. 20:45: UEFA Champions League. 22:40: Zinema: El espinazo del diablo. 00:27: Picasso y sus mujeres. Dokumentala. 01:28: Zinema: Río sin retorno. 02:56: Zinema: La elección de un padre. 04:25: Zinema: Un viaje alucinante al fondo de la mente.
CANAL + [f]
06:10: Congo. 07:00: Journal. 07:15: Essaye encore. 10:25: Zinema: Liberty heights. 12:30: Le 12.30. 13:30: Le grande course. 14:00: Zinema: Delicatessen. 15:30: Surprises. 15:45: Origine ocean, quatre milliards d'anness sous les mers. 16:25: Le journal du cinema. 16:35: Zinema: Romeo doit mourir. 18:30: H. 19:00: L'hyper show. 19:55: Les guignols de l'info. 20:45: Futbola. RC Lens - Bayern Munich. La Corogne - Milan AC. 00:00: Zinema: Luna papa. 01:45: Zinema: Le rat. 02:40: Amerikar futbola. 04:30: Zinema: Jimmy Grimble.
FRANCE 5
05:50: Les amphis de France 5. 06:45: Anglais, methode Victor. 07:00: Exploration planete. 07:25: L'enfance dans ses deserts. 07:55: Debout les zouzous. 08:45: Les maternelles. 10:20: Le journal de la sante. 10:40: Atlantis. 11:10: Le grizzli, le seigneur des rocheuses. 12:05: Midi les zouzous. 13:45: Le journal de la santé. 14:10: Couples legendaires du XXe siecle. 14:40: Arabie Saoudite, le grand ecart. 15:35: Recherche touristes desesperement. 16:35: Pakistan, le pays de tous les dangers. 17:35: 100% question. 18:05: C'Dans l'air.
ARTE
19:00: Archimide. 19:45: Arte Info. 20:15: Venlo sur haschich. 20:45: Comment ça va la sante publique? Dokumentalak eta Mahai-ingurua. 23:00: Music planet 2nite. 00:05: Die Nacht/La Nuit. 00:55: Why are you creative? 01:00: Telefilma: Dans la rouge. 02:30: L'heure de la piscine.

zakilixut

© Olariagak

Alberto Barandiaran | ATARRABIA

ATZEKOZ AURRERA

LANDER F. ARROIABE / ARGAZKI PRESS

LANDER F. ARROIABE / ARGAZKI PRESS

Ikasleak lanean aritu ziren ikastetxeko patioan; gurasoek ikastetxearen baldintzak salatu zituzten.

339 haur greban

Atarrabiako Lorenzo Goikoa Ikastetxeko gurasoek ez zituzten haurrak eskolara eraman, eskolako egoerarengatik protesta egiteko

Hiru urtetik 12 urtera bitarteko 339 haur ez ziren ikastetxera joan atzo, Atarrabian. Greba egin zuten, eskola duinari alde. Hori, hala ere, ez da Nafarroako Gobernuerantzat berria, eta atzoko goizeko bilkuran ez zuten ezta aipatu ere egin. «Kudeaketa arazoa» zela esan zuen Nuria Iturriagaitia Gobernuako ele-dunak, eta ez zutela zer esanik.

Baina lehengo astean 339 gurasok erabaki zuten gutxienez bi egunez haurrak ez zirela eskolara joango. Ez da erabaki samurra izan, eta tentsio handiak sortu ditu baita gurasoen artean ere. Erabakiak, orain esan daite-

ke, eman ditu fruituak. Atzo bertan lortu ziren lehen akordioak, gutxienez, ahozkoak. Hitzak paperean jarriko balira, hau da Hezkuntza Departamentuak konpromiso sendoa hartuko balu, gaur arratsaldean bertan behera gelditu liteke greba.

Uda osoa joan zaio eskola honi ikara batean. Uztailaren 2an indarrean jarri zen Gobernuaren erabakia Lorenzo Goikoa ikastetxe publikoa bitan zatitzeko. Batean A eta G ereduak —Lorenzo Goikoa I—, eta bestean, D ereduak —Lorenzo Goikoa II—. Lehen arazoak sortu ziren lehen ikastetxeko zuzendariak liburutegia eskatu zue-

nean jantokia bertan jartzeko. Irailaren 6an Lorenzo Goikoa gurasoek sorpresa itzela izan zuten haien instalakuntzak erai-kin zaharrekoak zirela ikusi zutenean: komunak eta gelak zikinak eta matxurez beterik, kristal hautsiak, itaxurak, argi falta zenbait gelatan...

Atzoko bileran, bederen, hainbat adostasun lortu ziren. Esaterako, lau gela eman diote Lorenzo Goikoa I ikastetxeari, erabaki da liburutegia liburutegi izango dela aurrerantzean ere, eta badirudi patioen, frontoiaren eta jantokiaren erabile-ra, horiek direla oraindik berdindu gabeko koxkak.

Atezainari buruz akordioa ere itxita dago —langile elebiduna eskatu dute D ereduak—, eta urtero diru sail finkoa izango du liburutegiak.

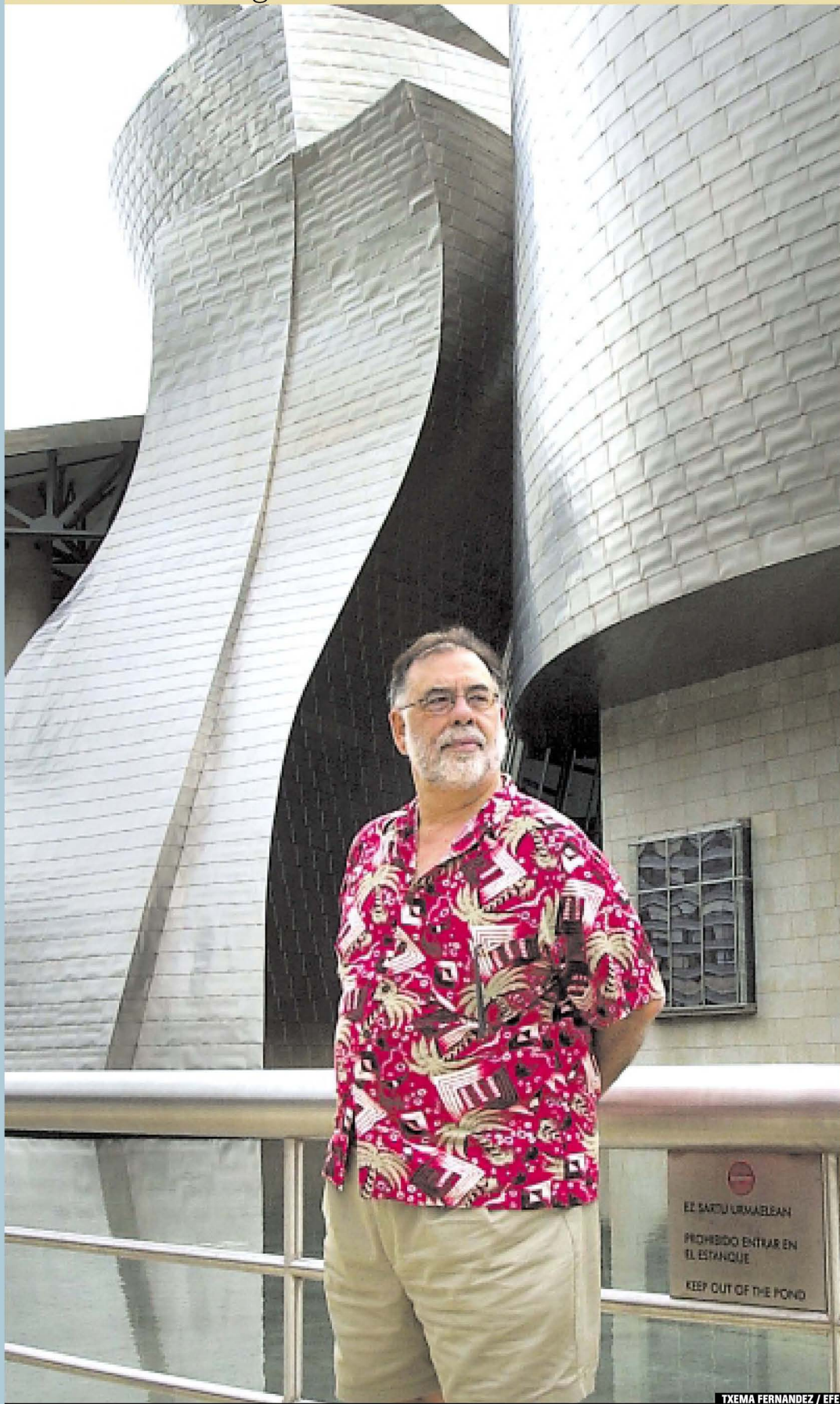
Halaber, Atarrabiako Udalak hainbat lan agudo egiteko konpromisoa hartu du: pintura lanak egin eta iturgintza eta argiarekin dauden arazoak konpondu.

Gaur dute bilera Gurasoen Elkartekoek alkatearekin. Kon-

promisoa Hezkuntza Departamentuaren idatzizko hitz-ema-tearekin batuko balitz, arratsaldeko bilkurara greba bertan behera uzteko proposamena eramango lukete gurasoek.

Bien bitartean, haurrak greban daude. Atzo, txikiak, eskulanekin gora eta behera aritu ziren goiz osoan zehar. Helduagoak, patioan, jolasean. Gehienak, etxean. Soilik bi sartu ziren geletara.

BILBO. Bisitari ezaguna

Francis Ford Coppola Guggenheim museoan

Tartean behin pertonaia famatuak etorten dira Guggenheim museora. Eta, atzo, Francis Ford Coppola zine zuzendariaren txandea izan zan. Argazki kamera eskuan eukala, Guggenheim museoa eta inguruak ikusi zituan. Zinemaldiko

50. urteurreneko sari berezia jaso eban, arei-negun Coppolak. *The Rain People* pelikulea zuzendu dau, azkenaldian. Eta Coppolaren lan horrek emongo deutso hasiera Guggenheim Bilbao museoak gertau dauen zinema zikloari.

ALDUNDIA. Eskola-kirola

Kirol irakasleek «entrenatzaile birtuala» eukiko dabe beharrerako

Eskoletako neska-mutikoek ikasgelatik kanpo egiten daben kirola antolatu eta bultzatzeko, bitarteko barri bat izango dabe hemendik aurrera, euren entrenatzaileek: *eskolakirola.com* izeneko entrenatzaile birtuala.

Diputazioaren aginduz Bilboko Campus Deportivo izeneko enpresek sortutako zerbitzu horretan, eskola kiroltako entrenatzaileek euren taldeen erabiltzeko moduko mila ariketatik gora topauko ditue. Kirol tekniko profesionalak gertatutako ariketa horreek, adinen eta kirolen arabera sailkatuta topauko ditue sarean.

Ana Madariaga Kultura diputauak emon eban atzo, zerbitzu horren barri. Madariagak agerraldia egin eban Foru Jauregian, hasi barria dan ikusturterako Eskola Kirola programearen barruan izango diran barrikuntzak jakin eragiteko.

Gogoratu ebanez, urtero antolatzen dan egitasmoan 8 eta 16 urte arteko ikasleek eskolatik kanpo egiten daben kirola sartzen dabe. «Gure asmoa ikasle horreeri kirola eskaintzea da, modu osasuntsuan eta hezikuntzagaz loturik», zehaztu eban Kultura foru diputauak.

Herrialdeko ikastetxeak hasi dira internet bidez izena emoten barikuaz geroztik. Aldundiak 1,5 milioi euro baino gehiagoko inbertsinoa egingo dau aurtengo eskola-kirolako edizinoan eta Madariagak berak azaldu ebanez, 30.000 ikaslelik gora parte hartuko dabe 40 kirol jarduera ezberdinetan.

Gazteek gehien eskatzen dituen jarduerak saskibaloia, eskubaloia, futbola, atletismoa eta mendia dira. Aurton, ganera, surfa, aerobik, volleyball eta euskal trinketea be ipini ditue kirol aukeren artean.

3

SESTAO

Amalur pelikulea emongo dabe gaur, IV. Euskal Asteko ekitaldien barruan

IV. Euskal Astea gertau dabe, Sestaon, Salleko, Zugarramurdi, Eusko Lorak, Labeitz, Euskal Giroa, AEK eta Mendieta Kultur alkarteak. Halandaze, Nestor Basterretzearen Amalur pelikulea gertau dabe, gaurko. Domekan hasi eben Euskal Astea eta ekitaldi ugari gertau ditue, domekara bitartean. Besteak beste, euskal ezkontzea. Sestaoko 300 bat herritarrek hartzen dabe parte eta jente asko batzen da ezkontza ikustera. 5000 lagun inguru. Horrezaz ganera, sukaldaritza lehiaketeta antolatu dabe, aurton, lehen aldiz. Eta herri bazkaria, ondoren.

2

DURANGO

Dementzia daben gaixoen jagoleei laguntzeko dago Zaindu programea

Buruko gaixotasunak dituenen senide jagoleentzako zerbitzu barria ipiniko dabe urtarrilean, Zaindu heziketa programea. Gaixo horreen eta batez be Alzheimer gaitzea daukienen jagoleek sufritzen daben egoereagaitik arduratuta sortu zan Zaindu, 1997an. Urtero ikastaroak egin izan dabez eurentzako. Urteotan, 180 bat pertsonak hartu dabe parte.

Formazino ikastaroak eskaintzen deutsieez jagoleei. Gaixotasunaren ganeko informazioa emoten jake bertan, preminazko ezagutzea eta baliabideak izan daiezan.

7

SESTAO. Euskal kulturearen inguruan behar egiten daben zortzi taldeek gertau dabe, Udalaren diru laguntzeagaz

'Amalur' pelikulea emongo dabe gaur, Euskal Asterako ekitaldien barruan

Hirurehun bat herritarrek parte hartuko dabe domekan egingo daben euskal ezkontzan

EGUNKARIA

Landa baseritik urtengo dau euskal ezkontzako emaztegiak, Sestaon geratzen dan baserri bakarretik.

Irene Berro

Domekan hasi zan, Sestaon, IV. Euskal Astea. Aurreko urteetan lez, ekitaldi ugari gertau ditue ume, gazte eta nagusiendako. Horreen artean, Nestor Basterretxearen Amalur pelikulea emongo dabe, gaur. Iluntzeko zazpitan izango da hori, Musika Eskolako aretoan. Salleko, Zugarramurdi, Eusko Lorak, Labeitz, Euskal Giroa, AEK eta Mendieta Kultur alkarteak gertetan dabe Euskal Astea.

Koldo Urkiagak, Labeitz taldeko kideak Bizkaia-ri adierazo deutsonez, «Kanpotar ugari dago Sestaon eta era horretako ekimenak beharrezkoak dira. Euskerea eta euskal kultura bultzatu eta zabaltzen dogu. Bertako kultura gerturatzen deutsagu jenteari eta zentzu horretan garrantzitsua da Euskal Astea».

Biharko, *Burdinezko Itsasadarra* diapositiba emonaldia gertau dabe. Iñaki Uriarte arkitektoak osotutakoa. «Ibaizabal aldeko industria gunean barrera egindako bidaia poetikoa da. Polita benetan, eta Euskal Herriko industriaren historia eta eragina ezagutzeko funtsezkoa». Musika Eskolako aretoan eskainiko dabe, 19:00etan.

Asteko ekitaldi nagusia eta «erakargarriena» domekan egingo dabe: euskal ezkontzea. Alkarte antolatzaileen artean egiten dabe hori, urtero. Eta hirurehun bat herritarrek hartzen dabe parte. «Bertsotan batzuk, gurdia eroaten beste batzuk eta ezkontzako konbidau modura beste askok», azaldu deutso Bizkaia-ri

Udaleko Kultura Sailak. Herriko hiru tokitatik urtetan dabe kalejiran eta herritik ibili eta gero, Santa Maria elizara heltzen dira. Hantxe egiten dabe ezkontzea. Herriko jente askok parte hartzen dau zuzenean. Eta ikusle modura be askok: 5000 lagun gitxi gorabehera. «Ekitaldi polita izaten da. Herriko jenteak ilusino handiz hartzen dau». Anekdotak modura, urte batzuetan herriko bikote batzuek ezkontzeko aprobe txau dabe egun hori eta euskal ezkontzan ezkondu dira.

Horrezaz aparte, ekitaldi asko antolatzen ditue. Liburu erakusketea be egiten dabe, herriko liburudenden laguntzeagaz. «Erakusketa horrek ez ditu hainbat herritar batzen, baina garrantzi handiko ekitaldia da». Aurten barria da, eguenean, Txatxa tabernan egingo daben ipuin erotikoen emonaldia. «Euskal musika tresnen erakusketa eta antzerakoak egin doguz aurreko urteetan. Ipuin erotikoen kontu hau barria da, eta ikusiko dogu jenteak zelan erantzuten dauen».

Sukaldaritza lehiaketea be antolatu dabe, zapaturako, lehen aldiz. Okela patatekin. Horixe da bertara batzen diranek sukaldatu beharko dabena. Goizeko hamarretan hasiko da Kasko plazan. Eta arrastiko hiruretan, barriz, Herri Bazkaria egingo dabe. «Goizean zehar taldeek prestatutakoa bananduko dogu bazkaltzera etorten diran lagun guztien artean, eta eguraldiak laguntzen badeusku, plazan bertan jango dogu», azaldu deusku Urkiagak.

Euskal Jaitik Euskal Astera

1999an egin eben lehenegoz euskerea eta euskal kulturearen ganeko ekimena. Sasoi horretan Euskal Jaia zana. Hiru egun baino ez zituan. Aurten, barriz luzatu egin dabe eta izena aldatu. Aste bat gertau dabe eta Euskal Astea izentau dabe.

Salleko, Zugarramurdi, Eusko Lorak, Labeitz, Euskal Giroa, Arriskugarri, AEK eta Mendieta Kultur Alkarteak taldeek egiten dabe asteako programea eta Udaleko Kultura Sailak onartu egiten dau, ondoren. Euskal Asteko aurrekontua 15.000 euro ingurukoa ei da, eta Sestaoko Udalak eta Bizkaiko Diputazioak emondako dirulaguntzea erabilten dabe taldeek, programea gartzeko. Kultura Sailak jakin eragin deuskunez, gaur zehaztuko dau Udalbatzarrak dirulaguntzearen zenbatekoa. Aurreko urteetan aurrekontuaren %50-75a Udalaren eta Diputazioaren artean ordaindu dabe.

EUSKAL EZKONTZEA

Herriko jente askok hartzen dau parte zuzenean, eta 5.000 lagun inguru batzen dira ezkontza ikustera

ZAPATUAN

Sukaldaritza lehiaketea gertau dabe lehen aldiz, Kasko plazan, eta ondoren, herri bazkaria egingo dabe

PRIMERAN pasatzeko

Zatoz goatzera Bizkaiko aisia gunerik handienaz.
Leku paregabea, dibertsioaren azkena du eta doako aparkalekua ere bai.

dibertitu nahi duzu? **zatoz Max Center Ocio berrira**

Max CENTER ocio

Primeran pasatzeko

16 zinema areto | 26 bola-joko pista | eta sukaldaritzan onena

KIROLA. Eskoletako umeen kirol entrenatzaileek mila jokalditik gora topauko ditue 'eskolakirola.com' zerbitzuan

Bizkaiko kirol irakasleek «entrenatzaile birtuala» eukiko dabe, lana errazteko

Aldundiak kalidadea nabarmenduko dau eskola-kirola programan

MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Ana Madariaga Kultura diputauak emon eban, atzo, *eskolakirola.com* zerbitzuaren barri.

Iñigo Bilbao

Eskoletako neska-mutikoek ikasgelatik kanpo egiten dituen kirol eta jarduera fisikoak antolatatu eta bultzatzeko, bitarteko barri bat izango dabe hemendik aurrera, euren entrenatzaileek: *eskolakirola.com* izeneko entrenatzaile birtuala.

Foru Aldundiaren aginduz Bilboko Campus Deportivo izeneko enpresek sortutako zerbitzu horretan, eskola kirolatoko entrenatzaileek euren taldeekin erabiltzeko moduko mila ariketatik gora topauko ditue. Kirol tekniko profesionalak gertatutako ariketa horreek, adinaren eta kirolen arabera sailkatuta topauko ditue sarean.

Ana Madariaga Kultura diputauak emon eban atzo, zerbitzu horren barri. Madariagak agerraldia egin eban Foru Jauregian, hasi barria dan ikusturterako Eskola Kirola programearen barruan izango diran barrikuntzak jakin eragiteko. Gogoratu ebanez, urtero antolatzen dan egitasmoan 8 eta 16 urte arteko ikasleek eskolatik kanpo egiten daben kirola sartzen dabe. «Gure asmoa ikasle horreeri kirola eskaintzea da, modu osasuntsuan eta hezkuntzagaz loturik», zehaztu eban Kultura foru diputauak.

Herrialdeko ikastetxeak hasi dira internet bidez izena emoten barikuaz geroztik. Aldundiak 1,5 milioi euro baino gehiagoko inbertsinoa egingo dau aurtengo eskola-kiroleko edizioan eta Madariagak berak azaldu ebanez, 30.000 ikasletik gora parte hartuko dabe 40 kirol jarduera ezbardinetan.

Gaztetxoek gehien eskatzen dituen jarduerak saskibaloia, eskubaloia eta futbola badira be, ez dira gitxi ariketa egiteko atletismoa eta mendia be aukeratzeko dituenak. Aurton, gainera, gaztetxo askoren zaletasunak kontutan hartu gura izan dituela azpimarratu eban foru diputauak eta, ondorioz, surfa, aerobic, hondartzako volleyball eta euskal trinketea ipini ditue eskola-kirolean aukeratzeko dagozan jardueren artean.

Kalidadeari eusteko asmoa

Hainbat urtetan eskainitako zerbitzua aztertu ostean, Kultura sailako arduradunek eskola-kirola programearen foru dekretua egoitzeko preminea ikusi dabela azaldu eben. Izan be, arinago ikastetxeei diru laguntasunak emoteko orduan kontuan hartzen eben bakarria izaten zan zenbat ume edo gazte apuntatzen ziran. Madariagak argitu eban kopuruari baino, hemendik aurrera egiten danaren kalidaderi begiratuko deustielako gehiago.

KANPAINEA

Herri kirolak ezagutu eragingo deustieez gazteei

Foru Aldundiak kanpaina berezia egingo dau aurton, euskal kirolak gazte bizkaitarrei ezagutu eragiteko. Kirol horreek «gure kulturearen osagai garrantzitsu» dirala gogoratu ostean, Ana Madariaga Kultura diputauak azaldu eban foru agintariak diruz babestuko dituela herri kirolak sustatzeko ekimenak antolatzen dituen Udalak.

Erakundeok herritarrengandik hurrenen dagozanak dirala azpimarratu eban diputauak: «Horrexegaitik, pentsetan dogu interesgarria dala Udalek be ekimen horretan parte hartzea».

Zelan? Emondako azalpenen arabera, herri kirolen aldeko kanpaina horretan parte hartu gura daben udal guztiek urriaren aurkeztu beharko deustieez horren inguruko eskaerak, eta Kultura sailak antolatuko dituen jardueren kostuaren %85 pagauko deutse gehienez.

ANA MADARIAGA

Kultura Saileko foru diputaua

«Programearen helburua ikasle horreeri kirola eskaintzea da, modu osasuntsuan eta hezkuntzeagaz loturik»

«Parte hartzen dabenen kopuruari baino gehiago, egiten danaren kalidadeari begiratuko deustagu hemendik aurrera»

Kopuruari garrantzirik kentzen ez badeutse be, Gazteria eta Kirolak zuzendaritzako arduradunak konturatu dira kirola egiten hasten diran ume asko eta asko dana izten dabela denporeagaz. Horrexegaitik, neska eta mutikoen kirol zaletasuna bultzatzeko balio izango daben neurriak hartu gura izan dituela nabarmendu eban Madariagak.

Horren arabera, internet lako teknologia barriak erabiltzen dituen ikastetxeak, entrenatzaile trebatuak hartzen dituenak eta, batez be, nesken parte hartzea bultzatzen daben eskolak lehentasuna izango dabela azpimarratu eban Kultura saileko foru diputauak.

INTERNET

Jokaldiak ikasi edo asmatzeko tresna birtuala

Irakasle edo entrenatzaileek sarean topauko ditue euren ardurapean dagozan gaztetxoentzeko egokiak diran saskibaloia, eskubaloia edo futbolarako jokaldiak. Aritz Hernandez Campus Deportivo enpresako arduradunak azaldu ebanez, «entrenatzaile birtuala da» *eskolakirola.com* izeneko hori.

«Jokorako teknikak eskaini eta entrenamenduak norbearen neurrian gertatu ez eze, dokumentazio aberatsa eskaintzen deutso entrenatzaileari. Hor, entrenamenduen ganeko gai orokorrak edo kirol bakotxaren inguruko gai zehatzak topauko ditue», azaldu eban Hernandezek.

Gaztetxoekin behar egiten daben entrenatzaileak be gazteak izaten dirala azaldu

EGUNKARIA

Umeei erakusteko jokaldiak eskaintzen ditu zerbitzuak.

eban, oraindino ikasten dagozanak. Egunen baten entrenatzaile profesionalak trebatzeko bitarteko bat ei da sarean ipini daben hori.

Urriaren 1ean prest izango dan zerbitzua euskeraz eta gaztelaniaz erabili ahal izango da. Horretarako, eskola bakotxak bere pasaberbea eskatu beharko dau Aldundian, eta horren bidez txostenak

eta egutegiak gertatzeaz gainera, jokalarren errendimenduari jarraipena egingo ahal izango deustie, besteak beste. Jokaldiak ikasi bai, baina barriak sortzeko aukerea emono deutse web orri horrek.

Eskoletako arduradunentzat be egokia izango da tresna hau, euren kirol prestatzailerekin egindakoa aztertzeak aukerea izango dabe eta.

LEIOA. 240 eta 900 euro arteko sariak prestatu dabez onenentzat

NEKANE AKARREGI

Bideo lehiaketak da denpora gitxien daroan espezialidadea, baina hori be indartzen dabil.

Martxan dira bideo, argazki eta diapositiba lehiaketak

Beharren gaia librea izango da, eta gura dauenak hartu leike parte

Veronica Muñoz |

Martxan dagoz barriro Leioako Kultur Etxeak antolaturiko argazki, diapositiba eta bideo lehiaketak. Tradizino handiko lehiaketak dira horreek herrian, izan be orain 16 urtetik egiten dabez lehenengo biak, eta bederatzigarren aldiz hirugarrena. Hiru lehiaketetan gura daben pertsona guztiek hartu leikie parte, leioztarrek zein kanpoko guztiek be.

Behar guztietarako edozein gai aukeratu leiteke, beraz bakoitzak gura dauen gaia aukeratu eta horren ganean euren beharrak egin daiazan. Halanda be, beharrok jatorrizkoak izango dira, eta lehenago argitaratu zein saritu bakoak.

Argazki Lehiaketari jagoko-

nez, beharrak kolorezkoak eta zuri-beltzekoak izan ahalko dira, eta euskarri gogor baten ganean aurkeztu beharko dira, 30 bider 40 zentimetroko neurrikoa. Egile bakoitzak hiru argazki aurkeztu ahal izango ditu asko jota.

Diapositiben dinamikea antzekoa izango da. Oraingoan, barriz, beharrak kolorezkoak izan beharko dira, eta bost bider bost zentimetroko euskarrietan aurkeztuko dira. Amaitzeko, bideoak egiteko zuzeneko grabazioak edo animazio beharrak grabatu leitekez, V.H.S sisteman beti. Pelikuleak euskeraz eta gaztelaniaz egiteko aukerea eskaintzen deute Kultur Etxeak zinemagileei.

Hiru lehiaketetan sari ederak bananduko dabez, behar

onenak saritzeko. Holan, 240 eta 900 euro arteko hainbat sari emongo dabe, gehi diploma bana irabazle guztientzat.

Behar guztiak erakutsiko dabez

Sariez ganera, argazki eta diapositiba guztiak erakusteko zabalduko dabe Sakonetako erakusketa gelan, egileek aurkezturiko beharrak publikoari erakusteko. Eta bideoen kasuan, beste alde batetik, Perseo Bideo Forumaren barruan proiektuak dabez.

Argazki, diapositiba eta bideo guztiak Leioako Kultur Aretoan emon behar dira, Sabino Arana kaleko 67. zenbakian, zuzenean hara joanda edo, gurago ezker, beharrak posta ziurtatua- ren bidez bidaltuta. Informazio gehiagorako: 94 480 46 60.

Herrian ipinteko enpresa ekimen onenak saritzeko lehiaketa bat eratu dau Behargintzak

V.M. |

Enpresa Proiektuen Lehiaketa eratu dau Leioako Behargintza zentroak, lehenengo aldiz, egia bihurtu daitekezan ekimen enpresarialak sustatzeko helburuagaz. Pertsona edo taldeei zuzenduta dago lehiaketa, eta parte hartzeko preminazko baldintza Leioan errolatuta egotea da.

Hiru sari bananduko dabez, 3.000, 2.500 eta 1.750 euroko-

ak hurrenez hurren, aurkezturiko ekimen onenak saritzeko, eta, ganera, sari berezia emongo deute Lamiakon kokatzeko enpresa proiekturik onena aurkeztzen dauenari.

Horrezaz ganera, euren proiektuak saritu ezean, enprearen bat martxan ipinteko aholkularitza tekniko, eta argibide guztiak be emongo deute lehiaketan parte hartzen daben lagun guzti-guztiei.

Beharrak aurkezteko epea

zabalik dago, eta urriaren 15ean amaituko da. Ekimenak aztertuko dabezan epaileek zementiaren 30a baino arinago hartuko dabe erabagia.

Lehiaketa honen ganeko informazio gehiago gura daben pertsona guztiek Leioako Behargintzara jo leikie. Enplegurako zentroa Mendibile kaleko hirugarren zenbakian dauka bere egoitza barria, eta telefono zenbakia ondorengoa da: 94 400 41 95.

GETXO. Urriaren 8rako eratu dabe, Faduran

'Andrearen papera familia eredu barrietan' aurtongo Eztabaidarako Foroan

V.M. |

Fadura Kiroldagiko areto nagusiak Gizarte Eztabaidarako Foroa hartuko dau datorren urriaren 8an. Ekitaldia egiten daben hirugarren urtea da, eta aurtun familia eredu barrietan emakumeek beteten daben paperaren ganean hausnarketea egingo dabe. Foroa herriko andren alkarteek antolatzen dabe urtero -Alboa, Andrak, Etxekin, Eskuz Esku, Gizatiar, Lagun Artean eta Roda alkarteek-, Getxoko Gizarte Zerbitzuak batera.

Jardunaldia goizeko 11:15ean hasiko da, eta aditu batzuen eskutik berbaldi bi

antolatu dabe. Horrezaz ganera, Gizarte Eztabaidarako Foroan gizarte abilezietan trebatzeko tailerra be egingo dabe aurtun, *Ezetz esaten ikasiz* izenburupean. Emakumeen arteko herri bazkaria be antolatu dabe egun horretarako, eta arrastian zinemea egongo da. *El hijo de la novia* film ezaguna proiektuak dabe Fadurako aretoan.

Getxoko Eztabaidarako Foroan beti lez gura daben pertsona guztiek hartu ahal izango dabe parte. Izan be, ekimena beren beregi emakumeei zuzenduta dagoen arren, gizonetako be antolaturiko ekitaldietara joateko aukerea izango dabe.

LABURAREN

GETXO

Algorta eta Ereaga lotuko dauzan igongailua egiteko lehenengo pausoak emon dabez

Algorta eta Ereaga hondartzearen artean igongailua egiteko lehenengo pausoak emon dabez. Izan be, udaletxean eginiko azken Gobernu Batzordean beharrok diseinetako eta zuzentzeko proiektua onartu dabe, 70.000 eurotan. Lau hilabeteko epea ezarri dabe zati hori amaitzeko. 2003ko urtarrilerako proiektua onartu gura dabe, gero hori egingo dauen enprea aukeratu asmoz lehiaketa publikoa martxan ipinteko.

Argazkigintzearen ganeko hiru ikastaro antolatu dauz Irudi Taldea alkarteak ikasturte honetarako

Irudi Taldeak argazkigintzearen ganeko ikastaro batzuk antolatu dauz ikasturte honetarako, urtero egiten dauen moduan, eta ganera ikastaro horreek Kultur Etxeko dirulaguntzeagaz eratu dauz. Oinarritzko ikastaroa, zuri-beltzeko argazkiak errebeletan ikasteko, eta estudioetako argazkiak ateraten ikasteko tailerrak egingo dabez aurtun. Informazio gehiagorako: 94 460 53 83, eta 639 404 263. Irudi Taldea Algortako Kultur Etxeko eraikinean dago, Urgull kalean, beheko solairuan.

Ingurumena zaintzeko gehiago egin behar dala dinoe PPKoek

Kotxe Bako Eguna joan dan domekan ospatu zan, eta horren aurrean Marisa Arrue Getxoko Alderdi Popularreko bozeroaleak udaletxan ingurumenaren alde gehiago egin behar dala azaldu dau, prentsa ohar baten bidez, Kotxe Bako Eguna legezko ekimenak ez dirala nahiko bere eritxiz. Ingurumenaren aldeko ekimenak egunero egin behar dirala aitatu dau Arruek. Auzoak lotzeko mikrobussen zerbitzua ipintea, eta herrian berdegune gehiago zabaltzea dira popularren proposamenetako batzuk.

AGENDEA

GETXO

Kultur Etxeko tailerrak: Ikasturte honetarako antolaturiko tailerretan izena emoteko epea zabaldu barri dau Getxoko Kultur Etxeak. Tailerrak —eskubeharrak, euskera, literatura, aretoko dantzak eta beste ikastaro asko— Getxoko Kultur Etxeak herri osoan daukiezan egoitzetan egingo dabez. Horrezaz ganera, herriko hainbat akademiak be Kultur Etxeko subentzinoa jasoko dabe euren ikastaroak merkeago eskaini daiezan. Akademia horreen artean dagoz Antzezaleak, Renovart, Arteskola eta Talde Zeramika. Plazak mugatuak dira, eta jentearen interesea handi-handia da, beraz ahalik eta arinen egin behar da inskripzioa. Izan be, epea atzo astelehenean zabaldu eben, eta talde gehienak beteta dagoz.

BERMEO. Datorren urterako Zaragozana etxeko su festa bakarrik kontratatzeko eskatu deutso Udalari

«Danontzako jaiak» egitea lortu dauela esan dau jai batzordeak

Andra Mari eta Eupeme Deuna jaiak aztertu eta oso ontzat jo dabez

Iratxe Astuy

Andra Mari eta Eupeme Deuna-ko jai nagusiak amaitu eta egun batzuetara, Bermeoko jai batzordeko kideak jaien nondik norakoak aztertzen izan dira. Ekintzaz ekintza, jaien programazinoari errepasoa emon deustie, publikoaren aldetik ekitaldi bakotzak izan dauen harrerearen ganeko balantzea egiteko. «Hasierako helburuak bete dira eta jentearen eritxiak kontuan izanez, danontzako jaiak antolatzea lortu dogula esan geinke», baieztatu dau Benito Ibarrolaza Bermeoko Kultur zinegotziak.

Musikaren atalean, Ortiz Musika Bandeak «harrera oso ona euki dau» jai batzordearen esanetan. Izan be, aurtun egin diran musika taldeen kalejirak ohikoak ez ziran herriko beste hainbat kaleetara zabaldu ebezana, herriar askoren nahia irerantzunez. Gaueko kontzertuei jagokonez, bestalde, «oso harrera ona» euki dabe talde guztiek, baina, batez be, Golden

Apple Quarter, mariatxiak, Mareta, Etsaiak, Kuraia eta Las hijas del sol nabarmendu dabez, jai batzordekoek egindako txostenean.

Hautsik ez bota

Arrantza eguna jaietako nagusia izaten da Bermeon. Aurtun be, kale giroa ezin hobea izan zan egun horretan. Jai batzordeak txarretsi dauen kontu bakarra, hautsak botatearena izan da. «Koadrilen artean eta bata besteari, inoiz baino hauts gehiago botaten ibili da. Datorren urtean, hautsik ez botateko deia zabaldu beharko dogu barriro, kalte handiak eragiten dauzalako osasunean», azpimarratu dabe.

Aurtengo jaietan, Gazteen Eguna egin zan lehenengo aldiz, hilak 14an. Antza, ekimenak ez dau txarto urten, baina, datorren urteari begira, bultzatutxoa emon beharko jakola pentsetan dabe jai batzordekoek. Jaietan izan diran hutsunak azpimarratzeko orduan, su artifizialen kontua be sakon

IRATXE ASTUY

Arrantzale Egunean kalean izan zan jai giroa azpimarratu dabe jai batzordeko kideek.

ikertu dabe. Izan be, aurtengo aurrekontutik diru gehiago emon zan suen kalidadea hobetzeko, «baina ez dogu alde handirik igarri», ziurtatu dabe. Hori dala eta, datorren urtetik aurrera Zaragozana etxeko su artifizialak kontratatuko eskatuko deutso jai batzordeak Bermeoko Udalari. «Eskaintzen daben kalitate-prezioaren erlazinoa besteena baino askoz hobeagoa da», esan dabe.

JAIETAKO OSAGARRIAK

Publizidadearen garrantzia

Andramarietarako inoiz baino publizidade gehiago egin dabe aurtun. Udal ordezkarien berbetan, horrek bere eragina izan dau jentearen etorreran. «Herrikan kanpora be publizidadea egitearen garrantziaz konturatu gara, ze kontzertuetara-eta kanpoko jente asko etorri da», esan dabe. Bermeoko jaietarako bereziki konposatua izan dan abestia eta herriko armargaz egindako zapiak be arrakastea euki dabe.

GERNIKA-LUMO. Merkatu plazea

Sasoi barriko produktuak ekarriko dabez datorren hilean baserritarrek

I.A.

Giro ona izan zan, atzo, Gernikako merkatu plazan. Jentea polito ibili zan, baina udazkeneko produktu barrien zain gehienak. Merkatugunean izan ziran baserritarren berbetan, «laster hasi beharko gara neguko produktuak ekarten». Merkatuko produktuen salneurriari jagokonez, ez dabe gorabehera handiegirik egin. Piper berdeak, esate baterako, ez ziran horrenbeste saldu, baina merketu egin ziran. Izan be, orain aste batzuk euro baten saltzen eben dozeena,

eta atzo, 50 zentimotan emon eben baserritarrek. Azelga txortea, 1,20 eurotan saldu eben, eta azenarioaren txortea, 90 zentimotan. Berakatz dozeena erdia bi euroan erosi eben gehienek. Indaba gorriak estimazino handia euki eban atzoko merkatuan. Prezioak be gora egin dau. Gernikako indabaren kiloa, 7,20 eurotan dago eta, hain zuzen be. Indaba zuriaren kiloa 4,20 eurotan emoten eben eta baltzaren kiloa 5,40 eurotan. Patata kiloa 75 zentimoan dago eta tomatea, tamainu ertainekoa, 3,5 euroan.

LAGURREAN

BERMEO

Sollubeko Batailan izan ziran herritarrek alkarrizketatu gura dabez

Sollube Batailearen ganeko historia batzen hasi dira Bermeon. Izan be, Udalak eta Eusko Ikaskuntzak bat eginda, bekea atara eben herriko historiaren zati garrantzitsu horren ganeko ikerketa sakona egiteko. Francisco Vargas Alonso historialariak eskuratu eban, baina bere ikerketa beharrak aurrera eroateko, ahozko historiaren bila dabil. «Behar honen zati bat sasoi hori bizi eben pretsonen testigantzetan onarritzen dalako», dino. Bermeoko Udalak herrian zabaldu dauen oharren arabera, Vargas Alonsori bere beharran lagundu gura deustsen pertsonak, udal liburutegira deitu ahal dabe.

BUSTURIA

Eskulan ikastaroa atundu gura dabe

Datorren ikasturteari begira, eskulanen ikastaroa gertatu dau Busturiko Udalak. Ikastaro ho-

rretan parte hartzeko, aurretik izena emon behar da, Altamira auzoko Udal liburutegian. Bertako arduradunek ohartarazu dabenez, bihar amaituko da izena emoteko epea. Urte osoa irauten dauen ikastaroa egiteko, 55 euro ordaindu behar dira izena emotean.

GERNIKA-LUMO

Enpresa sortu gura dabenei laguntza eskaintzen deustiee

Gernika-Lumoko Behargintza Enplegu Zerbitzua eta Lanbide Hastapena eta Sustapen Zentroak bat eginik, enpresa barriak sortzeko laguntza eskaintzen dabe. Programa horretan izena emoteko epea urriaren 4a arte egongo da zabalik. Enpresa sortu eta kudeatzeko ikastaroa lau ataletan banatuta egongo da. Bata, formakuntza izenaduna da, eta enpresa, merkataritza edo norberak egin gura dauen jarduera profesional bateri eutsi gura deustoenentzat ddago begira. Bigarrena aholkularitza atala da, eta diru laguntzak lortzeko aukerea emoten dauena, azkenengoa.

ONDARROA. Pixape eta Txomin Agirre dotore-dotore jantzi zituen, erromeriarako bidean joazanen gozagarri

Antiguako erromeriak hainbat lagun batu zituan

Domekan euskal jaiaz gozau eben, 675. urteurreneko ekitaldien barruan

Lore Bengoetxea |

Ondarroako Antiguako elizea jairako leku lez estreinau zan, domekan. Herriaren uribildu izendapenaren urteurrenaren inguruan antolatu dituen ekitaldien barruan, erromeria prestatu eben bertan. Jente ugari erantzun eutsan konbiteari.

Ondarroako Historia Zaleak taldeko lagun batek azaldu eban 675. urteurreneko ekitaldien batzordeak zer dala eta erabagi eban Antiguako elizearen inguruan jaia antolatzea. «Herriko eraikinik zaharrena da. Antxina, urteko lehenengo egunean, bertan egiten eben alkate aukeraketea, eta bertan batzen ziran herritarrek batu beharra egoanean», adierazo eban. Hori jakinda, herriaren urteurrena ospatzeko ekitaldien artean tarte egitea merezi ebalu pentsau eben. Erromeria hurreratu ziran askok onartu ebenez, ezkontza edo enterruren baterako baino ez dira joan aspaldian Antiguara, eta beste batzuk, horretxetara be ez.

Oraingoan, erromeria izan

zan atxakia, eta, horren barruan, trikitilarien emonaldia eta dantza ekitaldia ikusi ahal izan ziran, eta baita bertso emonaldia be. Herriko bertsolariak eta Sustrai Kolina eta Amets Arzallus bertsolari entzutetsuak oholta berean egon ziran, gauza zebreak esan eta han batutakoei barre algarak eragiten. Beste alde batetik, holakoetan faltau ezin dala eta, jan-edana be egon zan elizearen inguruan, debalde egon be, trikitilarien soinuak lagun zituela.

Ganera, Antiguako bidean, Txomin Agirre eta Pixape kaleak jantzi zituen, antxinako era. Aste honetatik aurrera, alde zaharreko beste kaleak be batu jakez. Izan be, Erdi Aroko jaia zapatuan da.

ARRAZOIAK

Antiguako elizea herriko eraikinik zaharrena da, eta bertan aukeratzen zan antxina herriko alkatea

LORE BENGOTXEA

Antiguan batutakoei, beste gauza batzuen artean, Kresalako dantzarien ekitaldia ikusi ahal izan eben.

MENDIRIK MENDI

Herriko mugetatik ibili eta historia apurra ikasteko aukerea

Erromeriagaz batera, beste ekitaldi bat be prestatu eben, domekarako, Ondarroako Historia Zaleak (OHZ), Aurrera Mendi Taldeak eta Arranondo Kultur Alkartek: herriko mugak ezagutzeko mendi ibilbidea. OHZ antxinako mugen nondik norakoa aztertzen dabil, bai eta Santiagoko erromes-bidea Ondarroatik be igaro ete zan. Domekako ibilbidean, oster, gaur egungo mugetan oinarritu ziran. «Ez gara muga guztietatik ibili, eta batzuetan be gauditu egin doguz, Berriatuko lurretan sartzeko», argitu dabe. Mugak aitatu ditue: Arbeste pasealekutik uretan ikusten dan hatx zapal eta handia;

Arrigorriko muturra; Akillara doan bidean, bihurtune aldatatsua igon ondoren dagoan gurutzia; Akilla baserriaren aurrean, telebista-antena egon zan tokia; Magdalena auzoaren gunea; Zaldubaserriaren azpia; Anexoko aldatza amaitzen dan tokia; Gorozika; Goitiz baserria; Arrixa baserria egon zan tokitik hurrean dagoan mugarra; Zezermendi baserria eta Frailearen hatxa ganea. Pentsautu eukien guzti-guztia be ez eben egin, denpora faltagaitik, baina egondako toki bakoitzaren ganeke azalpenek pozik laga zituen parte-hartzaileak. «Ibilbide polita izan da, eta ez genkan gauza asko jakiteko balio izan deusku», azaldu eban euren batek. Goiz urten eben, eta erromerian batuta egoazanak be arduratuta egoazan, non sartuko ete ziran. 13:30ean agertu ziran, eta bertsolariek zalantzan ipini eben mendirik mendi ibili beharrean bazkaltzen geratu ez ete ziran. Umor faltarik ez egoan, behintzat.

Udalaren Musika Eskolan, gaur hasiko dira kanta zaharren inguruko ikastaroak

LORE BENGOTXEA

Ikasle gazteen erritmora egokituko ditue aurten kanta zaharren inguruko eskolak.

L.B. |

Aurreko urteetan letxerik, Udalaren Musika Eskoleak kanta zaharren ikastaroak eskainiko ditue aurten be. Dagoneko zabalik dago, ganera, izena emoteko epea. Ikastaroa bera gaur hasiko da, arratsaldeko 20:15ean, lehenengo entsaioarekin.

Balearen bertsoak izango dira ikastaroan ikasiko dituen lehen kantuak. Izan be, zapatuta begira antolatu daben Erdi Aroko azokearen barruan, abestu behar ditue bertso horreek. Hori dala eta, eskolako arduradunek ikastaroan aurretik ibilitakoei balearen bertsoak jasoten dituen orriak eroateko eskatu deusie, «hasiera-hasieratik zapatuko ekitaldia prestatzen joateko», agertu dabe.

Udalaren Musika Eskoleak ez dau eskaintza barririk egingo aurten, baina aukerak gehi-

tu egin nahi ditue, kanta ikastaroaren ekarpenagaz, esate baterako. «Aurtengo ikasturteko kanta ikastaroan beste talde bat sortu nahi dogu 20 urtetik 40 urterako lagunekin», aurreratu dau Musika Eskolako ordezkari Josean Aramaiok.

Edade bakoitxera egokitutako eskolak

Talde barri horren ezaugarriak ez bardinak izango dira, adin taldea kontuan hartuta. Hori dala eta, «erritmo lasaiagoan eskainiko doguz eskolak aurten», azaldu dau Aramaiok. «Izan be, orain arteko esperientzia jende nagusia gehien-goia izan danez, bizkorrago ibili izan dira, eurentzat kanta ezagunak zirako, eta euren marketan eben erritmoa», adierazo dau Ondarroako Musika Eskolako ordezkariak.

Gaurko batzarrean argituko dabe taldea ze egunetan eta ordutan batuiko dan.

DURANGO. Formazino ikastaroa eta laguntza psikologikoa eskaintzen deustee zaintzaileei

Aitziber Basauri |

Zaindu heziketa programa barria abiatuko dabe datorren urtarilean Durangaldeko Mankomunidadeak eta Durangoko Udalak. Dementziadun gaixoen senide-jagoleei zuzendutako programea izango da. Dementziadun gaixoen jagoleek bizi daben egoeragaitik arduratutako talde batek sortu eban Zaindu, 1997an. Hainbat ikastaro egin dabez orduz geroztik eta 180 bat pertsonak hartu dabe parte ikastaldi horreetan. Gai-xotasunen artean alzheimerra da ezagunena eta gehien emoten dana.

Formazino ikastaroak eskaintzen deustiez jagoleei Zaindu programearen barruan. Gaixotasunaren eta horren ondorioen ganeko informazinoa emoten deustie bertan, «zaintzari aurre egiteko preminazko ezagutzea eta baliabideak izan daien», argitu dabe Zainduko arduradunek. «Dementziadun gaixoen balorazinoa kontuan hartuta —403 jagole dagoz—, programearen erabiltzaile posibleen %55,8 aurkitu doguz; eta %44,6k hartu dau parte formazino programetan». Laguntza psikologia be emoten dabe Zainduren barruan 1998tik; orain arte, 34 pertsonak hartu dabe parte.

Estimulazino Tailerra gertetan dabe gaixoendako

Beste alde batetik, gaixoei eurei zuzenduta, Estimulazino Tailerra be gertetan dabe, urte bitik hona. Orain artean 13 gaixok hartu dabe parte, Zainduko arduradunek emondako datuen arabera. Gehienez 9 pertsonako taldeak eratzen dabez. «Gaitasun kognitiboak eta motorrak mantzea edo garatzea da helburua; baita emoziozkoak eta hartu-emonetarakoak. Inguru ludi-

Dementzia daben gaixoei eta horreen jagoleei laguntzeko programa bat gertetan dabilz

Zaindu programea abiatu zanetik, 180 pertsonak hartu dabe parte

EGUNKARIA

Urteak aurrera egin ahala, «dementzia daben gaixoak jagotea zama gatxa bihurtzen da jagoleendako».

koa eskaini gura deustagu gaixoei, eta jagoleei atsedenerako epe laburrak».

«Dementziadun gaixoak ez dira gai eguneroko bizitzako oinarritzko funtzinoak egiteko; eta beste pertsona baten preminea daukie. Eskualdean gaixootako gehienak euren etxeetan bizi dira eta senideek jagoten dabez; gehienetan andrek. Baina, urteen poderioz, gaixoa jagotea zama gatxa bihurtzen da jagoleendako. Horreei laguntza eskaini gura deustegu», dinoe Zainduko arduradunek. Ganeratu da-

benez, «gizarte politikako oinarritzko printzipioa da, gaixoak euren ohiko inguruan mantentzea. Eta hori dogu lehenengo helburua: pertsona nagusiak euren etxeetan zahartzeko aukerea izatea».

Uribarri egoitza barria eregiten hasiko dira laster

Uribarri egoitza eregiteko beharrak laster hasiko dirala gogoratu dau Durangoko alkatea, Pilar Ardanzak. Nagusien egoitzeak 100 bat pertsonendako tokia eukiko dau; eta egune-

ko zentroak 40 batendakoa. «Egoitza barria zerbitzu osagarria da, jagole zein gaixoendako. Esperientziak partekatzeak aukerea dalako jagoleek gehien eskatzen dabena. Halan ikusi genduan igaz. Familia ingurua da gaixoarendako giro onena; baina jagoleak askotan laguntzea behar dau. Egoki jo genduan azpiegitura eta baliabideak eskaintzea».

Programan izena emon gura dabene, Mikeldi -GEKUIra edo Mankomunidadea jo leikie informazino eske.

ARRATIA

Andrak programearen barruan hainbat ekintza gertauko dabez

Andrei zuzendutako hainbat ekintza gertau dauz, aurtan be, Arratiako Udalen Mankomunidadeak. Aldundiko Emakumea sailak lagunduta Andrak programea abiatuko dabe, eta horren barruan hiru ekintza gertau dabez. Autoestimuzino ikastaroa eratuko dabe, batetik; eta Martiaren 8aren inguruan be hainbat ekintza eratuko dabez. Erlazazino-yoga ikastaroa be ipiniko dabe martxan. Urrian abiatuko dabe programea eta ekintzetan parte hartzeko epea zabalik dago.

BERRIZ

Autodefentsa ikastaroa gertau dabe urrirako

Autodefentsa ikastaroa gertau dabe andrendako udal arduradunek. Urriaren 4 eta 5ean izango dira eskolak eta Learreta Markina herri-eskolan emongo ditue. Ordutegia be zehaztu dabe. Barikuan 16:00etatik 20:00etara izango dabez eskolak, eta zapatuan, 10:00etatik 14:00etara eta 16:00etatik 20:00etara. Ikastaroan parte hartu gura dabenek udaletxean emon leikie izena. Hurrengo telefonotara be deitu leiteke: 94 682 45 84 eta 94 682 40 36.

ABADIÑO

Mendiolan saneamendu sarea konponduko dabe

Mendiola auzoko saneamendu sarearen egitasmoa onartu dau udalbatzararak. Baldintza-plegua be onartu dabe urgentziaz. Lau hileko epea daukie beharrek, eta 594.642 euro inbertiduko dabez.

ELORRIO. Barriketan euskera alkarteak herrian buzoneau dau gidea

Euskerea erabilteko aholku gidea argitaratu dabe

A.B. |

Elorrioko Barriketan euskera alkarteak aholku gidea buzoneau dau, herritarrek euren eguneroko bizimoduan euskerearen pesentzia zabaltzeko. «Elorriarrok euskeraz biziteko doguzan hamar aukera azaltzen doguz», jakinarazo dabe Barriketanetik. «Jakin badakigu euskerea normalizauta ez dagoela, baina askotan, euskeraz biziteko gure esku dagoen guztia ez dogula egiten be badakigu».

Errenta aitortpena eta bankuko zerbitzuak, euskeraz

Bide horretan, nortasun agiria edo errenta aitortpena euskeraz egiteko edo telefono eta bankuko zerbitzuak euskeraz jasoteko, gomendioak eskaintzen dauz gideak. Era berean, telefonon ongi-etorri mezua euskeraz jarteko edota ordenagailuarendako euskerazko programak erabilteko aukeren barri be emoten dau.

Erosketa zerrendea egitera-

koan eta txekak beteteen, euskerea erabiltera be animetan dabez herritarrek Barriketan euskera alkartekoek; eta Udalgaz euskeraz jarduteko modua dagoela gogoratu dau.

Abiatutako sensibilizazino kanpaineak jarraipena eukitea itxaroten dabe Barriketan euskera alkarteko kideek, eta deialdia egin dabe herritarrek be euren ekarpenak egiteko. Ezelango argibiderik gura izan ezker, hurrengo telefono zenbakira deitu leiteke 94 6231821. Era berean, hurrengo helbide elektronikora be bidali leiteke mezua barriketa@barriketan.com.

AGENDA

DURANGO

Erakusketea: Eskarne Zabala berritzarraren beharrak ikusi leitekez Ezkurdiko erakusketa gelan.

Erakusketea: Iban Gorriti, kazetari eta argazkilari durangarraren 1997-2002 argazki erakusketea ikusi leiteke Arte eta Historia Museon.

Erakusketea: Cadizko Ana Bellido margolariaren beharrak ikusi leiteke Beittu Art Galeryn. Urriaren 31ra arte.

Berbaldia: Durangoko Emakumearen trebakuntzarako guneak, teknologia barrien ganeko informazino jardunaldia eratu dau, gaurko. Jauriaritzagaz batera gertautako saioa egoitzearen aurrealdean egingo dabe, 15:30etik aurrera.

Lehiaketea: Errotari alkarteak Perretxikoen III. argazki lehiaketea eratu

dau. Parte hartu gura dabene, gehienez lau argazki aurkeztu beharko dabez alkartearen egoitzan (San Inazio 2B-4.C), urriaren 12a baino lehen. San Fausto egunean banaduko dabez sariak. Argibideak 946 813 928 telefonon.

BERRIZ

Erretzeari lagateko: Erretzeari uzteko taldeak eratuko ditue Berrizen. Sei saio izango dira, orduubeteak, eta urriaren 4a baino lehen emon leiteke izena Gizarte Zerbitzuetako bulegoan. Honako telefono zenbakira be deitu leiteke, 94 682 45 25.

ELORRIO

Lehiaketea: Parra taberneak udako argazkien lehiaketea eratu dau. Beharrak diapositiba formaton aurkeztu behar dira —zortzi diapositiba—. Margoa Foton laga leitekez, irailaren 30a baino lehen.

BASAURI

Txakurrak zaintzeko, ardura handiagoa hartuko dabe

Erredakzinoa |

Txakurrak zaintzeko ardura handiagoa hartuko dabe Basaurin bertako udaltzainek. Kaletik zehar dabilzan txakurrei begira lehen baino arreta handiagoa izango dabe, eta baita txakurren jabeen portaerei begira be.

Kanpaina baten barruan hartu dabe erabagi hori. Eta txakurren portatera arriskutsuetatik aparte, osasun publikoa zaintzeko be hartuko ditue neurriak: txakur kakak espaloietatik kentzeko... Txakurrei tratu txarrak emoten ikusi ezker, horren aurrean be neurriak hartuko ditue.

Txakurren ganean ke-xuak jaso dituen bizilagunen auzune eta kaleetan ibiliko dira batez be udaltzainak. Izan be, inguru batzuetan txakurrak solte ikusi ditue eta txakurkaka ugari. Dana dala, herri osoan egingo dabe zainketa hori.

KULTURA

Kalean dago Bilboren ganeko gida baten 8. zenbakia

Erredakzinoa |

Bizkaia, De paso por... Bilbao (Bizkaia... Bilbon zehar) gida liburuaren zortzigarren zenbakia kalera-tu dabe, eta hiru, lau eta bost izarreko hoteletan banatuko ditue, barikutik aurrera.

De Paso Publicaciones argitaletxeak egin dau gida-liburu hori, eta ale bakotzak 152 orrialde daukaz.

1995ean kaleratu eben holako lehenengo gida-liburua, eta harrezkero, urtetik urtera eguneratu dabe. Gaztelaniaz eta ingelesez dago idatzita. Euske-razko testurik, oster, ez dauka. Turismoari begira egindako liburua da.

Izaskun Basterretxea |

Erakunde publikoetatik ez da guregana inor etorri; gizarte zerbitzuetatik ez dogu erantzunik jaso. Udaltzainak eta ertzainak baino ez dira etorri, hemen ezin dogula akanpau esateko». Halan esan eban atzo, komunikabideen aurrean, Amaia Santistebanek.

Etxe baten alokairua ordaintzeko dirurik ez, gizarte laguntasunik bez, eta kanpadenda baten bizi da Amaia Santisteban, alabeagaz, Mari Cruz Martinegaz. Bagiletik bizi dira kanpadendan, Portugaleteko Errepelega auzunean. Erakunde publikoek laguntzeko edo urtenbideren bat emoteko itxaroten dagoz, baina egunak joan eta egunak etorri, «gero eta latzagoa da».

Aspalditik bizi dira txarto, baina aurtengo urtea lakorik ez dabe egundo bizi izan. Ortuellan bizi ziran, baina etxearen alokairua —51.000 pezeta— ordaintzeko lain diru lortzen ez ebenez, aterpe edo etxe barik geratu ziran. Ondorioz, oinarritzko errentea be kendu egin eutsen Ortuellako Udalak, eta apiriletik ez dabe laguntasun hori jasoten.

Etxe barik eta diru laguntasun barik geratutakoan, Portugaletera joan ziran. «Garai baten hemen bizi ginan, 39 urte egin nituan hemen», nabarmendu eban Santistebanek. Baina Ortuellako erroldan dagozanez, Portugaleteko Udalak ez ditu bertakotzat hartzen eta horrek be ez deutse laguntasunik emoten. Aldundiko Gizartekintza Sailak be, oraingoz behintzat, ez deutse urtenbiderik emon.

Kontuak kontu, kalean bizi dira. «Eta etxerik ez daukazunean, edozein behar egiten dozu, eta gu egun gitxi batzuetako beharrak egiten gabilz, batez be garbitasunak. Egoerea benetan gogorra da: ogibitartekoak jaten gabilz, Sestaoko iturri baten lortzen dogu ura... eta orain negua dator ganera».

«Zelako laguntasuna!»

Ama-alaba horreen egoerea «benetan miserablea» dala nabarmendu eban Rafa Ruzafak, Berri-Otxoak plataformako kideak. Gizarte bazterketearen aurkako plataformea da, eta txarto bizi diran hainbat herritar dagozala azpimarratu eban Ruzafak. «Benetan berezia da gizarte zerbitzuen funtzionetako modua: Larrialdietarako Gizarte Laguntasuna kentzen deutsue, etxe barik geratzen zara eta horreixegatik oinarritzko

JON HERNÁEZ / ARGAZKI PRESS

KANPADENDAN. Bagiletik bizi dira kanpadendan Amaia Santisteban eta alabea, Mari Cruz Martin.

Miseriaren labirintoa

KANPADENDAN BIZI BEHAR. Gizarte laguntasunik ez dabenez, kanpadendan bizi dira ama-alabak, Portugaleten

errentea be kendu egiten deutsue. Horixe da arazo ekonomikoak dituen herritarrentzako laguntasuna. Zelakoa!».

Amaia Santisteban eta Mari Cruz Martinen egoerearen aurrean udalek ez dabela erantzuten ikusita, Ruzafaren eritxiz, Aldundiak hartu beharko leuke egoera honi urtenbidea emoteko ardurea. «Izan be, gizarte bazterketearen labirintoak ez dauka azkenik eta potzura bialtzen zaitu».

AMAIA SANTISTEBAN

Kaltetua

«Erakunde publikoetako inor ez da etorri guregana; gizarte zerbitzuetatik ez dogu erantzunik jaso»

RAFA RUZAF

Berri-Otxoak plataformako kidea

«Gizarte bazterketearen labirintoak ez dauka azkenik eta potzura bialtzen zaitu»

CB CANAL BIZKAIA
Bizkaiko Telebista

IRAILA 24 ASTEARTEA

09:00	KONTZERTUA: "Elefantes" (2ª Parte)
09:30	EERIE INDIANA
10:00	LA COCINA DE LOCALIA
10:30	DOCUMENTAL: "VETE ENTERANDOTE"
11:00	MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
11:30	SERIE: (CAP 07) "ENTRE DOS FUEGOS"
12:00	TELENOVELA: (Cap 02) "LA INTRUSA"
13:00	ELLA JARDÍN
13:30	LA COCINA DE LOCALIA
14:00	BIZKAIA GAUR 1ª EDICIÓN
14:45	BILBAO DISTRITO 0
15:00	NOTICIAS LOCALIA
15:30	MAGACÍN: "CADA TARDE"
17:00	MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
17:30	HECHO POR ELLA
18:00	TELENOVELA: CARITA DE ÁNGEL (Cap 148)
18:45	TXIKIAREA
19:00	SURFTIME
19:30	MTV. CANAL MUSICAL
20:00	LAS CHICAS DE ORO: "Marea Baja"
20:30	BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05	NOTICIAS LOCALIA
21:30	MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
22:00	BACALAO BACALAO
23:35	BIZKAIA GAUR 3ª EDICIÓN
23:45	ULTIMAS NOTICIAS LOCALIA
00:00	CINE: "CAZA DE BRUJAS"
01:40	DOCUMENTAL: "HORA DISCOVERY"
02:30	MTV. CANAL MUSICAL
05:00	AGENDA CANAL BIZKAIA